Izabella Rodzik-Sambierska

Jak i o czym po angielsku?

podróże ✺ kultura ✺ rozrywka sport ✺ przyroda

wydawnictwo poltext

Izabella Rodzik-Sambierska

Jak i o czym po angielsku?

podróże • kultura • rozrywka • sport • przyroda

wydawnictwo poltext

Redakcja: Jadwiga Witecka

Projekt okładki: Marcin Górski

Koncepcja graficzna: Wladzimier Michnievič

Skład: Studio Magenta, Nadzieja Michnievič

Opracowanie e-wydania: mobisfera

© Copyright by Poltext sp. z o.o.

Warszawa 2017

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentów niniejszej publikacji w jakiejkolwiek postaci zabronione. Wykonywanie kopii metodą elektroniczną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym, optycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji. Niniejsza publikacja została elektronicznie zabezpieczona przed nieautoryzowanym kopiowaniem, dystrybucją i użytkowaniem. Usuwanie, omijanie lub zmiana zabezpieczeń stanowi naruszenie prawa.

Poltext sp. z o.o.

02-230 Warszawa, ul. Jutrzenki 118

tel.: 22 632-64-20

e-mail: wydawnictwo@poltext.pl

internet: www.poltext.pl

ISBN 978-83-7561-766-5 (format e-pub)

ISBN 978-83-7561-770-2 (format mobi)

Spis treści

Okładka
Strona tytułowa
Strona redakcyjna
Spis treści
Od Wydawcy
1. O PODRÓŻOWANIU
W biurze podróży
W hotelu
W recepcji
Jaki może być pokój w hotelu
Gdzie mieszkamy w czasie wakacji
Szukając kwatery, pytamy o:
O co pytamy na kempingu
Podróż statkiem
O statku
Rodzaje statków
Podróż pociągiem
Rodzaje pociągów
Z czego składa się pociąg
Na stacji kolejowej
Co znajduje się na stacji kolejowej

- Kupujemy bilet
- O samochodzie
  - Jaki może być samochód
  - Części samochodu
  - Rodzaje samochodów
  - Jeździmy samochodem
  - Jeżdżąc…
  - Jak uruchomić samochód
  - Przed uruchomieniem samochodu
- O drodze
  - Jak biegnie droga i co jadąc po niej możemy zrobić
  - Co może nas spotkać podczas jazdy na drodze
  - Rodzaje dróg
  - Na stacji benzynowej
  - Wypadek
- Znaki drogowe Road signs
  - Znaki zakazu – Prohibitory traffic signs
  - Znaki nakazu – Mandatory signs
  - Znaki ostrzegawcze – Danger warning signs
  - Znaki informacyjne – Informative signs
  - Tablice informacyjne – Road notices
- Podróż samolotem

- O samolocie
- Samolot leci – The plane flies
- Rodzaje samolotów i jednostek latających
- Części samolotu
- Co i kto znajduje się w samolocie
- Na lotnisku
- Zapowiedzi na lotnisku – Flight announcements
- Kupujemy bilet lotniczy
- Lecimy samolotem

2. O KULTURZE

- O teatrze
  - Co znajduje się w budynku teatru
  - Aby być w teatrze, kupujemy bilet
  - Rodzaje sztuk dramatycznych
  - Co jest związane z przedstawieniem
  - Kto tworzy przedstawienie teatralne
  - O czym będziemy pisać w recenzji z przedstawienia
  - Krótka recenzja negatywna z przedstawienia
  - Krótka recenzja pozytywna z przedstawienia
- O kinie i filmie
  - Kto pracuje przy kręceniu filmu

- Rodzaje filmów
- Jak i o czym napiszemy w recenzji z filmu
- Krótka ocena filmu

O książce

- Rodzaje książek
- Jakie są formy literackie
- Z jakich części składa się książka
- Co może być w książce
- Kto pracuje nad książką
- Co powiemy o autorze książki
- Co mówimy o stylu autora
- Czym zajmuje się autor w książce
- O czym napiszemy w recenzji książki
- Krótka ocena książki
- Gdzie znajdziemy książki
- O czytelniku

O muzeum

- Co znajduje się w muzeum
- Kto pracuje w muzeum

O malarstwie

- Jakie są techniki i gatunki malarskie
- Techniki malarskie
- Gatunki malarskie

Co jest potrzebne malarzowi, aby namalować obraz

Jakie elementy obrazu będziemy oceniać

Opisujemy obraz

Krótka ocena obrazu

Style w malarstwie i rzeźbie

3. O ROZRYWCE I CZASIE WOLNYM

Co możemy robić w czasie wolnym

Co jeszcze możemy robić w czasie wolnym

A co najbardziej lubimy robić w czasie wolnym?

Życie towarzyskie

Kontakty i znajomości towarzyskie

Kogo można spotkać w towarzystwie

O odwiedzinach

Jak zapraszamy do odwiedzin

Wydajemy przyjęcie

Kiedy przychodzą goście

Grzeczności

Wypada/Nie wypada w towarzystwie

4. O SPORCIE

Imprezy sportowe

…i co się z nimi wiąże

Dyscypliny sportowe (przykładowe)

Fitness

- Polecenia w ćwiczeniach gimnastycznych
- Rodzaje sportu i ekwipunek

5. O PRZYRODZIE

- Co spotykamy w przyrodzie
- Góry
- Lasy
  - Co jest w lasach
- Jezioro
- Morze
  - Co wiąże się z morzem
- Rzeka
  - Jak płynie rzeka
- Woda
- O roślinach
  - Rodzaje roślin
  - Kwiat
  - Części kwiatu
- Drzewa
  - Części drzewa
- Ogród
  - Co będziemy robić w ogrodzie
- O zwierzętach
  - Zwierzęta gospodarskie
  - Gatunki zwierząt
  - Nazwy zwierząt (wybrane)

- Co się zdarza zwierzętom
- Zwierzęta w gromadzie
- Zwierzęta i ich głosy
- Gdzie zwierzęta mieszkają

O psie

- Rasy psa
- Jaki może być pies
- Co może zrobić pies
- Jak zajmować się psem
- Angielskie przysłowia i powiedzenia ze słowem dog

O kocie

- Jaki może być kot
- Rasy kota – Cat’s breeds
- Wyposażenie kota
- Co potrafi robić kot
- Człowiek i zwierzę w porównaniach
- Porównania ze słówkiem as
- Porównania ze słówkiem like

6. O POGODZIE I KLIMACIE

O ładnej pogodzie powiemy:

O brzydkiej pogodzie powiemy:

Jaka jeszcze może być pogoda

O każdej porze roku pogoda może być

Opisując pogodę, używamy konstrukcji:

Jak o pogodzie będzie mówił prezenter pogody

Jaka jest prognoza na jutro? – What is the forecast for tomorrow?

Dzień będzie… – The day will be …

Pory dnia i roku

Co się wiąże z porami dnia i roku

Rodzaje deszczu

Rodzaje wiatru

O klimacie

Strefy klimatyczne i określenia geograficzne

7. O ŚRODOWISKU NATURALNYM

Co jest szkodliwe dla środowiska

Jakie są skutki zatrucia środowiska

Co może uratować środowisko

Aby uratować środowisko, powinniśmy:

Ekologia

8. O JEDZENIU I GOTOWANIU

O jedzeniu

Podczas jedzenia będziemy. . .

Ale może nam się także zdarzyć. . .

Apetyt

O łakomczuchu

O niejadku

- O stole
    - Co kładziemy i stawiamy na stole
    - Jak zapraszamy do jedzenia, częstujemy i co na to odpowiadamy
    - Jak prosimy o coś, siedząc przy stole i jak na to odpowiadamy
- Posiłki i dania
- Potrawy
- Potrawy – dishes
    - Toasty i … ich skutki
- Smak i jakość potraw
    - Potrawa ma smak dobry, gdy jest ona:
    - Jakość potrawy jest dobra, gdy jest ona:
    - Potrawa jest złą, gdy ma smak:
    - Potrawa nie nadaje się do jedzenia, gdy jest:
    - Potrawa może być:
    - Jesteśmy w restauracji
    - Rozmowa w restauracji
- O gotowaniu
    - Jakich przedmiotów używamy, gdy chcemy przygotować potrawę
    - Co trzeba robić, aby ugotować potrawę
    - Przyprawy
- A recipe for stuffed eggs

OD WYDAWCY

Książka stanowi kontynuację i uzupełnienie publikacji *Jak i o czym po angielsku? Praca, rodzina, szkoła, zdrowie, zakupy* tej samej Autorki wydanej przez Poltext w 2016 roku. Wykorzystuje tę samą metodę oraz ten sam układ graficzny, co wcześniejsza książka, choć oczywiście omawia inny zakres tematyczny. W zamierzeniu Autorki obydwa tomy mają pomóc osobom uczącym się języka angielskiego w opanowaniu słownictwa i zwrotów stosowanych w życiu codziennym, w rozmowach na różne tematy w ramach kontaktów towarzyskich i zawodowych.

Autorka wyznawała i w swojej działalności edukacyjnej praktykowała – w Jej własnych słowach – *metodę starego belfra*. Raczej sceptyczna wobec „nowinek" dydaktycznych, wierzyła we „wkucie" koniecznego zasobu słów oraz zwrotów na dany temat, aby następnie ich używać automatycznie w kontaktach z osobami anglojęzycznymi. Miała świadomość, że w nauczaniu języków obcych nieustannie pojawiają się „nowsze i lepsze" metody, obiecujące szybkie opanowanie języka obcego bez

wysiłku i nakładu czasu, jednak uznawała je za obietnice bez pokrycia. Czy miała rację? Jako wydawca książek Izabelli Rodzik-Sambierskiej możemy tylko stwierdzić, że Autorka miała liczne grono Czytelników, którzy kupowali Jej książki, aby uczyć się z nich języka angielskiego.

Układ książki jest prosty i przejrzysty:

1. punktem wyjścia jest język polski, ponieważ każdy uczący się języka obcego najpierw myśli w języku ojczystym, a dopiero potem szuka w pamięci odpowiedników w języku obcym;
2. konsekwentnie jest stosowana zasada: jeden temat – jeden rozdział, a ponadto słownictwo jest wzbogacone o całe frazy lub wyrażenia związane z tematem danego rozdziału;
3. hasła czasownikowe i przymiotnikowe są podane razem z łączącymi się z nimi przyimkami, a hasła rzeczownikowe razem ze złożeniami czasownikowymi (tzw. kolokacje), co ma zapewnić bogactwo i poprawność wypowiedzi;
4. każdy temat (rozdział) został opracowany na tyle szczegółowo pod względem słownictwa oraz zwrotów, aby zapewnić osobie uczącej się swobodę wypowiedzi w języku angielskim.

Autorkę cechowało swoiste poczucie humoru, co znajduje odzwierciedlenie w przygodach, przeżyciach i dialogach pojawiających się w książce postaci. Koniecznie trzeba też wspomnieć o wielkiej miłości Autorki do zwierząt i przyrody, co także znajduje swoje odbicie w tej ostatniej książce Izabelli Rodzik--Sambierskiej.

W książce stosowana jest pisownia zgodnie z zasadami British English.

Warszawa, kwiecień 2017

KSIĄŻKI IZABELLI RODZIK-SAMBIERSKIEJ WYDANE PRZEZ POLTEXT

- *Jak mówimy…? Gramatyka angielska – łatwa i przyjemna*
- *Jak? Gdzie? Kiedy? Everyday English dla Polaków*
- *Jak i o czym po angielsku? Praca, rodzina, szkoła, zdrowie, zakupy*
- *Jak i o czym po angielsku? Podróże, kultura, rozrywka, sport, przyroda*

1
O podróżowaniu

Polak powie: Podróże kształcą.
Anglik mówi: Travelling broadens the mind.

Słowo „podróż” ma kilka odpowiedników w języku angielskim:

- **travel** – dłuższa podróż z jednego miejsca do drugiego lub kilku miejsc, zwłaszcza za granicę,
- **journey** – podróż do innego miejsca na lądzie,
- **voyage** – podróż morska,
- **trip** – krótka podróż tam i z powrotem, np. wycieczka turystyczna lub podróż służbowa.

Z pojęciem „podróż” łączy się ściśle słowo „wycieczka”. Język angielski zna trzy słowa odpowiadające polskiemu słowu „wycieczka”:

- **trip** – to wyjazd krótki, tam i z powrotem i z jakimś konkretnym celem, np. ***business trip*** – podróż służbowa, ***to make a trip into the town*** – to wyjście na miasto, żeby coś załatwić lub

wyjazd, żeby coś zwiedzić, np. ***a trip to London***. Słowo ***trip*** to po polsku i „podróż”, i „wycieczka”, ***be away on a trip*** – „być w podróży”;

- **excursion** – to najczęściej wyjazd na krótko, zorganizowany przez instytucję, np. biuro podróży, aby zobaczyć coś ciekawego, np. ***a day excursion to the nearby island*** – „jednodniowa wycieczka na pobliską wyspę”, ***to make/to go on an excursion into the country*** – to „zrobić/pojechać na wycieczkę za miasto”;
- **outing –** to wycieczka, wyjazd do miejsc wartych odwiedzenia, takich jak muzeum, teatr, wyjazd do ciekawego miejsca, np. nad morze, ***school outing*** to „wycieczka szkolna”.

Te trzy słowo są synonimiczne, o ich użyciu decyduje zwyczaj językowy:

- pojechać na wycieczkę – ***to go on a trip/an excursion/an outing***
- pojechać na wycieczkę do Warszawy **– *to go on a trip to Warsaw***
- pojechać/wyruszyć na wycieczkę w góry **– *to go/to set off on a trip for the mountains***
- pojechać na wycieczkę nad morze **– *to go on a trip to the seaside***
- pojechać na wycieczkę na ryby **– *to go on a fishing trip***

- pojechać na wycieczkę objazdową – ***to go touring***
- pojechać na wycieczkę statkiem – ***to go on a cruise***
- pojechać na wycieczkę z przewodnikiem – ***to go on a guided tour***

- wycieczka autokarowa – **coach trip**
- wycieczka łodzią – **boat trip**
- wycieczka statkiem – **cruise**
- wycieczka objazdowa po Polsce – **touring trip of Poland**
- wycieczka turystyczna/krajoznawcza – **sightseeing trip**

Uwaga 1:

Z wycieczką i wyjazdem, zwłaszcza gdy grupa jest zorganizowana, wiążą się:

nocleg – **accommodation, lodging**

- zatrzymać się na nocleg w hotelu – **to stay overnight at the hotel**
- zatrzymać się na nocleg u znajomego – **to stay overnight at the friend's place**

- przyjąć kogoś na nocleg – **to put sb up for the night**

prowiant	**provisions, packed lunch**
na drogę	some food for the journey
suchy prowiant	dry provisions
zbiórka	**meeting**
zbiórka o 9 rano	we meet at 9 a.m.
miejsce zbiórki	pick-up point
podróż	**journey, travel, trip, voyage**
morska	sea voyage
kosmiczna	space travel
służbowa	business trip
odrzutowcem	jet travel
poślubna	honeymoon trip
samochodem/pociągiem/autobusem/statkiem	journey by car/by train/by bus/by ship
samolotem	air travel, journey by plane
zagraniczna	foreign travel

podróżowanie	**travelling, journeying, voyaging**
cel podróży/stacja docelowa	destination
dojechać do celu podróży/na miejsce	reach one's destination
plan podróży	itinerary
towarzysz podróży	travelling companion
Szczęśliwej podróży!	Have a nice trip!/Safe journey!/Have a safe journey!
być w podróży	be away on a trip
udać się w podróż	**go on/set out on a journey**
udać się w podróż do…	leave for…
udać się w podróż służbową	go on a business trip
wyruszyć w podróż	set on a journey, set off on a journey
wyruszyć do/udać się do (np. miasta)	set for… (e.g. a town)
zabrać kogoś w podróż	take sb on a journey
podróżować	**travel, journey**

podróżować dalej (kontynuować podróż)	journey on
podróżować statkiem	voyage
podróżować samolotem	travel by plane, fly
podróżować drogą kolejową	**travel by rail**
lądową	travel overland
lotniczą	travel by air
morską	travel by sea
okrężną	take a roundabout route
podróżować z małym bagażem lub bez bagażu	travel light
podróżnik	**traveller, voyager**
przyjazd	**coming back, arrival**
przyjechać	**come back, arrive**
wyjazd	**going away, departure**
wyjechać	**go away, be away, leave**

W BIURZE PODRÓŻY

w biurze podróży	at the travel office
broszura/folder	brochure/leaflet

dokonać wpłaty	make a payment
organizator wycieczek	tour operator
pojechać na zorganizowaną wycieczkę/wypoczynek	go on a package tour/holiday
pracownik biura podróży	travel agent
ustalić termin wyjazdu	set up a day of departure

W czym mogę panu pomóc?

Can I help you?

Chciałbym się dowiedzieć o wycieczki do Hiszpanii.

I'd like some information about the trips to Spain.

Chciałbym ***pojechać na wycieczkę zorganizowaną do*** Barcelony.

I'd like ***to go on a package tour to*** Barcelona.

Chciałbym pojechać do Barcelony przez Paryż na początku przyszłego tygodnia.

I want to travel to Barcelona via Paris early next week.

Czym pan chce pojechać?

How do you want to travel?

Chciałbym pojechać autokarem.

I'd like to travel by coach.

Którego dnia?

Which day?

Chciałbym wyjechać w piątek 20-tego.

I'd like to leave on Friday the 20th.

Ile to będzie kosztowało?

How much will it cost?/What's the price?

Ceny wahają się od... do... .

The prices range from*... *to... .

Co jest wliczone w cenę?

What exactly does the price include?

Bilet w obie strony, zakwaterowanie i zwiedzanie z przewodnikiem.

Return fare, accommodation and a guided tour.

Ile kosztuje ***zakwaterowanie w*** hotelu?

How much is ***the accommodation in*** the hotel?

To zależy od kategorii/standardu hotelu.

It depends on the category/standard of the hotel.

Chciałbym też wiedzieć, ***ile kosztuje przejazd***.

I would like ***to know the fare***.

W szczycie sezonu jest to... .

At the height of the season it is… .

Poza sezonem jest taniej.

It is less out of the season.

A ile kosztuje samolot?

And I would like to know the air fare.

Przejazd jest tańszy w marcu.

The fare is less in March.

W lipcu przejazd jest droższy.

In July the fare is more.

W sierpniu przejazd kosztuje tyle samo.

In August the fare is the same.

Od września ***opłata jest***… .

After September ***the fare is***… .

A co z posiłkami?

And what about the meals?

oferujemy:	**we offer:**
pełne wyżywienie	full board
niepełne wyżywienie (śniadania i kolacje)	half board
bez wyżywienia (żywienie na własną rękę)	self-catering

A jakie jest zakwaterowanie?	And what about the accommodation?
nocleg ze śniadaniem	bed and breakfast (skrót B&B)
nocleg i wyżywienie	bed and board
zakwaterowanie w hotelu	hotel accommodation
zakwaterowanie w schronisku młodzieżowym	youth hostel accommodation
kwatery prywatne	private accommodation/rooms
miejsca noclegowe	accommodation places
tanie noclegi	affordable accommodation
wygodne noclegi/zakwaterowanie	comfortable accommodation
zapewniamy:	**we provide:**
przewodnika	guide
wycieczkę z przewodnikiem	guided tour
wycieczkę zorganizowaną	package tour
wycieczkę ze zwiedzaniem	sightseeing tour
przewodnik po (broszura)…	guide to…
przewodnik (osoba)	guide

Czy mam ***zrobić rezerwację dla pana?***

Shall I ***make/get a reservation on that for you***?

Powinien pan ***zrobić rezerwację z wyprzedzeniem***.

You should ***book in advance***.

Wycieczki do Włoch są najbardziej popularne.

Italy is the most popular destination.

Musi się pan szybko zdecydować, ponieważ ***może zabraknąć miejsc***.

You should/you had better make up your mind quickly because ***we may soon be fully booked***.

Muszę to przemyśleć.

I must think it over./I must consider it.

Możemy panu załatwić paszport za dodatkową opłatą.

We can arrange for a passport for you for an extra pay.

A co z małymi dziećmi? ***Dzieci są wpisane do pana paszportu***.

And what about small children? ***Children are included in your passport***.

Możemy panu załatwić wszystko.

We can arrange for everything.

Odpowiada to panu?

Will that be all right?

I proszę nie zapomnieć zabrać bilety ***w podnieceniu przed wyjazdem***.

And please, don't forget about the tickets ***in the excitement of the departure***.

W hotelu

hotel	**hotel**
drogi	expensive
luksusowy	luxury hotel
marny	poor, shabby
niedrogi	inexpensive, cheap
pięciogwiazdkowy	five-star hotel
polecany	recommended, approved
skromny	modest
wygodny	comfortable
wysokiej klasy	high-class/top-class hotel
zatrzymać się w hotelu	stay at the hotel
Zatrzymać się na jeden/dwa/trzy dni.	Stay for a night/two/three nights.
opuścić hotel	leave the hotel

obsługa hotelu (personel)	**hotel staff**
obsługa/obsługiwanie	**service**
pokoju	room service

wliczona w cenę	service included
marna	poor
miła	kind
niemiła	unkind
szybka	quick
chłopiec hotelowy	bellboy
kierownik	**manager**
pokojówka	**chambermaid**
portier	**porter, hotel attendant**
recepcjonistka	**receptionist**
sprzątaczka	**cleaning woman**
właściciel hotelu	**hotelkeeper**

recepcja	**reception**
karta meldunkowa	registration card
książka meldunkowa	register
książka gości hotelowych	register, visitors' book
regulamin hotelowy	hotel regulations

W recepcji

meldować gości	register the guests
oddać klucze (na przechowanie)	deposit the keys

otrzymać kwit na rezerwację	get a reservation slip/reservation receipt
otrzymać rachunek hotelowy	get a hotel bill
okazać paszport/dowód osobisty	present a passport/identity card
wpisać dane osobowe	put down personal data
wymeldować się	check out of the hotel
wypełnić formularz	fill in/complete the registration form
wystawić rachunek	make out a bill
zameldować się	check in the hotel
zamówić budzenie	order/book an early call, order/book a wake-up call
zamówić taksówkę	order a taxi, arrange for a taxi
zamówić pokój	order a room
nocleg	accommodation
dla dwóch osób	accommodation for two
ze śniadaniem	bed and breakfast (skrót B&B)
śniadanie angielskie	English breakfast
śniadanie kontynentalne	continental breakfast
śniadanie na gorąco	cooked breakfast
rezerwacja	reservation, booking
odwołać rezerwację	cancel the booking
przyjąć rezerwację	take a booking

potwierdzić rezerwację	confirm the booking
zarezerwować pokój	book a room, reserve a room, make a reservation
zachować rezerwację	hold the booking
zmienić termin rezerwacji	change the booking
Hotel może przyjąć 100 osób.	The hotel can sleep one hundred guests.
Zostaw klucz u recepcjonistki.	Leave the key with the receptionist.

Malinowski ***przyjechał do Krakowa i udał się do hotelu „Victoria”***.

Mr Malinowski ***arrived in Cracow and went to the Victoria Hotel***.

Czy są wolne pokoje?

Have you got any rooms vacant/available? Have you got any vacancies?

Niestety mamy komplet.

Sorry we are full up./Sorry we are fully booked./I’m afraid all rooms are occupied/taken.

Brak wolnych miejsc.

No vacancies.

Poszedł więc do hotelu „Bajka”.

So he went to the Bajka Hotel.

Tak, mamy kilka wolnych pokoi.

Yes, we have some rooms vacant.

Jaki pokój pana interesuje?

What kind of a room you are looking for?

Jednoosobowy.

A single room.

Ma pan jakieś szczególne wymagania?

Any specific needs?

Na ile dni chce się pan zatrzymać?

How many nights do you want to stay?

Dwa dni. ***Ile kosztuje pokój?***

Two nights. ***How much is a room?/How much do you charge for a room?***

Ile kosztuje doba?

How much is it for a night?/per night?/How much do you charge for a night?/How much do I pay for a day?/What's the price for a night?

Ile kosztuje pokój ze śniadaniem?

How much do you charge for bed and breakfast?

Bez śniadania?

Without breakfast?

Z całodziennym utrzymaniem?

With full board?

Z obsługą?

With service?

Liczymy £10 za dobę.

We charge £10 for a night/for a room.

Chciałbym ***zarezerwować pokój jednoosobowy na*** piątek wieczór, czy jest to możliwe?

I would like/I want ***to book a single room for*** Friday night. Is it possible?

Tak, oczywiście.

Yes, certainly.

Tu jest pana ***kwit na rezerwację***.

Here is your ***reservation slip/receipt***.

Malinowski przyszedł w piątek.

Mr Malinowski came on Friday.

Mam zarezerwowany pokój na dzisiaj.

A room has been reserved for me for today.

Na jakie nazwisko?

What name?

Malinowski.

Mr Malinowski.

Czy mogę pana prosić o paszport?

May I have your passport, please?

Proszę bardzo.

Here you are.

Paszport odbierze pan jutro rano.

You'll get your passport back tomorrow morning.

Proszę wypełnić formularz meldunkowy.

Please, fill in/complete your registration form.

Proszę wpisać swoje dane w formularzu.

Please, fill in your particulars on the form.

Czy płacę z góry czy przy wyjeździe?

Do I have to pay in advance or when I leave the room?

Kiedy mam zwolnić pokój?

When do I have to leave/to vacate the room?

Poproszę o rachunek.

Could I have my bill, please?

Poproszę o klucz.

May I have the key, please?

Czy mógłby ktoś zabrać mój bagaż do pokoju?

Could I have my luggage taken up?

Proszę zanieść moje walizki do pokoju.

Please carry my luggage to the room.

Chciałbym zamówić budzenie rano.

I'd like an early call.

Chciałbym zamówić budzenie na godzinę 8 rano, czy mógłby pan to załatwić?

I'd like to be woken up at 8 a.m. Could you arrange it, please?

Proszę mnie obudzić o siódmej rano.

Please, wake me up at seven o'clock.

Czy mógłby pan dopilnować, aby mnie na pewno obudzono?

Please make sure I am woken up.

Czy mógłby pan zamówić dla mnie taksówkę?

Could you arrange for a taxi for me?/Could you call a taxi for me?

Czy mógłby ktoś znieść mój bagaż na dół?

Can I have my luggage brought down?

Jaki może być pokój w hotelu

pokój	**room**
cichy	quiet
duży/przestronny	spacious
jednoosobowy	a single room
dwuosobowy	a double/double-bedded room
trzyosobowy	a three-bedded room, a room with three beds
z podwójnym łóżkiem	a twin-bedded room
oddzielny	separate
połączony z łazienką	en suite
z łazienką	with bath
z osobną łazienką	with private bathroom
z widokiem na morze	overlooking/viewing/facing the sea
z oknem na podwórze	inside/back room
z oknem na południe	south facing
z oknem na ulicę	front room
z balkonem/tarasem	with a balcony/a terrace

apartament	**suite**

Gdzie mieszkamy w czasie wakacji

mieszkać w…	stay at…
dom wczasowy	holiday house
domek kempingowy	bungalow, cabin
domek letni	summer house
domek drewniany/chata	chalet
gospoda/zajazd	inn
hotel	hotel
mieszkanie wynajmowane na okres urlopu	holiday apartment
motel	motel
namiot	tent
pensjonat	guest/boarding house
pole namiotowe/kemping	camping site
przyczepa kempingowa	caravan
samochód kempingowy	camping van
schronisko	**hostel**
młodzieżowe	youth hostel
górskie	hut

Szukając kwatery, pytamy o:

łóżko dostawka	camp/rollaway bed
wygody	amenities
wyposażenie	equipment
wyposażenie w meble	furnishing
wyposażenie w urządzenia	facilities
bufet samoobsługowy	help yourself buffet
wynająć mieszkanie	take lodgings
domek kempingowy	hire a bungalow
pokój	rent a room
pokój do wynajęcia	a room to let
sprzątnąć pokój	clean up the room
zakwaterowanie	accommodation
zakwaterowanie z własnym wyżywieniem	self-catering accommodation
tanie zakwaterowanie	budget accommodation

O co pytamy na kempingu

Chcielibyśmy wynająć domek kempingowy.

We want to hire a bungalow/cabin.

Czy możemy postawić tu namioty?

May we put up/pitch/erect our tents here?

Gdzie możemy postawić przyczepy?

Where can we put our caravans?

Gdzie możemy wypożyczyć… ?

Where can we hire… ?

Czy możemy korzystać z kuchni?

Can we use the kitchen?

Czy są prysznice?

Are there any showers here?

Czy płacimy za to dodatkowo?

Shall we pay extra for it?

Kiedy mamy złożyć nasze namioty?

When shall we take down our tents/break up camp?

Podróż statkiem

podróżowanie statkiem	travelling by ship, voyaging
marynarka	navy

marynarka wojenna	the navy
marynarka handlowa	merchant navy/marine
oficer marynarki	naval officer
marynarz	sailor, seaman

O statku

statek	ship
cumować statek	moor, berth, wharf
podróżować statkiem	travel by ship
przewieźć statkiem	send by ship
wprowadzić statek do portu	sail a ship into the port
wsiąść na statek	get on board/board the ship
wsiąść na statek do…	take the ship for…
wysiąść ze statku	get off, disembark from (a ship)

na statku	on board the ship
bandera	flag, ensign
bandera handlowa	merchant ensign
bandera wojenna	military/war ensign
opuścić banderę	lower the flag
pływać pod polską banderą	sail under the Polish flag
podnieść banderę	hoist the flag

dziub	bow
na dziobie	at/in the bow
kajuta	cabin
kamizelka ratunkowa	life jacket
kotwica	anchor
zakotwiczyć	anchor, moor
podnieść kotwicę	raise/weigh anchor
rzucić kotwicę	cast/drop anchor
stać na kotwicy	be/lie at anchor
mostek	bridge
pokład	board, deck
na pokładzie	aboard, on the deck, on board
wsiąść na pokład	aboard
wszyscy na pokład!	all aboard! (do pasażerów), all hands on deck! (do załogi)
rufa	stern
na rufie	at/in the stern
pływać	sail
płynąć do (portu)	sail/head/be bound for (a port)
płynąć przez morze/rzekę	cross the sea/river
pływać po morzu	sail the sea
pływać po morzu (statkiem wycieczkowym)	cruise the sea
pływać na statkach (marynarz)	serve on ships

pływać na łodzi	sail a boat
Łodzie pływały po jeziorze.	Boats were sailing on the lake.
odbić od brzegu	cast off from the bank
odpływać	put out to sea, sail away
Statek odpływa rano.	The ship sails in the morning.
opłynąć świat	sail around the world
przepłynąć (statkiem) jezioro/morze/ocean/rzekę	cross the lake/sea/ocean/river, sail/sail across the lake/sea/ocean/river
Miesiąc temu przepłynąłem Atlantyk na pokładzie transatlantyku.	A month ago I sailed the Atlantic on board a transatlantic liner.

przybić do brzegu	draw up, tie up to the bank
przypłynąć	reach the shore
przypłynąć do…	arrive at…
wypływać	set off
na morze	ship out, sail out, go to sea
wypływać do…	head for…, sail for…
wypłynąć z portu	set sail, put out to sea

port	port, harbour, haven
odpływać	set sail, put out to sea, sail away
przybić do portu/przystani	put into port/harbour
wpływać do portu	sail into port, put into port, arrive in port

Statek wpłynął do portu.	The ship sailed into port.
bulwar	bulwark, embankment
molo	pier, jetty
nadbrzeże	embankment, wharf
przystań	harbour, pier, marina (dla jachtów)
cicha przystań	safe berth
reda	roadstead

rejs (żeglowanie)	voyage
rejs (wycieczka po morzu, rzece)	cruise
rejs po morzu (np. Bałtyckim)	a Baltic cruise
odbywać rejs	be on a cruise
odbywać rejs po morzu (np. Bałtyckim)	cruise in the (e.g. Baltic) sea
odbywać rejs wzdłuż wybrzeża	cruise along the coast
podczas rejsu	on the voyage
wyruszyć w rejs	go on a cruise, set out on a voyage

Rodzaje statków

barka	barge
frachtowiec	fright ship

łódź ratunkowa	life boat
rybacka	fishing boat
statek handlowy	trader/merchant ship
jacht	yacht
jacht wycieczkowy	cruising yacht
kuter	cutter
statek pasażerski	steamer
statek wycieczkowy	cabin cruiser
transatlantyk	transatlantic liner
żaglowiec	sailing ship
żaglówka	sailing boat
żagiel	sail
pod pełnymi żaglami	in full sail
postawić żagiel	set sail
pojechać na żagle	go for a sail, go sailing
zwinąć żagle	take in sails
żeglarz	mariner, seaman, seafarer, sailor
żegluga	navigation, sailing (śródlądowa)
żegluga wielka	ocean sailing

Podróżowanie to moja pasja, poszerza horyzonty – powiedział Malinowski.

Mr Malinowski said: Travelling is my passion, it broadens the mind.

Kiedy ***podróżowałem po Francji***, spotkałem wielu ciekawych ludzi.

When ***I was travelling round France***, I met a lot of interesting people.

Dwa lata temu byłem w Hiszpanii, Maroku, Tunezji i Egipcie.

Two years ago I was in Spain, Morocco, Tunisia and Egypt.

W zeszłym roku ***też dużo podróżowałem***.

Last year ***I also travelled widely***.

Chciałbym wkrótce znów ***pojechać za granicę***.

I would like ***to travel abroad*** again shortly.

Tymczasem Malinowski musiał ***jechać w podróż służbową*** do Krakowa.

Meanwhile Mr Malinowski had ***to go on a business trip*** to Cracow.

Wyruszył w podróż w czwartek, a wrócił w poniedziałek.

He set off/out on a journey on Thursday and was back on Monday.

Jest bardzo ***zadowolony z podróży***.

He is very ***happy about the journey***.

Malinowski lubi także ***podróże morskie***.

Mr Malinowski also likes ***voyages***.

Pewnego razu, gdy ***po długiej i męczącej podróży wysiadł w porcie w Gdyni, zerwała się straszna burza***.

Once when ***after a long arduous voyage he disembarked at the port of Gdynia, a heavy storm broke out***.

Wszyscy pasażerowie ***schronili się na przystani***. Wszyscy byli bardzo zmęczeni.

All passengers ***sheltered on the pier***. They were all very tired.

Kiedy burza ucichła, niektórzy z nich poszli na spacer ***wzdłuż nadbrzeża***.

When the storm subsided some of them went for a walk ***along the embankment***.

Męcząca podróż po morzu nie zniechęciła ich do ***podróżowania statkiem po morzu***.

The arduous voyage did not discourage them from ***travelling by ship/from sailing the seas***.

Młoda dama, spacerując wzdłuż bulwaru, marzyła o następnej podróży morskiej: ***Rejs pełen słońca***

dookoła Wysp Kanaryjskich! Kapitan! Młody, przystojny! Muszę zaraz iść do biura podróży.

A young lady walking along the embankment was daydreaming about another voyage: ***A sunshine cruise around the Canary Islands!*** A captain! Young, handsome! I must go to the travel office right away.

Podróż pociągiem

jazda pociągiem	ride on a train
podróżowanie pociągiem	travelling by train
komunikacja (kursowanie pociągów, połączenia)	train service
utrzymywać regularne połączenia do…	run a regular service to…
Pociągi kursują co godzinę.	There is an hourly train service.
pociąg	train
pociąg nadjeżdża	the train is approaching
odjeżdża o (godzinie)	the train leaves at/is due out at/draws out at/pulls out at/departs at
odjeżdża do	the train leaves for/departs for/draws out for

przyjeżdża o (godzinie)	the train arrives at/is due in at/draws in at/pulls in at
przyjeżdża z	the train arrives from
rusza	the train is off/draws off
wjeżdża (na stację)	the train pulls into the station
obsługa pociągu	train service
maszynista	train/engine driver
kolejarz	railwayman
konduktor	guard, conductor
odjazd pociągu	departure of a train
przyjazd pociągu	arrival of a train
spóźnienie pociągu	delay of a train
spóźnić się na pociąg	miss a train, be late for a train
wykolejenie się pociągu	derailment/derailing of a train
wykoleić się	derail, get off the rail
hamować pociąg	brake the train
hamulec	brake
hamulec bezpieczeństwa	emergency brake
jechać/pojechać pociągiem	go by train, take a train
odebrać kogoś z pociągu	meet sb at the station, pick up sb at the station
odprawić pociąg	forward the train
odprowadzić kogoś na pociąg	see sb off to/at the station
podróżować pociągiem	travel by train

przesiadać się	change, take a change
przyjechać pociągiem	arrive by train
planowo	arrive as scheduled
punktualnie	arrive on time/punctually
wsiadać do pociągu	get on a train
wysiadać z pociągu	get off a train
zapowiedzieć pociąg	announce a train
zdążyć na pociąg	be on time for a train
złapać pociąg	catch a train

Rodzaje pociągów

bezpośredni	direct/through train
dalekobieżny	long-distance train
ekspresowy	fast/express train
ekspresowy (między miastami)	intercity train
nocny	night train
osobowy	slow/local/stopping train
pasażerski	passenger train
podmiejski	commuting train, commuter
komunikacja podmiejska	shuttle service
podmiejski wahadłowy	shuttle train

pospieszny	fast/express train
szybkobieżny	high-speed train
towarowy	goods/freight train
z przesiadką	train with a change
ze stolicy/dużego miasta	down train
do stolicy/dużego miasta	up train

Malinowski miał ***jechać w podróż służbową*** pociągiem do kilku miast.

> Mr Malinowski was ***to go on a business trip*** to several towns by train.

Powinien się dowiedzieć wcześniej, o której godzinie ma pociągi, ale był leniwy i nie chciało mu się tego zrobić.

> He should have found out earlier what time his trains were, but he was lazy and didn't feel like doing it.

W dniu wyjazdu wpadł na dworzec jak wariat, pognał do informacji i zadawał pytania jedno po drugim.

> On the day of his departure he stormed into the railway station like a madmam, rushed to the information desk and started asking questions one after another.

O której godzinie jest pociąg do Gdańska?

What time is the train to Gdańsk?

Pociąg do Gdańska ma planowy odjazd o godz. 7-ej.

The train to Gdańsk is scheduled to depart at seven.

Jak długo jedzie pociąg z Warszawy do Gdańska?

How long does the train take from Warsaw to Gdańsk?

O której jesteśmy w Gdańsku?

What time are we due in Gdańsk?

O której godzinie mam pociąg do Szczecina?

What time does the train to Szczecin get in?

Czy jest ***pociąg bezpośredni do*** Szczecina?

Is there ***a through train to*** Szczecin?

Nie, ***musi się pan przesiadać.***

No, ***you have to change/take a change***.

Będzie pan musiał się ***przesiąść na autobus.***

You will have to ***change to a coach/bus***.

Czy mam zaraz połączenie?

Is there a connection soon?

Będzie pan musiał ***długo czekać na*** swój pociąg.

You will ***have a long wait for*** your train.

Pociągi kursują dziś fatalnie./Komunikacja jest dziś fatalna.

The service is very bad today.

Pociąg do Poznania ***wykoleił się***.

The train to Poznań ***has derailed/has gone off the rails***.

Pociąg ***wykoleił się 20 km za Warszawą***.

The train ***was derailed twenty kilometers outside Warsaw***.

Pociąg z Wrocławia ***ma opóźnienie***.

The train from Wrocław ***is behind the time***.

Pociąg z Gdańska ***jest opóźniony 3 godziny***.

The train from Gdańsk ***is delayed by three hours/has a three-hour delay/is three hours late***.

Do której godziny kursują pociągi?

How long is the train service?

Pociągi kursują do godz. 10-ej.

The train service is up to ten.

Czy pociąg będzie punktualnie, czy ma opóźnienie?

> ***Is the train going to arrive on time, or is it likely to be delayed?***

W tym samym czasie ***Tom odprowadzał Betty na pociąg***.

> At the same time ***Tom was seeing Betty off at the station***.

Betty miała jechać do swojej ciotki do Lublina i zostać tam co najmniej trzy tygodnie.

> Betty was to go to Lublin to her aunt and stay there at least three weeks.

Jej pociąg miał ***odjechać z peronu 5***.

> Her train was ***to depart from platform five***.

Tom poszedł do informacji i spytał: ***Jak dostać się na peron 5?***

> Tom went to the information desk and asked: ***How to get to platform five?***

Przejściem podziemnym albo górą, kładką dla pieszych.

> ***Through the underpass, or over the footbridge***.

Kiedy przyszli na peron, ***pociąg właśnie nadjeżdżał***.

When they arrived at the platform, ***the train was just approaching***.

Pociąg wjechał na stację i Betty wsiadła.

The train pulled into the station, and Betty got into/on the train.

Pociąg ruszył.

The train was off.

Tom stał na peronie i patrzył, jak ***pociąg odjeżdżał***. Był bardzo smutny.

Tom was standing on the platform and watching as ***the train was pulling out of the station***. He was very sad.

Tom stał nieruchomo, myślał o Betty i o rozłące z nią, co to go tak przygnębiło, że nie słyszał, co ludzie wokół niego mówili.

Tom was standing motionless, thinking about Betty and his separation from her, which made him so depressed that he didn't hear the voices of the people standing around him.

Na który peron przyjeżdżają pociągi z Krakowa?

Which platform do the trains from Cracow arrive at?

Na który peron przyjeżdża pociąg z Wrocławia?

Which is platform for the train from Wrocław?

Czy z tego peronu odchodzi pociąg do Gdyni o 2:15?

Is this the right platform for the two-fifteen to Gdynia?

Uwaga 2:

Słowo **train** najczęściej opuszczamy, gdy pytamy o pociąg, podając godzinę jego przyjazdu lub odjazdu.

Pociąg z Krakowa ***przyjeżdża o szóstej***.

The Cracow train ***arrives at six***.

Pociąg do Poznania ***odjeżdża o siódmej***.

The train to Poznań ***leaves at seven o'clock***.

Pociąg wyjeżdża z Krakowa o czwartej.

The train leaves from Cracow at four.

Czy pociąg z Gdyni przyjedzie punktualnie, czy będzie miał opóźnienie?

Is the train from Gdynia going to arrive on time, or is it likely to be delayed?

Pociąg z Gdyni przyjedzie z 10-minutowym opóźnieniem.

> ***The train from Gdynia is going to draw in ten minutes late***.

Dzisiaj wszystkie ***pociągi do stacji Zakopane mają opóźnienie***.

> Today all ***trains to Zakopane destination are delayed***.

To o której jesteśmy na miejscu?

> ***Then what time will we reach our destination/arrive at our destination?***

Nie umiem panu powiedzieć.

> Sorry, I can't tell you.

Szczęśliwej podróży!

> ***Happy journey!/Safe journey!/Have a nice trip!***

Tom nie słyszał nawet głosu mówiącego przez głośnik.

> Tom didn't even hear the voice over the loudspeaker.

Pociąg do Krakowa odjeżdża za chwilę z peronu 5.

> ***The train for Cracow is about to depart from platform five***.

Proszę się odsunąć od toru!

Stand clear!

Strzeż się pociągu!

Be aware of the train!

Nie wychylać się!

Don't lean out the window!

Nagle zadzwoniła komórka Toma.

Suddenly Tom's mobile phone rang.

Tom usłyszał głos Betty: To ja kochanie, zapomniałam, że cioci nie ma w domu, pojechała wczoraj do uzdrowiska. ***Wracam zaraz pociągiem o 2:15***.

Tom heard Betty's voice: It's me darling, I have forgotten that aunt is not at home, she went to the spa yesterday. ***I'm coming back right away on the two-fifteen***.

Czy mógłbyś wyjść po mnie na pociąg?

Could you meet me at the station/pick me up?

Tom nie był już przygnębiony, Tom nie posiadał się z radości.

Tom wasn't depressed any longer, Tom was bursting with joy.

Z czego składa się pociąg

lokomotywa	engine, locomotive
wagon	**railway carriage, carriage, coach, car, waggon**
bagażowy	luggage van
pocztowy	mail/postal van
restauracyjny	restaurant car, dining car, diner, buffet car
służbowy	cabin car
sypialny	sleeping car, sleeper, pullman car/coach
kuszetka	couchette
korytarz wagonu	waggon corridor
przedział	**compartment**
pierwszej/drugiej klasy	first class/second class compartment
dla niepalących	non-smoker, non-smoking compartment
dla palących	smoking compartment
miejsce w przedziale	seat
miejsce przodem do kierunku jazdy	facing the engine seat
miejsce tyłem	back to the engine seat
miejsce w rogu	corner seat

miejsce przy oknie	window seat, seat by the window
miejsce naprzeciwko	seat opposite
ustąpić miejsca	offer a seat, give up a seat to sb
zająć miejsce	take a seat
zająć czyjeś miejsce	take sb's seat
zająć miejsce dla kogoś	keep a seat for sb
Czy są jeszcze wolne miejsca?	Are there still any seats available/vacant?
Wszystkie miejsca są zajęte.	All seats are taken/occupied.
Nie ma już wolnych miejsc.	There aren't any seats left.
Jedno miejsce jest wolne.	There is one seat vacant.

Na stacji kolejowej

stacja kolejowa	railway station
stacja docelowa	destination
stacja przesiadkowa	interchange station
na stacji	at the station
kolej	railway
połączenie (kolejowe)	connection
przesiadka	change
sieć kolejowa	railway system/net

szyny	rails
tor kolejowy	railway track
węzeł kolejowy	railway junction

Co znajduje się na stacji kolejowej

biuro rzeczy znalezionych	lost property office
bufet	refreshment room
informacja	information desk, information office, information, enquiries
poinformować się	get/find information on/about
dowiedzieć się	find out
Dowiedzmy się o pociągi.	Let’s find out about the trains.
odjazdy	departure time indicator, departures
peron	platform
poczekalnia	waiting room
przechowalnia bagażu	left-luggage office
przejście na perony	subway, platform entrance
przyjazdy	arrival time indicator, arrivals
rozkład jazdy pociągów	train timetable, schedule
tablica odjazdów i przyjazdów	indicator board
tablica z nazwą stacji	station sign

tablica z nazwą stacji docelowej	destination indicator
sprawdzić coś na tablicy	look sth up on the indicator board
wyjście na miasto	way out

bilet	**ticket**
bezpłatny	a pass
drugiej/pierwszej klasy	second/first class ticket
dzienny	daily
miesięczny	monthly
okresowy/sezonowy	season ticket
tygodniowy	weekly
miejscówka	reserved seat
nieważny	invalid
normalny	adult ticket, full-price ticket
powrotny	return ticket
ulgowy	special price ticket
ważny	valid
wycieczkowy	excursion ticket
w jedną stronę	single ticket, one way ticket
zniżkowy	reduced-rate/reduced-price ticket
zniżkowy 50%	half-price ticket
zniżka	**reduction, discount**

sprawdzać bilet	check the ticket
skasować bilet w automacie	validate
skasować bilet (dziurkować)	punch the ticket
skasować bilet (podbić)	date/stamp the ticket
załatwić bilet (kupić)	get the ticket
dopłata do biletu	excess fare/extra fare
dopłacić do biletu	make an extention/excess fare
kasa biletowa	booking/ticket office
automat do sprzedaży biletów	ticket machine
kasownik	validator
kontroler biletów	ticket inspector
kontroler przy wejściu	ticket collector
opłata za przejazd	fare

Kupujemy bilet

Poproszę jeden bilet do Warszawy.

One to Warsaw, please.

W jedną stronę czy powrotny?

Single or return?

W jedną.

Single, please.

Dwa ulgowe do Warszawy.

Two reduced to Warsaw, please.

Jeden normalny, w jedną stronę do Krakowa.

One, single, full-price to Cracow, please.

Czy jest zniżka dla studentów?

Is there any reduction for students/reduced rate for students?

Uwaga 3:

Prosząc o sprzedanie biletu, nie musimy koniecznie użyć słowa – **ticket**, ale zawsze musimy dodać słowo – **please**.

bagaż	luggage, baggage
nadać bagaż	register the luggage
odebrać bagaż	collect/claim the luggage
podróżować bez bagażu	travel light
przypilnować bagażu	see to the luggage, look after the luggage
półka na bagaż	luggage rack

kwit bagażowy	left-luggage receipt
schowek na bagaż	baggage locker
wózek na bagaż	luggage trolley
Czy mógłby pan przypilnować mojego bagażu?	Would you mind looking after my luggage?
Jestem zwolennikiem podróżowania bez bagażu.	I believe in travelling light.
Chciałbym odebrać bagaż.	I'd like to collect my luggage.
Czy płacę teraz, czy przy odbiorze?	Do I pay it now or when I collect it?

O SAMOCHODZIE

Jaki może być samochód

podróż samochodem – travelling by car, car journey

samochód	car
samochód dotarty	run in
samochód jadący z przeciwka	the car coming from the opposite direction
samochód jadący z tyłu	the following car
grat/gruchot/rzęch	old bus, heap, banger (pot.)

samochód nadjeżdżający	approaching car
samochód niedotarty	not run in
nowiutki samochód	brand-new car
rozbity samochód	crashed car
rupieć/rzęch	it’s a junk
sprawny samochód	roadworthy, in a good working order
stary samochód, ale na chodzie	old car but in a running order, the car is in working condition
samochód z tabliczką L	nauka jazdy (L = learner)
tabliczka L	L-plate
samochód używany	second-hand car
To jest samochód czteroosobowy.	This car seats four.
To jest samochód dwudrzwiowy.	This is a two-door car.
Ten samochód spala 5 litrów na 100 km.	This car does five litres to one hundred kilometers.
Samochód jest duży i wszyscy zmieścimy się.	The car is big enough, we’ll all fit in.
Próbowaliśmy wpakować bagaż do samochodu, ale walizki nie zmieściły się w bagażniku.	We tried to pile the luggage into the car, but the boot couldn’t hold the suitcases.

odholować samochód	tow away
odstawić samochód	park the car

odśnieżyć samochód	clear the car of snow, remove snow from the car
postawić samochód (stać, zaparkować)	park
Gdzie stoisz?/zaparkowałeś?	Where are you parking?/Where have you parked?
przestawić samochód	shift the car
ubezpieczyć	insure the car
ubezpieczenie samochodu	car insurance
Jestem samochodem, mogę cię podrzucić.	I've come by car, I can give you a lift.
Dziękuję, nie piję, jestem samochodem.	No, thanks, I can't drink, I'm driving.
Samochód trząsł niemiłosiernie.	The car was jolting unmercifully.
Samochód zarzuciło.	The car skidded.
Jesteś samochodem?	Have your come by car?
kierowca samochodu	driver
osoba siedząca obok kierowcy i stale pouczająca go, jak ma jechać	backseat driver
marka samochodu	brand of car, make of car
Jakiej marki jest twój samochód?	What brand/make is your car?
samochód marki Toyota	Toyota car
samochód marki japońskiej	Japanese-made car
samochód dobrej marki	good quality car

naprawy	repairs
naprawa samochodu	car repair
dokonać naprawy samochodu	make repairs to the car
nadawać się do naprawy	be reparable
nie nadawać się do naprawy	be beyond repair
oddać do naprawy	take the car for repair, have repairs done to the car, get the car repaired
naprawić	repair, mend, service
przegląd techniczny	service, servicing, the MOT test, the MOT inspection
przegląd po 50 tys. km	a 50 thousand-kilometre service
dokonać przeglądu technicznego	MOT, overhaul
oddać samochód do przeglądu technicznego	take one's car for servicing, take one's car for its MOT, get/have the car serviced
przejść przegląd techniczny	pass the MOT
Mój samochód przeszedł pomyślnie przegląd techniczny.	My car has passed its MOT.
przeprowadzić przegląd techniczny	overhaul

Uwaga 4:

MOT to skrót od brytyjskiej nazwy the Ministry of Transport, które to ministerstwo zgodnie z ustawą obowiązującą w Wielkiej Brytanii postawiło wymóg, aby każdy pojazd poruszający się po drodze po upływie trzech lat od jego wyprodukowania podlegał obowiązkowemu przeglądowi technicznemu, czy jest sprawny.

Samochód nie chce zapalić.	The car won't start.
Oddałem samochód do przeglądu.	I've taken my car for servicing/for its MOT, I've taken my car in for a service.
Samochód został oddany do przeglądu.	The car has gone for servicing.
Samochód jest w naprawie.	The car is being repaired.
Naprawa samochodu kosztowała 5 tys. złotych.	The repairs to the car cost five thousand zloties.
Jeśli chcesz zmienić koło w samochodzie, najpierw musisz poluzować śruby i podeprzeć samochód.	If you want to change a car wheel you must first loose the nuts and jack up the car.

remont kapitalny	overhaul
przeprowadzić remont kapitalny	overhaul
Przed moim wyjazdem do Włoch samochód przeszedł gruntowny remont.	Before my departure for Italy the car has been completely overhauled.

stacja kontroli pojazdów	MOT centre
warsztat samochodowy	repair shop, service station
odstawić do warsztatu	take the car to the repair shop/to the service station/to the garage
komunikacja autobusowa	bus service
Na tej trasie autobusy kursują regularnie co godzinę.	There is a regular hourly bus service on this route.
Gdy przyjechał autobus wszyscy wtłoczyli się do środka.	When the bus came all people piled in.

Części samochodu

alarm	alarm
alarm się włącza	alarm goes off
włączyć alarm	put the alarm on
apteczka	first aid kit
akumulator	battery
bagażnik	boot, trunk
bagażnik na dachu	roof rack
pokrywa bagażnika	tailgate
biegi	gears
pierwszy/drugi/trzeci/czwarty bieg	first/low gear, first speed, second/third gear, fourth/high

	gear
bieg jałowy	neutral gear
być na jałowym biegu	be in neutral gear
bieg wsteczny	reverse gear, back gear
skrzynia biegów	gear box
jechać na 3. biegu	drive in third gear
mieć włączony bieg	be in gear
przerzucić biegi	change gear
włączyć bieg	get/throw into gear
wyłączyć bieg	get out/throw out of gear
zmienić biegi	change/shift gears
zmiana biegów	gear change
błotnik	mudguard
chłodnica	radiator
deska rozdzielcza	dashboard
dętka	tube
drążek zmiany biegów	gear stick
dysza	nozzle
fotelik dla dziecka	child seat
gaśnica	fire extinguisher
gaźnik	carburettor
GPS	GPS
hamulec	brake

karoseria	body of the car
kierownica	steering wheel
kierunkowskaz	indicator, turn signal
klamka	handle
klakson	horn
klimatyzacja	air conditioning
koło	wheel
zapasowe	spare wheel
licznik	mileage counter
lusterko	mirror
boczne	wing mirror
wsteczne	rear view mirror
maska	bonnet, hood (am.)
nawigacja satelitarna	satellite navigation
opona	tyre, tire (am.)
zapasowa	spare tyre
przyczepność opony	grip
Opony mają dobrą przyczepność.	The tyres grip well.
oś	axle
osłony przeciwsłoneczne	sunshades
pas bezpieczeństwa	seat belt, seatbelt
pasek klinowy	fan belt

pasek rozrządu	timing belt
pokrywa bagażnika	tailgate
pedał	pedal
przyśpieszenia	accelerator pedal
reflektory	headlights
resory	springs
rozrusznik	starter
rura wydechowa	exhaust pipe
podwozie	chassis
siedzenie	seat
siedzenie przednie	front seat
siedzenie tylne	back seat
silnik	engine
silnik dotarty	run in
silnik dwu/czterosuwowy	two/four-stroke engine
uruchomić silnik	start the engine
schowek przy tablicy rozdzielczej	glove department
spaliny	exhaust fumes
sprzęgło	clutch
starter/zapłon	ignition
szyba przednia	windscreen
tylnia	rear window

opuścić szybę	drop/lower the window
obrotomierz/tachometr	rev/revolution counter
światła	**lights**
awaryjne	hazard lights
długie/drogowe	full beam headlights, main beam headlights, driving/road lights, driving beam
krótkie/mijania	dipped headlights, passing lights, lower beam, anti-dazzle lights
stopu	break lights
postojowe	parking lights
pozycyjne	running lights
przeciwmgielne	fog lights
tylne	rear lights
świeca zapłonowa	spark plug
szyberdach	sunroof
tablica rejestracyjna	number/license plate
tłok	piston
tablica rozdzielcza	dashboard
tłumik	muffler, silencer
uszczelka	gasket, seal
wał	shaft
wał korbowy	crankshaft

wyłącznik świateł	lights switch
wskaźnik paliwa	petrol/fuel gauge
wycieraczki	windscreen wipers
zagłówek	headrest
zamek	lock
zawieszenie	suspension
zawór	valve
zbiornik paliwa	petrol/oil tank
zderzak	bumper

Rodzaje samochodów

autokar	coach
ciężarówka	lorry, truck
ciągnik	tracker
chłodnia	refrigerated truck
cysterna	tank truck
do przeprowadzek	removal van
dostawczy	delivery truck
fabrycznie nowy	brand new
furgonetka	van
combi	estate car

hatchback	hatchback
kabriolet	convertible car
limuzyna	limousine, saloon car
małolitrażowy	low-powered car
meblowy	removal/moving van
osobowy	car, motorcar
czteroosobowy	four-person car
półciężarówka	pick-up
przyczepa (mieszkalna)	caravan
przyczepa ciężarowa	lorry trailer
sedan	sedan/saloon car

sportowy	sport car
śmieciarka	dust car, garbage truck
strażacki	fire engine
taksówka	taxi, taxicab
bagażowa	utility vehicle
wolna	for hire
zajęta	hired
postój taksówek	taxi rank/stand
terenowy	off-road car
TIR	TIR
wywrotka	dump truck

wyścigowy	racing car
zamiatarka	street/road sweeper

Jeździmy samochodem

jazda samochodem	car driving, a drive in a car, a ride in a car (pasażer)
kultura jazdy	road manners
Miasto leży dwie godziny jazdy stąd.	The town is two hours' journey away from here.
To dwie godziny jazdy samochodem.	It's two hours' journey by car.
Po dwóch godzinach jazdy byliśmy zmęczeni.	After two hours on the road we were tired.
jazda po pijanemu	drunk driving, after drinking
jazda dla przyjemności	joy ride
czas obowiązkowej jazdy na włączonych światłach	lighting up time
jazda próbna	test drive
prawo jazdy	driving licence, driver's license (am.)
egzamin na prawo jazdy	driving test
dostać prawo jazdy	get the driving licence
odebrać komuś prawo jazdy	take one's driving licence back

Odebrano mu prawo jazdy.	He was taken his driving licence back.
przedłużyć prawo jazdy	endorse the driving licence
tymczasowe prawo jazdy	provisional driving licence

Uwaga 5:

„**Jazda**" innymi środkami lokomocji to ***ride***: ***a ride in a bus/tram/train***, „jechać autobusem/tramwajem/pociągiem" – ***ride on a bus/tram/train***.

Jeżdżąc...

jechać	**drive, go**
samochodem (prowadzić samochód)	go by car, drive a car
samochodem (być wiezionym)	travel by car
autobusem	go by bus
w autobusie	be on the bus
taksówką	go by a taxi

Nie ma taksówek na postoju.	There are no taxis in the taxi rank.
80 km na godzinę	do eighty
Jedziemy osiemdziesiąt na godzinę./Jedziemy osiemdziesiątką.	We are doing eighty.
po wariacku	drive at a breakneck speed, recklessly
jak pirat drogowy	hog the road
nieostrożnie	carelessly
na skróty	take a short cut
noga za nogą	go at a snail's pace
ostrożnie	carefully, drive with caution
okrężną drogą	go/take a roundabout route
płynnie	smoothly
prawą/lewą stroną	drive on the right/left
szybko	fast
środkiem drogi/jezdni	hog the road
umiejętnie	skillfully
wolno	slowly
wlec się	crawl along
w żółwim tempie	travel nose to tail
z niedozwoloną prędkością	drive at a prohibited speed
z prędkością 150 km/h	drive at 150 km per hour

z dużą prędkością	drive at high speed
z przeciwnego kierunku	come from the opposite direction
z zapalonymi światłami	drive with the headlights on
nadjechać	approach
najechać na coś (np. samochód)	crash into sth (e.g. a car)
objechać	make the round of…, go the round of…, get round
odjechać	drive away
pojechać niewłaściwą drogą	mistake the road
przejechać obok	pass sth by
przejechać kogoś	run sb over
przejechać ulicą	pass along the street
przejechać przez miasto	pass through the town
przejechać skrzyżowanie na czerwonych światłach	go through a red light at the crossroads/at the junction
wjechać na chodnik	mount the pavement
wyjechać z (np. garażu, lasu)	drive out of (e.g. a garage, the forest)
wyjechać na drogę	drive into a road
zjechać na pobocze	pull over, draw in
zjechać na bok	pull over
zjechać na bok i stać	pull in
zjechać z drogi	swerve off the road, pull off the road

cofać samochód	back the car, reverse the car
docierać	run in a car
dogonić	catch up with the car
dojechać samochodem	get by car

hamować	brake
zahamować	put the brake on
gwałtownie	brake hard, brake suddenly, slam on the brake (pot.)
ostro	brake abruptly
holować	tow
minąć	ride past, pass, go beyond
odwieźć kogoś do domu	drive sb home
ominąć	get round, avoid
parkować	**park**
nieprawidłowo	illegally
nieprawidłowe parkowanie	incorrect parking
opłata za parkowanie	parking fee
parkomat	parking metre
zakaz parkowania	no parking
parking	car park, parking lot (am.)
parking wielopoziomowy	multi-storey car park
opłata parkingowa	parking fee
zegar parkingowy	parking meter

pisk opon	screech of tyres
podrzucić kogoś samochodem	give sb a lift, drive sb round
podrzucić kogoś samochodem do (np. na stację)	drive sb round to, drop sb off at/to (e.g. station)
podrzucić kogoś do domu	drop sb home
podskakiwać	bounce, jolt
popełnić wykroczenie drogowe	commit a traffic offence
potrącić kogoś	knock sb down, knock sb over
prowadzić samochód	drive a car
prowadzenie samochodu	driving a car
przebić oponę	have a puncture, have a flat
przekroczyć prędkość	exceed the speed
przekroczyć dozwoloną prędkość	break the speed limit, exceed the allowed speed, exceed the permissible speed
prędkość zakazana	prohibited speed, forbidden speed
nabierać prędkości	gather speed, pick up speed
zmniejszyć prędkość	reduce speed
zwiększyć	put on speed
przy dużej prędkości	at high speed
przy małej prędkości	at low speed
przeoczyć znak	miss the sign
przyspieszyć	accelerate, gear up, speed up

siedzieć przy kierowcy i pouczać go, jak ma jechać	backseat driving
skręcić w prawo/lewo	turn right/left, take the right/left turn
skręcić gwałtownie	swerve, turn sharp/suddenly
skręcić gwałtownie, żeby kogoś/coś ominąć	swerve around sb/sth
za rogiem	turn the corner, go round the corner
z drogi głównej	turn off the main road
w pierwszą przecznicę	take the first turning
przy skręcaniu	while turning
rozbić się o coś	smash on/against sth
szarpać	jerk
sprawdzić	check a car
trąbić	horn
trzymać się prawej/lewej strony	keep to the right/left side, bear right/left
trzymać samochód na chodzie (podczas postoju)	keep the engine running
trząść	shake, jolt

uruchomić/zapalić samochód	start the car
użytkować samochód	run the car
włączyć się do ruchu	merge with the traffic
włączyć światła	put on the lights

włączyć silnik	turn/switch the engine on
wpaść do rowu	go into a ditch
w poślizg	skid, go into a skid
wsiąść do samochodu	get in/into the car
wsiąść do autobusu	get on the bus, get in/into the bus
wstawić samochód do garażu	put the car into the garage
wyłączyć silnik	turn/switch the engine off
wyłączyć światła	switch the lights off
wymusić pierwszeństwo	force the right of way
mieć pierwszeństwo	have the right of way
wypożyczyć/wynająć samochód	rent a car
wyprowadzić z garażu	drive out of the garage
wyprzedzać	overtake
przy wyprzedzaniu	while overtaking
wyrwać do przodu	break free
wysiąść z samochodu	get off the car, get out of the car
wysiąść z autobusu	get out of the bus, get off the bus
wysiąść na przystanku	get off at the stop
zablokować	block sth, block sth up, put a roadblock
zakręcić	turn
założyć pas bezpieczeństwa	put the safety belt on

zapiąć pas bezpieczeństwa	fasten the safety belt, belt up
mieć zapięty pas bezpieczeństwa	wear the safety belt
zatarasować coś	obstruct sth, block sth up, box in
Jakiś idiota zaparkował swój samochód blisko mojego i zatarasował mi wyjazd.	A fool parked his car close to mine and boxed me in.
zahamować gwałtownie	pull up sharp
zatrzymać się	stop, pull up
zatrzymać się na światłach	stop at the lights
zatrzymać samochód	stop the car
zawracać	turn back, reverse
zbliżać się	approach, come near, come nearer
zbliżać się do skrzyżowania	approach the junction
zbłądzić	mistake the road, go the wrong way
zboczyć	turn aside
zboczyć z drogi głównej	turn aside from the main road
zboczyć gwałtownie	swerve off the road
zderzyć się z czymś	crash into sth
zmierzać do…	head for…
zmienić koło	change the wheel

zrobić postój	make/have a stop, stop over, break the journey
w czasie postoju	during the stop
zwolnić	slow down

Jak uruchomić samochód

zasiąść za kierownicą	take the wheel, sit behind the wheel
zapiąć pasy	fasten the belts
uruchomić samochód	start the car
uruchomić silnik	switch on the engine, start the engine
uruchomić stacyjkę	switch on the ignition, start the ignition
zapalić silnik	start the engine, start the car
włączyć biegi	put the car in gear
włączyć pierwszy bieg	put the car into first/low gear
mieć włączony bieg	be in gear
włączyć bieg wsteczny	put the car in reverse gear
wyjechać z garażu	back the car out of the garage

Przed uruchomieniem samochodu

dolać płyn do chłodnicy	top up the radiator, fill the radiator with coolant
dolać płynu do akumulatora	top up the battery
naładować akumulator	charge the battery
napompować koła	pump the tyres up
nasmarować resory	grease the springs
podokręcać śruby	tighten the screws and nuts
sprawdzić ciśnienie w kołach	check the tyres pressure
sprawdzić poziom oleju	check the oil level
umyć samochód	wash the car
umyć szyby	clean the windows
wyregulować hamulce	regulate the brakes
ustawić światła	adjust the headlights
uzupełnić paliwo	fill the tank up
zatankować do pełna	top the tank up
nałożyć łańcuchy śniegowe	put snow chains on

Malinowski został zaproszony przez swego przyjaciela, który mieszka w Borach Tucholskich, do odwiedzenia go wraz z rodziną.

Mr Malinowski was invited by his friend living at Bory Tucholskie to visit him together with the

family.

Poszedł więc do garażu ***przygotować samochód***.

So he went to the garage ***to make the car ready***.

Spojrzał na samochód i powiedział:

He looked at the car and said:

Siadła mi opona.

I have one tyre flat.

I have one tyre down.

Trzeba ją podpompować.

It needs pumping up.

Potem uruchomił silnik.

Next he started the engine.

Silnik zaskoczył.

The engine got started.

Teraz silnik pracuje dobrze.

Now the engine is running well.

Chyba jednak się przegrzewa.

The engine seems to be overheating.

Silnik głośno pracuje.

The engine is noisy.

Silnik nie ciągnie.

The engine does not pull.

Silnik zgasł.

The engine has cut out.

Samochód nie chce zapalić.

The car won't start.

Teraz samochód nie chce zapalić/ruszyć.

The engine doesn't want to start.

Coś się zepsuło w moim samochodzie.

There is something wrong with my car.

Trzeba go będzie oddać do naprawy.

Some repairs must be done to it.

Jutro muszę mieć samochód naprawiony. Przecież jutro jedziemy w Bory Tucholskie.

I must have my car repaired. Tomorrow we are going to Bory Tucholskie though.

Samochód naszego syna ***jest w naprawie***, nie możemy więc go od niego pożyczyć.

Our son's car ***is being repaired***, so we can't borrow it from him.

Samochód naszej córki jest ***niedotarty***, więc też go nie możemy pożyczyć.

Our daughter's car ***is not run in***, so we can't borrow it either.

Weź samochód do warsztatu – powiedziała żona. Czy warsztat jest daleko stąd? – spytał Malinowski.

Take your car to the repair shop – said Malinowski's wife. Well, is the repair shop far from here? – asked Mr Malinowski.

To parę kroków od nas, całkiem blisko stacji.

It is an easy walk from our place. It is within an easy reach of the station.

Malinowski poszedł do warsztatu.

Mr Malinowski went to the workshop.

Chciałbym mieć samochód zrobiony na jutro.

I'd like to have the car ready for tomorrow.

Myślę, że zrobimy panu samochód na jutro. ***Samochód będzie sprawny***.

I think we will have your car ready for tomorrow. ***Your car will be roadworthy/in good working order***.

Z góry dziękuję.

Thank you in advance.

O DRODZE

Polak powie: Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.

Anglik mówi: All roads lead to Rome.

Jak biegnie droga i co jadąc po niej możemy zrobić

droga	road, way, path
Droga biegnie prosto.	The road runs straight ahead.
Ciągnie się około 2 km.	It streches for about two kilometres.
Prowadzi do…	It leads to…
Przecina…	It crosses/intersects…
Rozwidla się.	It forks.
Skręca w prawo/lewo.	It turns/it bends right/left.
Wije się.	It twists/winds.
droga do domu	the road home

droga powrotna	the way back
droga tam i z powrotem	round trip
na rozstajach dróg	at a crossroads
na drodze do…	on the way to/for…
po drodze do domu	on the way home, on one's way home
po drugiej stronie drogi	across the road
w drodze powrotnej	on the way back
Zejdź mi z drogi!	Get out of my way!
Jest mi to nie po drodze.	It's out of my way.
Swoją drogą on jest głupi.	He is stupid anyway.
Droga Krzyżowa	Way of the Cross, Via Dolorosa
Droga Mleczna	The Milky Way
To 20 km drogi od miasta.	It's twenty kilometres away from the town.
To kawał drogi.	It's a heck of a long way.
To kawałek drogi dalej.	It's just along/down the road.
Jedź tą drogą prosto.	Follow the road ahead.
Jedź dalej tą drogą w prawo/w lewo.	Follow the road round to the right/left.
Komu w drogę, temu czas!	Time to hit the road!
Szerokiej drogi!	Have a safe trip/journey!
W drogę!	Time to go! On we go! (kontynuacja jazdy)

Z drogi!	Clear the way!/Make way!/Get out of the way!
Musieliśmy się zatrzymywać po drodze kilka razy.	We had to stop off a few times on the way.
być w drodze (jechać)	be on the road
być w drodze do	be on one's way to/for
być na dobrej/złej drodze	be on the right/wrong way
chodzić własnymi drogami	go one's own way, to be a lone wolf
iść po drodze	go along the way
jechać po drodze	go along the road, drive on the road, follow the road
nałożyć drogi	go a long way round
odciąć komuś drogę	cut sb off
odśnieżyć drogę	clear the road of snow
pomylić drogę	mistake the road, go the wrong way
ruszać w drogę	set off/set out on a journey
ruszać w dalszą drogę	be back/get back on the road
ruszyć ostro	start off with a jerk
ustąpić drogi	give way to
wypaść z drogi	come off the road
wyjechać z drogi	drive out of the road

zablokować drogę	block/obstruct/ the way/road, box in the road, bar/stop the way, hog the road, roadblock
zajechać drogę	drive out in front of sb, cut in on sb, deny the right of way
zgubić drogę	lose the way
zejść na złą drogę	stray from the straight and narrow
zejść z drogi	get out of sb's way
zjechać z drogi	pull off the road
Już od czterech godzin jestem w drodze.	I have been on the road for four hours already.

Co może nas spotkać podczas jazdy na drodze

awaria	breakdown
blokada na drodze	roadblock
postawić blokadę	set up/mount a roadblock
chodnik	pavement
drogowskaz	sign post
drogówka	traffic police
garb na drodze ograniczający prędkość	road hump, sleeping policeman

godziny szczytu	rush hour, traffic peak
jezdnia	roadway
przechodzić przez jezdnię	cross the street
kara (grzywna)	fine
być ukaranym za…	be fined for…
kodeks drogowy	highway code
kontrola pojazdu	vehicle control
korek uliczny	traffic jam
czekać w korku	wait in a traffic jam
korek na autostradzie	motorway jam
utknąć w korku	be stuck up in the traffic jam, be held up in the traffic jam, get caught in the traffic jam
spowodować korek	cause a traffic jam
rozładować korek	relieve the traffic jam
krawężnik	kerb, curb

mandat	ticket
dostać mandat	get a ticket
zapłacić mandat	pay a ticket
mandat za przekroczenie prędkości	ticket for speeding
mandat za parkowanie	parking ticket
most na autostradzie	motorway bridge

przejazd mostem nad autostradą	bridge passage over the motorway
myjnia	car wash
nawierzchnia	surface course
nierówności na drodze	bumps, stumpy ground
nieprzerwany sznur samochodów	nose to tail traffic
objazd	diversion, detour, circuit, diverted traffic
długi objazd	long way round
objazd miasta	bypass
obszar zabudowany	built-up area
obwodnica	ring road, ring way
opłata za przejazd autostradą	motorway toll
parking	car park
miejsce do parkowania	parking site
pasmo ruchu	lane
dwa pasma ruchu w przeciwne strony	dual carriageway
trzy pasma ruchu	three-lane traffic
pas szybkiego ruchu	fast lane, high-speed lane
pieszy	pedestrian
pirat drogowy	road hog
pobocze	roadside, verge, hard shoulder

na poboczu	at/by the roadside, at/by the hard shoulder, at/by the verge
zjechać na pobocze	pull into side/verge, pull over
pogotowie techniczne	break-down truck, rescue truck
policja drogowa	traffic police
policjant z drogówki	traffic warden
pomoc drogowa	tow truck, emergency road services
postój	stop
postój taksówek	taxi rank/stand
na postoju taksówek	in the taxi rank
postój (w czasie podróży)	stopover
miejsce postoju	stopping place
w czasie postoju	during the stop
zakaz postoju	no stopping
zatrzymać się na postoju	make a stop

prace drogowe	road works
przecznica	turn, turning, cross street
przecznica od ulicy, np. Alei Jerozolimskich	street off Jerozolimskie Avenue
arteria, główna ulica	thoroughfare
przejazd dołem	underpass, undercross
przejazd dwupoziomowy	overfly
przejazd górą	overpass, overcrossing

przejazd kolejowy	level/ grade crossing
przez tory	crossing at grade
przejście dla pieszych	pedestrian crossing
przejście dla pieszych (pasy)	zebra crossing

Polak powie: Komu w drogę temu czas.

Anglik mówi: Time to hit the road.

przepisy drogowe	road regulations
przestrzegać przepisy drogowe	observe road regulations
przekroczyć przepisy drogowe	abuse road regulations
przestępstwo drogowe	road crime
popełnić przestępstwo drogowe	commit a road crime
przeszkoda	obstacle
nie zauważyć przeszkody	not to notice an obstacle
przydrożna kawiarnia	roadside cafe
przyczepność na drodze	roadholding
rondo	roundabout
ruch drogowy/uliczny	traffic
ruch jedno/dwukierunkowy	one/two-way traffic
nasilenie ruchu	traffic peak, rush hour, traffic congestion

ruch prawo/lewostronny	driving on the right/left side of the road
intensywny/duży ruch	heavy traffic
ruch wstrzymany	held up
kierować ruchem	direct traffic
kierujący ruchem	traffic warden
zablokować ruch	tie up the traffic
sieć dróg	road network
skręt	turn, turning
skrzyżowanie	crossroads, junction
na skrzyżowaniu	at the crossroads, at the junction
ścieżka rowerowa	bicycle lane
stacja benzynowa	filling/petrol station
światła na skrzyżowaniu	traffic lights
przed światłami	at the lights
szlaban	barrier, gate
ulica jednokierunkowa	one-way street
ulica boczna	side street
ulica ślepa	dead end road
ślepa uliczka	blind alley, cul-de-sac (także w znaczeniu przenośnym)
użytkownik drogi	road user
widoczność	visibility

warsztat samochodowy	service station, repair workshop, garage
węzeł drogowy	intersection
wjazd na autostradę	motorway approach
przy wjeździe	by entrance
wykroczenie drogowe	road/traffic/driving offence
popełnić wykroczenie drogowe	commit a road/traffic/driving offence
wysepka drogowa	traffic island
zakręt	bend, turn, turning, curve
zakręt ostry	sharp
na zakręcie	on a bend
przed zakrętem	in front of a turn/bend
za zakrętem	behind the bend/turn/curve
wziąć zakręt	take the turning
zator	hold-up, tie-up, bottleneck
zatłoczenie na drodze	traffic congestion
rozładować tłok	relieve the congestion
zatłoczenie w mieście	congestion in urban areas
zawalidroga	crawler
zjazd (gdy droga biegnie w dół)	downhill drive
zjazd z autostrady	motorway exit
przy zjeździe	by exit
znak drogowy	road/traffic sign

znak „roboty drogowe”	roadworks/road works
zwierzęta zabite na drodze	road kill

Rodzaje dróg

autostrada	motorway, highway
asfaltowa	asphalt/tarmac road
bez przejazdu	blind alley, cul-de-sac
bita	macadam/surfaced road, paved way
błotnista	muddy, splashy, sloppy
boczna	minor way, side way/road, byroad, byway
dojazdowa	access road
dwupasmowa	two-lane road
estakada	flyover, overpass
ekspresowa	clearway, dual carriageway
ewakuacyjna	escape road
główna	main/major/highway/arterial road
gruntowa	unsurfaced/dirt road, track
jednokierunkowa	one-way road
kręta	windy, twisty, winding, twisting

lokalna/osiedlowa	local road
mokra	wet
nieprzejezdna	impassable, closed road
objazdowa	by-pass road, bypass
objazd	diversion, roundabout road, detour
zrobić objazd	detour, make a detour
oblodzona	icy
obwodnica	ring/roundabout road, bypass
odpłatna	toll road, turnpike (am.)
okrężna	roundabout way, circuit road, detour
pasmo szybkiego ruchu	high-speed lane, fast lane
o dwóch pasmach ruchu w każdą stronę	dual carriageway
państwowa	national road
pierwszej klasy	primary road
pierwszej kolejności zimowego utrzymania	first priority for winter maintenance
polna	field way/track, dirt/cart road, bypath
powrotna	return path
prowadząca do lub z autostrady/wjazd na autostradę	slip road
prywatna	private

przelotowa	arterial/trunk road
rondo	roundabout
serpentyna	hairpin road
szybkiego ruchu	dual carriageway, fast road, express way, through highway/way
ścieżka rowerowa	cycle track
śliska	slippery
trudna	road difficult to follow
utwardzona/o twardej nawierzchni	hard-surfaced road
wiejska	country road
wielopasmowa	multilane road
wolna	clear (the road is clear)
wyboista	bumpy
wylotowa	exit road
zablokowana	blocked, obstructed, boxed in
zamknięta	closed
zapchana	tied-up with, blocked-up by, packed with
zatłoczona	packed (with), jammed (with)
z pierwszeństwem przejazdu	priority road, a road with right of way, major road

Czy dojadę tą drogą do Warszawy?	Am I on the right road for Warsaw?/Is this the right road for Warsaw?
Niech pan jedzie tą drogą prosto, a potem drogą w prawo.	Follow this road straight ahead and then follow the road to the right.
Droga jest w naprawie.	The road is under repair.

W poniedziałek Malinowscy ***wyruszyli do*** Borów Tucholskich, do przyjaciela Malinowskiego, którego Malinowska nie znała.

On Monday the Malinowskis ***set off to*** Bory Tucholskie to Mr Malinowski's friend whom Mrs Malinowska didn't know.

W czasie podróży do Borów Tucholskich Malinowska cały czas gderała.

On their way to Bory Tucholskie Mrs Malinowska was griping all the time.

Uważaj, nie jedź tak szybko, nie przyśpieszaj.

Careful, don't drive so fast, don't accelerate.

Szybko? Nie jedziemy szybko. ***Jedziemy tylko 80 na godzinę***.

Fast? We are not driving fast. ***We are doing only eigthy***.

Bądź ostrożny, ***dzisiaj jest duży ruch na drodze***.

Be careful, ***there is a lot of traffic on the road today***.

Dzisiaj po obfitych opadach deszczu ***droga jest mokra i śliska***.

Today after heavy rainfalls ***the road is wet and slippery***.

Taka droga jest równie niebezpieczna jak zimą, kiedy ***jest oblodzona***.

Such a road is as dangerous as in winter when ***there is ice on the road***.

Przestań mnie pouczać, jak mam jechać. Żeby nie słuchać gderania żony, nie dać się wyprowadzić z równowagi i ***nie stracić panowania nad sobą i kierownicą*** Malinowski zaczął śpiewać piosenkę, której nauczył go dziadek.

Stop backseat driving. In order not to hear his wife's griping, not to let his wife throw him out of balance and ***not to lose control of himself and of the steering wheel*** he started singing a song he had been taught by his grandpa.

It's a long way to Tipperary

It's a long way to go

It's a long way to Tipperary

To the sweetest girl I know!

Goodbye Piccadily

Farewell Leicester Square!

It’s a long way to Tipperary

But my heart’s right there.[1]

---

2 km za miastem była przeszkoda.

> ***Two kilometres away from the town there was an obstacle on the road***.

Poważny wypadek zablokował drogę na kilka godzin.

> ***A crash obstructed/blocked the road for several hours***.

Musieli więc ***jechać objazdem dookoła*** Warszawy.

> So they ***had to bypass*** Warsaw.

Droga objazdowa wokół Warszawy jest drogą dwupasmową.

> ***The Warsaw bypass is a two-lane road***.

Na tej drodze ***korki zdarzają się codziennie***.

> On this road ***traffic jams come up every day***.

Pamiętasz – mówiła Malinowska do męża – ***kiedy jechaliśmy na lotnisko miesiąc temu był tak straszny korek na tej drodze, że wlekliśmy się noga za nogą***.

Do you remember – Mrs Malinowska went on talking to her husband – ***a month ago when we were heading for the airport there was such a terrible traffic jam on this road that we were crawling along/we were going at snail's pace***.

Malinowski chciał ***skręcić w polną drogę***.

Mr Malinowski wanted ***to turn to a field road***.

Nie jedź tą drogą, jest wyboista – ostrzegała Malinowska męża.

Don't drive along this road, it is bumpy – Mrs Malinowska warned her husband.

It's a long way to Tipperary

It's a long way to go…

Malinowski nie posłuchał żony.

Mr Malinowski didn't obey his wife.

Jechali ***wiejską drogą, samochód podskakiwał i trzqsł się***. ***Tak się wytrzęśli,*** że rozbolały ich głowy. Mam tego dosyć – powiedziała Malinowska.

They were driving along a rough country road, so the car was jolting and jerking. ***They were given such a shaking*** that they had got a headache. I have enough of that – said Mrs Malinowska.

Byli tak zmęczeni, że musieli ***zrobić sobie postój***.

They were so tired that they had ***to break the journey***.

Kiedy zjechali na pobocze zobaczyli, że złapali gumę.

When they pulled over they noticed that they had got a flat.

To na pewno ***przebita opona***.

It must be ***a puncture***.

Kiedy odpoczywali ***na poboczu,*** Malinowska nie przestawała gderać.

While they were resting ***at/by the roadside/hard shoulder*** Mrs Malinowska was still grumbling.

Pamiętaj, nigdy nie prowadź samochodu z niedozwoloną prędkością, jeśli nie chcesz wpaść w poślizg.

Mind you, never drive at prohibited speed if you don't want your car to skid.

It's a long way to Tipperary…

Kowalski tak jeździ.

Mr Kowalski drives like that.

Jeździ jak wariat.

He drives like a madman.

He drives at a breakneck speed.

Jeździ z nadmierną prędkością.

He is speeding.

Zawsze przekracza dozwoloną prędkość.

He is always breaking the speed limit.

Dwa tygodnie temu ***droga była mokra i śliska, jechał z dużą prędkością i samochód wpadł w poślizg***.

Two weeks ago ***the road was wet and slippery, he was driving at high speed, so his car went into a skid/his car skidded***.

Wczoraj ***dostał mandat za przekroczenie prędkości i jazdę po pijanemu***.

Yesterday ***he got a ticket for exceeding the speed limit and drunk driving***.

Jest bardzo nieostrożnym kierowcą, a co więcej stale parkuje pod naszym domem, blokując bramę i zasłaniając widok na drogę.

He is a very careless driver and what's more he is always parking directly in front of our house and blocking the gate and the view of the road.

It's a long way to Tipperary…

O czym ty tak całą drogę śpiewasz? – spytała Malinowska, która nie znała angielskiego ani w ząb. O tym, że trzeba długo jechać, żeby dojechać tam gdzie chcemy – odpowiedział Malinowski tajemniczo. Tak, to prawda, jedziemy już dość długo – zgodziła się jego żona.

What are you singing about all the way? – asked Mrs Malinowska, who didn't know any English at all. I'm singing that it is a long way to the place we want to reach – Mr Malinowski answered . Yes, that's true, we have been driving quite a long time already – his wife agreed.

Po godzinie odpoczynku ***jechali dalej***. Malinowski był nadal zmęczony i wciąż bolała go głowa.

After an hour rest they ***got back on their way***. Mr Malinowski was still tired and his head didn't stop aching.

Wkrótce zatrzymali się i Malinowski spytał przechodzącego mieszkańca wioski: ***Przepraszam, czy dojadę tą drogą do*** Borów Tucholskich?

Soon they stopped and Mr Malinowski asked a villager passing by: ***Excuse me, am I on the right road for*** Bory Tucholskie?

Tak, ***niech pan jedzie tą drogą prosto, a potem drogą w prawo***. ***To dość daleko***.

Yes, ***follow the road straight ahead, then follow the road to the right***. ***It's quite far***.

Żeby skrócić drogę, Malinowski ***skręcił w drogę wiejską***.

To shorten the way Mr Malinowski ***turned to a country road***.

Kiedy jechali tą wiejską drogą, samochód podskakiwał na nierównościach.

While they were driving along this country road their car was bumping over stumpy ground.

Malinowski powiedział do żony: ***Przepraszam za te wstrząsy, ale to jest krótsza droga***.

Mr Malinowski said to his wife: ***Sorry for the bumps but this is a shorter way***.

Kiedy dojechali do skrzyżowania, nagle z przeciwnego kierunku nadjechał TIR.

When they approached a junction, a TIR-lorry suddenly came from the opposite direction.

Malinowski nagle zahamował i rozległ się pisk opon.

Mr Malinowski slammed on the brake and there was a screech of tyres.

TIR wolno odjechał.

The TIR-lorry slowly drove off.

Potem na drodze był wypadek i musieli robić objazd.

Then there was a crash on the road and they had to make a circuit.

Malinowski pomylił drogę i musiał nadłożyć drogi.

Mr Malinowski mistook the road and had to go a long way about.

Ty zawsze wszystko mylisz – gderała nieprzerwanie Malinowska.

You are always mistaking one thing for another – Mrs Malinowska kept griping.

It's a long way to Tipperary…

Kiedy zbliżali się do Borów Tucholskich, nagle ***zając przebiegł drogę***.

When they were nearing Bory Tucholskie suddenly *a hare ran straight across the road*.

Malinowski ***zobaczył go wtedy, gdy był prawie pod kołami***.

Mr Malinowski ***didn't see it until it was almost under the wheels***.

Szczęśliwie udało mu się go wyminąć.

Luckily he managed to avoid it.

Kiedy dojechali do Borów Tucholskich, byli bardzo zmęczeni i spóźnieni. U drzwi powital ich przyjaciel.

When they reached Bory Tucholskie they were very tired and late. At the door they were greeted by Mr Malinowski's friend.

Cześć stary – powiedzial Malinowski do przyjaciela – poznaj moją żonę.

Hello, old man – Mr Malinowski said to his friend – meet my wife.

Miło mi panią poznać, pani Malinowska.

Nice to meet you, Mrs Malinowska.

Ja też się cieszę, że pana poznałam, panie Tipperary – odpowiedziała Malinowska.

I am glad too to meet you, Mr Tipperary – Mrs Malinowska answered.

Malinowski przeprosił przyjaciela za spóźnienie i za gafę żony.

Mr Malinowski apologized to his friend for being late and for making a blunder by his wife.

Uczcie się języków obcych, uczcie się angielskiego!

Learn foreign languages, learn English!

Na stacji benzynowej

stacja benzynowa	filling station
benzyna	petrol
bezołowiowa	lead-free/unleaded petrol
wysokooktanowa	super
zwyczajna	regular
dystrybutor paliwa	petrol pump
kompresor powietrza	air supply
myjnia	car wash
olej	oil
olej napędowy	diesel fuel
płyn chłodniczy	antifreeze, coolant
płyn hamulcowy	brake fluid
płyn do spryskiwania	screenwash

podjazd	forecourt
zatankować	fill up with petrol, take in petrol

Kończy ci się paliwo – powiedziała Malinowska do męża.

You are running out of petrol – Mrs Malinowska said to her husband.

Już mi się skończyło – odpowiedział Malinowski.

I'm already out of petrol – answered Mr Malinowski.

Muszę zatankować.

I have to top up my car.

Pojechał na ***stację benzynową***.

He went to ***the petrol station***.

Proszę nalać do pełna.

Top it up, please.

Proszę napełnić mi kanister.

Fill up the can, please.

Proszę sprawdzić poziom oleju w samochodzie.

Check the oil level in my car, please.

Proszę też sprawdzić ciśnienie w kołach i naładować akumulator.

Check also the tyre pressure in my car and charge the battery.

Proszę nie dolewać płynu do chłodnicy. ***Ja już to zrobiłem***.

Please, don't top up the radiator. ***I've already done it***.

Gdy wrócił do domu żona go spytała.

When he was back his wife asked him.

Czy wymieniłeś już pasek klinowy?

Have you changed the fan belt yet?

Pewnie znowu zapomniałeś ***wyregulować gaźnik***.

I'm sure you have forgotten ***to adjust the carburettor*** as usual.

Kiedy mam jechać w daleką podróż zawsze pamiętam, żeby ***wyregulować gaźnik i hamulce***.

When I'm going to go for a long journey, I always remember ***to adjust the carburettor and regulate the brakes***.

Nasz samochód wymaga kapitalnego remontu – zauważyła Malinowska.

Our car needs an overhaul – Mrs Malinowska remarked.

Samochód naszego syna ***przeszedł ostatnio kapitalny remont***.

Our son's car ***has been completely overhauled recently***.

W warsztacie oczyścili mu silnik, ale zapomnieli ***doszlifować zawory***.

In that workshop they decarbonized the engine in his car but forgot ***to grind in the valves***.

Pamiętasz jak dwa lata temu w tym samym warsztacie robili przegląd generalny naszego samochodu i wszystko było w porządku – powiedział Malinowski do żony.

Do you remember how two years ago our car was overhauled in the same workshop and everything was all right – said Malinowski to his wife.

Chciałbym, żeby zrobili nam nasz samochód na jutro.

I'd like to have our car ready for tomorrow.

Jutro jedziemy na urlop.

Tomorrow we are going on holiday.

Wypadek

wypadek drogowy	car accident
wypadek samochodowy	car crash
niewielki wypadek	slight
poważny wypadek	serious, bad, smash
straszny wypadek	horrible, dreadful, terrible
śmiertelny wypadek	fatal
tragiczny wypadek	tragic
brać udział w wypadku	be involved in an accident
być świadkiem wypadku	witness an accident, be a witness to an accident
być winnym wypadku	be guilty of causing an accident
doznać wypadku	suffer from an accident
mieć poważny wypadek	have a smash, have an accident
przeżyć wypadek	survive an accident
spowodować	cause an accident
uderzyć w coś mocno	smash into sth
uderzyć w mur/drzewo	hit the wall/the tree
ulec wypadkowi	meet with an accident
uniknąć wypadku	avoid
zapobiec wypadkowi	prevent
zdarzyć się	take place
zgłosić wypadek	inform about an accident

kierowca, który uciekł po spowodowaniu wypadku	hit-and-run driver
karambol	pile-up
kraksa	crash
obrażenia	injuries
obrażenia lekkie	light injuries
obrażenia niewielkie	slight injuries
obrażenia ciężkie	heavy injuries
obrażenia śmiertelne	fatal/mortal injuries
odnieść obrażenia	sustain/suffer/have injuries
być rannym	be wounded, be hurt, be injured
ciężko ranny	seriously, badly wounded
lekko ranny	slightly wounded
śmiertelnie ranny	mortally wounded
ofiara wypadku	accident victim
ofiara śmiertelna	death victim, fatality
ranna ofiara lub zabita	casualty
potrącenie	bad bump
potrącić kogoś	knock sb down, knock sb over, bump sb
być odrzuconym na bok	be thrown clear
przekoziołkować	turn somersault
przejechać kogoś	run sb over
stłuczka	bump, knock, smash

mieć stłuczkę	have a knock/a bump
wgniecenie	indent, bash (pot.)
mieć wgniecione drzwi	have the door indented
Mój samochód ma wgniecenie na drzwiach.	My car has a bash on the door.
uderzyć gwałtownie	hit violently
zderzenie	collision, bump, crash, smash
zderzenie czołowe	head-on collision
zderzenie z autobusem	hitting the bus
uniknąć zderzenia	avoid hitting
zderzyć się z	hit, bump, collide with, crash with
wpaść na kogoś	run into sb
wpaść pod samochód	get run over by car

Malinowski był cały roztrzęsiony, kiedy opowiadał, czego wczoraj był świadkiem ***na szosie gdańskiej***.

> Mr Malinowski was jittery/agitated when he was telling what he had witnessed ***on the Gdańsk highway*** yesterday.

Wczoraj wczesnym rankiem na szosie gdańskiej ***zderzyło się ze sobą około 20 samochodów***.

> Yesterday in the early morning ***about twenty cars crashed into each other***.

Z powodu tego ***karambolu policjant musiał kierować ruchem***.

Because of that ***pile-up a policeman had to direct the traffic***.

Stał na szosie i zatrzymywał ruch.

He was standing on the road and holding up the traffic.

Po południu, gdy Malinowski ***jechał do Warszawy, autobus najechał na człowieka***.

In the afternoon when Mr Malinowski ***was on the way to Warsaw a bus ran into a man***.

Kiedy ***ten przebiegał przez jezdnię został uderzony przez autobus i odrzucony na bok***.

While ***this man was running straight across the road he was hit by a bus and thrown clear***.

Gdy wchodził na jezdnię nie było go widać zza stojącego samochodu.

When he tried to cross the road he was hidden from the view by a parking car.

Szczęśliwie nabawił się tylko kilku siniaków.

He was lucky to get away with few bruises only.

Natomiast gdy Malinowski wracał do domu, ***miał poważny wypadek***.

In the evening while Mr Malinowski was driving back home ***he had a serious car accident***.

Nagle poczuł, że jego samochód został uderzony, po czym przekoziołkował kilka razy.

Suddenly he felt a bump and then turned somersault several times.

Jego samochód został rozbity.

His car was crashed/smashed.

Poprosił więc przejeżdżającego kierowcę, żeby ***wziął go na hol***.

So he asked a passing driver ***to give him a tow***.

Czy może pan ściągnąć mój samochód?

Could you tow my car?

Kierowca pomógł mu i Malinowski wreszcie dotarł do domu.

The driver gave him a hand and thus Mr Malinowski reached his home at last.

Następnego dnia, kiedy Malinowski jadł śniadanie i miał nadzieję, że szybko zapomni o tym, co wczoraj zdarzyło mu się na drodze, zajrzał do niego jego

najbliższy sąsiad i zapytał: Słyszałeś o tym strasznym nieszczęściu?

Next day while Mr Malinowski was having breakfast and hoped to forget soon what had happened to him on the road yesterday, his next door neighbour dropped in and asked: Have you heard about that tragic event?

Tydzień temu ***siostra Kowalskiego wpadła pod samochód***.

A week ago ***Mr Kowalski's sister got run over by car***.

Gdy przechodziła przez jezdnię, nie patrzyła gdzie idzie, bo zagapiła się na dwa pojazdy, które zderzyły się ze sobą.

While crossing the road she wasn't looking where she was going because she was staring at two vehicles that collided with each other.

Wtedy potrąciła ją ciężarówka.

Then she was knocked down by a van.

Ale to nie wszystko.

But that's not all.

Podobno pięć dni temu jego brat zginął w wypadku samochodowym.

People say that his brother has been killed in a car crash/in a car accident five days ago.

Jechał bardzo szybko, a ***jakiś pieszy nie rozejrzawszy się wcześniej wtargnął na jezdnię***.

He was driving very fast when ***a pedestrian dashed out into the road not looking round before***.

Brat ***chciał wyminąć pieszego i nawet mu się to udało, ale sam uderzył w barierkę i zginął na miejscu***.

His brother ***wanted to avoid the pedestrian and he even managed to do it, but crushed his car into the bar and was killed on the spot***.

W tym momencie Malinowska weszła do domu i słysząc o czym rozmawiają zawołała: To nieprawda, brat Kowalskiego żyje, ale ***jest ciężko ranny***.

At that moment Mrs Malinowska entered the house and hearing what they had been talking about shouted: That's not true. Kowalski's brother is alive, but he has been ***seriously wounded***.

Wszyscy odetchnęli z ulgą.

They all sighed with relief.

ZNAKI DROGOWE
ROAD SIGNS

Znaki zakazu – Prohibitory traffic signs

Ograniczenie prędkości do…	Maximum speed limit…
Stop/droga z pierwszeństwem przejazdu.	Stop at intersection.
Zakaz postoju.	No waiting.
Zakaz skrętu w lewo/prawo.	No left/right turning.
Zakaz wjazdu.	No entry.
Zakaz zawracania.	No U-turning.
Zakaz zatrzymywania i postoju.	No stopping/standing and parking prohibited.
Zakaz wyprzedzania.	No overtaking. Passing prohibited.

Znaki nakazu – Mandatory signs

Nakaz jazdy we wskazanym kierunku.	Direction to be followed.
Ruch okrężny.	Compulsory roundabout.

Objazd.	Diversion, detour, road up, road stopped.
Pierwszeństwo przejazdu.	Give way.
Uwaga! Zwolnij!	Caution! Drive slowly!

Znaki ostrzegawcze – Danger warning signs

Skrzyżowanie dróg.	Intersection of roads.
Skrzyżowanie z drogą podporządkowaną.	Priority intersection.
Niebezpieczny zakręt w prawo/lewo.	Right/left bend.
Zwężenie jezdni.	Road narrows.
Śliska jezdnia.	Slippery road.
Ruch jednokierunkowy.	One way traffic.
Ruch dwukierunkowy.	Two-way traffic.
Przejazd kolejowy (z zaporami).	Railway crossing.
Przejazd kolejowy (bez zapór).	Level/Grade crossing.
Przejście dla pieszych.	Pedestrian/zebra crossing.
Dzieci.	School zone.
Uwaga dzikie zwierzęta.	Wild animals crossing.
Roboty drogowe.	Road works.

Inne niebezpieczeństwa.	Other dangers.
Droga z pierwszeństwem przejazdu.	Priority road, road with right of way.
Koniec pierwszeństwa przejazdu.	End of priority.

Znaki informacyjne – Informative signs

Autostrada.	Motorway, highway road.
Droga szybkiego ruchu.	Through highway.
Droga bez przejazdu.	Cul-de-sac, closed road.
Przejście podziemne.	Subway.
Obszar zabudowany.	Built-up area.
Rondo.	Roundabout.

Tablice informacyjne – Road notices

Droga zamknięta.	No through road.
Droga bez przejazdu.	Dead-end street.
Nie zastawiać!	Keep clear!
Zwolnij!	Slow down!
Ustąp!	Give way!

Objazd.	Diversion/Detour.
Ograniczenie prędkości.	Speed limit.
Zasada ograniczonego zaufania.	Don’t trust other road-users to be as careful as you are.

PODRÓŻ SAMOLOTEM

O samolocie

samolot	plane, aeroplane, aircraft
w samolocie	on the plane
widok czegoś z samolotu (z lotu ptaka)	a bird-eye view of sth
wsiąść do samolotu	get on the plane, board the plane
wysiąść z samolotu	get off/step off the plane, disembark from the plane
podróżować samolotem	fly, take the plane, go by plane, travel by air/plane
podróż odrzutowcem	jet travel
podróżować odrzutowcem	jet
Oni polecieli do Meksyku odrzutowcem.	They jetted off to Mexico.

lot	**flight**
bezpośredni	non-stop/direct flight
bezzałogowy	unmanned flight
czarterowy	charter flight
kosmiczny	space flight
krajowy	domestic flight
niespokojny (podrzucać)	rough (toss)
spokojny	smooth
załogowy	manned flight

ogłoszenie lotu	flight call
pogoda dobra do lotu	flight weather
pułap lotu	cruising height
prędkość lotu	speed of the flight
przed odlotem	before the flight
rozkład lotów	flight schedule
wysokość lotu	altitude, height of the flight
złe samopoczucie po locie samolotem z powodu zmiany stref czasowych	jet lag
zmiana kierunku lotu	change of flight direction
Pasażerowie źle się czują po zmianie stref czasowych.	Passengers suffer from jet lag.
Życzymy przyjemnego lotu!	Have a nice flight!

Z powodu mgły wszystkie loty zostały odwołane.	All flights have been cancelled due to fog.

Uwaga 6:

Mówimy **lot *do* Warszawy – *the flight to Warsaw***, ale **samolot odlatuje *do* Warszawy – *the plane leaves for Warsaw.***

Samolot leci – The plane flies

start	take off
startować	take off
Samolot startuje.	The plane takes off.
kołowanie	taxiing
kołować	taxi
Samolot kołuje (na pasie startowym).	The plane taxis along the runway.
odlot	departure, take off
odlatywać	depart, take off, leave
Samolot odlatuje.	The plane departs/takes off/leaves.

wznoszenie się/wznosić się	ascend, go up, rise, soar, soar up
Samolot wznosi się.	The plane goes up/ascends/rises/soars/soars up.
Samolot znajduje się w przestrzeni powietrznej.	The plane is in air space.
lot	flight
latanie	flying
lecieć	fly
lecieć odrzutowcem	jet
Samolot leci na dużej wysokości.	The plane flies at high altitude.
w chmurach	in clouds
korytarzem powietrznym	in air corridor/flightway/air lane
nad miastem	over the city
z prędkością ponaddźwiękową	at supersonic speed
Samolot wpada w chmury/w dziurę powietrzną.	The plane goes/runs into clouds/air pocket.
Samolotem podrzuca/trzęsie.	The plane is tossed about.
Pasażerowie się wytrzęsą.	The passengers will get tossed around.
wytrząść się	get tossed around
Samolot leci spokojnie.	The plane flies smoothly.
robi korkociąg w dół	The plane spins.
korkociąg w dół	spin

robi korkociąg w górę	The plane performs corkscrew manoeuvre.
korkociąg w górę	corkscrew
wpaść w korkociąg	go into a spin
pikowanie	nose diving
pikować	nose dive, go into a nose dive
Samolot pikuje.	The plane nose dives.
przylot	arrival
planowy przylot/odlot	scheduled arrival/departure
przylatywać	arrive
Samolot przylatuje.	The plane arrives.
Samolot krąży nad lotniskiem.	The plane circles over the airport.
lądowanie	landing
lądowanie łagodne	soft
lądowanie planowe	as scheduled, scheduled
lądowanie przymusowe	forced landing
lądowanie spokojne	smooth
lądowanie trudne	hard, rough
podczas lądowania	while landing
pas do lądowania	landing strip
lądować	land
lądowisko	landing field

Samolot schodzi/podchodzi do lądowania.	The plane descends./The plane comes in to land.
Samolot ląduje.	The plane lands.
porwanie samolotu	hijacking
porwać samolot	hijack a plane
porywacz	hijacker

Rodzaje samolotów i jednostek latających

bezzałogowy	unmanned/pilotless/robot plane
bojowy	combat aircraft
bombowiec	bomber
czarterowy	charter plane
ćwiczebny/szkoleniowy	trainer
dalekiego zasięgu	long-range aircraft
dwupłatowiec	biplane
helikopter	helicopter
jednopłatowiec	monoplane
krajowy	domestic
latający spodek	flying saucer
latawiec	kite

lotnia	hang glider
lotniskowiec	aircraft carrier
myśliwiec	fighter, diving jet
niewidzialny dla radaru	stealth aircraft
odrzutowy	jet-liner, jetliner
pasażerski	airliner, passenger plane, jetliner
paralotnia	paraglider
ponaddźwiękowy	supersonic
rejsowy	airliner
rozpoznawczy	reconnaisance plane
sanitarny	air ambulance
szkoleniowy	trainer, training plane
szybowiec	glider
śmigłowy	propeller-driven plane
wahadłowiec	space shuttle
wodnopłatowiec	hydroplane
wojskowy	military plane

Części samolotu

czarna skrzynka	flight recorder
dziub	nose

kadłub	fuselage
koła	wheels
luk	hatch
ogon	tail
podwozie	undercarriage/landing gear
silnik	engine
ster	rudder
skrzydło	wing
śmigło	propeller

Co i kto znajduje się w samolocie

kabina	cabin
fotel rozkładany	reclining chair
przejście między fotelami	aisle
kabina pilota	cockpit, pilot cabin, flight deck
kabina pasażerska	passenger cabin
kamizelka ratunkowa	safety jacket
maska tlenowa	oxygen mask
pasy bezpieczeństwa	safety/seat belts
pokład	board

być na pokładzie samolotu	be on board the plane, be aboard
wejść na pokład	come aboard
zejść z pokładu	disembark from the aircraft
torebka dla osób cierpiących na mdłości	air sickness bag
załoga	flight crew
kapitan	captain
mechanik pokładowy	flight engineer
pierwszy oficer	first officer
stewardesa	stewardess, hostess
Stewardesa opiekuje się pasażerami.	The stewardess looks after/takes care of the passengers.
Stewardesa obsługuje pasażerów.	The stewardess serves the passengers.

Na lotnisku

autobus dowożący do samolotu	air bus
autobus kursujący między lotniskami	shuttle bus
odjazd autobusu	bus departure
droga do kołowania	taxiway

lotnisko	airport
na lotnisku	at the airport
lotnisko (płyta)	airfield
odprowadzić kogoś na lotnisko	see sb off to the airport
odebrać kogoś z lotniska	pick sb up from the airport
załatwić formalności na lotnisku	complete the airport formalities
lotnictwo	aviation, aeronautics
lotnictwo cywilne	civil aviation
lotnictwo wojskowe (Siły Zbrojne)	Air Force, Air Forces
lotnik	airman
lotniczy	air
dworzec lotniczy	air terminal
linia lotnicza	airline
połączenie lotnicze	air connection
połączenie bezpośrednie	non-stop/direct flight
połączenie z przesiadką	connecting/transfer flight
katastrofa lotnicza	air disaster
przesyłka lotnicza	air mail post
przewoźnik lotniczy	air carrier
pas startowy	runway
pas do lądowania	landing strip
pas do kołowania	taxiway

personel naziemny	ground pesonnel
poczekalnia	waiting room
poczekalnia dla odlatujących	departure lounge
taras widokowy	viewing/observation deck
wieża kontrolna	control tower
hala przylotów	arrival hall
hala odlotów	departure hall
czas odlotów	departure time
przylotów	arrival time
karta wstępu na samolot/karta pokładowa	boarding card/pass
karta zejścia na ląd	landing/disembarkation card
kasa biletowa	booking office
bilet	ticket, seat
bilet klasy turystycznej	economy class ticket
klasy biznesowej	business class ticket
zarezerwować bilet	book a ticket
lista rezerwowa	stand-by
pasażer z listy rezerwowej	stand-by passenger
potwierdzić bilet open	endorse an open ticket
otrzymać bilet na dzień…	have the ticket okayed for the flight on…
tablica przylotów	arrival board, arrivals
odlotów	departure board, departures

wejście	entrance
wyjście	exit
dla pasażerów mających coś do oclenia	red exit/channel
dla pasażerów bez oclenia	green exit/channel

Zapowiedzi na lotnisku – Flight announcements

Linie Lotnicze LOT ogłaszają rejs/lot nr 10 do Warszawy.

> LOT Airways announce the departure of their flight number ten to Warsaw.

Pasażerowie lotu Linii Lotniczych LOT nr 10 proszeni są o przejście do wyjścia nr 5.

> Passengers for LOT Airways flight number ten please proceed to gate five.

Prosimy o przygotowanie kart pokładowych i przechodzenie do wyjścia, aby wsiąść do busa.

> Will passengers, please, have their boarding cards ready and proceed to the exit in order to board the airport bus.

Linie Lotnicze LOT zawiadamiają o opóźnieniu lotu nr 6 do Paryża.

LOT Airways regret to announce the delay of their flight number six to Paris.

Pasażerowie proszeni są o przejście do korytarza nr 4 do kontroli celnej i paszportowej.

Will passengers, please, go to channel four for customs and passport control.

Bagaż należy odebrać przy wyjściu na parterze.

Luggage must be reclaimed at the ground floor exit.

Kupujemy bilet lotniczy

Chciałbym zarezerwować bilet na lot w sobotę o godzinie 15:00 do Warszawy.

I'd like to book a seat on the 15:00 plane to Warsaw on Saturday.

Na który lot są wolne miejsca?

What flights are available?

Na którą godzinę są jeszcze bilety?

What time do you have flights available?

Czy są jeszcze wolne miejsca do Warszawy?

Are there still any seats available for flights to Warsaw?

Chciałbym zarezerwować bilet do Warszawy na środę.

I would like to reserve/book a seat on the flight to Warsaw on Wednesday.

Ile kosztuje bilet do Warszawy?

How much is a ticket to Warsaw?

Ile kosztuje bilet dla dziecka poniżej siedmiu lat?

How much is the ticket for a child under seven?

Ile bagażu można zabrać?

How much luggage can I take?

Ile się płaci za nadbagaż?

What is the fare for the excess luggage?

What is the charge for the excess weight?

Skąd odchodzi autobus na lotnisko?

Where does the bus to the airport leave from?

Jak najlepiej dojechać na lotnisko?

Which is best way to the airport?

Kiedy przylatuje samolot na lotnisko Okęcie?

What time does the plane arrive at Okęcie airport?

Planowy przylot na Okęcie o godz. 15:00.

The Okęcie arrival is scheduled at 15:00.

O której godzinie odlatuje samolot do Aten?

What time does the plane to Athens take off/leave?

Czy samolot leci bezpośrednio do Aten czy będę musiał się przesiadać?

Does the plane fly directly to Athens or shall I change?/will I have to change?

Jak długo trwa lot do Aten?

How long does the flight to Athens take?

Czy dostanę potwierdzenie na lot do Aten na środę?

Can I have my ticket okayed for the flight to Athens on Wednesday?

Niestety nie.

Sorry sir, I'm afraid you can't.

W takim razie chciałbym odwołać rezerwację.

So I want to cancel my reservation.

odprawa	check-in
odprawa paszportowa	passport control/clearance
odprawa celna	customs inspection/clearance
przejść przez odprawę celną	go through the Customs
punkt/stanowisko odpraw	check-in desk
cło	the Customs
opłata celna	customs duty, tariff
kontrola celna	customs control/clearance
zapłacić cło	pay duty
pobierać cło	collect tariff/tariffs, collect duty
nałożyć cło na…	impose a duty on…
podlegający ocleniu	dutiable
wolny od cła	duty free
zgłosić do oclenia	declare
celnik	customs officer
deklaracja celna	customs declaration form
wypełnić deklarację celną	fill in the declaration form

Przepraszam, gdzie jest odprawa/stanowisko odprawy/dla samolotu do Warszawy?

Excuse me, where is the check-in desk for the flight to Warsaw?

Czy ma pan coś do oclenia?

Have you anything to declare?

Nie, nie mam nic do oclenia.

No, I have nothing to declare.

W walizce są tylko rzeczy osobiste.

My suitcase contains personal belongings only.

To są moje osobiste rzeczy.

These things are for my personal use.

bagaż	luggage, baggage
bagaż podręczny	hand/carry-on luggage
zważyć bagaż	weight the luggage
ważenie bagażu	weighing the luggage
wyładować bagaż	unload luggage
skrytka do przechowania bagażu	luggage locker
odebrać bagaż	collect luggage
kwit bagażowy	luggage receipt
kontrola bagażu	luggage inspection/control
odbiór bagażu (miejsce)	luggage/baggage claim area
nadbagaż	excess/extra luggage
zapłacić za nadbagaż	pay for excess luggage
Jestem zwolennikiem podróżowania bez bagażu (z małym bagażem).	I believe in travelling light.

Nie mam dużo bagażu.	I do not have much luggage.
Mój bagaż się zgubił.	My luggage has got lost, my luggage has gone astray.
Ile wynosi opłata za nadbagaż?	What's the charge for excess luggage?
Ile bagażu mogę ze sobą zabrać?	How much luggage can I take?

Lecimy samolotem

Podróżowanie samolotem to nie tylko ***choroba morska, strach, lęk przestrzeni, lęk wysokości i porywacze***. Czasem lecąc samolotem możesz poczuć się szczęśliwym.

> Travelling by plane it is not only ***seasickness, fright, fear of open spaces, fear of heights and hijackers***. Sometimes travelling by plane makes you feel happy.

Zieliński wracał z Londynu do Warszawy samolotem.

> Mr Zieliński was coming from London to Warsaw by plane.

Gdy wszyscy ***pasażerowie wsiedli do samolotu,*** stewardesa ogłosiła: ***Proszę zapiąć pasy, ponieważ startujemy***. ***Śniadanie podamy za 10 minut***.

When all ***passengers boarded the plane*** the stewardess announced: ***Please fasten your belts for the take off. Lunch will be served in ten minutes***.

Kapitan i jego załoga wita państwa na pokładzie samolotu.

The captain and the crew welcome you on board.

Zieliński ***miał miejsce obok*** czarującej niebieskookiej blondynki. Gdy uważniej na nią spojrzał zaparło mu dech w piersiach. To ona!

Mr Zieliński ***was seated next to*** a charming blue-eyed blonde. When he looked at her more carefully it took his breath away. That's she!

Nie mógł się powstrzymać, żeby nie rozpocząć rozmowy.

He couldn't help starting a conversation.

Czy przypadkiem nie leci pani do Warszawy?

Are you going to Warsaw by any chance?

Jadę do domu na urlop.

I'm going home for my leave.

Mam nadzieję, że ***lot będzie spokojny***.

I hope ***the flight will be smooth***.

Myślę, że tak, dzisiaj są dobre warunki atmosferyczne.

I think so, we have good weather conditions today.

O, ***jednak trochę podrzuca***.

Oh, ***it's a bit rough though***.

Musieliśmy ***wlecieć w dziurę powietrzną***.

We must have ***run into an air pocket***.

Nic nie widać, ***musieliśmy wejść w chmury***.

It's difficult to see anything. ***We must have run into clouds***.

Jesteśmy nad Warszawą na wysokości 10 tys. metrów

We are flying over Warsaw at height/altitude of 10 thousand meters.

Zatyka mnie w uszach.

My ears are beginning to ache.

Ja nic nie czuję.

I hardly feel anything.

Czasami mam chorobę morską.

Sometimes I have air sickness.

Jest trochę mgły.

It’s foggy a bit.

Czy lotnisko w Warszawie przyjmuje?

Does the airport in Warsaw take?

Tak, przyjmuje, mgła opada.

Yes it does, the fog is subsiding.

O której jesteśmy w Warszawie?

What time do we arrive in Warsaw?

Za kilka minut będziemy na lotnisku Fryderyka Chopina w Warszawie.

In a few minutes we will arrive at Fryderyk Chopin Airport in Warsaw.

Proszę zapiąć pasy, za chwilę lądujemy.

Please, fasten your safety belts for the landing.

Po lądowaniu proszę pozostać na swoich miejscach do czasu aż samolot zatrzyma się – zapowiedziała stewardesa.

After landing will you, please, remain seated until the aircraft stops – announced the stewardess.

Do trzech razy sztuka – pomyślał Zieliński i wreszcie odważył się powiedzieć do blondynki: Przepraszam,

myśmy się już kiedyś spotkali, prawda? Adam Zieliński jestem.

> Third time lucky – Zieliński thought and finally dared to say to the blonde: Excuse me, we have already met, haven't we? I am Adam Zieliński.

Tak, przypominam sobie. Jestem Ewa Anioł.

> Yes, I remember. I am Eve Angel.

Dziękuję za towarzystwo – powiedział Zieliński, żegnając niebieskooką blondynkę, ale jego oczy mówiły więcej niż słowa.

> Thank you for the pleasure of your company – Mr Zieliński said taking his leave of the blue-eyed blonde, but his eyes were telling more than his words.

To ja dziękuję – odpowiedziała blondynka i westchnęła.

> It's for me to thank you – answered the blonde and sighed.

Mam nadzieję, że się jeszcze kiedyś spotkamy – powiedział Zieliński nieśmiało, ale z nadzieją w głosie, po czym pośpiesznie wręczył blondynce swoją wizytówkę, rozglądając sie nerwowo, czy nie ma w pobliżu Zielińskiej. Szczęśliwie dla niego nie było jej. W tym samym momencie blondynka

otworzyła swoją torebkę, wyjęła swoją wizytówkę i wręczyła ją bez słów Zielińskiemu. W końcu mu się poszczęściło.

I hope to see you some time again – Mr Zieliński said shyly but in a hopeful voice, then hastily gave his visiting card to the blonde, looking nervously round if there was Mrs Zielińska nearby. Happily for him she was not. At the same time the blonde opened her bag, took out her visiting card and handed it in to Mr Zieliński without a word. Mr Zieliński finally struck it lucky.

Latajcie samolotem! Odzyskacie raj!

Travel by plane! You can regain your Paradise!

2
O kulturze

Czas wolny spędzamy różnie. Jedni chodzą na imprezy kulturalne lub sportowe, drudzy szukają innych rozrywek, a jeszcze inni w czasie wolnym leniuchują.

O TEATRZE

Co znajduje się w budynku teatru

budka suflera	prompt box
estrada koncertowa	concert hall
foyer	foyer
garderoba	dressing room

hol	hall
kanał orkiestry	orchestra pit
kasa	box office
kulisy	wings, backcloths, backstage
za kulisami	behind the wings
kurtyna	curtain
stalowa kurtyna	steel/safety curtain
Kurtyna idzie w górę.	The curtain goes up/rises.
Kurtyna opada w dół.	The curtain comes down./The curtain falls down./The curtain lowers.
miejsca	seats
amfiteatr	amphitheatre, rising gallery
balkon pierwszy/miejsca wymagające eleganckiego stroju	dress circle
na pierwszym balkonie	in the dress circle
balkon II	balcony
balkon III	gallery
dostawka	flap/side/additional seat
jaskółka	gallery
loża	box
w loży	in a box
miejsca stojące	standing room
parter	stalls

na parterze	in the stalls
szerokie przejście między rzędami	aisle
w pierwszym rzędzie	in the first row
zarezerwować miejsca	reserve seats
palarnia	smoking room
półpiętro	mezzanine
rekwizytornia	property room
scena	stage
scena obrotowa	revolving stage
scena operowa	opera house
scena pudełkowa	box stage
scena szufladowa	sliding stage
dekoracje na scenie	stage scenery
głąb sceny	up stage
oświetlenie sceny	lighting, lights on the stage
Scena jest oświetlona.	The stage is lit up.
światła na scenie (światła rampy)	footlights
przód sceny	down stage
proscenium	proscenium
zza sceny	offstage
grać na scenie	act on stage

wyjść na scenę/pojawić się na scenie	be on stage/on the stage, get on the stage, appear on stage, walk out on the stage, come into play, step on stage
zdjąć sztukę ze sceny	no longer perform the play
zejść ze sceny	quit the scene, leave the stage
zrobić karierę na scenie	have a successful stage career
światło reflektorów	spotlights
szatnia	cloakroom
szatnia obowiązkowa	please use the cloakroom
numerek do szatni	cloakroom ticket
zostawić coś w szatni	put sth in the cloakroom
szatniarz, szatniarka	cloakroom attendant
wejście	entrance
wejście dla aktorów	stage door
widownia (sala)	auditorium, the house
widownia (publiczność)	audience, the house, the public
wyjście	exit
zapadnia	trapdoor

Aby być w teatrze, kupujemy bilet

bilet	**ticket**

bilet normalny	full-price ticket
wejściówka	standing ticket, ticket of admittance
bilet wolny/zbywający	spare ticket
Mam jeden zbywający bilet.	I have one spare ticket.
bilet zniżkowy/ulgowy	half-price/special price/reduced price ticket
zniżka	discount
Dla studentów i emerytów jest zniżka.	There is a discount for students and pensioners.
Wszystkie bilety sprzedane.	All tickets sold out.
Wszystkie bilety na „My Fair Lady" zostały sprzedane.	All tickets for "My Fair Lady" have been sold.
Bilety na godzinę 19:00 zostały sprzedane.	The seven o'clock performance is sold out.
bileter (wskazujący miejsce zaznaczone na bilecie)	usher
bileterka	usherette
doprowadzić kogoś (widza) na jego miejsce	usher sb to his/her seat
odstąpić bilet	sell sb one's ticket
stać w kolejce po bilety	queue up/line up for tickets
przedsprzedaż biletów	advance sale
kupić bilety w przedsprzedaży	book the seats in advance
rezerwacja	booking, reservation

rezerwacja grupowa	group booking
dokonać rezerwacji	make a booking/reservation
zarezerwować bilety/miejsca	book the tickets
kasa	booking office

Rodzaje sztuk dramatycznych

burleska	burlesque show
dramat	drama
farsa	farce
groteska	burlesque
jednoaktówka	one-act play
kabaret	cabaret
komedia	comedy
czarna komedia	black comedy
niewybredna komedia	tasteless comedy
slapstickowa komedia	slapstick comedy
zachwycająca komedia	delightful comedy
melodramat	melodrama
musical	musical
opera	opera
operetka	operetta

operetkowy (komiczny)	farsical
pantomima	pantomime
parodia	parody, impressions, take-off (pot.)
parodiować kogoś	parody sb, take-off sb, do a take-off of sb
parodysta	parodist, impressionist
parodystyczny	parodic
rewia	variety show
skecz	sketch
sztuka historyczna	costume play
teatr bulwarowy	boulevard theatre, low comedy
tragedia	tragedy
tragikomedia	tragicomedy
występy estradowe	concert performance
variéte	variety theatre/show

Jerzy Kryszak ***jest znakomitym parodystą***.

Jerzy Kryszak ***is an excellent parodist***.

On parodiował premiera.

He parodied the Prime Minister.

Potrafi też parodiować prezydenta.

He can also take-off the President.

On jest ***bardzo dobry w parodiowaniu***.

He is ***very good at impressions***.

Zrobił świetną parodię naszego dyrektora.

He did a very good take-off of our director.

Czy widziałeś jak on parodiuje premiera?

Have you seen his impressions of the Prime Minister?

Koniecznie trzeba obejrzeć jego ***występ***.

It ‘s a must to see his ***show***.

Co jest związane z przedstawieniem

„Przedstawienie” to w języku angielskim cztery różne słowa:

- **performance** to „przedstawienie” w znaczeniu „gra aktorska”, wykonanie jakiegoś utworu muzycznego lub tańca na scenie przed publicznością. Słowo to znaczy także „spektakl”, „koncert” lub „kreacja”;
- **production** to „przedstawienie” rozumiane jako praca nad przygotowaniem sztuki teatralnej do wystawienia jej na scenie;

- **show** to „przedstawienie” w znaczeniu „widowisko”, „występ”;
- **spectacle** to „spektakl”. Jest to słowo literackie.

Uwaga 1:

L.mn. ***spectacles*** to zarówno „przedstawienia”, jak i „okulary” (słowo literackie), a „przedstawienie objazdowe” to ***road show***, natomiast „przedstawienie amatorskie” to ***amateur performance***.

afisz	**poster, playbill, bill**
być na afiszu/być granym	be on, be staged, be put on the stage
być zapowiedzianym na afiszu/w programie	be billed, be on the bill
Ich wspólny występ na festiwalu piosenki w Opolu był zapowiedziany na afiszach już dawno.	They were billed to appear together at the song festival in Opole long ago.
nie schodzić z afisza	be produced, be performed, run
Sztuka nie schodzi z afisza od dwóch lat.	The play has been running for two years.
wejść na afisz	be put on, be staged, open

Sztuka wejdzie na afisz za miesiąc.	The play will open in a month.
zdjąć z afisza	take off
Sztuka została zdjęta z afisza, kiedy ciągle miała pełną widownię.	The play was taken off when it was at the peak of success.

Uwaga 2:

Słowo „afisz” ma dwa odpowiedniki w języku angielskim: ***poster*** to plakat, który przez swoją formę graficzną informuje o filmie lub sztuce, oraz ***bill***, który też jest plakatem, ale zawiera pełną listę aktorów grających w filmie lub sztuce. Dlatego słowo ***bill*** może też znaczyć „obsada”. Wyrażenie ***to be billed as*** znaczy „być zapowiedzianym na afiszu lub w programie w jakiejś roli”, np. ***Ewa Anioł jest zapowiedziana w programie, że wystąpi w roli Ofelii w „Hamlecie” – Miss Eve Angel is billed to appear as Ofelia in “Hamlet”***.

benefis	ticket night
charakteryzacja	make-up, making-up
dekoracje	scenery, setting
gra	acting, play

inscenizacja	staging, production, stage adaptation
inscenizacja powieści	stage adaptation of a novel
nowa inscenizacja sztuki	a new stage production of a play
inscenizować	stage
kostiumy	costumes
kurtyna	curtain
muzyka	music
obsada	cast, bill
obsada gwiazdorska	all-star cast
pełna sala	full house, large audience
pusta sala	empty house
Jego koncert odbył się przy pełnej sali.	His concert was played to a full house/to a large audience.
peruka	wig

popołudniówka	matinée
prapremiera	premiere
premiera	first night, premiere
próba	rehearsal
próba generalna	dress rehearsal
robić próbę, próbować	rehearse
przerwa	interval
Po pierwszym akcie była krótka przerwa.	After the first act there was a short interval.

rekwizyty	props
repertuar	repertoire
być w repertuarze	be in the repertoire
mieć szeroki repertuar	have a wide repertoire
Nasz zespół ma tę piosenkę w swoim repertuarze.	This song is in our band's repertoire.
Ten teatr powinien rozszerzyć swój repertuar.	This theatre should extend its repertoire.
reżyseria	directing, staging, production
reżyserować	direct
rola	part, role
scena	stage
scenografia	stage designing, scenery, scenography, decor
Kto projektował scenografię?	Who designed the scenery?
szept sceniczny	stage wisper

sztuka teatralna	**play, drama**
sztuka świetnie zagrana	very well-acted play
sztuka w 3 aktach	the play in three acts
grać sztukę	perform a play, play, run
Gramy teraz „Pana Jowialskiego".	We are playing "Mr Jowialski".
Sztuka jest grana od 3 miesięcy.	The play has been running for three months.

Sztukę grano bardzo długo.	The play had a long run/running.
pójść na dobrą sztukę	go to the theatre to see a good play
reżyserować sztukę	direct the play
wystawić sztukę	stage a play, put a play on the stage
Teatr Narodowy zamierza wystawić jedną ze sztuk Szekspira.	The National Theatre is going to put on a play by Shakespeare.
Nigdy nie myślałem o wystawieniu „Dziadów” w naszym teatrze.	I have never thought of staging “The Forefathers’ Eve” in our theatre.
Widziałem „Wesele” wystawione przez Andrzeja Wajdę w Teatrze Starym.	I have seen Andrzej Wajda’s production of “The Wedding” at the Stary Theatre.
zagrać w sztuce	appear in a play, act in a play
Sztuka jest złożona z epizodów.	It is an episodically structured play.
Sztuka kończy się sceną pożegnania.	The play ends with a farewell scene.

trema	stage fright
mieć tremę	suffer from stage fright, have stage fright
utwór	work, piece
wykonanie	rendition, interpretation, performance

wykonać (odtworzyć/grać)	perform, play
wykonać (interpretować)	interpret, render
wykonawca	performer
Pianista zachwycił publiczność perfekcją wykonania koncertu Chopina.	The pianist delighted the audience with a perfect interpretation of the concert by Chopin.
Wykonanie nowej symfonii Pendereckiego było bardzo interesujące.	The performance of a new symphony by Penderecki was very interesting.
Słyszałam wiele wykonań tej symfonii.	I have heard many interpretations/renditions of this symphony.
Wczoraj w Filharmonii orkiestra wykonała koncert Griega.	Yesterday in the Philharmonic Concert Hall the orchestra performed/played a concert by Grieg.
Artysta wykonał preludium i pięć mazurków Chopina.	The pianist played a prelude and five mazurkas by Chopin.
Jego wykonanie/interpretacja mazurków była wspaniała.	His rendition/interpretation of the mazurkas was wonderful.
Zespół wykonał taniec góralski.	The ensemble performed a highland dance.

występ	**appearance (on stage), acting, performance, showing**
występ przy pełnej sali	performance to a full house/to a large audience
występ przy pustej sali	performance to an empty house

występ solowy	solo performance
występ taneczny	dance performance
występ telewizyjny	television appearance
występ udany	successful performance
występy gościnne	guest appearances, guest performances, touring performances
dać występ	give a performance
Jego ostatni występ był znakomity.	His latest showing was excellent.
On miał kilka występów w telewizji.	He made several television appearances.
wystąpić/występować	act, appear on stage, make appearance, perform, play, star
wystąpić na scenie	act on stage, appear on stage
wystąpić w telewizji/w radiu	appear on television/on the radio
wystąpić w roli X	appear as X
wystąpić przed publicznością	give a performance
wystąpić w teatrze	perform in a theatre
występować w czymś	be appearing in sth
wystąpić z koncertem	perform a concert
W sztuce występuje w roli głównej Andrzej Chyra jako lekarz.	The play stars Andrzej Chyra as a doctor.

W zeszłym roku wystąpił w roli Hamleta.	Last year he played Hamlet.
John Elton wystąpił w Warszawie w maju.	John Elton made appearance in Warsaw in May.
Nie chciał wystąpić na prowizorycznej scenie w Kobyłce.	He didn't want to perform on a temporary stage at Kobyłka.
Nie jestem aktorem, nigdy nie występowałem na scenie.	I am not an actor, I have never done any acting.

Kto tworzy przedstawienie teatralne

aktor	actor
aktorka	actress
aktor komiczny (komik)	comedian
aktor tragiczny	tragedian
aktor tragikomiczny	tragicomedian
aktor grający z przesadą, szarżujący/kiepski	ham
aktor wszechczasów	all-time favourite actor
dramatopisarz	playwright
dubler	understudy, stand-in
charakteryzator	make-up man
garderobiana	dresser

inscenizator	producer
pomysł inscenizatorski	staging concept
inspicjent	stage manager
klakier	hired applauder, claqueur
konferansjer	compere
obsada/zespół	cast
obsada gwiazdorska	all-star cast
świetna obsada	excellent cast
słaba obsada	weak cast
obsadzać rolę	cast
być obsadzonym	be cast
On był obsadzony w roli Papkina w „Zemście” Fredry.	He was cast as Papkin in “The Revenge” by Fredro.
Rola Cześnika jest trudna do obsadzenia.	Cześnik is difficult to cast.
osoba zmieniająca dekoracje	stage shifter
publiczność	audience, the public, theatregoers
reżyser	stage director, stage producer
scenograf	stage designer
sufler	prompter
suflerować	prompt
statysta	supernumerary
wykonawca	performer

widownia (publiczność, sala)	audience, the house
widz teatralny	theatregoer, playgoer, spectator
zespół teatralny	group, troupe, ensemble
Kiedyś spotkałem trupę wędrownych aktorów.	Some time ago I met a troupe of travelling actors.

Miłe grono przyjaciół spotkało się na herbatce u Kowalskich. Jeden z gości był bardzo podekscytowany.

> A nice circle of friends met at the Kowalskis' for afternoon tea. One of the guests was very excited.

Przedwczoraj byłem w teatrze. Przyjaciele namówili mnie do obejrzenia ***przedstawienia premierowego*** „Raj odzyskany i ponownie stracony". ***Chciałbym się podzielić z państwem swoimi wrażeniami ze sztuki***.

> The day before yesterday I went to the theatre. My friends talked me into going to see ***the premiere of the play*** "The Paradise Regained and Lost Again". ***I would like to share my impressions of the play with you***.

Gdy Ewa Anioł wyszła na scenę na widowni zagrzmiały burzliwe oklaski.

> When Miss Eve Angel appeared on stage, there was a thunderous applause among the audience.

Podczas ***przerwy*** słyszałem jak mówiono ***w foyer***, że w „My Fair Lady” Ewa Anioł ***była wywoływana przed kurtynę cztery razy***.

During the ***interval*** I heard people ***in the foyer*** saying that in “My Fair Lady” Eve Angel ***took four curtain calls***.

Podobno ***po swoim wspaniałym występie*** w „Poskromnieniu złośnicy” Ewa Anioł ***była wywoływana sześć razy przed kurtynę***.

Allegedly, Miss Eve Angel ***had six curtain calls after her marvellous performance*** in “The Taming of the Shrew”.

Aktorstwo Ewy Anioł zrobiło na widzach wielkie wrażenie.

The audience was greatly impressed by Miss Eve Angel’s acting./Her acting greatly impressed the audience.

Ja też jestem pod wrażeniem jej aktorstwa.

I am under the impression of her acting too.

Ewa Aniol jako Ewa w raju ***powaliła publiczność na kolana***.

Miss Eve Angel as Eve in the Paradise ***brought down the house***.

Gra pozostałych aktorów nie wywołała tak wielkiego wrażenia na widzach.

> ***The audience was not as much impressed by the acting of other actors***.

Po przedstawieniu na widowni wybuchły rzęsiste brawa.

> ***After the performance the audience burst into loud applause***.

Zieliński, słuchając tego, zadrżał z emocji. Skrzydła wyobraźni uniosły go. Szybko wstał od stołu, ulotnił się po angielsku i pognał do kasy kupić bilet na jutrzejsze przedstawienie. Gdy wrócił nikt nie zauważył jego nieobecności, ale wszyscy zauważyli, że promieniuje szczęściem. Marzenia o szczęściu często nas unoszą na skrzydłach wyobraźni i nadziei.

> Hearing that Mr Zieliński began to tremble with emotion. He was lifted on the wings of imagination. He promptly left the table, took the French leave and rushed/dashed to the booking office to buy a ticket for tomorrow performance. When he was back nobody noticed that he had been absent, but everybody noticed that he was beaming with happiness. While dreaming of happiness we are often carried away by our imagination and good hope.

O czym będziemy pisać w recenzji z przedstawienia

Opisując przedstawienie teatralne najczęściej używamy czasu teraźniejszego ***Simple Present*** lub przeszłego ***Simple Past***.

akcja	**plot, action**
akcja drugoplanowa	subplot
jedność miejsca i akcji	unity of the place and action
Akcja jest umieszczona w…	The plot takes place in…
Akcja toczy się/rozgrywa się w…	The plot is set in…, the scene is laid in…
Akcja przenosi się do…	The scene shifts to…
Akcja rozwija się…	The plot develops…
Akcja jest wartka.	The plot is fast-paced.
Nieoczekiwany/dziwny zwrot akcji następuje w drugim akcie.	There is an odd twist to the plot in the second act/in act two.
Cały przebieg akcji wydaje się naciągany.	The development of the plot/the course of events seems contrived.
akt	act
Sztuka składa się z trzech aktów.	The play is composed of three acts.
aktor	actor
aktorka	actress

aktorstwo	acting
aplauz	applause
gromki aplauz	a roar of applause
bis!	encore! more!
bisować (piosenkę)	give encore (of a song), encore, perform an encore
On dwa razy bisował.	He gave two encores.
Na bis Krystian Zimerman zagrał mazurka Chopina.	As an encore Krystian Zimerman played a mazurka by Chopin.
Po koncercie publiczność entuzjastycznie oklaskiwała pianistę i domagała się bisów.	After the concert the audience applauded enthusiastically and called for more.

bohater/postać	character, hero
bohaterka	heroine
czarny charakter	villain
bufonada	slap-stick
fabuła	plot
gag	gag
gra	acting, play, playing the role, performing, performance
Gra Holoubka w roli Króla Leara była porywająca.	Holoubek's performance of King Lear was riveting.
gra zespołowa	ensemble acting/playing
grać	act, play, perform
grać przed pełną widownią	play to a full house

grać przed pustą widownią	play to an empty house
grać rolę X	play/take the role of X
W sztuce gra Ewa Anioł.	There is Eve Angel in the play.
Gdy Gustaw Holoubek grał Hamleta, publiczność prawie mdlała z zachwytu nad jego aktorstwem.	When Gustaw Holoubek played Hamlet, the audience almost swoon with delight at his acting.

gwizdy	**hissing, hisses, catcalls, booing**
wygwizdać	boo, hiss off, hoot off, hoot down, catcall
wygwizdać kogoś/coś	hiss at sb/sth, hoot sb/sth down
zostać wygwizdanym	get booed, get the bird (pot.)
Na widowni były gwizdy.	There were catcalls among the audience.
Aktora wygwizdano ze sceny.	The actor was booed/hissed off/hooted off the stage.
Aktorzy musieli zejść ze sceny, ponieważ publiczność ich wygwizdała.	The actors had to quit the scene because the audience hissed at them/booed them.
Publiczność wygwizdała postać będącą czarnym charakterem.	The audience hissed and booed at the baddy.
Gdy aktorzy weszli na scenę przywitano ich głośnymi gwizdami.	When the actors appeared on the stage they were greeted with loud boos.
Większość widowni gwizdała.	Most of the audience was booing.

kłaniać się na scenie, dziękując za oklaski	take a bow
kreacja	performance, acting, interpretation
Holoubek stworzył wybitną kreację jako Gustaw-Konrad w „Dziadach” Mickiewicza.	Holoubek was absolutely brilliant as Gustaw-Konrad in “The Forefather’s Eve” by Mickiewicz.
Nina Andrycz słynęła z wielkich kreacji w rolach królowych.	Nina Andrycz was famous for her great interpretations of the roles of queens.
oklaski, okrzyki	applause, cheers
głośne oklaski	loud cheers/applause
słabe oklaski	thin applause
entuzjastyczne	enthusiastic
burzliwe/huczne oklaski	loud cheers, thunderous applause
długotrwałe oklaski	prolonged/long applause
wywołać oklaski	win the applause, meet with the applause, draw the applause
huragan oklasków	a storm of applause
oklaskiwać	applaud, clap hands, give a big applause/a big hand
Publiczność gorąco oklaskiwała aktora.	The audience applauded the actor warmly.
Występ Zimermana wywołał burzę oklasków.	Zimerman’s performance drew great applause.

osoby dramatu/postacie	dramatis personae, characters
postać główna	main character
postać epoizodyczna	secondary character
owacja	ovation, applause
na stojąco	standing ovation
żywiołowa owacja publiczności	rapturous applause from the audience
dać komuś owację	give sb an ovation/an applause
Po przedstawieinu owacjom nie było końca.	After the performance there was no end to the ovation.
powodzenie	success, hit
mieć powodzenie (u kogoś)	be a success (with sb)
zakończyć się powodzeniem	meet with success
Sztuka ma ogromne powodzenie.	The play is a tremendous success./The play makes a hit.
pozytywny bohater	gooddy
protagonista (postać grająca główną rolę)	protagonist
punkt kulminacyjny akcji	climax, the plot culminates in…, culminating point of the action/plot
osiągnąć punkt kulminacyjny	reach its climax
przyjęcie (reakcja widzów)	reception
spotkać się z chłodnym/gorącym/życzliwym przyjęciem	receive a cool/warm/kind reception

rola	**role**
rola (tekst)	part, the lines
charakterystyczna	character part
epizodyczna	a bit part, walk-on
główna	the lead, leading part, main part
kobieca	female part/role
komiczna	comic role
męska	male part/role
pierwszoplanowa	leading role
popisowa	signature role
tragiczna	tragic role
tytułowa	title role
odtwórca głównej roli	leading man
odtwórczyni głównej roli	leading lady
grać rolę	play a part, act
grać główną rolę	play the lead, play the leading part, play the main part/role, star
grać drobną rolę epizodyczną	play a bit part
Kto grał główną rolę męską/kobiecą?	Who was the male/female lead?
Olbrychski grał główną rolę w Hamlecie.	Olbrychski starred in “Hamlet”.
Teraz gra główną rolę w komedii Moliera.	Now he is starring in a comedy by Moliere.

obsadzać rolę	cast
obsadzać kogoś w roli (np. króla)	cast sb as a (e.g. king), cast in the role of…
śpiewać główną rolę	sing the lead
uczyć się roli	study a role, learn the lines
nauczyć się roli na pamięć	learn the lines/the part by heart
On ma zawsze wyuczoną rolę już na pierwszej próbie.	He is always word-perfect already at the first rehearsal.
zapomnieć roli	forget one’s lines
występować w roli X	act/play the part of X, perform as X
wyuczyć się/opanować rolę	be word-perfect
w roli X	in the role of X
scena w sztuce	**scene**
balkonowa	balcony scene
batalistyczna	battle scene
końcowa	final scene
miłosna	love scene
pożegnalna	farewell/parting scene
wzruszająca	emotional scene
zbiorowa	crowd scene
sceny dramatu	scenes
scena w budynku	stage

śmiech	**laughter**

salwy/wybuch śmiechu	yells/burst/peals of laughter
ryk śmiechu	roar of laughter
ryczeć ze śmiechu	roar with laughter
trząść się ze śmiechu	shake with laughter
wybuchnąć śmiechem	burst out laughing
wywołać śmiech	raise a laughter
Gdy Jan Kobuszewski i Wiesław Gołas pojawili się na scenie, publiczność wybuchła śmiechem.	When Jan Kobuszewski and Wiesław Gołas appeared on the stage/came into play, the audience burst out laughing.
Sala trzęsła się od głośnego śmiechu, gdy dodatkowo pojawił się Wiesław Michnikowski.	The hall shook with loud laughter when Wiesław Michnikowski joined them.
szarżować/grać z przesadą	ham, overact
Młodzi aktorzy często szarżują.	Young actors are often hamming/are often overacting.
Młody aktor Adam Bielak był tak zdenerwowany w czasie premiery, że zapomniał tekstu w połowie pierwszego aktu.	Young actor Adam Bielak was so nervous/felt so nervous that he forgot the lines half way through the first act.
wątek	plot
wychodzenie przed kurtynę	curtain call
być wywołanym przed kurtynę	have/take curtain call
wrażenie	impression
być pod wrażeniem	be impressed by, be under impression

zdobyć sławę	make a reputation, make a name for oneself, win fame
Charlie Chaplin zdobył sławę jako komik.	Charlie Chaplin made a name for himself as a comedian.
zrobić karierę teatralną	make a career on stage

W sobotę wieczorem Zieliński ***zajął swoje miejsce*** w teatrze, ***w trzecim rzędzie na parterze***.

> On Saturday evening Mr Zieliński ***took his seat*** in the theatre ***in the third row in the stalls***.

Widownia była wypełniona po brzegi. ***Zajęte były dostawki i wiele osób dostało tylko wejściówki***. ***Stali pod ścianami***.

> ***The audience was filled up with the theatregoers***. ***The flap seats/side seats/additional seats were all taken and there were many people who only got tickets of admittance/standing tickets***. ***They were standing by the walls***.

Zieliński nie mógł uwierzyć, że ***publiczność aż tak dopisała na przedstawieniu***.

> Mr Zieliński couldn't believe that ***there was such large audience for the performance***.

Światła stopniowo przygasały.

> The lights were gradually fading/dimming.

Kurtyna poszła w górę.

The curtain went up/raised.

Gdy ***na scenę wyszła Ewa Anioł, na widowni rozległy się huczne oklaski***.

When Miss ***Eve Angel appeared on stage there were loud cheers among the audience***.

Przedstawienie zaczęło się.

The performance started.

Publiczność oglądała przedstawienie z zapartym tchem.

The audience watched the play with bated breath.

Ewa Anioł ***grała główną rolę*** w „Raju odzyskanym i utraconym ponownie".

Miss Eve Angel ***was starring*** in "The Paradise Regained and Lost Again".

Była wspaniała w roli Ewy.

She performed brilliantly as Eve.

Tchnęła życie w postać Ewy w raju. Była też i szczypta humoru.

She brought the character of Eve in the Paradise to life. There was also a dash of humor.

Jej kreacja była znakomita.

Her performance was excellent.

Zieliński wpatrywał się w nią szeroko otwartymi oczami.

Mr Zieliński gazed at her wide-eyed.

Gdy przedstawienie skończyło się, ***publiczność długo oklaskiwała aktorów***.

When the performance was over ***the audience gave the actors a long applause***.

Krótka recenzja negatywna z przedstawienia

kicz	kitsch
kiczowate	kitsch, kitschy
nieciekawe	uninteresting
nudne	boring
okropnie nudne	extremely boring
Jest klapą.	It is a flop.
Jest straszliwą klapą.	It is a disastrous flop.
Jest nieudane.	It it a complete failure.
Jest niepozbawione mankamentów.	It is not flawless.
Gra aktorów jest tak słaba, że aż żenująca.	The acting is so bad that it is embarassing.

Krótka recenzja pozytywna z przedstawienia

fascynujące	fascinating
świetne	brilliant
wspaniałe	wonderful
znakomite	outstanding
Jest przyjemne/można się rozerwać.	It is entertaining/enjoyable, it cheers you up.
Jest wspaniałym widowiskiem.	It is an excellent show.
Jest znakomite/gwiazdorskie.	It is a star performance.
Jest dobrze przyjęte.	It is a success.
Ma dobre recenzje.	It has a good press.
Nie schodzi z afisza od roku.	It has been produced for a year./It has been running for a year.
Obejrzyjcie przedstawienie i przekonajcie się sami!	See the performance and find out!
Przedstawienie cieszy się powodzeniem.	The performance is a success.
Przedstawienie odniosło wielki sukces.	The performance enjoyed a great success.
Przedstawienie zachwyca.	The performance stuns.
Przedstawienie oglądało 500 osób.	The audience was about 500 people./The performance was attended by 500 spectators.

Sztuka wzbudza zachwyt.	The play excites admiration.
Sztuka jest świetnie zagrana.	The play is very well acted.
Wywołuje emocje.	It generates emotions.
Wzrusza do łez.	It moves to tears.
Warto obejrzeć!	It is worth seeing!

O KINIE I FILMIE

kino	**cinema, the pictures, the movie (*amer.* motion pictures)**
kino dla zmotoryzowanych (oglądanie filmu z samochodu)	drive-in-cinema
Kino ma 200 miejsc.	The cinema seats 200 people.
sala kinowa	cinema hall
kinoman	cinemagoer, film/screen fan
publiczność	audience, the public, cinema-going public
widz	cinemagoer
Idę do kina.	I'm going to the cinema.
Idę do kina na godzinę 18-tą.	I'm going for the six o'clock film.
Na co idziesz?/Na jaki film idziesz?	What film are you going to see?
Co grają? (w kinie)	What's on? (at the cinema)

Prawie we wszystkich kinach grają albo filmy sensacyjne, albo romanse.	Either thrillers or love stories are playing in almost every cinema.
Zobacz w gazecie, co grają w kinie „Wisła”?	Find out/look up in the newspaper what’s on at the “Wisła”?
W „Wiśle” grają „Przeminęło z wiatrem”.	There is “Gone with the Wind” on at the “Wisła”./“Gone with the Wind” is playing at the “Wisła”.
Tego już nie grają.	It is not playing any more.

Uwaga 3:

Przed nazwami kin stawiamy przedimek ***the***.

bilet do kina	ticket
miejsca w kinie	seats
miejsca numerowane	numbered seats
miejsca nienumerowane	unnumbered seats
miejsca blisko ekranu	close/near to the screen seats
ekran kinowy	screen
ekran panoramiczny/szeroki	wide screen
na ekranie	on-screen
gwiazda ekranu	film/screen star

ekranowy	screen, on-screen
debiut ekranowy	screen debut
ekranowy partner/partnerka	on-screen partner
ekranowa wersja książki/sztuki	film adaptation of the book/play
ekranizacja	film adaptation, film version, adaptation for the screen
ekranizacja powieści	screening version of a novel
wkrótce na ekranach kin	coming to your screens shortly
Ta sztuka nie nadaje się do ekranizacji.	This play will not work as a film.
ukazać się na ekranach/wejść na ekrany	be due to come out, be out, be released, be on release, be playing, be featured
Najnowszy film Woody Allena właśnie wszedł na ekrany.	Woody Allen's latest film has just been released/is now playing/is just on release/is currently on release.
Jego następny film ukaże się na ekranach/wchodzi na ekrany za dwa tygodnie.	His next film is due to come out in two weeks./His next film will be featured/will be released in two weeks.
Najnowsza wersja „Anny Kareniny" wchodzi za tydzień na ekrany.	The latest version of "Anna Karenina" will be out/will be on release in a week.
zejść z ekranów	stop playing, be withdrawn from general release
Filmy z Brigitte Bardot, Giną Lollobrigidą i Sophią Loren	The films starring Brigitte Bardot, Gina Lollobrigida and

dawno zeszły z ekranów.	Sophia Loren stopped playing/were withdrawn from general release a long time ago.

Uwaga 4:

Rzeczownik ***release*** zawiera pojęcie „uwolnienia czegoś". W odniesieniu do filmu, książki, płyty znaczy wejście w powszechny obieg. Na przykład:

- *Czy widziałeś jego ostatni film?* – ***Have you seen his latest release?***
- *Czy czytałeś jego ostatnią książkę?* – ***Have you read his latest release?***
- *Czy słuchałeś jego ostatniej płyty?* – ***Have you heard his latest release?***

Czasownik ***release*** w odniesieniu do filmu znaczy „wprowadzić na ekrany", a w odniesieniu do książki i płyty znaczy „wydać, nagrać".

film	film, motion picture, movie
Co to był za film?	Whatever film was that?
Jaki był film?	What was the film like?
film dozwolony od lat 12	unsuitable for children under twelve

film bez ograniczeń	suitable for any age
film oparty na powieści	the film based on a novel
film w reżyserii…	the film is directed by…
filmoteka	film library/archives
klasyfikacja filmów (pod względem jakości)	film rating
klasyfikować	rate
odcinek filmu	installment
pokaz filmu	screening, showing (of the film)
zwiastun filmu…	trailer for…
filmować/sfilmować	film, capture on a film
sfilmować na wideo/komórką	capture on video/on a mobile phone/on a cell phone
filmować kogoś z ukrycia	film sb without his/her knowledge
Powieść Lwa Tołstoja „Anna Karenina” była wielokrotnie filmowana.	There were many film versions of “Anna Karenina”, a novel by Lew Tołstoj.
iść na film	go to see a film
kręcić film	shoot a film, film
kręcić film w plenerze	shoot a film/film in outdoor locations
Film był kręcony w Hiszpanii.	The film was shot in Spain.
Zanim nakręcimy jakąś scenę próbujemy 5 lub 6 razy.	We rehearse five or six times before the scene is shot.

pokazywać film	screen, feature
Film „Wampir” był trzykrotnie pokazywany w zeszłym roku.	“The Vampire” had three screenings last year/was featured three times last year.
robić film	make a film
rozpowszechniać film	distribute the film
występować/zagrać w filmie	play/act/appear in a film
wystąpili (napis na końcu filmu)	starring
W filmie występuje mało znany aktor.	The film features a little-known actor.
wyświetlać film	release the film, be on general release, feature/screen/play a film
zagrać w filmie	appear in a film
zagrać w filmie u kogoś, np. u Woody Allena	appear in Woody Allen’s film

Uwaga 5:

Słowo ***feature*** jako rzeczownik znaczy „cecha, rys”, natomiast jako czasownik zawiera pojęcie przedstawienia, pokazania czegoś szerszej publiczności. W odniesieniu do filmu czasownik ***feature*** znaczy „grać rolę, wystąpić, przedstawić”, np.: *W filmie występuje moja ulubiona aktorka Meryl Streep* – ***The film features my favourite***

actress Meryl Streep, w odniesieniu do gazety, pisma, plakatu znaczy „zamieścić, wyróżnić dużą czcionką” lub „opisywać, przedstawić osobę, wydarzenie”, np.: *Mój artykuł był zamieszczony w ostatnim numerze „The Economist”* – ***My article featured in the latest issue of „The Economist”***.

adaptacja filmowa	film adaptation, film version of…
adaptować	adapt
Niestety, adaptacja się nie udała.	Unfortunately the adaptation didn’t work.
afisz filmowy	poster
ekipa filmowa	crew
kadr filmowy	frame (klatka), scene (ujęcie)
kariera filmowa	career on screen
kronika filmowa	newsreel
nagroda filmowa	film award
dostać nagrodę	get an award, be given an award
zdobyć nagrodę	win/get/receive an award
zdobyć Oskara	win the Oscar
zdobywca Oskara	the Oscar winner
Film ten zdobył pierwszą nagrodę na festiwalu w Cannes.	This film was awarded/was given/won/got/received the first prize at the Cannes festival.

Jury przyznało temu filmowi najwyższą nagrodę.	The jury awarded this film the top/highest prize.
Ewa Anioł zdobyła nagrodę dla najlepszej aktorki.	The prize for the best actress went to/was awarded to Eve Angel.
plan filmowy	location
na planie (w plenerach)	on location, on set
na pierwszym planie	in the foreground
na drugim planie	in the background
na planie „Potopu”	on the set of “The Deluge”
wyjechać na plan filmowy	go on location
plenery	locations
polska szkoła filmowa	Polish cinema
premiera filmowa	film premiere
mieć premierę	premiere, be premiered
Film miał swoją premierę kilka dni temu.	The film premiered/was premiered a few days ago.
prapremiera	world premiere, preview
przebój kasowy	commercial hit
seans filmowy	showing, show
seans nocny	late night show
seans wieczorny	evening showing

Tykocin jest małym miasteczkiem i w miejscowym kinie są tylko dwa seanse dziennie.	Tykocin is a small town and in the local cinema there are only two showings daily.
scena filmowa	a scene from a film
scenariusz filmowy	screenplay, film script
taśma filmowa	film

Kto pracuje przy kręceniu filmu

aktor	actor
aktorka	actress
aktor drugoplanowy	supporting actor
charakteryzator	make-up man
charakteryzacja	make-up
filmowiec	filmmaker
kaskader	stuntman
operator	cameraman
producent	producer
reżyser	director
reżyserować	direct
scenarzysta	screenplay writer
statysta	supernumerary, extra

statystować	work as an extra, play walking parts
Mój brat statystował w tym filmie w scenach batalistycznych.	My brother worked as an extra in battle scenes in that film.

Rodzaje filmów

animowany	animated
film akcji	action film
barwny	colour film
czarno-biały	black-and-white film
czarny humor	black comedy
tylko dla dorosłych	adult film, adults only film
dla dzieci	children’s film
dokumentalny	documentary
długometrażowy	feature film
dramat	drama
dubingowany	dubbed film
dźwiękowy	sound film
fabularny (pełnometrażowy)	feature-length film, full-length feature film
historyczny	historical film

horror	horror film
komedia	comedy
komedia romantyczna	romantic comedy
krótkometrażowy	short-feature film
kryminalny	detective film
melodramat	melodrama
musical	musical
niemy	silent film
paradokumentalny	semidocumentary film
płaszcza i szpady	cloak-and-dagger film
porno	blue movie/film
przygodowy	adventure film
przyrodniczy	nature film
psychologiczny	psychological film
reklamowy	advertising film, commercial
romans filmowy	love story
rysunkowy	cartoon film
sensacyjny	sensational film, thriller
science-fiction	science-fiction
średniometrażowy	medium-length film
szerokoekranowy	wide-screen film
thriller	thriller
western	western

wojenny	war film
z napisami	with subtitles
w wersji oryginalnej	in the original version
wyciskacz łez	tear-jerker

Jak i o czym napiszemy w recenzji z filmu

Pisząc recenzję z filmu, podajemy najpierw informację, jakiego rodzaju jest to film, kto w nim występuje, kto jest reżyserem. Następnie omawiamy treść filmu, przebieg akcji, podajemy informację o miejscu akcji oraz oceniamy inne elementy składowe filmu, takie jak: gra aktorów, scenariusz, muzyka, efekty specjalne, reżyseria czy zdjęcia.

akcja	plot, action
punkt zwrotny akcji	dramatic climax
akcja banalna	trival, trite, clichéd, hackneyed
banał	cliché
dobrze skonstruowana akcja	well-developed, coherent, holding together
akcja drugoplanowa	subplot
akcja poboczna	underplot

wątła akcja	poorly developed
zwarta akcja	dense
źle skonstruowana akcja	badly/poorly developed
żywa akcja	lively, vivid
Akcja rozgrywa się w/ma miejsce w…	The plot is set in…, the plot takes place in…
Jest oparta na…	It is based on…
Jest pełna napięcia.	The plot has a lot of tension.
Jest bardzo zawiła.	The film plot is very complex.
Skupia się na…	It is focused on…
Toczy się wokół…	It revolves around…
Rozwija się.	The plot develops.
Polskie filmy akcji przegrywają z filmami amerykańskimi.	Polish action films cannot compete with American films.
efekty specjalne	special effects
Film odniół wielki sukces.	The film enjoyed/was a great success.
Film jest całkowicie oderwany od rzeczywistości w Polsce w tamtych czasach.	The film is completely out of touch with reality in Poland at that time.
Film ma kilka dobrych momentów.	The film has its moments.
Film opowiada historię o…	It tells the story of/about…
Film jest obrazem…	The film is a portrayal of…

Film pokazuje…	The film shows…, the film features…
Film jest niczym innym jak tylko głupią komedią.	The film is nothing short of a stupid comedy.
Przekazuje przesłanie o…	It conveys a message of…
Przesłaniem filmu jest to, że dobro i sprawiedliwość zawsze zwyciężają.	The film's message is that right and good always win.
Filmy Bergmana mają filozoficzny podtekst.	Films by Bergman have an implied philosophical meaning/philosophical subtext.
Filmy Felliniego mają filozoficzną podbudowę.	Films by Fellini have philosophical underpinnings.

napięcie	suspence
Napięcie w filmie stopniowo narasta.	There is a gradual build-up of suspence in the film.
Film trzyma widzów w napięciu.	The film keeps the viewers on the edge of their seats.
gra aktorów	play, acting
W filmie gra Kate Winslet.	There is Kate Winslet in the film.
obsada	cast
plenery	outdoor scenes/locations, open-air scenes
w plenerach	on/in location
postacie	characters
główny bohater	the main character, hero

czarny charakter	villain, baddy
On jest zawsze obsadzany w roli czarnego charakteru.	He is always cast as the villain.
łobuz	rascal
łajdak	scoundrel
publiczność	the public, the cinema-going public, the audience
Braun dostał nagrodę za reżyserię swego filmu „Wspomnienia”.	Mr Braun got a prize for his direction of “Memories”.
reżyserować	direct
reżyseria (napis w czołówce filmu)	directed by…
Reżyserowi udało się uniknąć banału obecnego w wielu współczesnych komediach.	The director has managed to avoid/to get away from usual clichés of many contemporary comedies.

Na ruchliwej ulicy stał słup ogłoszeniowy. Przechodnie, mimo że się spieszyli, przystawali przed nim i oglądali afisze filmowe. Na afiszach znajdowały się same sławne nazwiska, a wśród nich nazwisko Ewy Anioł. Można było przeczytać:

In a busy street there was standing a poster pillar. Passers-by stopped in front of it and looked at the film posters. There were only famous names on the posters and the name of Miss Eve Angel among them. The poster also read:

W roli tytułowej występuje Ewa Anioł.

The title role is played by Miss Eve Angel.

Adam Zieliński ***gra główną rolę męską***.

Adam Zieliński ***is the male lead***.

W rolach głównych występują Ewa Anioł i Adam Zieliński ***jako emigranci, z udziałem*** Johna Browna.

Eve Angel and Adam Zieliński ***are starring as the emigrants***, and John Brown ***is co-starring***.

Adam Zieliński ***występuje obok*** Ewy Anioł.

Adam Zieliński ***is co-starred with*** Eve Angel.

Adam Zieliński ***wystąpi w roli głównej*** w najnowszym filmie Stevena Spielberga ***obok*** Ewy Anioł.

Adam Zieliński ***will be starring in*** the latest film by Steven Spielberg and ***his co-star will be*** Eve Angel.

W najnowszej wersji „Dumy i uprzedzenia" w rolach głównych występują Ewa Anioł i Adam Zieliński.

The latest version of "Pride and Prejudice" stars Eve Angel and Adam Zieliński.

Wśród stojących przed słupem słychać szmer podziwu. ***Wspaniali aktorzy, naprawdę wspaniali*****!** Nagle poprzez głosy przebija się jeden ostry głos:

Adam! Obudź się! Wstań z tego fotela i połóż się spać jak człowiek do łóżka. I wyłącz ten telewizor!

A murmur of admiration can be heard among those standing in front of the pillar. ***Excellent actors, they are really outstanding!*** Suddenly, one sharp voice breaks through the murmur of admiration: Adam! Wake up! Rise up from the armchair and get into bed to sleep like a human being. And switch off the TV set!

Krótka ocena filmu

arcydzieło	masterpiece
banał	banality, commonplace
fascynujący	fascinating
Jest sugestywny.	It is full of atmosphere.
Jest beznadziejny.	The film is lousy.
kicz	kitsch
kiczowaty	kitsch, kitschy
nagrodzony	awarded
nieciekawy	uninteresting, uninspiring
porywający	exciting
przeciętny	average, mediocre, mean

przerażający	frightening
realistyczny	realistic
rzeczowy	down-to-earth
słaby	poor
trzymający w napięciu	breathtaking
wywierający wrażenie	impressive, gripping
wybitny	outstanding
zadziwiający	surprising
bardzo oryginalny	highly original
znakomity	outstanding
wart polecenia	worth recommending
Darujcie sobie!	Skip it!
Zobaczcie koniecznie.	It’s a must.
Nie polecam.	I wouldn’t recommend it.
Szkoda czasu.	It’s a waste of time.

O KSIĄŻCE

książka	book
książka o…	book on/about
egzemplarz książki	copy of a book
nakład	print run

nakład gazety	circulation
nakładem…	under the imprint of…
nakładem własnym	under one's own imprint
nakład w wysokości 3000 egzemplarzy	a print run of three thousand copies
Książka ukaże się nakładem znanego wydawnictwa Poltext.	The book will appear under the imprint of the well-known Poltext Publishing House.
Nakład książki jest wyczerpany.	The book is sold out.

wydanie	edition
wydanie poprawione	revised edition
wydanie ostatnie	the latest edition/issue
wydanie kieszonkowe	pocket book
wydanie pośmiertne	posthumous edition
zakładka do książki	bookmark
czytać książkę dalej	read on
dedykować komuś książkę	dedicate the book to sb
poświęcić książkę czemuś	devote a book to sth
opracować książkę	elaborate, compile a book
opracowana/zredagowana przez…	edited by…
przeczytać pobieżnie	skip through/over, skim through/over, look over/through, run through
przeczytać uważnie	look over thoroughly

przejrzeć	pass quickly over, glance through, run through
przekartkować	leaf through
przewertować	dip into a book
przerzucić	skim, skim through
przebrnąć	wade through
połknąć	gallop through
recenzować	review
wydać	publish
wznowić	renew
wznowienie	renewed edition
zajrzeć do książki	look into a book
zamówić	order
na zamówienie	on order
zwrócić	return, give back

Książka jest w przygotowaniu.	The book is forthcoming.
Książka ukaże się…	The book will come out…, the book will appear…
Książka ukaże się wkrótce na półkach księgarskich.	The book will soon come into the market.
Książka została wydana w twardej oprawie.	The book was published in hardback.
Wydawca zaproponował wydanie książki także w taniej miękkiej oprawie.	The publisher proposed to do a cheap paperback edition too.

Książka ukazuje się w odcinkach.	The book is issued in numbers.
Książka dobrze/źle się sprzedaje.	The book is selling well/bad, the book is a good/poor seller.
Książka sprzedała się w 3000 egzemplarzy.	The book has sold three thousand copies.
Książka jest wyczerpana.	The book is out of print, the book is sold out.
W książce były takie momenty, że się popłakałam.	There were such places in the book that I was moved to tears.

Rodzaje książek

bestseller	best-seller
bibliografia	bibliography
biografia	biography
broszura	brochure, folder, pamphlet, booklet
czytadło	easy read, trashy novel
czytadło sensacyjne	pulp fiction, pulpy novel
encyklopedia	encyclopedia
folder	pamphlet
glosariusz	glossary
informator	directory book
katalog	catalogue

alfabetyczny	alphabetical
rzeczowy	material
kicz	kitsch, trash, rubbish
kryminał	detective story
książka dla dzieci	children’s book
książka do nabożeństwa	prayer book
książka kucharska	cookbook, cookery book
książka naukowa	scientific book
książka podróżnicza	travel literature
książka popularno-naukowa	popular science book
książka przygodowa	adventure book
książka rachunkowa	account book
książka recenzowana	the under review book
książka telefoniczna	phone book, telephone directory
książka w twardej oprawie	hardback
książka w miękkiej oprawie	paperback
literatura faktu	non-fiction
modlitewnik	prayer book
nowość	new book
opracowanie	elaboration, compilation
podręcznik do…	handbook of…, textbook, schoolbook, manual
praca zbiorowa	collective work

przewodnik	guidebook
przyczynek (wkład) do…	contribution to
romansidło	mawkish love story, novelette
słownik	dictionary
słownik (zasób słów)	vocabulary
sprawozdanie	report, account
sensacyjna tandeta	pulp fiction
ulotka	leaflet

Jakie są formy literackie

atlas	atlas
antologia	anthology
autobiografia	autobiography
bajka	fairy/nursery/story tale
baśń	tale, fable
beletrystyka	fiction
beletryzować	fictionalize
beletrystyczny	fictional
biografia	biography
epos	epic
epigram	epigram

epitafium	epitaph
epizod	episode
esej	essay
hagiografia	hagiography
limeryk	limerick
list	letter
liryka	lyrics
mit	myth
nowela	short story
opowiadanie	story
opowieść	tale
pamflet	pamphlet
pamiętnik (wspomnienia)	memoirs
pamiętnik (dziennik)	diary
paszkwil	lampoon
powieść	novel
historyczna	historical novel
biograficzna	biographical novel
obyczajowa	moral novel
przygodowa	adventure novel
psychologiczna	psychological novel
romantyczna	romantic novel
wojenna	war novel

proza	prose
przypowieść	parable
relacja	account
reportaż	reportage
z podróży	tour reportage
romans	love story, romance
romans rycerski	chivalrous romance
saga	saga
satyra	satire
science fiction	science-fiction
sonet	sonnet
utwór epicki	epic story
wiersz	poem
biały	blank verse
liryczny	lyric
wierszyk dla dzieci	nursery rhyme
deklamować wiersz	read verse
deklamacja	verse reading
pisać wiersze	write poems/verse
wybór	selection
zbiór	collection

Z jakich części składa się książka

strona tytułowa	title page
okładka	cover
obwoluta	dust jacket
oprawa	binding
oprawić	bind
strona	page
na dole strony	at the foot of the page
na górze strony	at the top of the page
na stronie 5	on page five
żywa pagina	running headline, running title
tekst na okładce	blurb
tom	volume

Co może być w książce

abstrakt	abstract
dodatek, załącznik, apendyks	appendix
cytat	quotation, citation
cytat z…	quotation from…, citation from…

cytat według…	quotation after…
cytować z…	quote after…
część	part
dedykacja	dedication
diagram	diagram
epilog	epilogue
errata	errata
fotografia (zrobiona przez)	photograph by, photo by
fotografia z lotu ptaka	bird’s eye view photo
glosa do…	gloss to…
ilustracja	illustration
indeks	index
notatka wydawnicza na obwolucie książki	blurb
odcinek	instalment, installment (am.)
odnośniki	cross-references, references
podpisy pod ilustracjami	captions
podtytuł	subtitle
podziękowania autora	acknowledgements
posłowie	epilogue
prolog	prologue
przedmowa	preface, foreword
przypisy	footnotes, notes

rozdział	chapter
spis treści	contents, table of contents

Uwaga 6:

W książkach angielskich spis treści zawsze jest umieszczany na początku książki.

streszczenie	summary
tabela	table
treść	contents
tytuł	title
wklejka	insert
wstęp	introduction

Kto pracuje nad książką

autor	author
honorarium autorskie	royalties
prawa autorskie	copyrights
drukarz	printer

druk	print
drukować	print
drukowanie	printing
w druku	in printing, in press, in print
iść do druku	go to press
drukarnia	printshop
przedruk	reprint
redaktor	editor
naczelny	editor-in-chief
zastępca redaktora naczelnego	deputy editor-in-chief
redakcja (zespół)	editorial board
redakcja (pomieszczenie)	editorial office
introligator	bookbinder
introligatorstwo	bookbinding
korektor	proofreader
korekta	proofreading
korektorski błąd (literówka)	typo
korektorska odbitka	proof sheet
tłumacz	translator
tłumaczenie z	translation from
tłumaczyć z… na…	translate from… into…
współautor	co-author, joint author
wydawca	publisher

wydać książkę	publish a book
wydawnictwo	publishing house

Co powiemy o autorze książki

autor	author
pisarz	writer
literat	man of letters, literary man
pseudonim literacki	pen name
modny	fashionable, en vogue
niemodny	unfashionable
nieznany	unknown
sławny	famous
uznany	renowned, recognized
współczesny	contemporary
wybitny	outstanding, established
wzięty	popular, successful
zapomniany	forgotten
znany	known, well-known
znakomity	accomplished, remarkable

Co mówimy o stylu autora

styl	style
atrakcyjny	attractive
barwny	colourful, vivid
bezpośredni	direct, straightforward
błyskotliwy	brilliant, glittering, sparkling
charakterystyczny	characteristic (of)
charakteryzuje się…	marked by…
ciężki	heavy
doskonały	perfect
dowcipny	witty, humorous, full of humour, smart
elegancki	elegant, smart
górnolotny	lofty
jasny	lucid
kiczowaty	kitschy
klasyczny	classic
książkowy	bookish
kwiecisty	flowery
naukowy	scientific
niezręczny/niezgrabny	clumsy, awkward
nudny	boring, dull

podniosły	lofty, elevated, sublime
powściągliwy	restrained
prosty	simple, plain
przeładowany	overloaded
rwący się	jerky
soczysty (język)	ripe
staroświecki	old-fashioned
trzeźwy	sober
uczony	learned, scholarly
uroczysty	solemn
wulgarny	vulgar
wyróżniający się	distinctive, distinguished
wyszukany	far-fetched
wyrafinowany	sophisticated
zawiły	complicated, intricate, crabbed
zgrabny	smart
zwarty	coherent
żywy	lively, vivid

Czym zajmuje się autor w książce

Analizuje.	He analyses.

Charakteryzuje.	He characterizes.
Cytuje.	He quotes/cites.
Dochodzi do wniosku.	He comes to the conclusion.
Ignoruje.	He ignores.
Jest przeciwko.	He is against.
Jest zwolennikiem…	He is a believer in/He is a follower of…
Jest drobiazgowy.	He is meticulous.
Kładzie nacisk na…	He emphasizes/He puts stress on/ He accentuates…
Myli się.	He is at fault/He is wrong/He is incorrect/ He is inaccurate.
Naświetla.	He sheds/puts some light on…
Nie zgadza się.	He disagrees.
Obrazuje.	He depicts.
Odsłania.	He reveals.
Odzwierciedla.	He reflects.
Omawia.	He discusses/He is concerned with…
Opisuje.	He describes.
Pokazuje.	He shows.
Wskazuje na…	He points to…
Podtrzymuje (pomysł).	He supports (the idea).
Podkreśla.	He underlines/He underscores/He highlights.

Pomija.	He neglects/He ignores.
Popiera…	He is for/He supports…
Porusza temat…	He brings up a subject of/He raises a subject of…
Przedstawia…	He presents/He deals with/He is concerned with…
Przeskakuje z tematu na temat.	He skips from one subject to another.
Porusza sedno problemu.	He touches on the essence of the problem.
Przypuszcza…	He supposes/He assumes…
Rozwija myśl…	He expands on the idea…
Różni się…	He differs…
Uchwyca…	He captures…
Uwypukla…	He brings out…
Uosabia…	He personifies…
Wyjaśnia…	He explains…
Wyraża opinię	He sets forth a view…, he is of the opinion…, he believes…, he expresses a view…
Zajmuje się	He deals with…, he is concerned with…
Zauważa	He remarks…, he observes…
Zgadza się	He agrees…

O czym napiszemy w recenzji książki

akcja książki/wątek/fabuła	plot, action, narration
akcja drugoplanowa	subplot
akcja podnosząca na duchu	uplifting story
akcja zawiła	intricate plot
Akcja powieści toczy się/rozgrywa się…	The novel is set in/is laid in/takes place…
Akcja zmierza do punktu kulminacyjnego.	The plot is working up to a climax.
Akcja przybiera nieoczekiwany obrót.	The plot takes an unexpected twist.
analiza literacka	literary analysis
analiza wnikliwa	through/penetrating/clear-sighted analysis
analiza pobieżna/powierzchowna	superficial, perfunctory
analiza rzeczowa	down-to-earth, up to a point
bohater główny	main hero/character
bohaterka	heroine
interpretacja	interpretation
interpretować	interpret
Taka nterpretacja jest naciągana.	This is a far-fetched interpretation.
krytyka literacka	literary criticism, critique

opis	description
opis wydarzeń	narration of the events
punkt kulminacyjny	climax
punkt zwrotny	turning point
przesłanie książki	message, the main idea
temat	subject, theme, topic
twórczość literacka	literary output
utwór	work
utwory zebrane	collected works
wątek	theme
wątek epizodyczny	secondary theme
główny wątek	main/central theme
kryminalny wątek	detective
wątek ludowy	folklore motif
wątek miłosny	love interest
wątek poboczny	subplot, underplot
zakończenie	the end, the ending
Książka zawiera…	The book contains…
Książka kończy się szczęśliwie.	The book ends with the happy end.
Książka jest dobrze napisana.	The book is a good piece of writing.
Książka jest naszpikowana frazesami.	The book is cliché-ridden.

Porusza sedno problemu.	It touches the essence of the problem.
Fantazja Stanisława Lema wyprzedza naukę.	Stanisław Lem’s imagination anticipates science.
Powieści tego autora wyprzedzają epokę.	The novels by that author are ahead of their time.

Krótka ocena książki

absorbująca	absorbing, engrossing, engulfing
ambitna	ambitious
arcydzieło	masterpiece
ciekawa	interesting
dostarczająca rozrywki	entertaining
pozwalająca odprężyć się	leisurely, relaxing
encyklopedyczna	encyclopedic
fascynująca	fascinating
informacyjna	informative
kicz (bezwartościowa)	trash, kitsch, rubbish
kiczowata	kitschy, trashy
kontrowersyjna	controversial
ma siłę wyrazu	expressive

mądra	wise
nudna	boring, dull, uninteresting
osiągnięcie literackie	literary achievement
polemiczna	polemic
pouczająca	instructive
pożyteczna	useful
prowokująca do myślenia	thought-provoking
przeciętna	mediocre, average, mean
romansidło	mawkish love story
sentymentalna	sentimental
wciągająca	gripping
wzruszająca	moving
wyrafinowana	sophisticated
zabawna	amusing, delightful, funny

Gdzie znajdziemy książki

antykwariat	second-hand bookshop
biblioteka	library
bibliotekarz	librarian
karta biblioteczna	library card

zalegać ze zwrotem książki do biblioteki	be overdue
Zalegam z książką w bibliotece.	My library book is overdue.
Przetrzymuję 3 książki z biblioteki.	I've got three books overdue./My three books are overdue in the library.
czytelnia	reading room
czytelnia czasopism	newsroom
księgarnia	bookshop
wysyłkowa	mail-order bookshop
Księgarnie są zarzucane książkami.	Bookshops are flooded with books.
księgarz	bookseller
księgarstwo	book trade
wypożyczyć książkę	borrow a book
półka z książkami	bookshelf
szafa biblioteczna	bookcase
stoisko	bookstall
targi książki	book fair

O czytelniku

czytelnik przeciętny	average reader

oczytany	well-read, a man of wide reading
czytelnicy	the reading public
czytelnictwo	readership
miłośnik książek	reading man
mól książkowy	bookworm
pożeracz książek	glutton for books
lista lektury	reading list

O MUZEUM

muzeum	museum
oprowadzać kogoś po muzeum	show sb round the museum
zwiedzanie muzeum	visiting the museum
zwiedzać muzeum	visit the museum
zwiedzający	visitors
zwiedzanie z przewodnikiem	guided tours
zwiedzanie muzeum po uprzedniej rezerwacji biletów	visitors should book in advance
Wstęp do muzeum/Zwiedzanie muzeum jest bezpłatne.	Admission to the museum is free.
Dla dzieci i emerytów bilety ulgowe.	Children and pensioners are admitted to the museum at reduced prices.

Muzeum mieści się w…	The museum is housed in/at…
Muzeum jest otwarte od poniedziałku do piątku w godz. 10–18.	The museum is open Monday through Friday from 10 to 18.
Muzeum jest zamknięte z powodu remontu.	The museum is closed for alterations.
godziny otwarcia	opening hours
muzealnictwo	museology

Co znajduje się w muzeum

dział numizmatyczny	numismatic department
dział sztuki stosowanej	applied arts department
eksponat	exhibit
Nie wolno dotykać eksponatów.	Do not touch, please.

Uwaga 7:

Gdy w muzeum jest wystawiany eksponat wypożyczony od osoby prywatnej lub innej placówki muzealnej, jest umieszczany pod nim napis: *Za pozwoleniem/Wypożyczony od (np.*

Muzeum Narodowego). – ***By courtesy of (.e.g. the National Museum).***

gablota	show/glass case
galeria sztuki	art gallery
galeria sztuki starożytnej	Ancient Art Gallery
galeria sztuki średniowiecznej	Medieval Art Gallery
galeria sztuki nowoczesnej	Modern Art Gallery
kasa	box office
okaz	specimen
sala muzealna	museum hall/room
bilet	ticket
normalny	full price
ulgowy	reduced/special price/rate
opłata za wstęp	entrance/admission fee
wejście (drzwi)	entrance
ostatnie wejście (wpuszczenie grupy zwiedzających)	last admission
wejście (wstęp)	admission to
wstęp bezpłatny	admission free
wystawa	exhibition
stała	permanent
czasowa	temporary

wystawa obrazów (malarska)	exhibition of paintings
wystawa sztuki	art exhibition
iść na wystawę	go to the exhibition
oglądać wystawę	see an exhibition
oprowadzać	show round
oprowadzanie	showing round
zbiory (kolekcja)	collection
wystawiać	exhibit, show, display
być wystawianym/pokazywanym	be on show, be on display, be exhibited
Obrazy Matejki będą wystawiane w muzeum aż do października.	The paintings by Matejko will be on show at the Museum until October.

Kto pracuje w muzeum

historyk sztuki	art historian
konserwator	restorer
kurator	curator
kustosz	custodian

O MALARSTWIE

malarstwo	painting
malarstwo plenerowe	plein-air painting
malarstwo rodzajowe	scenic painting
malarstwo portretowe	portrait painting
malarz	painter
malarz/dojrzały artysta	fully-fledged artist/painter
zapowiadający się malarz/artysta	budding artist/painter
malarz rodzajowy	genre painter
znać się na malarstwie	be at home with painting, be something of a painter
malować	paint
malować z natury	paint from nature
mistrz	master
ręka mistrza	the touch of a master

Jakie są techniki i gatunki malarskie

Uwaga 8:

Niektóre techniki malarskie są jednocześnie gatunkami malarskimi.

Techniki malarskie

akwarela	water painting, water-colour
akwarelista	watercolourist
akwaforta	etching
drzeworyt (odbitka)	woodcut
drzeworyt (technika)	wood engraving
drzeworytnik	wood engraver, wood cutter
emalia	emanel painting
emalia ceramiczna	glaze
fresk	mural
gobelin	arras, decorative tapestry
grafika	engraving
gwasz	gouache
kolaż	collage
komiks	cartoon
linoryt	linocut
litografia	litograph
miedzioryt	copper engraving
mozaika	mosaic
olej	oil painting
obraz olejny	canvas
pastela	crayon/crayola drawing

pastelowy	in pastel colours
piórko i tusz	pen and ink
retusz	touch up
staloryt	steel engraving
rytowanie (wytrawianie kwasem)	etching
rytownik	etcher, engraver
sztych	woodcut, engraving, print
tempera	distemper
tkanina	tapestry
witraż	stained glass

Gatunki malarskie

akt	nude
autoportret	self-portrait
ikona	icon
karykatura	caricature
krajobraz	landscape
martwa natura	still life
pejzaż	landscape
plakat	poster

portret	portrait
portretować	portrait
portretowany	portraited
pozować do portretu	sit/pose for a portrait
pozować artyście	sit/pose for an artist
sportretować	portrait, take sb’s likeness
scenka rodzajowa	genre scene
szkic	sketch, rough sketch, design
szkicować	sketch
widok	view
wykres	graph

Co jest potrzebne malarzowi, aby namalować obraz

blejtram	stretcher
farba	paint
farby wodne	water colours
farby olejne	oil paints/colours
paleta	palette
pędzel	brush
płótno	canvas

plener	the open air
studio	study
sztaluga	easel
tusz	ink
węgiel	charcoal
werniks	varnish

Jakie elementy obrazu będziemy oceniać

cień	shadow
cieniowanie	gradation of light
cienisty	shadowy
cieniowany	graded
deseń (wzór)	pattern, design
geometryczny	geometric pattern
kwiatowy	floral patter
dukt pędzla (dotknięcie)	stroke of brush
kolory	colours
dobór kolorów	tonality, colour scheme
bladoniebieski	pale blue
ciemny	dark

ciemnozielony	dark green
ciemnoniebieski	dark blue
cielisty	flesh colour
granatowy	navy blue
jasny	light, pale
jasnozielony (itp.)	light green, pale green (etc.)
jaskrawy/rażący	blazing
nikły/niewyraźny	dim, faint
niewyraźny/słabo widoczny	dim
ostry	glaring, vivid
wyblakły	faded, pale, watery, washy
wyraźny	distinct, sharp, well-marked
zgaszony	faded
złamany	toned down
żywy	bright, clear
Kolory zlewają się ze sobą.	The colours shade into one another.
Te kolory świetnie ze sobą grają.	These colours match perfectly.

kompozycja	composition
komponować	compose
kontur	contour, outline
motyw	motif, subject, theme
maniera	manner, mannerism

naśladownictwo	imitation of
na pierwszym planie	in the foreground
na drugim planie	in the background
na prawo	on the right
na lewo	on the left
kształty	shapes
kwadratowy	square
okrągły	round, circular
owalny	oval
płaski	flat
prostokątny	rectangular
romboidalny	rhomboidal
stożkowaty	cone-shaped, conical
trójkątny	triangular
trójwymiarowy	three-dimensional
wklęsły	hollow, concave
wypukły	bulging, convex, in relief
odblask	gleam, reflection
odcień/zabarwienie/intensywność barwy	shade, tint, tinge
ma odcień (np. żółty)	it has a yellow tint
odcień barwy	tone of colour
odcień ciemniejszy/jaśniejszy	darker/lighter tone of colour

oprawa	framing
ornament	ornament, adornment, embellishment
ornamentacja	ornamentation
ozdoba	decoration, ornament, embellishment
ozdobić	ornament with, embellish with, adorn with
ozdobny	decorative, ornamental
ozdobiony	ornamented with, decorated with, embellished with
perspektywa	perspective
perspektywa przestrzenna	aerial perspective
ponury	gloomy, dreary, sullen, mournful

projektować	design
przedstawienie	representation
odtworzenie/wykonanie	rendering
przestrzeń	space
przestrzenny	spatial
rama	frame
renowacja	renovation, restoration
restaurować	restore, renovate
ręka mistrza	touch of a master

rysować	draw
narysowany	drawn
scena	scene
smak	taste
smuga	streak
spontaniczność	spontaneity
spontaniczny	spontaneous
szczegół	detail
szczegóły zdobiące	decorative details
styl	style
symbol	symbol
symbolizować	symbolize/symbolise
sylwetka/zarys	silhouette
światło	light
światłocień	the lights and the darks, light-and-shade effects, chiaroscuro
tło	background, setting
tonacja	tone
uchwycić podobieństwo	catch/capture the likeness
uchwycony	caught, captured
ujęcie	view
ujęcie twarzy z profilu	view of a face in profile
ujęcie en face	full face view of a face

ujęcie z góry	bird’s-eye view
ujęcie z boku	side view
warsztat	workshop
wnętrze	interior
zarys	outline, contour
zarysowany	outlined
zaznaczony przedmiot	marked object/thing
słabo	faintly
ostro	sharply, distinctly
wyraźnie	distinctly, clearly

Opisujemy obraz

obraz	picture, painting
Obraz jest datowany na (np. 16 wiek).	The picture dates to (e.g. the 16th century).
Błyszczy.	It glitters.
Jest przypisywany…	It is ascribed to/It is attributed to…
Jest pełen wyobraźni.	It is imaginative.
Jest odnowiony.	It has been restored/renovated.
Jest sygnowany.	It is signed, it has the painter’s signature.

Jest wzorowany na…	It is based on/It is an imitation of…
Jest oprawiony.	It is framed.
Jest ceniony.	It is valued.
Pochodzi z…	It comes from…
Pochodzący z (np. 17. wieku).	It is coming from (e.g. the 17th century).
Połyskuje.	It glitters/gleams.
Przedstawia…	It represents/depicts/shows…
Przyciąga uwagę.	It attracts attention.
Wyraża…	It expresses…
Wywodzi się z…	It comes from…

Krótka ocena obrazu

autentyk	a genuine work of art
arcydzieło	masterpiece
dzieło sztuki	work of art
falsyfikat/podróbka	counterfeit, fake, forgery
imitacja	imitation
kicz	daub, trash, kitsch
kiczowaty	trashy, kitschy, worthless
oryginał	original

replika	replica
reprodukcja	reproduction
skarb sztuki	treasure of art

Style w malarstwie i rzeźbie

Uwaga 9:

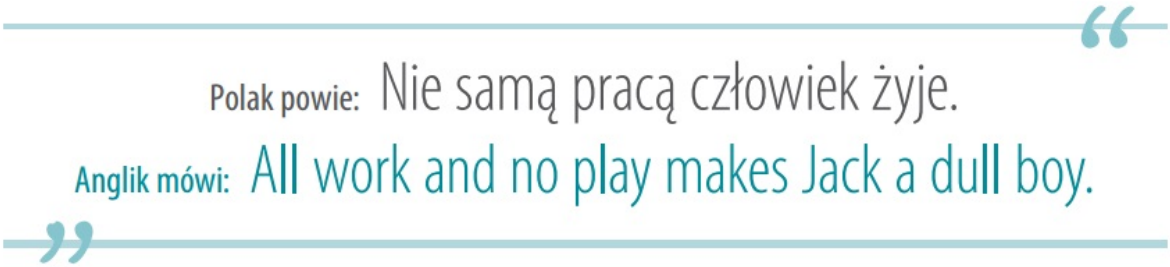
W języku angielskim nazwy epok i stylów piszemy dużą literą. Poprzedzamy je przedimkiem ***the***. Na przykład: *Renesans (epoka)* – ***the Renaissance***.

abstrakcjonizm	the Abstractionism, Abstract Art
abstrakcyjny	abstract
antyk (epoka)	the Antiquity
antyk (przedmiot, stare meble)	antique
antyczny/starożytny	ancient
antyczna sztuka	the Ancient Art
barok	the Baroque
barok późny	the Late Baroque
barok wczesny	the Early Baroque
barokowy	Baroque

bizantyjska sztuka	the Byzantine Art
egipska sztuka	the Egyptian Art
gotyk	the Gothic
gotyk późny	the Late Gothic
gotyk wczesny	the Early Gothic
gotycki	Gothic
grecka sztuka	the Greek Art
grecki styl, nos, kolumna, urna	Grecian style, nose, column, urn
impresjonizm	the Impressionism
impresjonistyczny	Impressionist
klasycyzm	the Classical Art
klasycystyczny	Classicist
klasyczna sztuka	Classical Art
kubizm	the Cubism
kubistyczny	Cubist, Cubistic
manieryzm	the Mannerism
manierystyczny	Mannerist
Młoda Polska	the Young Poland, the Art Nouveau
neoklasycyzm	the Neo-Classicism
neoklasycystyczny	Neoclassical, Neoclassic
postimpresjonizm	the Post-Impressionism
postimpresjonistyczny	Post-impressionist

renesans	the Renaissance
renesansowy	Renaissance
romańska sztuka	the Romanesque Art
romański	Romanesque
rokoko	the Rococo
rokokowy	Rococo
sztuka rzymska	the Roman Art
rzymski	Roman
secesja	the Secession, the Art Nouveau, the Vienna Secession
secesyjny	Art Nouveau
starożytna sztuka	the Ancient Art
starożytność	the Antiquity
starożytności	antiquities
sztuka średniowieczna	the Medieval/Medieval Art
sztuka późnośredniowieczna	Late Medieval Art
sztuka wczesnośredniowieczna	Early Medieval
surrealizm	the Surrealism
surrealistyczny	Surrealistic
współczesna sztuka	the Contemporary Art, the Modern Art
współczesny	contemporary, modern

3
O rozrywce i czasie wolnym

Gdy będziemy mówić w języku angielskim o rozrywkach, przyjemnościach i zabawie, to najczęściej będą nam potrzebne następujące słowa:

- **amusement –** rozbawienie (ale **amusements** to elektroniczne gry i automaty do gier hazardowych)
- **amuse –** rozbawić, rozśmieszyć
- **amusing** – zabawny (ktoś, coś)
- **amusingly** – zabawnie
- **entertainment –** to rozrywka taka jak film, teatr, sztuka, pokazy, wystawy (tytuł w gazetach **entertainments** oznacza repertuar kin, teatrów, imprezy itp.)
- **entertain** – oznacza zabawiać kogoś, a ten kto nas zabawia na estradzie to **entertainer**, czyli *artysta estradowy*

- **entertaining** – przyjmowanie gości
- **entertaining** – zabawny, przyjemny, rozrywkowy
- **enjoyment** – to przyjemność, radość, których doznajemy wykonując jakąś aktywność; robić coś dla przyjemności – *to do sth for enjoyment*
- **enjoyments** – to takie rozrywki, które sprawiają nam przyjemność, radość
- **enjoy** – znaczy cieszyć się czymś, podobać się, mieć przyjemność, radość z czegoś, ale także lubić coś, spędzać mile czas, świetnie się bawić, np.: *Czy podobał ci się koncert?* ***– Did you enjoy the concert?***, *Czy miałeś udane wakacje?* ***– Did you enjoy your holiday?***, *Czy smakował ci obiad?* ***– Did you enjoy the dinner?***, *Spędziliśmy bardzo przyjemny dzień na plaży. –* ***We enjoyed our day on the beach.***
- **enjoyable –** to uroczy, miły
- **enjoyably –** znaczy miło, przyjemnie: *Spędziłem miło wczorajsze popołudnie nad jeziorem. –* ***I spent yesterday afternoom enjoyably by the lake.***
- **fun** – to czynność lub jakaś sytuacja, która rozbawia nas lub daje nam uczucie radości, przyjemności, zadowolenia. Słowa ***fun*** możemy też użyć mówiąc o osobie, np. ***Paul is great fun to be with –*** *Paweł jest świetnym kumplem*, ***He is fun!*** *– To fajny gość!* lub o czynności: ***It is fun to***

do it! – *Fajnie się to robi!*, ale ***make fun of sb*** – *nabijać się z kogoś*, a ***take the fun out of sth*** – *zepsuć przyjemność robienia czegoś*, np. *Kowalska gderała cały czas i zepsuła mężowi przyjemność jazdy samochodem.* – ***Mrs Kowalska was grumbling all the time and took her husband the fun out of driving.***

- **funny** – to zabawny, śmieszny, ***It is funny to play hide and seek*** – *To zabawne bawić się w chowanego*, ale ***funny*** może też znaczyć dziwny, dziwaczny, np. ***It is funny that he is dating her*** znaczy *To dziwne, że on z nią chodzi*, ***There is something funny about Susan*** – *W Susan jest coś dziwacznego*.

rekreacja	leisure
wydział do spraw rekreacji	department for leisure
rozrywka	**entertainment, pastime**
rozrywki w czasie wolnym	leisurely pastimes
rozerwać się (spotykając się z innymi ludźmi)	mingle with/in a company
rozerwać się/zabawić	amuse oneself, entertain oneself, divert oneself
Pracowałem ciężko cały tydzień, więc chciałbym się trochę rozerwać.	I worked hard the whole week, so now I would like to divert myself a bit.
muzyka rozrywkowa	light music

program rozrywkowy (np. w radio, w telewizji)	light entertainment (e.g. on the radio, on television), show
rozrywkowo	frivolously
traktować coś rozrywkowo	treat sth frivolously
spokojnie, bez pośpiechu	leisurely, at one's leisure
On zawsze je bez pośpiechu.	He always has leisurely meals.
Mój brat zawsze robi wszystko bez pośpiechu./Mojemu bratu nigdy się nie śpieszy.	My brother always does everything at his leisure.

czas wolny	**leisure, free/spare time, time off**
mieć czas wolny	be at leisure, have spare/free time
Jak spędzasz czas wolny?	What are your leisure activities?
spędzać czas na…	spend time on…
zabijać czas	kill time
dzień wolny	day off
wziąć dzień wolny	take a day off
mieć dużo czasu	have a lot of time/much time
nie mieć nic do roboty	be at a loose end/loose ends
osoba mająca stale wolny czas, niepracująca i niezajmująca się niczym	a man/a woman of leisure
wypoczynek	leisure, rest
wypoczywać	rest

wolne chwile	vacant/idle moments

Dzisiaj nie jestem niczym zajęty.

Today I’m at leisure.

A więc powinieneś wyjść i pokręcić się trochę wśród ludzi.

So you should go out and mingle a bit with other people.

Nie, ja spędzam czas wolny na uprawianiu sportu.

No, I spend my free time practicing sports.

Taniec, muzyka i spacery są moimi ulubionymi rozrywkami w czasie wolnym.

Dancing, music and walking are my favourite leisurely pastimes.

Co możemy robić w czasie wolnym

bawić się	**enjoy oneself, have a good time, have fun, play**
bawić się/korzystać z rozrywek	entertain oneself
bawić/cieszyć oko	please the eye, be pleasure to the eye
bawić kogoś czymś	entertain sb with sth

bawić się z kimś w kotka i myszkę	play cat and mouse with sb
bawić się w berka	play tig/tag
berek!	you’re it!
bawić się w chowanego	play hide and seek
bawić się w coś (np. w politykę, sklep, dom, Indian)	play at sth (e.g. politics, keeping shop, running a house, Indians)
Baw się dobrze!	Have a good/nice time! Have fun! Enjoy yourself!
Świetnie się bawiliśmy.	We had great fun, we had a swell time.
ubawić się czymś	be amused by sth
rozbawić/rozśmieszyć/zabawić kogoś	amuse sb
Dowcipy Toma zawsze rozśmieszały Betty.	Betty was always amused by/at Tom’s jokes.
rozbawienie	amusement
w rozbawieniu	in amusement
Betty uśmiechnęła się z rozbawieniem.	Betty smiled in amusement.
Pomysł Toma rozbawił ją.	Tom’s idea amused her.
Ku mojemu wielkiemu rozbawieniu…	To my great amusement…
rozbawiony	amused
rozbawiona mina	look of amusement

zabawić siebie	**amuse oneself**
zabawiać się czymś	amuse oneself with sth
zabawiać gości	keep the guests entertained, keep the guests amused, mingle with guests
zabawiać rozmową	keep/entertain sb with conversation
zabawiać się w kogoś	play sb
Chodźmy się zabawić.	Let’s go and have some fun.
Zabawiałem się wrzucaniem kamieni do rzeki.	I amused myself with throwing stones into the river.
Mnie to nie bawi./To wcale nie jest zabawne.	I am not amused./It’s not much fun for me.
Musieliśmy stale wymyślać jakieś rzeczy, żeby zabawić naszego wrzeszczącego synka.	We had to keep thinking of things to amuse our screaming small son.

zabawa (przyjemność)	**fun**
zabawa (gra)	game, play
zabawa taneczna	dance
zabawa karnawałowa	carnival party
zabawa lalkami	playing with dolls
zabawa w chowanego	the game of hide and seek
zabawa w ciuciubabkę	the game of blind man’s buff
zabawa na świeżym powietrzu	outdoor game
plac zabaw	playground

pokój zabaw	playroom
towarzysz zabaw	playmate
iść na zabawę	go for a dance
zrobić coś dla zabawy/ żartu/wygłupu	do sth for fun, do sth for the fun of it
Chłopcy wypuścili papugę z klatki, zrobili to dla zabawy.	The boys let the parrot out of the cage, they did it for fun.
To nie jest do zabawy.	It's not a toy.
Miałam mnóstwo uciechy z jazdy na nartach.	I got a lot of fun out of skiing.
Miałam świetną zabawę patrząc na niego.	I had fun looking at him.
Stać w kolejce po bilety dwie godziny to żadna zabawa/przyjemność.	It is not fun to queue two hours for the tickets.

Tom był z kolegami na przyjęciu. Następnego dnia pytał każdego z nich:

Tom was at the party with his friends. On the next day he asked each of them:

Jak się bawiłeś?

How did you enjoy yourself?

Dobrze się bawiłem.

I enjoyed myself./I had a great/a good time/a real fun.

Zabawiłem się jak nigdy w życiu!

I had the time of my life!

Naprawdę dobrze się bawiłem.

I really enjoyed myself.

To była świetna zabawa.

It was a real fun.

Świetnie się bawiłem.

I really enjoyed the party./I had great fun.

Źle się bawiłem.

I didn't enjoy mysef./I had a bad time.

Moja dziewczyna zepsuła mi zabawę.

My girlfriend spoilt me the fun./My girlfriend took me the fun out of the party.

Wynudziłem się.

I had a weary time.

Co jeszcze możemy robić w czasie wolnym

iść na wycieczkę	go for a trip

iść na wycieczkę pieszą	go for a walking tour
pojechać na wycieczkę autokarową	go touring
iść na wycieczkę krajoznawczą	go for a sightseeing tour
iść na urlop	go on holiday
być na urlopie	be on holiday/on leave
iść na herbatkę do przyjaciół	go for a tea party/an afternoon tea to one's friends
iść na pogaduchy	go for a chit-chat
kolekcjonować przedmioty	collect things
kolekcjoner	collector
kolekcja	collection
majsterkowanie	do-it-yourself
majsterkować	make/fix things
majsterkowicz	do-it-yourself man
odwiedzać przyjaciół	visit friends
odpoczywać	rest
odpoczynek	rest
odprężyć się	relax
odprężenie	relax
opalać się	sunbath, get a tan
Ładnie sie opaliłaś.	You have got a nice tan.
pobiegać sobie	have a run
pojechać na działkę	go to the garden plot

pójść na ryby	**go fishing**
na grzyby	go mushrooming
na jagody	go berry-picking
pojechać na narty	go skiing
na plażę opalać się	go sunbathing on the beach
na sanki	go sledging
na ślizgawkę	go sliding
na koncert	go to a concert
na spacer	go for a walk
na żaglówkę	go sailing, go for a sail
na karuzelę	go to merry-go-round
na imprezę kulturalną	go to a cultural event
na imprezę sportową	go to a sport event
do wesołego miasteczka	go to fun fair
udać się na przejażdżkę	go for a ride
pojeździć sobie samochodem	go motoring
pojeździć konno	go horse riding
pojeździć galopem	go for a trot
popływać sobie	go for a swim
popływać łodzią na wiosła	go for a row
A może byśmy się przeszli?	Suppose we went for a walk?
robić zdjęcia	take photographs
rozwiązywać krzyżówki	do/solve crosswords

rozwiązywać zagadki	solve puzzles
siedzieć w domu	stay in, stay at home, stick/sit indoors
spędzać czas na świeżym powietrzu	spend time outdoors
Lubię spędzać czas na wolnym powietrzu.	I am an outdoor person.
spędzić wieczór z przyjaciółmi	have a night out with friends
spotykać się ze znajomymi	meet friends
uprawiać działkę	cultivate the garden plot/allotment
uprawiać sporty	do sports, practice sports
zacząć uprawiać hobby	take up a hobby
zwiedzać	visit, go/do sightseeing

Uwaga 1:

Po słowie ***suppose***, jeśli wyrażamy życzenie odnoszące się do teraźniejszości, musimy użyć ***Simple Past***.

Nie ma to jak ***urlop w górach lub nad morzem*** – powiedziała Malinowska do męża.

There is nothing like ***a holiday in the mountains or at the seaside*** – Mrs Malinowska said to her husband.

Jesteśmy bardzo zmęczeni i ***potrzebny jest nam solidny wypoczynek***.

We are run down and ***we need a good rest***.

Przecież wiesz kochanie, że ***jestem domatorem*** i kiedy mam urlop lubię siedzieć w domu.

Though you know darling that ***I am a stay-at-home*** and when I am on a leave I'd rather not go away.

A ja ***mam dosyć siedzenia w domu*** i szykowania posiłków – odpowiedziała Malinowska ze złością i przez kilka dni nie odzywała się do Malinowskiego ani słowem.

And ***I have enough of sitting indoors*** and getting meals ready – Mrs Malinowska answered angrily and for a couple of days she didn't speak a word to Mr Malinowski.

Po kilku „cichych dniach" Malinowska wymusiła na mężu, aby zgodził się ***zrobić z nią kilka wycieczek do ciekawych miejsc***, a także ***udało się jej spędzić z nim tydzień nad morzem***.

After a few days of not saying a word Mrs Malinowska made her husband agree to ***make some trips to places of interest*** and was lucky ***to spend a week at the seaside with him***.

Milczenie jest skuteczną bronią.

Silence is a powerful weapon.

A co najbardziej lubimy robić w czasie wolnym?

leniuchować	laze, laze about
lenistwo	laziness
leniuch	lazybones, a lazy fellow
leżeć na słońcu	lie in the sun, bask in the sun
obijać się cały dzień	loll about/around all day
próżnować	loaf about, be idle
próżniactwo	loafing, idleness
próżniak	loafer, idler
banda próżniaków	a pack of idle loafers
rozwalać się w fotelu, na kanapie	loll back in the armchair, on the coach
włóczyć się bez celu	wander about
włóczyć się po ulicach	idle about the streets

włóczyć się po mieście	idle about the town
wylegiwać się w łóżku	stay in bed
wylegiwać się na słońcu	bask in the sun
wypocząć	get some rest
wypoczywać	have some rest
Weź urlop kochanie, musisz trochę wypocząć, za dużo pracowałeś.	Take some time off darling, you need a rest, you are overworked.

Co robisz dziś wieczorem?/Jesteś zajęty dziś wieczorem?

Are you doing anything this evening?

Nic. To jest to, co lubię robić najbardziej.

Nothing. That's what I like to do most.

Życie towarzyskie

życie towarzyskie	social life, socializing
prowadzić życie towarzyskie	socialize, mix socially
prowadzić bujne życie towarzyskie	lead a busy/eventful/rich social life
stronić od życia towarzyskiego	stay out of social life
towarzystwo (grupa społeczna lub stowarzyszenie)	society

towarzystwo (wyższe sfery)	high society/life
towarzystwo eleganckie	the swells
towarzystwo (towarzyszenie komuś)	company
towarzystwo wytworne	fashionable society
człowiek z towarzystwa/człowiek światowy	man of the world
dama z towarzystwa	society lady
dusza towarzystwa	the heart and soul/life and soul of a company
pani z towarzystwa	society woman
bawić towarzystwo	entertain the company, keep people amused
bawić towarzystwo przy stole	keep the table amused
być w czyimś towarzystwie	be in sb's company
być w dobrym towarzystwie	be in a good company
bywać w czyimś towarzystwie	rub elbows/shoulders with sb
czuć się dobrze w czyimś towarzystwie	feel at home in sb's company
dotrzymywać komuś towarzystwa	keep sb's company
obracać się w towarzystwie	mingle in/with the company
przebywać w czyimś towarzystwie	mix with sb
przyłączyć się do towarzystwa	join the company, link in/on to the company

udzielać się towarzysko	mix socially, socialize, do socializing
utrzymywać kontakty towarzyskie z kimś	socialize with sb
wpaść w złe towarzystwo	keep bad/low company
zadawać się z kimś	associate with sb, take up with sb
Lepiej się z nimi nie zadawaj.	You'd better stay away from them.
Nie udzielam się zbytnio towarzysko.	I don't do much socializing.
Czy mogę dotrzymać pani towarzystwa?	Do you mind if I keep you company?
towarzyszyć komuś	accompany sb
Prezydentowi towarzyszyli ministrowie.	The President was accompanied by his ministers.
towarzysz/towarzyszka	comrade, companion
towarzysz podróży	travelling companion
towarzysz niedoli	companion in distress
towarzysz zabaw	playmate
towarzyski	sociable
kronika towarzyska	the gossip column
osoba towarzyska	good mixer, sociable person
osoba nietowarzyska	bad mixer
osoba towarzyska umiejąca sie bawić	good sport

rubryka towarzyska	society column
sfery towarzyskie	social circles
wyższe klasy towarzyskie	high society
utrzymywać ożywione kontakty towarzyskie	keep an active social life
Tom ma łatwość nawiązywania kontaktów towarzyskich.	Tom is a good mixer./Tom makes friends easily.

Uwaga 2:

Gdy mówimy o zapachach, głosach, uczuciach czy płynach, słowo ***mingle*** znaczy mieszać się ze sobą, przenikać się, np.: *Zapach perfum w powietrzu zmieszany z zapachem kawy* – ***The mingled smell of perfumes and coffee in the air***, *Wisła i arew łączą się ze sobą i ich wody mieszają się* – ***The Vistula and the Narew join and mingle their waters***. Natomiast gdy mówimy o osobach ***mingle*** znaczy podejść do grupy osób i rozmawiać z nimi towarzysko: ***Let's mingle*** – *Chodźmy porozmawiać z ludźmi*, ***He doesn't mingle*** – znaczy *On się izoluje od ludzi*.

Malinowski miał dwóch braci: Piotra i Pawła. Piotr miał ***bujne życie towarzyskie***.

Mr Malinowski had two brothers: Peter and Paul. Peter had ***an active/an exuberant social life***.

Lubił być/czuł się dobrze w towarzystwie.

He was a good mixer.

Często ***zabawiał towarzystwo opowieściami*** o swoich osobistych kontaktach ze słynnymi aktorami.

He used to entertain the company with stories of his personal contacts with famous actors.

Dlatego na przyjęciach ***goście woleli jego towarzystwo od innych osób***.

Therefore at the parties ***guests preferred his company to that of other people***.

Paweł ***nie czuł się dobrze w towarzystwie***.

Paul ***was a bad mixer***.

Często mawiał: ***Źle się czuję w towarzystwie***.

He used to say: ***I cannot mix easily***.

Stronił od życia towarzyskiego.

He stayed out of social life.

Towarzystwo zwierząt sprawiało mu większą radość niż towarzystwo ludzi.

He enjoyed the company of animals better than people.

W miasteczku gdzie mieszkał ***nie było zbytniego życia towarzyskiego między sąsiadami***.

> In the town he lived in ***there was very little socializing among the neighbours***.

Jego skromne ***życie towarzyskie toczyło się głównie pośród jego zaledwie kilku najbliższych przyjaciół*** oraz dwóch psów i trzech kotów.

> His poor ***social life was mainly with his few closest friends***, his two dogs and three cats.

Pewnego dnia, gdy był na spacerze z psami, podbiegł do nich mały biały pudelek. Psy obwąchały się, a potem ***bawiły się skacząc radośnie, szczekając wesoło*** i goniąc się nawzajem jak szalone. Pani pudelka wołała go, ale ten nie chciał do niej wrócić, więc musiała ona przybiec do bawiących się psów i Pawła. Była to Jenny, która ***była odludkiem i izolowała się od ludzi***.

> One day when Paul was walking his dogs a little poodle ran up to them. The dogs first sniffed one another and then ***played joyfully, jumping, barking gaily*** and chasing one another like mad. The poodle's mistress was calling her dog but he didn't want to come back to her, so she had to come running up to the playing dogs and Paul. It was Jenny who was a ***recluse and didn't mingle***.

W ten sposób ***Jenny i Paweł poznali się***.

That way ***Paul and Jenny got acquainted***.

Ponieważ ***psy miały tak wiele radości ze wspólnej zabawy***, a Paweł i Jenny je kochali, postanowili spotykać się codziennie, ***aby psy miały uciechę***.

Since ***the dogs enjoyed playing together so much***, and Paul and Jenny loved their dogs, they decided to meet everyday ***to let them have fun***.

Niespodziewanie ***odludek, osoba nie lubiąca towarzystwa*** i trzy psy stali się ***zgraną paczką*** i byli ze sobą bardzo szczęśliwi. Nie można wykluczyć, że wkrótce staną się szczęśliwą rodziną.

Unexpectedly, ***a solitary/recluse, a bad mixer*** and three dogs made together a ***happy and a tight group/a tight bunch***. A happy family cannot be excluded in the nearest future.

Ta historia dowodzi, że nie jest prawdą, że „diamenty są najlepszymi przyjaciółmi dziewczyn”. [2] Najlepszymi przyjaciółmi dziewczyn i w ogóle człowieka są zwierzęta, a szczególnie psy.

This story proves that it is not true that “diamonds are girls’ best friends”. The girls’ best friends and man’s friends in general are animals, dogs in particular.

Kontakty i znajomości towarzyskie

stosunki	**relations, contacts, connections**
relacje międzyludzkie	human relationships
być w dobrych stosunkach z kimś	be on good terms with sb, get along with sb
być w zażyłych stosunkach z kimś	be on familiar terms with sb
być w przyjaznych stosunkach z kimś	be well with sb
być na przyjacielskiej stopie z kimś	be on a friendly footing
utrzymywać dobre stosunki z kimś	keep in with sb, stand well with sb
kontakty	contacts
mieć kontakt z kimś	be in contact/be in touch with sb
mieć dobry kontakt z kimś	get along with sb, get on well with sb
nawiązać z kimś kontakt	get in touch with sb
utrzymywać żywe kontakty towarzyskie	keep an active social life
skontaktować się z kimś	get in touch with sb
Skontaktuj się ze mną.	Get in touch with me.

Kontaktuj się ze mną telefonicznie.	Stay/keep in touch with me by phone.
Wczoraj nie można było się z tobą skontaktować.	You couldn't be contacted yesterday.
zażyłość	intimacy
być w wielkiej zażyłości z kimś	be intimate with sb
znajomość	**acquaintance**
znajomość powierzchowna	bowing acquaintance
znajomość z widzenia	nodding/bowing/passing acquaintance
bliższa znajomość	closer/further acquaintance
odnowić znajomość z kimś	renew acquaintance with sb
wykorzystać znajomość	work one's connections
zawrzeć znajomość z kimś	make the acquaintance with sb
zerwać znajomość	drop/break off an acquaintance, be through with sb
po znajomości	as a special favour
po starej znajomości	as a special favour from an old friend
mieć znajomości	have connections/contacts
mieć rozległe znajomości	have wide acquaintance, have many contacts
mieć znajomości wśród wysoko postawionych osób	have friends/connections in high places
znać kogoś	be acquainted with sb

znać kogoś dobrze	be familiar with sb
znać kogoś na wylot	know sb in and out
znać kogoś od pieluszek	know sb since he/she was in petticoats
znać ze słyszenia	know of sb
Znam ją ze słyszenia.	I know of her.
znać kogoś z widzenia	know sb by sight, have a nodding/bowing/passing acquaintance with sb
znać kogoś bardzo dobrze, czyli zjeść z kimś beczkę soli	eat a peck of salt with sb
znajomy	an acquaintance
grono znajomych	wide acquaintance, a circle of acquaintances
poznanie	getting to know sb, making an acquaintance
przy bliższym poznaniu	on closer/further acquaintance
zyskać przy bliższym poznaniu	improve on closer acquaintance
poznać kogoś	get/become acquainted with sb
poznać się z kimś	meet sb
poznać kogoś z kimś	introduce sb to sb
poznać kogoś osobiście	meet sb in person
Poznajcie się, to moja żona.	I'd like you to meet my wife.
Miło mi panią poznać.	It was nice to meet you./It was a pleasure to meet you.

Myśmy się już poznali, prawda?	We have already met, haven't we?
Musimy się lepiej poznać.	We have to get to know each other.
Moja ciotka poznała ich ze sobą.	My aunt introduced them.
natknąć się na kogoś, napotkać	come up/run up against sb, fall in with sb
Natknąłem się na nią raz lub dwa.	I have run across her once or twice./I have walked into her once or twice.
widywać się	see, meet
widywać się z kimś rzadko	see little of sb
Już ją gdzieś widziałem.	I have seen her before./I seem to have seen her before.
Już się z nim nie widuję.	We don't see/meet each other anymore.

Nasze rodziny znały się.

Our families were acquainted.

Czy znasz pana Kowalskiego?

Do you know Mr Kowalski?

Tak, natknąłem się na niego jakiś czas temu.

Yes, I came up against him some time ago.

A panią Kowalską?

And Mrs Kowalska?

Znam ją tylko ze słyszenia.

I have only heard of her.

A ich córkę?

And their daughter?

Znam ją tylko z widzenia.

I know her by sight only.

A pana Janka Obrzydło?

And Mr John Disguster?

Nie chcę go znać.

I'll have nothing to do with him.

Na twoim miejscu zerwałabym z nim natychmiast.

If I were you I would drop him like a hot potato.

Ja już z nim skończyłam.

I've been through with him already.

Podobno przy bliższym poznaniu on zyskuje.

People say that on closer acquaintance he seems quite nice.

Nieprawda, wręcz odwrotnie.

That's not true, it is just the reverse/quite the reverse/the other way round.

Kogo można spotkać w towarzystwie

bratnia dusza	kindred spirit, congenial companion, a man after one's own heart
Ona jest moją bratnią duszą.	She is a woman after my own heart.
Doszliśmy do wniosku, że jesteśmy bratnimi duszami.	We found each other congenial.
bywalec	a regular
cwaniak, kanciarz	con man, con artist, sharp operator, crafty swine (pot.)
człowiek bywały w świecie	man of the world
On jest człowiekiem bywałym.	He has been around.
człowiek całkowicie obcy	perfect stranger
elegant	smart dresser
globtroter	globetrotter
gruba ryba	big fish, VIP (very important person), big shot (pot.)
kolega z pracy	workmate, business associate
kolega z ławy szkolnej	school fellow
lew salonowy/bywalec	man about town
miły facet	nice guy
mój bardzo dobry znajomy	particular friend of mine

odludek	recluse, solitary, lone bird, lone wolf
osoba prowadząca próżniacze życie, mająca dużo wolnego czasu	a man of leisure, a woman of leisure
osoba publiczna, sławna	celebrity
paczka przyjaciół	gang of friends
Jesteśmy zgraną paczką.	We are a tight group/bunch.
podrywacz	skirt chaser
podrywać dziewczynę	pick up a girl
przyjaciel	**friend**
bliski	close/good friend
na dobre i na złe	through foul and fair
najlepszy	best friend ever
serdeczny	intimate friend
od serca	bosom friend
wspólny	mutual
wierny	faithful
jeden z moich przyjaciół	a friend of mine
Kowalski i Malinowski to nierozłączni przyjaciele.	Mr Kowalski and Mr Malinowski go/run in couples.
zaprzyjaźnić się	**make friends**
zaprzyjaźnić się z kimś	be friends with sb
być na przyjacielskiej stopie	be on a friendly footing

po przyjacielsku	in a friendly way
w dowód/na znak przyjaźni	in token of friendship
rentier (osoba żyjąca z procentów od kapitału)	a gentleman of leisure
rzadki gość	rare bird
sąsiad z przeciwka	next door neighbour
sąsiad z przeciwka (po drugiej stronie ulicy)	neighbour from over the street
światowiec	well-travelled person
świetny facet	a swell guy
menedżer wysokiego szczebla	executive
wesoły kumpel	gay dog/fellow/guy

O odwiedzinach

odwiedziny, wizyta	visit
odwiedziny najbliższej rodziny	a visit from close relatives
pójść do kogoś w odwiedziny	go and see sb
pójść z wizytą	go out on a visit
Byliśmy w odwiedzinach u naszych znajomych.	We went on a visit to our friends.
wizyta krótka	flying/short visit
niespodziewana	surprise visit

wpaść na krótką wizytę (jak po ogień)	touch and go
złożyć komuś wizytę	pay a visit to sb, pay sb a visit, visit sb, call on sb
bilet wizytowy	visiting/calling card
rewizyta	return visit
odwiedzić kogoś	visit sb
odwiedzać kogoś, wstąpić	call on sb, drop in, run in, come round
wpaść do kogoś	run in to see sb, drop in on sb
Wpadnij do mnie.	Come and see me.
Wpadnij do nas jutro.	Why don't you drop in tomorrow?
Wpadnij do nas wieczorem.	Come round this evening.
Może wpadnę do ciebie pojutrze.	Maybe I'll drop in on you the day after tomorrow.
wstąpić do kogoś	look in at sb's house, look in on sb, drop in/over/by/round on sb
wstąpić do znajomych	drop in on friends
wstąpić do pracy	stop off at the office
wstąpić na kawę/herbatę	stop by for coffee/tea
zastać kogoś w domu	find sb in
nie zastać kogoś	find sb out

Jak zapraszamy do odwiedzin

zaprosić kogoś na wizytę	invite sb, ask sb in
zaprosić kogoś na herbatę/kolację/przyjęcie	ask sb to tea/dinner/a party, invite sb for/to tea/dinner/a party
zaprosić kogoś na koncert	ask/invite sb to a concert
zaprosić kogoś do restauracji (np. na kolację)	ask/invite sb out (e.g. for dinner)
Zaprosiłam ją na obiad.	I invited her/asked her in/had her in for dinner.
Zaprosiłam go, żeby do nas wpadł.	I invited him to drop in on us.
Byliśmy wczoraj u babci.	We were visiting our grandma yesterday.
Ja nie byłem tam, ponieważ nie zostałem zaproszony.	I wasn't there because I wasn't asked.

Uwaga 3:

Wyrażenia ***ask somebody in*** lub ***invite somebody in*** znaczą także zaprosić kogoś, żeby wszedł do środka.

Czy miałbyś ochotę nas odwiedzić?

Do you feel like coming to see us?

Z przyjemnością.

I'll be glad to see you.

Zajdź do nas.

Come and see us.

Może byś do nas wpadł?

Why don't you drop in?

Wpadnij do nas.

Do come round to see us./Drop in./Run in to see us./Call on us.

Jaki jest adres?

What's the address?

Na pewno trafisz.

You can't miss it.

O jakiej porze dnia?

What time of the day?

Wpadnij przed południem.

Run in in the morning.

Betty wpadnie do nas dziś wieczorem.

Betty is coming round this evening.

Może nie zastać nas w domu.

We might be out.

Mam zamiar pójść do niej do domu.

I am going to go to her place.

Obawiam się, że nie zastanę jej w domu.

I’m afraid I’ll find her out.

Bądź pewna, że ją zastaniesz.

Be sure you’ll find her in.

Ona powinna być teraz w domu.

She should be home by now.

Nikt jej nie odwiedza. Na pewno się ucieszy, jak do niej pójdziesz.

Nobody ever calls on her. She is sure to be happy when you come.

Wydajemy przyjęcie

przyjęcie	**party, reception**
dla dzieci (kinderbal)	children’s party
dla samych kobiet/wieczór panieński	hen party

dla samych mężczyzn/wieczór kawalerski	stag party
imieninowe	day party
kameralne	small party
na cześć kogoś	party for sb
na powietrzu	outdoor party
na słodko	party with cakes and fruits
w domu	indoor party
w ogrodzie	garden party
popołudniowe	tea party
powitalne	welcome party
pożegnalne	leaving party
skromne	modest reception
uroczyste	formal, grand, ceremonial, in state, of state
uroczyste (z honorami)	the red carpet party
urodzinowe	birthday party
weselne	wedding reception
wystawne	sumptuous/lavish reception
z okazji czegoś	reception for sth
proszona kolacja	dinner party
isć na przyjęcie do kogoś	**go to sb's party**
zaprosić na przyjęcie	invite to a party/reception
wydać przyjęcie	give/throw/have a party

wydać przyjęcie w domu	have the party indoor
wydać przyjęcie na powietrzu	have the party outdoor
wydać przyjęcie na 150 osób	give a party for a hundred and fifty guests
przyjąć (na przyjęciu)	entertain
przyjąć gości	entertain the guests
przyjąć kogoś obiadem	entertain sb to dinner, give sb dinner
przyjąć kogoś uroczyście	roll out the red carpet
przyjąć wystawnie	lavishly, sumptuously
balanga	bash
urządzić balangę	put on a bash
parapetówa	housewarming party
popijawa	booze-up
niezła popijawa	quite a good booze-up

Jutro robię przyjęcie.

I'm throwing/giving/having a party tomorrow.

Jutro robię parapetówę.

I'm giving a housewarming party tomorrow.

Jutro mamy zjazd rodzinny.

We are having a family reunion tomorrow.

Przyjęcie się rozkręciło późnym wieczorem.

The party was in full swing late in the evening.

Przyjęcie trwało do białego rana.

The party went on till small hours.

Mary przeprosiła i wyszła z przyjęcia.

Mary excused herself and left the party.

Widocznie źle się bawiła.

She might have had a bad time.

Uwaga 4:

Wyrażając przypuszczenie co do zdarzenia w przeszłości, musimy użyć czasownika modalnego (***must, can, could, may, might, need***) **+ *have* + Past Participle** odmienianego czasownika.

Kiedy przychodzą goście

- **Gość nie w porę gorszy od Tatarzyna. –** There is nothing worse than a guest turning up at a wrong time.
- **Gość w dom, Bóg w dom.** – What's ours is yours.

gość	**guest**
gość w restauracji	customer
gość (człowiek, facet)	guy, bloke (pot.)
gość częsty (w restauracji, sklepie)	regular customer
dziwny gość (ironicznie)	funny bloke
gość honorowy	guest of honour
gość mile widziany	welcome guest
gość nieoczekiwany	unexpected guest
gość nieproszony	uninvited guest
gość rzadki	rare guest
gość spóźniony	late-comer
gość ważny	big shot, big fish (pot.)
gość weselny	wedding guest
Przypilnuj, żeby gościom niczego nie brakowało.	See to it that the guests are comfortable.
Tom to jest równy gość.	Tom is a great bloke.
Kiedy szliśmy do kina, zaczepił nas jakiś gość.	While we were walking to the cinema some guy stopped us.
być gościem w domu	hardly ever be at home
być częstym gościem	visit sb often
być rzadkim gościem	visit sb rarely
być u kogoś w gościach	visit sb, stay with sb (dłuższa gościna)

przyjmować gości	entertain
pójść do kogoś w gości	visit sb, pay sb a visit
zabawiać gości	mingle with guests, entertain the guests
zaprosić w gości	invite sb over, invite sb to visit
Kowalscy często mają gości.	The Kowalskis entertain a lot.
prowadzić dom otwarty	keep open house
być w gościnie u kogoś	be on a visit to sb
gościć kogoś	host sb, play host to sb, have sb staying, put sb up
gościć kilku przyjaciół	have some friends in
gościć u kogoś	stay with sb, stay at sb's place, be sb's guest
gościć oficjalną delegację/osobę	play host to sb
gościć w jakimś kraju (delegacja, oficjalna osoba)	stay in a country
Gościliśmy u niego cały tydzień.	We stayed at his place/were his guests/stayed with him for the whole week.
Gościli nas jedną noc.	They put us up for one night./They had us staying for one night.
ugościć kogoś kolacją	host a dinner for sb
rozgościć się	make oneself comfortable

Rozgoście się!	Make yourself comfortable!/Make yourself at home!
gościnny	hospitable
gościnność	hospitality
nadużyć czyjejś gościnności	abuse sb's hospitality, wear out one's welcome, outstay one's welcome

Proszę wejdź!

Do come in!

Proszę się rozebrać.

Take your coat off, please.

Proszę powiesić płaszcz na wieszaku.

Put the coat on the hanger.

Proszę się rozgościć.

Make yourself comfortable.

Proszę się czuć jak u siebie w domu.

Make yourself at home.

Cieszę się, że przyszliście.

It's nice to see you.

Niezmiernie mi miło.

I'm very glad indeed./I'm delighted.

Cześć Tomek!

Hi Tom!

Co słychać?

What's the news?/What news?/How is the world treating you?

Co tam słychać u was?

What is it like there?

Jak leci?

How is it going?/How are things going on?

Jak ci idzie?

How are you getting on/going on?

Dobrze.

Fine, thank you.

A tobie?

And you?

Nie bardzo.

Things aren't going well, I'm afraid.

Kowalski to odludek.

Kowalski is a lonely bird/a solitary/a recluse.

Tak, jest rzadkim gościem w tym towarzystwie.

Yes, he is a rare bird in this company.

Rzadko tu przychodzi .

He is quite a stranger here.

Mało go widuję.

I’m seeing little of him./I see very little of him.

Ty też się rzadko pokazujesz.

You are quite a stranger too.

Chciałbym cię widywać częściej.

I’d like to see more of you.

Widujemy się od czasu do czasu.

We are seeing something of us.

Czy nie przeszkadzam? (w odniesieniu do miejsca)

Am I in your way?

Czy nie przeszkadzam? (w znaczeniu przerwania rozmowy)

Do I disturb you?

Bądź ze mną w kontakcie!

Be in touch with me!

Proszę się ze mną skontaktować.

Get in touch with me.

Muszę już iść.

I must be going.

Czy nie możesz zostać jeszcze trochę?

Can’t you stay a little longer?

Czas na mnie.

It’s time I left.

Uwaga 5:

Po wyrażeniu ***It’s time*** musimy użyć **Simple Past**, jeśli mówimy o sytuacji zaistniałej w chwili obecnej.

Na razie.

So long.

Do zobaczenia.

See you later.

Do zobaczenia w przyszłym tygodniu.

See you next week.

Prosimy nas jeszcze kiedyś odwiedzić.

Come and see us sometime.

Lubię do was przychodzić, ponieważ czuję się u was jak u siebie w domu.

I like to come and see you, because your house is a home from home for me.

Czy mogę panią odprowadzić?

May I take you home?/May I see you off?

Grzeczności

grzeczności (maniery)	**politeness, courtesy**
uprzejmość	politeness
grzeczność (życzliwość, uprzejmość)	**kindness**
grzeczność wobec kogoś	politeness to sb
przez grzeczność	out of politeness
rozpływać się w grzecznościach	be politeness itself
wyświadczyć komuś grzeczność	do sb a favour
gospodarz/pan domu	host, man of the house
gospodyni/pani domu	hostess, lady of the house
odprowadzić kogoś	see sb off
odprowadzić kogoś do drzwi	see sb to the door, see sb out, usher sb out
odprowadzić kogoś do domu	see sb home

Poczekajcie chwileczkę, Tom was odprowadzi.	Wait a minute, Tom will see you off.
odwieźć kogoś do/na	take sb to, take sb back to
odwieźć kogoś do domu	set sb down at his door
Tom odwiózł gości na lotnisko.	Tom took his guests to the airport.
pełnić honory domu	**do honours of one's house**
podać damie ramię	take in a lady
pocałować kogoś na pożegnanie	kiss sb goodbye
pomachać na pożegnanie	wave a farewell to sb, wave sb goodbye
uścisnąć kogoś	hug sb, embrace sb
uścisnąć kogoś na pożegnanie	hug each other in farewell
uścisnąć mocno	hug tightly
uśmiechnąć się na pożegnanie	give sb a parting smile
wyjść bez pożegnania	take French leave
pożegnać się	**take one's leave**
pożegnać się z kimś	say goodbye to sb, take one's leave, tell sb goodbye
pożegnać się ze łzami w oczach	say a tearful goodbye
powitanie	welcome
przepuścić kogoś	let sb pass

uchylić kapelusza	take off one's hat to sb, remove one's hat, tip one's hat

uchylić czoła przed kimś/czymś	bow to sb/sth
Chylę czoła przed twoją inteligencją.	I bow to your intelligence.
ukłony	**greetings, regards, compliments**
ukłon	bow
ukłon dworny	courtly bow
ukłon głęboki	low bow
ukłon uprzejmy	polite bow
wykonać ukłon	make a bow
wymienić ukłony	bow to each other, nod greetings
ukłonić się komuś (skłonić, pochylić)	bow to sb, give sb a bow
ukłonić się komuś (kiwnąć głową)	nod to sb
ukłonić się komuś (dygnąć)	curtsey to sb
odkłonić się komuś	bow back to sb, return sb's greetings
uścisnąć dłonie	shake hands
uścisnąć dłoń mocno	give sb's hand a wring
uścisnąć dłonie na pożegnanie	clasp hands
ustąpić komuś miejsca	give place to sb
witać	welcome, greet
witać kogoś serdecznie	give sb a hearty/warm welcome

Wypada/Nie wypada w towarzystwie

- **wypada (ze względu na reguły towarzyskie)** – it is fitting to …**,** it is seemly to …, it is polite to …
- **wypada (ze względu na okoliczności)** – it is appropriate to …, it is right to …, it is suitable to …
- **nie wypada** – it isn't done to …, it is unseemly to …, it is not quite the thing to …, it is impolite to …
- **Wypadałoby podziękować komuś za … –** It would be polite to thank sb for …
- **Byłoby na miejscu podziękować za waszą gościnność.** – It would be in place to thank you for your hospitality./It would be suitable to thank you for your hospitality.
- **Nie wypada ci tego robić.** – It is unseemly for you to do that./It is not suitable for you to do that.
- **Nie wypada ci odmówić.** – It would be impolite to refuse/decline.
- **To nie na miejscu, żeby …** – It is out of place to …, it wouldn't be suitable to …
- **Byłoby na miejscy, żeby …** – It would be in place to …, it would be right to …
- **niestosowne, niewłaściwe (słowa, zachowanie, ubranie)** – unseemly, unbecoming (words,

conduct, clothes)

- **Takie zachowanie nie przystoi dżentelmenowi.** – Such conduct is unbecoming to a gentleman.

4
O sporcie

Każdy Polak zna powiedzenie: W zdrowym ciele zdrowy duch.
Anglik zna to powiedzenie jako: A sound mind in a sound body.

sport	sport
sport amatorski	amateur sport
sport rekreacyjny	recreational sport
sport wyczynowy/zawodowy	professional sport
sporty ekstremalne	extreme sports
sporty halowe	indoor sports
sporty konne	equestrian sports
sporty na wolnym powietrzu	outdoor sports
sporty letnie/wodne/zimowe	summer/water/winter sports
sporty walki	combat/fighting sports
zająć się sportem (ogólnie)	take up sport
zacząć uprawiać (konkretny) sport	take up a sport

uprawiać sport	go in for sports, do a sport, practice a sport/sports

uprawiać lekkoatletykę	do athletics
skok w dal	do the long jump
uprawiać skok wzwyż	do the high jump
uprawiać judo	do judo
uprawiać aerobik	do aerobic
uprawiać jogę	do yoga
uprawiać karate	do karate
grać w piłkę nożną	play football
grać w tenisa	play tennis
grać w golfa	play golf
grać w siatkówkę	play volleyball
grać w koszykówkę	play basketball

centrum sportowe	sports centre
dres sportowy	tracksuit
przyrządy sportowe/przybory	sports gear/outfit
sportowiec	sportsman
sprzęt sportowy/wyposażenie	sports equipment
strój sportowy	sportswear
trener sportowy	coach
turniej sportowy	tournament
urządzenia/obiekty sportowe	sports facilities
wyposażone w	equipped with

zawody sportowe	sports competitions/contests/events
brać udział w zawodach sportowych	take part in sports events, take part in a sport competition
startować w zawodach sportowych	go in for a competition
uczestnik zawodów sportowych	participant in a sport competion, competitor
mistrzostwa świata	world championship

konkurencja sportowa	**event**
konkurencje alpejskie	Alpine events
konkurencja biegowa	track event
konkurencje kobiece	women’s events
konkurencje lekoatletyczne	track and field events
konkurencje męskie	men’s events
konkurencje olimpijskie	Olympic events/sports
konkurencje zespołowe	team events
konkurencje zimowe	winter events

Igrzyska Olimpijskie	the Olympic Games
drużyna olimpijska	Olympic team
flaga olimpijska	Olympic flag
kadra olimpijska	the Olimpic squad
przysięga olimpijska	Olympic vow

uczestnik olimpiady	participant in the Olympic Games
wieniec olimpijski	Olympic wreath
znicz olimpijski	Olympic flame
zwycięzca olimpijski	Olympic winner
Igrzyska Olimpijskie odbywają się co cztery lata.	The Olympic Games are held every four years.

Imprezy sportowe

mecz	**match, game, tournament**
mecz piłkarski	football match
mecz bokserski	boxing match
mecz o puchar	match for the cup
mecz pucharowy	cup tie
mecz z Włochami	match against Italy
mecz Polska–Włochy	match between Poland and Italy
regaty	boat race
turniej tenisowy	tennis tournament
turniej szachowy	chess tournament
wyścig	race
wyścig kolarski	bicycle race
wyścigi konne (zawody)	horse race, the races

wyścigi konne (teren)	race course
wyścigi samochodowe	motor/car race
wyścig na czas	race against the clock
wyścig na torze	race around the track
zająć 3. miejsce w wyścigu	come third in a race
zakwalifikować się do…	qualify for…
ścigać się	race
ścigać się z kimś	run a race with sb, race against/with sb
zawody	competition, contest
zawody judo	judo competition
zawody lekkoatletyczne	track and field competition
zawody narciarskie	skiing competition
zawody pływackie	swimming competition
zawody w szermierce	fencing contest
zawody w strzelaniu	shooting competition
zawodnik	competitor, contestant
bez formy	out of condition/shape/training
w dobrej formie	in good condition/in good shape/in training
w doskonałej formie	in perfect condition
w szczytowej formie	in top condition
w złej formie	in bad/poor condition, in bad/poor shape

nabrać formę/poprawić	get into shape
trzymać formę	keep in shape
gibki	supple
sprawny	fit
szybki	fast
wytrzymały	tough
wytrzymałość	stamina
być wytrzymałym	have stamina
nie być wytrzymałym	lack of stamina
zręczny	nimble, agile

...i co się z nimi wiąże

boisko (piłkarskie)	football pitch, field
boisko (do siatkówki, koszykówki)	court
boisko szkolne	sports field
dogrywka	play off, extra time
doping/zachęta	cheering, cheers
dopingować/wiwatować	cheer, cheer up
skandować	chant
Kibice Legii dopingowali swoją drużynę.	The supporters of Legia cheered on their team.

doping (środki pobudzające)	performance-enhancing drugs
na dopingu	on drugs, on steroids
niedozwolone (prawnie) środki	outlawed substances
zakazane środki	banned substances, banned stimulants
brać środki dopingowe	take drugs
test antydopingowy	drug test, dope test
wyrywkowa kontrola antydopingowa	spot check
próbka moczu/krwi	urine/blood sample
dyskwalifikacja	disqualification, ban
dyskwalifikacja dożywotnia	lifetime ban, life banishment
zdyskwalifikować	ban, expel, disqualify
eliminacje	qualifiers, preliminaries
eliminacje do zawodów	competition preliminaries, qualifying round
Wczoraj odbyły się eliminacje do biegu na 100 metrów.	Yesterday the 100 meters qualifiers were held.
eliminacje do piłkarskich mistrzostw świata	The World Cup qualifiers
faul	foul (np. w piłce nożnej)

finały	finals
ćwierćfinały	quarter-finals
półfinały	semi-finals

gra (piłka nożna)	play, game
gracz	player
wykluczyć gracza z drużyny	drop a player from a team
kibic	fan, supporter
kibicować	support
liga	division
pierwszoligowy	in the first division
awansować na pierwsze miejsce	advance for the first place
medal	medal
zdobyć medal	win a medal
odebrać komuś medal	strip sb of a medal
medalista	medallist
mistrzostwa	championships
mistrzostwa świata	world championships
mistrzostwa Europy	European championships
mistrz	champion
pokonać	beat
być pokonanym	be beaten, be defeated
być niepokonanym	be unbeaten, be undefeated
porażka	defeat
ponieść porażkę/być pokonanym	be defeated by sb
ponieść wysoką porażkę	suffer/meet with a heavy defeat

ponieść dotkliwą porażkę	be badly defeated
zadać porażkę komuś	defeat sb

prowadzenie	the lead
być na prowadzeniu	be in the lead
objąć prowadzenie	take the lead
objąć prowadzenie 2:1	take a 2-1 lead
Drużyna gospodarzy objęła prowadzenie już w 10 minucie gry.	The home team took the lead after only ten minutes.
Nowak wysunął się na prowadzenie przed Zaleskim.	Nowak has taken the lead from Zaleski.
prowadzić	be in the lead, have the lead
prowadzić 2 punktami/mieć przewagę 2 punktów/metrów	have the lead of two points/metres
prowadzić 2 bramkami	have a two-goal lead
Nowak prowadzi.	Nowak is in the lead.

przegrana/porażka	**defeat, loss**
wysoka porażka	heavy defeat
przegrać	lose, drop a game
przegrać z kimś	lose to sb, drop a game to sb
przegrać niewielką różnicą	lose by a small/slim/narrow margin
przewaga/prowadzenie/różnica	advantage, the lead, margin
przewaga 5 punktów	the lead of five points

przewaga kilku punktów	lead/advantage of a few points
całkowita przewaga	overall lead
mieć przewagę nad kimś	have the advantage over sb
stracić przewagę	lose the lead
uzyskać przewagę nad kimś	have the lead over sb, gain advantage over sb
zwiększyć przewagę o 5 punktów/metrów	increase one's lead by five points/metres
Jaką Nowak ma przewagę?	What's Nowak's lead?
Nowak uzyskał przewagę nad Pawłowskim.	Nowak gained advantage over Pawłowski.
prowadzić 4:1	be winning four to one
zdobyć/stracić prowadzenie	gain/lose the lead
zdobyć lepszą pozycję	gain ground
stracić pozycję	lose ground

punktacja	**score**
prowadzić punktację	keep a score
puchar	cup
puchar przechodni	challenge cup
zdobyć puchar (w pływaniu)	win a cup (in swimming)
finał w rozgrywkach pucharowych	the Cup Final
rekord	**record**
pobić rekord	break a record

pobić czyjś rekord	win the record from sb
ustanowić rekord	set a record
posiadać rekord	hold a record
rekordzista	record holder
reprezentacja (drużyna)	squad
reprezentacja Polski	the Poland squad
reprezentacja Polski na mistrzostwa świata w piłce nożnej	the Poland World Football Championships squad
rozgrywki	matches
brydżowe/szachowe/tenisowe	bridge/chess/tennis tournament
rywal	rival, opponent
zwyciężyć rywala	defeat/beat a rival
pogratulować rywalowi sukcesu	congratulate one’s rival on his/her success
sędzia w piłce nożnej, w boksie	**referee**
sędzia w tenisie, pływaniu	umpire
liniowy	linesman
sędziować	referee, umpire

stadion	stadium
Na stadionie było kilkadziesiąt tysięcy widzów.	There were several dozen thousand spectators in the stadium.

Stadion może pomieścić tysiące widzów.	The stadium has a capacity of thousands of spectators.
trybuny na stadionie	stands
na trybunach	in the stands
tabela	chart
znaleźć się w tabeli	be in the chart
tor wyścigowy	race course
tor konny	racetrack
tor łyżwiarski	rink
tor przeszkód	obstacle course
tor samochodowy	racetrack
trener	coach, trainer
trenować kogoś	coach sb, train sb
trening	training, coaching

wygrana	**win, victory**
łatwa wygrana	easy win
na punkty	win on points
na wyścigach konnych	win at the races/at the horses
o jedną długość	win by one length
przez nokaut	by a knockout
3. raz z rzędu	the third win in a row, the third consecutive win
wygrać	**win**

wygrać z kimś	win against sb
wygrać z łatwością	be an easy winner
bezwarunkowo	win outright
zdecydowanie	win convincingly, handsomely
wygrać faulem/przez dyskwalifikację przeciwnika	win on foul
wygrać na punkty	win on points
wygrać o dwie długości	win by two lengths
wygrać różnicą 2 bramek	win by two goals, by a two-goal margin
wygrać niewielką/znikomą różnicą	win by a narrow/slim margin
wygrać znaczną przewagą	win by a wide margin
wygrać zdecydowaną przewagą	win by a convincing margin
Gospodarze wygrali zdecydowaną przewagą 10 punktów.	The home team won by a convincing ten-point margin.

wynik	result, score
tablica wyników	scoreboard
wyprzedzić	outdistance
Polscy skoczkowie narciarscy zdobyli puchar świata wyprzedzając drużynę Austriaków.	The World Cup was won by the Polish ski jumpers who outdistanced the Austrian team.
zwycięstwo	win, victory

zwycięstwo w meczu/zawodach	victory in a match/contest
seria zwycięstw	run of wins
odnieść zwycięstwo	win, carry the day
ogłosić zwycięstwo	announce a win
ogłosić kogoś zwycięzcą	announce sb a winner
życzyć zwycięstwa	wish good luck
zwycięzca	winner
zwyciężony	beaten, defeated

Nowakowski ***ma zakaz startu w zawodach***.

Mr Nowakowski ***is barred from competing***.

On ma zakaz startu za branie ***niedozwolonych środków***.

He is expelled for using ***banned stimulants***.

Nowakowski ***przyznał się do brania środków dopingujących***.

Nowakowski ***admitted using drugs***.

Potem ***zaprzeczył, że brał środki dopingujące***.

Later ***he denied using drugs***.

Jednakże ***próbka dała pozytywny wynik***.

However, ***the sample tested positive***.

Dlatego ***został ukarany zakazem startu w zawodach***.

Therefore ***he was banned***.

Wygrana Polski z Włochami 3:2.

Poland's 3-2 win/victory over Italy.

Polska wygrała z Węgrami 2:1.

Poland won by two goals to one against Hungary.

Polska pokonała Węgry 2:1.

Poland beat Hungary 2-1.

Pokonaliśmy ich 3:2.

We beat them by three to two.

Jeszcze jedno zwycięstwo naszej drużyny.

Another win for our team.

W ostatnim roku Legia odniosła szereg zwycięstw.

Legia had a run of wins last year.

Dyscypliny sportowe (przykładowe)

dyscypliny sportowe	sports, sport disciplines

badminton	badminton
rakieta	racket
lotka	shuttlecock
bejsbol	baseball
dziesięciobój	decathlon
boks	box
mecz bokserski	boxing match
bokser	boxer
cios	stroke, blow
zadać cios	punch
cios rozstrzygający	winning stroke
cios poniżej pasa	stroke/blow below the belt
cios dobrze wymierzony/celny	telling blow
uderzenia głową	butt
hak	upper cut
sierpowy	hook
uderzyć sierpowym	hook
nokaut	knockout
znokautować	knock out
garda, unik	guard, duck, dodge
przeciwnik	opponent
rękawica	boxing glove
ring	ring

walczyć na ringu	fight in a ring
runda	round
przejść do trzeciej rundy	win through to the third round
sędzia	judge, referee
waga	weight
waga ciężka	heavyweight
worek treningowy	punching bag
zwarcie	clinch
leżeć na deskach	be on the floor
nie móc podnieść się z desek w ciągu 10 sekund	not to be able to rise off the floor within ten seconds
chodziarstwo	race walking
chodziarz	walker
wyprzedzić	overtake, pass

Fitness

bieżnia	treadmill
biegać w miejscu	jog on the spot
ciężarki	free weights
ćwiczenia rozciągające	stretch training
ćwiczenia siłowe	weight training

ćwiczenia na brzuszek	sit-up
siłownia	gym
sprzęt siłowy	gym machine
sztanga	weight bar
stepper	step machine
rower treningowy	exercise bike
wioślarz treningowy	rowing machine
wyciskanie na klatkę	chest press
wyciskanie nogami	leg press
być w dobrej formie	be in training, be in top condition, be in good condition
być bez formy	be out of condition, be out of training

gimnastyka	gymnastics, gym
gimnastyka artystyczna	artistic gymnastics
przyrządy gimnastyczne	gymnastic apparatus
drabinki	wall bars
drążek	bar
obręcz	ring
poręcze gimnastyczne	parallel bars
równoważnia	balance beam
sala gimnastyczna	gym, gymnasium
ćwiczenia gimnastyczne	physical exercises

ćwiczenia siłowe	weight training
ćwiczenia na równoważni	balance beam exercises
ćwiczenia na drążku	horizontal bar exercises
ćwiczenia na obręczach	ring exercises

Polecenia w ćwiczeniach gimnastycznych

dotknij lewy palec u nogi prawą ręką	touch left toe with right arm
głowa do góry	head up
kolana proste	knees stiff
kolana ugięte	knees bent
kręgosłup wyprostowany	spine erect
leżenie na plecach	lie flat on your back
łokcie zgięte	elbows bent
na palcach	on tiptoe
nogi w rozkroku	legs apart
opuść nogę	lower your leg
plecy proste	back straight
pochyl głowę w dół	keep head down, head down
podciągnąć	pull up

podnieś głowę	keep head high/head up
podnieś nogę jak najwyżej	lift your leg as high as you can
podskoki	springs
połóż ramiona na piersiach	bring arms to chest
pompka	press-up
robić pompki	do press up
przewrót	somersault
przykucnąć	crouch, squat
przysiad	squat, knee bending
ramiona do tyłu	arms back
ramiona na bok	arms raised out to sides
ramiona proste	shoulders straight
ramiona do góry	raise your arms up
ręce nad głowę	over your head
ręce na biodrach	hands on hips
ręce po bokach	arms and hands at your sides
rozłożyć ręce	spread arms
ruszaj nogą w przód i w tył	move your leg forward and backward
salto	somersault
siad na piętach	sit on heels, sitting on heels
siad po turecku	squat
siedź wyprostowany	keep back straight

skłon	bend
skłon do przodu/do tyłu	forward bend/backward bend
skłonić się do przodu/do tyłu	bend forward/bend backwards
skoki na skakance	skipping
stopy razem	feet together
trzymaj głowę prosto	hold the head erect
unieś pięty	raise heels
wciągnij brzuch	hold abdomen in
wyciągnij ramiona w bok	stretch arms out to side
wyprostuj kręgosłup	straighten your spine
wyprostuj kolana	straighten your knees
wyrzuć ramiona przed siebie	throw your arms in front of you
wznieść ramiona w górę	bring arms up
zegnij kolana	bend your knees
zginać się	bend

Rodzaje sportu i ekwipunek

hokej na lodzie	ice hockey
kij	stick
krążek	puck
lodowisko	ice rink

nakolanniki	knee pads
hokej na trawie	hockey, field hockey
jazda	ride
jazda na deskorolce	skateboarding
deskorolka	skateboard
jazda konno	horse riding
jazda na łyżwach	ice skating
jazda na łyżwach	skating
łyżwa	skate
łyżwy	ice skates
łyżwiarz	skater
jazda figurowa/łyżwiarstwo figurowe	figure skating
jazda szybka na lodzie/ łyżwiarstwo szybkie	speed skating
jazda na łyżworolkach	rollerblading
łyżworolka	rollerblade
jazda na motorze	motorcycling
jazda na nartach	skiing
jazda na rowerze	cycling
jazda na wrotkach	roller skating

golf	**golf**
pole golfowe	golf course

dołek	hole
kij golfowy	golf club
piłka golfowa	golf ball

jeździectwo	**horse racing**
jeździec	rider
arab	Arab/Arabian horse
buty	boots
dżokej	jockey
gonitwa	race
gonitwa z przeszkodami	show jumping
koń do skoków	jumping horse
koń pełnej krwi	full-blooded horse
koń wyścigowy	racing horse
lejce	reins
opaska na oko konia	blinker
popręg	saddle girth
siodło	saddle
strzemię	stirrup
tor wyścigowy	race track
uprząż	harness
uzda	bridle
wierzchowiec	saddle horse

wyścigi konne	horse racing
wyścigi zaprzęgów	harness racing
wyścigi (miejsce zawodów)	races

kolarstwo	**cycling**
kolarstwo górskie	mountain cycling
kolarstwo szosowe	road cycling
torowe	track cycling
kolarz	cyclist
kolarz górski	mountain cyclist
kolarz szosowy	road cyclist
kolarz torowy	track cyclist
peleton	pack, peleton
dogonić peleton	catch up with the pack/peleton
jechać w peletonie	be in the pack/peleton, ride in the pack/peleton
oderwać się od peletonu	break away from the pack/peleton

lekkoatletyka	**track and field**
lekkoatleta	athlete
bieg	run, race, running
bieg na 3000 metrów	race for 3000 metres
bieg na 100 metrów	the 100 metres sprint
bieg z przeszkodami	obstacle race

bieg przez płotki	a hurdle race
bieg na przełaj	cross-country running
bieg długodystansowy	long-distance running/race
bieg krótkodystansowy	short-distance running/race
bieg średniodystansowy	middle-distance running/race
bieg sztafetowy	relay race
biegacz	runner, jogger (uprawiający jogging), sprinter (krótkie dystanse)
biec	run
Zawodnik przebiegł 200 m w czasie poniżej 20 sekund.	The competitor ran 200 m in less than 20 seconds.
Uzyskał najlepszy czas w tym biegu.	He had the best time in that race.
Jaki jest jego czas na 1500 metrów?	What's his time for the 1500 metres?
bieżnia	running track
finish	finish
finiszować	spurt, make the final spurt, sprint, finish
ostatnia prosta	home stretch
Pawłowski gwałtownie zafiniszował na trzecim okrążeniu.	Pawłowski put in a spurt at the third lap.
maraton	marathon
maratończyk	marathon runner

meta	the finish
linia mety	the finish line
na mecie	on the finish
być pierwszym na mecie	run first
być drugim na mecie	second best
przekroczyć linię mety	cross the finish line
wbiec na metę	arrive at the finish
zająć pierwsze miejsce na mecie	finish first
przyspieszyć	speed up
ścigać się	run a race
wyprzedzić, zostawić daleko w tyle	leave the others standing
zostawić w tyle	drop behind, drop in the rear
zostawić na końcu	drop at the rear
okrążenie	lap
dwa okrążenia	two laps of the track
wyprzedzić o kilka okrążeń	lap several times
prześcignąć	overtake
falstart	false start
linia startu	the starting line
start!	go!
na miejsca, gotowi, start!	on your marks, get set, go!
wystartować (do biegu)	get off the mark

dysk	discus
dyskobol	discus thrower
rzut dyskiem	discus throw
pchnięcie kulą	shot put
rzut młotem	hammer throwing
młociarz	hammer thrower
oszczep	javelin
rzut oszczepem	javelin throw, the javelin
oszczepnik	javelin thrower
skok	jump
skoczek	jumper
skok spalony	overstep
skok w dal	long jump
skok wzwyż	high jump
skok o tyczce	pole vault
tyczka	pole
tyczkarz	pole-vaulter
odbić się	spring
piaskownica	sandpit
przeskoczyć poprzeczkę	jump over the bar, clear the bar
rozbieg	run up
trójskok	triple jump

narciarstwo	**skiing**
narciarz	skier
narta	ski
buty narciarskie	ski boots
kask	helmet
kijek	ski pole
kombinezon	ski suit
bieg narciarski	cross-country skiing
zjazdowy	downhill ski run/race
skoki narciarskie	ski jumps
skoczek	ski jumper
skocznia	ski jump
skocznia mamucia	giant ski jump
slalom	slalom
slalom alpejski	Alpine skiing
gigant	giant slalom
wiązanie	binding
wyciąg narciarski	ski lift

piłka nożna	**football, soccer**
piłkarz	footballer
boisko	football field
na boisku	in the field

grać na własnym boisku	play home
pole karne	penalty area
bramka	goal
akcja na bramkę przeciwnika	an attack on the opponent's goal
bramka przeciwnika	opponent's goal
słupek bramki	goal post
chybić do bramki	miss the goal
obronić bramkę	save the goal
stać na bramce	stand in the goal, keep goal, be in goal
stracić bramkę	concede a goal
strzelić bramkę/gola	score a goal
strzelić bramkę samobójczą	score own goal
dośrodkować do kogoś	centre the ball to sb
dośrodkować na pole karne	cross the ball to the penalty area
drużyna gospodarzy	home team
gości	guest team, visiting team
skład drużyny	team members
bramkarz	goalkeeper
kapitan	captain
napastnik	forward, striker
napastnik środkowy	centre forward

obrońca	defender, back
obrońca prawo-/lewoskrzydłowy	right-/left-back
pomocnik	midfielder
rezerwowy	substitute
Nowak został zdjęty z boiska za kopnięcie sędziego.	Nowak was sent off the field for kicking the referee.

faul	foul
popełnić faul	commit a foul
być usuniętym z boiska za sfaulowanie	be sent off for a foul
gra	game, play
brutalna gra	rough play
czysta gra	fair play
nieczysta gra	foul play
wynik gry	game score
kryć gracza	mark the player
wygrać/przegrać na własnym boisku	win/lose home match
gwizdek	whistle
gwizdać	blow a whistle
odgwizdać spalony	whistle an off-side
losowanie (przed meczem)	toss
przerwa po pierwszej połowie	half-time
rozgrzewka przed meczem	warming up, warm-up

mecz eliminacyjny	qualifier
zremisowany	drawn match
remis	draw, tie
grać na remis	play to a draw
zremisować	draw a match, draw a game, tie a match, tie a game
Mecz zakończył się remisem.	The match ended in a draw.
iść na mecz	go for a football match
rozpocząć mecz/rozpoczęcie gry	kick off
dogrywka	extra time, playoff
długie podanie	long ball
prowadzić piłkę	dribble a soccer ball
podanie	pass, delivery
rzut z autu	throw-in
rzut rożny	corner kick
rzut karny	penalty kick
rzut wolny	free kick
główka	header
dostać żółtą/czerwoną kartkę	get/receive a yellow/red card

tenis	**tennis**
tenis stołowy (ping-pong)	table tennis
tenisista	tennis player
turniej tenisowy	tennis tournament

tenisówki	tennis shoes
gem	game
gra pojedyncza	singles
gra podwójna	doubles
gra mieszana	mixed doubles
kort tenisowy	tennis court
trawiasty	grass/lawn court
ziemny	ground court
piłka	tennis ball
odbić piłkę	return the ball
pole serwisowe	service court
przewaga	advantage
przewaga Radwańskiej	advantage Radwańska
rakieta	racket
równowaga	deuce
set	set
siatka	tennis net
serwować	serve
smecz	smash
wolej	volley

5
O przyrodzie

Polak powie: Przyroda nie znosi próżni.

Anglik wyrazi to samo jako: Nature abhors a vacuum.

przyroda	nature
przyroda dzika	wildlife
cuda przyrody	marvels/prodigies of nature
głosy przyrody	sounds of nature
ochrona przyrody	preservation of nature
ochraniać przyrodę	preserve nature
rezerwat przyrody	nature reserve
rezerwat	preserve, reserve

CO SPOTYKAMY W PRZYRODZIE

bagna	marshland, swamps
bogactwa/zasoby naturalne	natural resources

fiordy	fiords, fjords
gatunki	species
gatunki rzadkie	rare species
gatunki zagrożone	endangered species
gatunki wymarłe	extinct species
kopaliny	fossils
paliwa kopalne	fossil fuels
krajobraz	**landscape**
bagnisty	marshy landscape
budzący podziw	awe-inspiring landscape
falisty	rolling landscape
malowniczy	picturesque landscape
morski	maritime landscape
nadbrzeżny	coastal landscape
niezwykły	quaint landscape
piaszczysty	sandy landscape
skalisty	rocky landscape
zalesiony	forested landscape
zapierający dech	breathtaking landscape
piękno krajobrazu	the beauty of the scenery
łąka	meadow
na łące	in the meadow
nizina	lowland

nieużytek	wasteland
pastwisko	pasture, pastureland, graze, grazing land, feeding ground
na pastwisku	on the pasture
płaskowyż	plateau, tableland/table-land
pole	field
pole uprawne	the field under cultivation/crop
na polu	in the field
potok	stream
potok górski	mountain stream
wezbrany potok	swollen stream
Potoki górskie wzbierają po deszczu.	Mountain streams swell after the rain.
pustynia	desert

Uwaga 1:

Przed nazwą pustyni musimy postawić przedimek ***the***, np. *pustynia Gobi* – ***the Gobi Desert***.

równina	plain, level country
sadzawka	pool
staw	pond

staw w górach	tarn
Dolina Pięciu Stawów	the Valley of Five Tarns
strumień	stream
strumyk	brook
strumyczek	brooklet
Strumyk szemrze (na kamieniach).	The brook murmurs/ripples (on the stones).
surowce	raw materials
tajga	taiga
torfowisko	peat bog, peat-bog, peatland
trawa	grass
na trawie	on the grass
trzęsawiska	bogs
ugór/odłóg	fallow
leżeć odłogiem	lie fallow
wulkan	volcano
wybuch wulkanu	eruption of the volcano
wydmy	dunes
wyżyna	highland, upland
wzniesienie	rise, heights, elevation
malowniczy zakątek	beauty spot
cichy zakątek	quiet corner
zalew (naturalny)	holm

Zalew Wiślany	the Vistula Holm
zalew (sztuczny)	artificial lake, reservoir
ziemia orna	ploughland
ziemia jałowa	wasteland
żywioły	the elements
źródło	spring
źródełko	springlet
Źródełko bije/wytryska/wypływa z…	The springlet comes out of/gushes out of/spurts from/streams out of…

Uwaga 2:

Gdy wymieniamy nazwę pojedynczej góry lub szczytu, poprzedzamy ją słowem ***Mount***, a nie ***mountain*** i nie stawiamy przedimka ***the*** przed nazwą góry, np. ***Mount Everest***, ***Mount Giewont***, jednak przed nazwą pasma czy łańcucha górskiego musimy go użyć: *Karpaty* to ***the Carpathian Mountains***, *Tatry* to ***the Tatra Mountains***, *Alpy* to ***the Alps***. To samo odnosi się do nazw ze słowem ***hill***: *Góra Parkowa* to ***Park Hill***, ale *Góry Izerskie* to ***the Izera Hills***.

GÓRY

alpinista	mountaineer, climber
alpinistyka	Alpine climbing
dolina	valley
góry	mountains
góry i doliny	hills and dales
u podnóża góry	at the foot of the mountain
szczyt góry	peak, summit, top of the ridge
wspiąć się na szczyt	climb to the top/to the summit
wspinać się na szczyt góry	climb the mountain
wpinaczka	climbing
wspinaczka wysokogórska	mountaineering
zbocze góry	mountain slope, side of a mountain
zbocze łagodne	gentle
zbocze strome	steep
chodzić po górach	walk in the mountains, climb the mountains
iść pod górę	go uphill
schodzić z góry	go down/descend the mountain, go downhill
górski	**mountain**
grzbiet górski	ridge

łańcuch górski	mountain chain
łąka górska/hala	alpine meadow
krajobraz górski	mountain landscape
pasmo górskie	mountain range/ridge
potok górski	mountain stream
schronisko górskie	mountain shelter/hostel
szlak górski	mountain route/track/trail
wspinaczka górska	climbing
wypoczynkowa miejscowość górska	mountain resort
górzysty	mountainous
górzysty kraj	mountainous country
górzysty krajobraz	mountainous landscape
grań, perć	ridge, high ridge
Po długim marszu zatrzymaliśmy się na grani.	After a long walk, we stopped on a high ridge.
grota	cave, cavern, grotto
góral	highlander
kanion	canyon
kotlina	dale, dell
pagórek	hill, hillock
pagórkowaty	hilly
pagórkowaty krajobraz	hilly landscape
podgórze	foothill

na podgórzu	in the foothills
polana/połonina	mountain pasture
przełęcz	pass
skała	rock
skalisty	rocky
wąwóz	gorge, ravine
wzgórze	hill
szczyt wzgórza	hilltop, crest
Po godzinie weszliśmy na szczyt wzgórza.	After an hour walk, we reached the crest of the hill.

Uwaga 3:

Przed nazwą doliny (jeśli jej nazwa pochodzi od nazwy rzeki), groty, przełęczy, wąwozu musimy użyć przedimka ***the***, np. *Przełęcz Dukielska* – ***the Dukla Pass***, *Grota Błękitna* – ***the Blue Grotto***, Dolina Wisły – ***the Vistula Valley***.

LASY

Polak powie: Im dalej w las, tym więcej drzew.

Anglik wyrazi to samo jako: The more you get into it, the complicated it becomes.

las	**forest**
las (mniejszy)	wood, woods
deszczowy	rainforest
dębowy/dębina	oak forest
iglasty	coniferous forest
liściasty	leafy forest
mieszany	mixed forest
tropikalny	rainforest, tropical forest
rozległy las	the woods
karczować	dig out, deforest, clear the forest
wyrąb	deforestation, clearing the forest
wycinać drzewa	cut the trees
zalesiać	forest
zalesianie	forestation
zaśmiecać las	litter the forest

Lasy w Polsce są zaśmiecone torbami plastikowymi.	Forests in Poland are littered with plastic bags.
Ponadto ludzie wywożą do lasu śmieci i różnego rodzaju odpadki.	What's more, people drop litter and all kind of rubbish in the forest.
leśny	forest
leśny gąszcz	thicket of the forest
leśny teren	wooded area
leśna gospodarka	forest management
leśnik/leśniczy	forester
leśnictwo	forestry
lasek	wood, woods
gaj	grove
gąszcz czegoś	clump of sth
puszcza	primeval forest
zagajnik	grove, coppice, copse
Po obu stronach wioski były pola i zagajniki.	The village was flanked with field and copses.

Uwaga 4:

Przed nazwą puszczy lub lasu stawiamy przedimek ***the,*** np. *Puszcza Białowieska* – ***the Białowieża Forests***.

Co jest w lasach

chrust	underwood, dead branches and dried twigs
drzewa	trees
drzewostan	stand (of + nazwa drzew)
drewno	timber, wood, lumber
na opał	firewood
kępa drzew	grove, cluster of trees
polana leśna	glade
poszycie	forest floor, brushwood
przecinka	clearing
runo leśne	undergrowth

Uwaga 5:

Język angielski, podobnie jak polski, odróżnia drzewo żywe – ***tree*** od drzewa ściętego, martwego, czyli drewna. Drewno to ***wood*** oraz ***timber*** oraz ***lumber*** w angielskim amerykańskim. ***Wood*** to drewno służące do różnych celów, ***timber*** to drewno na deski czy belki. Słowo ***wood*** występuje w wielu złożeniach: ***wood coal*** – węgiel drzewny, ***wood-carving*** – drzeworytnictwo, ***wood-***

carver – rzeźbiarz w drewnie (snycerz), ***wood-cutter*** – drwal, ***beer from the wood*** – piwo z beczki, ***wooden horse*** – koń trojański, ***Touch wood!*** – Odpukaj w niemalowane drewno!, ***wooden-headed*** – zakuta pała, głąb, tępa osoba. Z kolei słowo ***lumber*** może znaczyć zupełnie coś innego. ***Lumber a room up with sth*** – to zagracić czymś pokój, a ***lumber room*** – rupieciarnia.

JEZIORO

jezioro	lake
na jeziorze	on the lake
nad jeziorem	on the lake
Jezioro marszczyło się/leciutko falowało na wietrze.	The lake rippled in the wind.
brzeg jeziora	bank of the lake, shore of the lake
W zeszłym roku byliśmy na wschodnim brzegu Jeziora Bajkał.	Last year we were on the eastern shore of Lake Baikal.
Widzieliśmy jakieś chaty na drugim brzegu.	We could see some cottages on the other shore.
tafla jeziora	surface of the lake

Tom i Betty parzyli na góry odbijające sie w tafli jeziora.	Tom and Betty were looking at the mountains reflected in the surface of the lake.
Delikatna bryza marszczyła powierzchnię jeziora.	A gentle breeze rippled the surface of the lake.
Wieczorem jezioro połyskiwało w świetle księżyca.	At night the lake glimmered/shimmered in the moonlight.
przybrzeżny	lakeside
przybrzeżne trzciny	lakeside reeds

Uwaga 6:

Przed nazwą jeziora, stawu nie używamy przedimka ***the***, np. *Jezioro Wigry* – ***Lake Wigry***. Jednak gdy nazwa stawu czy jeziora jest w liczbie mnogiej, to musimy użyć przedimka ***the***: *Dolina Pięciu Stawów* – ***the Valley of Five Tarns***, *Wielkie Jeziora* – ***the Great Lakes***.

MORZE

Uwaga 7:

Przed nazwą morza, oceanu, cieśniny, kanału i wybrzeża musimy użyć przedimka ***the***. Na przykład: ***the Baltic Sea***, ***the Atlantic Ocean***, ***the English Channel***. Natomiast przed nazwą przylądka opuścimy przedimek ***the***, np. ***Cape Horn***.

morze, ocean	sea, ocean
na morzu	at sea
nad morzem	at the seaside, by the sea
dom nad morzem	seaside house
z widokiem na morze	with a sea view
za siedmioma morzami	beyond the seven seas
morze gładkie	smooth sea, like a glass
morze lśniące	shimmering sea
morze otwarte	open sea
morze pełne	high seas
morze rozkołysane	rolling/surging sea
morze spokojne	calm sea
morze wzburzone	rough, stormy
brzeg morza (płaski lub blisko wody)	coast
brzeg morza (wysoki lub oddalony od wody)	seashore

spacerować brzegiem morza	walk along the seashore/the coast
Wieczorem Tom i Betty spacerowali brzegiem morza i patrzyli na migocącą w świetle księżyca toń morza.	At night Tom and Betty were walking along the coast and looking at the surface of the sea shimmering in the moonlight.
burza na morzu	storm at sea
cisza na morzu	calm sea, calm at sea
dno morza	seabed
pójść na dno (statek)	sink, go under
kraj z dostępem do morza	country with access to the sea
Węgry i Czechy nie mają dostępu do morza.	Hungary and the Czech Republic are landlocked countries/have no coastline.
odpływ morza	low tide, ebb tide, low water, outgoing tide
odpływ i przypływ morza	the ebb and flow
W czasie odpływu skały są zawsze obnażone.	At low tide the rocks are always exposed.
plusk morza	swash of the sea
poziom morza	sea level
ryk morza	roar of the sea
być zniesionym na pełne morze	be swept out to sea
wypłynąć na morze	go out to sea
miejscowość morska	town by/on the sea

nadmorski/nadbrzeżny (woda, miasto, teren)	coastal
prąd morski	tide, current
Uważaj, prąd może cię znieść daleko w morze.	Be careful, you might be swept out far to the sea by the current.

Co wiąże się z morzem

archipelag	archipelago
bursztyn	amber
cieśnina	strait
cypel	head, headland
bryza	breeze
łagodna	gentle breeze
fala	wave
drobna (zmarszczka na wodzie)	wavelet, ripple
duża	heavy swell
grzywiasta	white-crested wave
przybrzeżna	surf, coastal wave
wysoka	rough sea
Fala wznosi się.	The wave rises.
Fala wzbiera.	The wave swells/rises/surges.

Fala bije o brzeg.	The wave lashes the shore/batters the shore/crashes against the shore.
Fala opada.	The wave falls.
Fale ucichły.	The waves died down.
kołysać się na falach	roll on the waves
Statek kołysał się na falach.	The ship was rolling on the waves.
płynąć z falą	swim/sail with the current
płynąć przeciw fali	swim/sail against the current
kurort nadmorski	sea resort
muszla	shell
plaża	beach
plaża piaszczysta	sandy
plaża kamienista	pebbly
na plaży	on the beach
wydma	dune
zatoka	bay, gulf

RZEKA

rzeka	river
na rzece	on the river

nad rzeką	on the river
rzeka płytka	shallow
rzeka głęboka	deep
rzeka wezbrana	swollen river
brzeg rzeki	bank of the river
płaski	flat
skalisty	rocky
stromy	steep
wysoki	high
na brzegu rzeki	on the shore of the river, on the bank of the river
na drugim brzegu rzeki	on the other side of the river
pod prąd	upstream, against the stream
z prądem	downstream, with the stream
odnoga rzeki	arm of the river
ujście rzeki	mouth of the river
u ujścia rzeki	at the mouth of the river
przeprawić się przez rzekę	pass/cross the river

Jak płynie rzeka

Płynie.	It flows/runs.

Płynie leniwie.	It flows lazily/sluggishly.
Płynie wartko.	It flows fast.
Skręca.	It bends/turns.
Wije się.	It winds/meanders.
Rzeka wzbiera.	The river swells/rises/surges.
Podmywa brzegi.	It washes the banks away.
Podtapia.	It floods.
Występuje z brzegów.	It bursts its banks.
Opada.	It falls/subsides.
Wisła wypływa z Baraniej Góry, płynie na północ i wpada do Bałtyku.	The Vistula rises in Mount Barania, flows north and flows into the Baltic/discharges itself into the Baltic.
Wisła bierze swój początek w górach.	The Vistula takes its source in the mountains.
Rzeka przepływa przez Warszawę.	The river flows through Warsaw.

Uwaga 8:

Przed nazwą rzeki zawsze stawiamy przedimek ***the***.

WODA

Polak mówi: Cicha woda brzegi rwie.

Anglik powie: Still waters run deep.

woda	water
woda gruntowa	groundwater
woda deszczowa	rainwater
woda krystalicznie czysta	crystal-clear water
woda oligoceńska	Oligocene water
woda pitna	drinking water
woda źródlana	spring water
nad wodą	by the water
wodospad	falls, waterfalls
niski stan wody	low water
spiętrzenie wody	dam
spiętrzone/wezbrane wody	swollen waters
wezbrane wody	flood waters
wodne rośliny	water plants
wodorosty	seaweeds

O ROŚLINACH

Polak powie: Ona ma szczęśliwą rękę do roślin.

Anglik: She has green fingers.

Rodzaje roślin

rośliny	plants
drzewo	tree
krzak	bush
krzew	shrub
krzew kwitnący	flowering shrub
kwiat	flower
mchy	mosses
pnącze	creeper, climbing plant
porosty	lichens
roślina jednoroczna	annual plant
trawa	grass
żywopłot	hedge

Kwiat

kwiat – flower, bloom, blossom

Polskie słowo „kwiat” ma trzy odpowiedniki w języku angielskim:

- **flower** – kwiat w znaczeniu cała roślina
- **bloom** – kwiat w znaczeniu tego, co jest na łodydze
- **blossom** – kwiat na drzewie lub krzewie

kwiat doniczkowy	pot flower, house flower
kwitnąć	flower, bloom, be in bloom, blossom
przekwitać	be out of bloom, come out of bloom
rozkwitać	come into flower, bloom
rozwijać się	open out, blossom up, come up
rozwinięty/kwitnący	in full bloom, in full blossom, full-blown
Jeśli słoneczna pogoda utrzyma się przez kilka dni, kwiaty zaczną kwitnąć.	If the sunny weather keeps/holds up for a couple of days, flowers will start blossoming.
Bzy rozkwitają w maju.	The lilac comes into flower in May.

W naszym ogrodzie posadziliśmy odmianę róży, która kwitnie do późnej jesieni.	In our garden we planted the variety of rose that blooms late into autumn.
Drzewa w naszym ogrodzie są całe obsypane białymi kwiatami.	The trees in our garden are heavy with white blossoms.

Części kwiatu

łodydga	stem
płatek	petal
gubić płatki	shed the petals
rozchylić płatki	open the petals
stulić płatki	close the petals
opadające płatki	falling petals
pręcik	stamen
słupek	pistil

DRZEWA

drzewo	**tree**
bezlistne	leafless
do wycinki	timber

pokryte liśćmi	leafy tree
powalone	fallen tree
powalone przez wichurę	wind-fallen tree
rozkołysane przez wiatr	swaying in the wind
rozłożyste	shaggy, branchy, spreading
uschnięte	dead trees
Droga do naszego domu była obsadzona drzewami.	The road leading to our house was lined with trees.

Części drzewa

gałąź	**branch**
wypuszczać nowe gałęzie	branch forth
duża gałąź, konar	bough
gałązka	twig, spring, spray
korona	crown
kora	bark
korzeń	root
kwiat	blossom
pień	stem
pień ściętego drzewa	trunk
Usiadłem na pniu zwalonego drzewa i podziwiałem krajobraz.	I sat down on a fallen tree trunk and admired the landscape.

liść	**leaf (l.mn. leaves)**
liście-igły (sosna, świerk, itp.)	needles, needle-like leaves
liście drzew/listowie	foliage
szmer liści	rustle/quiver/swoosh of the leaves
pokryć się liśćmi	be in leaf
pokryty liśćmi	leaved, leafy, in leaf
tracić liście	shed leaves, lose leaves
usychać	wither, die
wypuszczać liście	leaf, come into leaf
zazielenić się	turn green
żółknąć	turn yellow
Wczesną wiosną wszystkie drzewa wypuszczają liście.	In early spring all the trees come into leaf.
W maju drzewa i krzewy są całe pokryte liśćmi.	In May the trees and shrubs are in full leaf.
Latem, gdy wieje wiatr, liście szemrzą/szeleszczą.	In summer when the wind blows the leaves rustle.
Jesienią liście drzew stają sie czerwone i żółte.	In autumn the leaves on the trees turn red and yellow.
Jesienią wszystkie drzewa tracą liście.	In autumn all the trees shed/lose their leaves.
Jesienią liście usychają i spadają.	In autumn leaves wither and fall.
Zimą drzewa są nagie.	In winter the trees are leafless.

Tylko iglaki zachowują swoje igły.	Only coniferous trees keep their needles.
drzewa owocowe	**fruit trees**
brzoskwinia	peach tree
cytryna	lemon tree
figa	fig tree
gruszka	pear tree
jabłoń	apple tree
kokos	coconut tree
morela	apricot tree
oliwka	olive tree
pigwa	quince
pomarańcza	orange tree
wiśnia/czereśnia	cherry tree

OGRÓD

ogród	garden
zachwaszczony	weedy, weed-infested garden
zarośnięty	grown over, overgrown
ogrodnictwo	gardening, horticulture
ogrodnik	gardener

sad	orchard
sadownik	fruit farmer, fruit grower

Co będziemy robić w ogrodzie

hodować	grow
nawozić	fertilize, manure
podlewać	water
przesadzać	transplant, replant
przycinać	prune down
sadzić	plant
rozsadzać	plant out
siać	sow
strzyc	trim
uprawiać	grow, cultivate
uprawa	growing, raising, cultivation
uprawa róż	rose growing
wysadzać (rośliny do gruntu)	bed out
zbierać	pick up, collect
zbiory	harvest, crop
zrywać owoce	pick fruit
zrywać kwiaty	pick/pluck flowers

zrywać zeschłe liście	pick off dead leaves
wyrywać z korzeniami (rośliny)	uproot

O ZWIERZĘTACH

Uwaga 9:

W języku angielskim mówiąc o zwierzętach, używamy zaimka ***it,*** jednak kiedy chcemy zaznaczyć, że mamy do naszego zwierzęcia stosunek uczuciowy, wtedy używamy zaimka ***she*** lub ***he***.

zwierzę	**animal**
zwierzątko	tiny animal
zwierzęta domowe	domestic animals
domowe małe	small pets
drapieżne	predatory animals, beasts of prey
drapieżnik	predator
dzikie	wild animals
futerkowe	fur animals

gospodarskie	farm animals
hodowlane	livestock
oswojone	tamed/domesticated animals
udomowione	domesticated animals
zbłąkane	stray animals
Tom ma wyjątkowo dobrą rękę do zwierząt.	Tom has a special way with animals.
hodowla zwierząt	animal husbandry
gospodarstwo hodowlane	animal farm
hodowca zwierząt	animal breeder
hodowla zwierząt	animal breeding
hodowla bydła	cattle breeding
drobiu	poultry farming
jedwabników	raising silkworms
koni	horse breeding
owiec	sheep farming
psów	dog breeding
pszczół	bee keeping
bydła	stock farm
drobiu	chicken farm
koni/stadnina	stud farm
schronisko dla psów	kennels
pasieka	apiary

ryb	fish farm
świń	hog farm

Zwierzęta gospodarskie

bydło	cattle
drób	poultry
trzoda chlewna	hogs
doglądać/nakarmić, pilnować, zajmować się	tend, tend to sb
Pasterze pilnujący swoich stad poszli do Betlejem i zobaczyli dzieciątko w żłobie.	Shepherds tending their flocks went to Bethlehem and saw a baby lying in a manger.
hodować zwierzęta	breed/raise/keep animals
karmić	feed
oswajać	domesticate, tame
paść	graze
Owce pasły się spokojnie.	The sheep grazed peacefully.
Gdy byłem małym chłopcem pasałem owce na polach.	When I was a young boy I used to graze sheep on the fields.
pędzić/poganiać	herd, herd up, drive
Na drodze spotkaliśmy chłopca pędzącego bydło.	On the road we met a boy herding/driving cattle.
poić	drink/water the cattle

rozmnażać	breed/reproduce
tuczyć	fat
wydoić	strip/milk a cow
wygnać na pastwisko	drive cattle out to pasture

Gatunki zwierząt

bezkręgowce	invertebrates
kręgowce	vertebrates
gady	reptiles
gryzonie	rodents
owady	insects
płazy	amphibians
ptaki	birds
ryby	fish
ssaki	mammals

Nazwy zwierząt (wybrane)

antylopa	antelope
aligator	aligator

baran	ram
borsuk	badger
bóbr	beaver
byk	bull
chomik	hamster
delfin	dolphin
foka	seal
gepard	cheetah
goryl	gorilla
jagnię	lamb
jeleń	deer
jeż	hedgehog
kameleon	chameleon
kangur	kangaroo
koń	horse
koala	koala bear
koza	nanny goat
kozica	chamois
kret	mole
krowa	cow
królik	rabbit
kucyk	pony
łoś	elk

małpa (mniejsze gatunki, ogoniaste)	monkey
małpa (człekokształtne, bezogoniaste, np. goryl, szympans)	ape
ryś	lynx
sarna	roe deer
wiewiórka	squirrel
wieloryb	whale
wilk	wolf (l.mn. wolves)
zając	hare

Co się zdarza zwierzętom

Dziczeją.	They turn wild.
Gubią pióra/rogi/skórę.	They shed/throw their feathers/antlers/skin.
Linieją.	They shed their fur/hair/coat.
Psy i koty linieją na wiosnę.	Dogs and cats shed their coats/hair in the spring.
Machają ogonem (pies, kot).	They wag/wave their tail.
Mają ruję.	They are in heat.
Przybierają barwy ochronne.	They assume protective colouring.

Zrzucają skórę.	They shed their skin.

Zwierzęta w gromadzie

stado bydła	herd of cattle
stado bydła/owiec	flock of cattle/sheep
stado gęsi	gaggle of geese
stado kóz	flock of goats
stado kurczaków	brood of young chicken
stado lwów	pride of lions
stado małp	troop of monkeys
stado psów, wilków lub innych zwierząt polujących w gromadzie	pack of dogs, wolves
stado ptaków	flock of birds
stado wielorybów, fok, delfinów, małych rybek	school of whales, seals, dolphins, tiny fish
kolonia/skupisko mrówek, pszczół, ptaków	colony of ants, bees, birds
ławica ryb	shoal of fish
miot szczeniaków/kociąt	litter of puppies/kittens
rój pszczół	swarm of bees

Zwierzęta i ich głosy

Małpa chichocze.	An ape gibbers.
Mucha/komar brzęczy.	A fly/mosquito buzzes.
Pszczoła bzyka, brzęczy.	A bee hums/buzzes.
Świerszcz cyka, gra.	A cricket chirps.
Szakal wyje.	A jackal howls.
Wąż syczy.	A snake hisses.
Wilk wyje.	A wolf howls.
Żaba skrzeczy/rechocze.	A frog croaks.

Gdzie zwierzęta mieszkają

azyl	shelter for dogs and cats
buda	kennel
budka dla ptaków	nesting box
dziupla	tree hollow
gniazdo	nestle
jama	lair
jaskinia	den
kopiec	mound
mrowisko	ant-heap

nora	den, lodge (bobra, wydry)
przestrzeń do życia dla zwierząt	habitat
Góry stworzyły dla kozicy najbezpieczniejsze miejsce do życia.	The mountains have offered the chamois the safest habitat.
schronisko	animal shelter
schronisko dla bezdomnych zwierząt	shelter for stray animals
ul	hive

O PSIE

Polskie przysłowie mówi: Psy szczekają, karawana jedzie dalej.

Angielskie przysłowie: The moon doesn't care for barking dogs.

pies	dog
piesek	doggy, doggie (w mowie dziecka)
Chodź piesku, pani ci da coś dobrego.	Come doggy, come, I have got something nice for you!
Uwaga! zły pies!	Beware of the dog!

Jego koszula była jak psu z gardła wyjęta.	His shirt was all rumpled/crumpled.
pogoda pod zdechłym psem	rotten weather
Tu jest pies pogrzebany!	Here is the rub!
Ni pies ni wydra coś na kształt świdra.	Neither fish nor fowl.
Na psa urok!	Touch wood!
Pies z nim tańcowal/pies go ganiał.	To hell with him!
czuć się jak zbity pies	feel miserable
traktować kogoś jak psa	treat sb like a dog
wieszać na kimś psy	bad-mouth sb
żyć jak pies z kotem	fight like cat and dog
psi węch	good nose for sth
psia pogoda	foul weather

Rasy psa

rasa	breed, race
rasy psa	breeds of dogs
rodowód	pedigree
Jakiej rasy jest twój pies?	What breed is your dog?
bernardyn	St. Bernard

bokser	boxer
buldog	bulldog
bulterier	bull-terrier
chart	greyhound
jamnik	dachshund
labrador retriever	labrador retriever
mastif	mastiff
ogar	hound
owczarek	sheep-dog
alzacki	Alsatian
szkocki	collie
pekińczyk	Pekinese
pudel	poodle

Jaki może być pies

agresywny	fierce
bezpański/bezdomny	stray
czystej rasy	true breed
czujny	watchful
długowłosy	long-haired
krótkowłosy	short-haired

kundel	mongrel
kanapowy	lapdog
łagodny	quiet, tame, docile
myśliwski	hunting dog
obronny	watchdog
pieszczotliwy	cuddly
przewodnik	guide dog
rasowy/rodowodowy	pedigree dog
wściekły (chory na wściekliznę)	rabid

Co może zrobić pies

aportować	retrieve
chwycić zębami/lekko ugryźć	nip on sth
Pies chwycił mnie za kostkę u nogi zębami.	The dog gave me a nip on the ankle.
drapać	scratch
Pies drapał łapą w drzwi, żeby go wypuścić.	The dog pawed at the door when he wanted to be let out.
jeżyć się	bristle
kłapać zębami	snap its teeth
łasić się	fawn on sb
machać ogonem	wag its tail

nastawić uszu	prick up its ears, raise the ears
Pies postawił uszy i wydał kilka radosnych szczeków.	The dog pricked up his ears and made some happy barks.
obwąchiwać coś	sniff at sth, smell sth
Pies obwąchał moje spodnie.	The dog was sniffing at my trousers.
podkulić ogon	tuck the tail between the legs
Pies podkulił ogon i uciekł.	The dog tucked its tail between its legs and ran away.
skomleć/skowyczeć	whine
szczekać	bark
zajadle	bark angrily
Pies szczekał radośnie i merdał ogonem, gdy zobaczył swego pana.	The dog was barking joyfully and wagging its tail when it saw its master.
szczerzyć zęby	bare/show the teeth
warczeć na kogoś	growl at sb, snarl at sb
warować	crouch
wąchać/wywąchać	sniff, snuffle
Policyjne psy potrafią wywąchać narkotyki.	Police dogs can sniff out drugs.

Jak zajmować się psem

głaskać	stroke
karmić	feed
poić	water
poklepać	pat
pogłaskać psa po pysku	stroke the dog’s muzzle
przytulić	cuddle
spuścić psa z łańcucha/smyczy	let the dog off the chain/the leash
tresować	train
wyprowadzić na spacer	walk the dog, take the dog for a walk
Nie zapomnij wyprowadzić psa na spacer.	Remember to walk the dog.
Na ulicy wszystkie agresywne psy muszą być w kagańcu i na smyczy.	All fierce dogs must be muzzled and on the leash when in the street.

Angielskie przysłowia i powiedzenia ze słowem dog

- **Barking dogs seldom bite.** – Psy, co szczekają, nie kąsają.
- **Let sleeping dog lie.** – Nie wywołuj wilka z lasu.

- **You cannot teach an old dog new tricks.** – Starego (człowieka) nie zmienisz.
- **Two dogs strive for a bone and a third one runs away with it.** – Gdzie dwóch się kłóci, tam trzeci korzysta.
- **They were dressed up like a dog's dinner.** – Wystroili się jak stróż na Boże Ciało.
- **Every dog has its day.** – Każdy ma swoje pięć minut.
- **Love me, love my dog.** – Kochaj mnie takim, jakim jestem (ze wszystkimi moimi wadami).
- **Give a dog a bad name and hang him.** – Zła sława ciągnie się za człowiekiem.
- **There is life in the old dog.** – Stary, ale jary.
- **Our company is going to the dogs.** – Nasza firma schodzi na psy.
- **It is raining cats and dogs.** – Leje jak z cebra.
- **Mr Brown is a crafty old dog, be careful of him.** – Pan Brown to chytry lis, uważaj na niego.
- **You lucky dog!** – Ty szczęściarzu!

O KOCIE

Polak powie: Gdy nie ma kota, myszy harcują.

Anglik zaś powie: When the cat is away the mice will play.

kot	cat
kot nauczony czystości	clean-trained cat, house-trained cat
kotek, kicia	pusssycat
Chodź, chodź kotku, pani da ci coś dobrego!	Come, come pussycat I have got something nice for you!
kiciuś	kitty cat
kiciuś (pieszczotliwie do dziecka, kobiety)	sweetie
bawić się z kimś jak kot z myszką	play cat and dog with sb
głaskać kota	stroke a cat
kupić kota w worku	buy a pig in a poke
latać jak kot z pęcherzem	run like a scalded cat
odwracać kota ogonem	twist everything round
poruszać się zwinnie jak kot	move nimbly like a cat
wziąć kota na kolana	sit a cat on one's lap
tyle co kot napłakał	next to nothing
koci	cat's, catlike, feline

kocie łby/bruk	cobblestones
jechać po kocich łbach	drive on cobblestones
żyć na kocią łapę	shack up with sb

Jaki może być kot

bezdomny/dziki/wolno żyjący	stray
w łaty	with spots, with patches
łaciaty	spotted
pręgowany	striped, tabby
przybłęda	stray
z długim wąsami	with long whiskers
wąsy	whiskers
z białymi łapkami	with white paws
łapka	paw
z krótkim ogonem	with a short tail
z ostrymi pazurkami	with sharp claws
pazurki	claws
z błyszczącą sierścią	with glossy fur/glossy coat
zagubiony	stray cat

Rasy kota – Cat’s breeds

dachowiec	European cat
norweski	Norwegian cat
Pers	Persian cat
syberyjski	Siberian cat
syjamski	Siamese cat
brytyjski niebieski	British Blue cat
rosyjski	Russian cat

Wyposażenie kota

konserwa kocia	tinned cat food
kuweta	litter tray/box
miska	bowl
żwirek	cat litter

Co potrafi robić kot

drapać	scratch
fukać/prychać	snort

linieć	shed its hair/fur
lizać	lick
łasić się	fawn (on someone)
miauczeć	miaow, mew
mruczeć	purr
myć się	clean himself/itself
ocierać się o nogi	rub against sb's legs
siedzieć na kolanach	sit on the lap
syczeć	hiss
wygiąć grzbiet	arch its back
zjeżyć się	bristle, bristle up
Kot zjeżył ogon.	The cat ruffled its tail.
Kot mruczy z zadowolenia, kiedy się go głaszcze.	The cat purrs contentedly when you stroke it.
Mój kot głośno mruczy.	My cat has a loud purr.
Koty często ostrzą sobie pazury na meblach.	Cats often sharpen their claws on the furniture.
Mój kot łasi się do mnie, gdy chce coś do jedzenia.	My cat fawns on me when he wants something to eat.
Mój kot chcąc mi okazać, że mnie kocha, ociera się o moje nogi i głośno mruczy.	My cat rubs against my legs and purrs loudly when she wants to show that she loves me.
Mój kot zjeżył się na grzbiecie, słysząc szczekanie psa.	My cat's back bristled at the sound of a barking dog.
Kot mnie zadrapał.	I've got a scratch from my cat.

Kot wygiął grzbiet, gdy zobaczył psa.	The cat arched its back when it saw the dog.
Dwa koty ganiały się po naszym ogrodzie.	Two cats were chasing each other around our garden.

Uwaga 10:

Polacy wołają kota słowami *kici, kici*, a Anglicy ***puss, puss*** lub ***here kitty, kitty***.

Angielskie powiedzenia ze słowem *cat*

- **Look, what the cat has brought in!** – Patrzcie, kogo to ja widzę! (przy niespodziewanym spotkaniu).
- **The cat has got their tongue.** – Nabrali wody w usta.
- **Has the cat got your tongue?** – Mowę ci odjęło?
- **She looks like something the cat brought in.** – Ona wygląda jak półtora nieszczęścia.
- **let the cat out of the bag** – zdradzić sekret
- **set the cat among the pigeons** – wsadzić kij w mrowisko
- **there is not enough room to swing a cat** – miejsce, o którym mówimy jest bardzo małe i

zatłoczone

Człowiek i zwierzę w porównaniach

Uwaga 11:

Porównując dwie rzeczy ze sobą w języku angielskim, używamy dwóch słówek: ***as*** oraz ***like***.

- ***As*** użyjemy wtedy, gdy w zdaniu występuje zwrot: *taki… jak…* – ***as… as…***, gdy chcemy powiedzieć, jaki ktoś lub coś jest w rzeczywistości, zwłaszcza gdy mówimy o zawodach, np.: *On pracuje jako urzędnik* – ***He works as a clerk*** lub gdy w zdaniu użyjemy takich słówek, jak ***accept***, ***be known***, ***describe***, ***regard***, ***refer to***, ***use***, np.: *Agata Christie jest znana jako autorka bardzo dobrych kryminałów.* – ***Agata Christie is known as an author of very good dectective stories***.
- ***Like*** użyjemy wtedy, gdy porównując dwie rzeczy ze sobą, będziemy mówić o podobieństwie między nimi, np.: *Ona śpiewała jak anioł* – ***She sang like an angel*** lub gdy w zdaniu użyjemy słówek: ***feel***, ***look***, ***smell***,

taste, np.: *Ona wygląda jak straszydło.* – ***She looks like a fright****.*

Porównania ze słówkiem *as*

- ***baranek/gołąbek*** *– lamb/dove*
  niewinny jak baranek/gołąbek – as innocent as a lamb/dove
- ***kret/nietoperz*** *– mole/bat*
  ślepy jak kret/nietoperz – as blind as a mole/bat
- ***lew*** *– lion*
  odważny jak lew – as bold as a lion
- ***lis*** *– fox*
  chytry jak lis – as sly/cunny as a fox
- ***mysz*** *– mouse*
  biedny jak mysz kościelna – as poor as a church mouse
- ***osioł/muł*** *– mule*
  uparty jak osioł/muł – as obstinate as a mule
- ***paw*** *– peacock*
  dumny jak paw – as proud as a peacock

- ***ptak*** *– bird*
  wolny jak ptak – as free as a bird
- ***pszczoła/mrówka*** *– bee/ant*
  pracowity jak pszczółka/mrówka – as busy as a bee/ant
- ***skowronek*** *– lark, skylark*
  szczęśliwy jak skowronek – as happy as a lark
- ***sowa*** *– owl*
  mądry jak sowa – as wise as an owl
- ***ślimak*** *– snail*
  powolny jak ślimak – as slow as a snail
- ***świnia*** *– pig*
  tłusty jak świnia – as fat as a pig
- ***wilk/jastrząb*** *– wolf, hawk*
  głodny jak wilk/jastrząb – as hungry as a wolf/hawk
- ***wół*** *– ox*
  silny jak byk – as strong as an ox
- ***wrona*** *– crow*
  prosto jak strzelił/w linii prostej – as the crow flies
- ***zając*** *– hare*
  zwariowany jak zając w marcu – as mad as a March hare

Porównania ze słówkiem *like*

- ***baranek*** *– lamb*
  On poszedł jak baranek na rzeź. – He went like a lamb to a slaughter.
- ***byk*** *– bull*
  Jak byk (słoń) w składzie porcelany. – Like a bull in a china shop.
- ***koń*** *– horse*
  On pracuje jak koń. – He works like a horse.
- ***ryba*** *– fish*
  Pije jak ryba (szewc). – He drinks like fish.
- ***śledzie*** *– herrings*
  Siedzimy jak śledzie w beczce. – We are sitting like herrings in a box.
- ***szczur –*** *rat*
  Wyglądasz jak zmokły szczur (zmokła kura). – You look like a drown rat.

6
O pogodzie i klimacie

Polak powie: Leje jak z cebra.

Anglisk wyrazi to samo jako: It is raining cats and dogs.

pogoda	**weather**
anomalie pogodowe	weather anomalies
bez względu na pogodę	whatever the weather, rain or shine
mapa pogody	weather map, weather chart
odpowiedni na każdą pogodę	suitable for all weathers/for all weather conditions
w razie pogody	the weather permitting
załamanie pogody	change of weather
załamanie pogody połączone ze spadkiem temperatury	change of weather accompanied by the fall in/the drop of temperature

O ładnej pogodzie powiemy:

bajeczna	fabulous
bezchmurna	clear
bezdeszczowa/sucha	dry
ciepła	warm
Wczoraj był całkiem ciepły dzień.	Yesterday it was a mild day.
cudowna	wonderful
idealna	ideal
ładna	fair, fine, good, lovely
łagodna	mild
okres łagodnej pogody	mild spell
piękna	beautiful
przepiękna	glorious
upalna	hot
bardzo upalna	sweltering
wspaniała	gorgeous
Myślę, że piękna pogoda utrzyma się przez kilka dni.	I think the fine weather will keep up for a couple of days.
Jeśli ładna pogoda utrzyma się przez kilka dni, truskawki w naszym ogrodzie zaczną dojrzewać.	If the fine weather holds for a few days, the strawberries in our garden will start ripening.

O brzydkiej pogodzie powiemy:

brzydka	bad
chłodna	cold
marna	miserable, wretched
niepogoda	bad weather
ohydna	foul, dirty
okropna	awful, horrible
paskudna	dirty, rotten, rough
pod psem	rotten weather
przygnębiająca	depressing
straszna	appalling, horrid
wstrętna	nasty
Okropna dziś niepogoda.	The weather is awful today.
Nie wychodźcie przy takiej pogodzie.	Don’t go out in this weather.
Byliśmy na urlopie w lipcu, ale pogoda nie dopisała.	We were on holiday in July, however, the weather fell short.
Mamy sierpień i wygląda na to, że zła pogoda utrzyma się przez jakiś czas.	It is August now and the bad weather looks lasting.

Jaka jeszcze może być pogoda

burzliwa	stormy, thunderous

chłodna	cool, chilly
deszczowa	rainy
diabelsko zimna	beastly cold
lodowata	icy
mroźna	frosty
rześka	crisp, brisk, fresh

Uwaga 1:

Słowo ***rainy*** nie zawsze znaczy *deszczowy*, ***a rainy day*** znaczy *czarna godzina, zostawić coś na czarną godzinę* – ***keep something for a rainy day***.

O każdej porze roku pogoda może być

bezwietrzna	windless
całkiem przyjemna	agreeable
dziwaczna	weird, freakish
kapryśna	fickle, freakish
łagodna	mild
niepewna	uncertain

nie do przewidzenia	unpredictable
słoneczna	sunny
umiarkowana	moderate, mild
w kratkę	changing all the time
wietrzna	windy
zmienna	changeable, fickle, variable

Opisując pogodę, używamy konstrukcji:

***It is* + przysłówek** lub ***There is* + rzeczownik**

Jest pogodnie/słonecznie. – It is sunny and bright./There is sun today.

ciepło	It is warm.	There is warm weather today.
deszczowo	It is rainy.	There is rain today.
duszno	It is stuffy/close/sultry.	There is stuffy/close/sultry weather today.
chłodno	It is chilly/cool.	There is chilly/cool weather today.
gorąco	It is hot.	There is heat today.

mroźno	It is frosty.	There is frost today.
mglisto	It is foggy.	There is fog today.
parno	It is sticky.	There is sticky weather today.
duszno	It is muggy.	There is muggy weather today.
pochmurnie	It is cloudy.	There are clouds today.
rześko	It is crisp/brisk/fresh.	There is crisp/brisk/fresh weather today.
sucho	It is dry.	There is dry weather today.
wilgotno	It is dump/wet.	There is dump weather today.
wietrznie	It is windy.	There is wind today.
zimno	It is cold.	There is cold today.
bardzo zimno	It is bitterly cold.	There is awfully cold weather today.

Przewidywania co do pogody możemy wyrazić na kilka sposobów:

Chyba będzie padać.

It is going to rain.

It looks like rain.

It will probably rain.

It may rain.

It might rain.

Dzień (prawdopodobnie) będzie słoneczny.

It is going to be a sunny day.

It looks like a sunny day.

It will probably be a sunny day.

It may be a sunny day.

It might be a sunny day.

Uwaga 2:

Mówiąc o zjawisku meteorologicznym, które dopiero się zaczyna, np. *Robi się ciemno/gorąco*, użyjemy konstrukcji **It is getting + przysłówek**, np. ***It is getting dark/hot***.

Opisując narastanie sytuacji związanej z pogodą, np. *Robi się coraz bardziej ciemno/gorąco*, posłużymy się zwrotem **It is growing + przysłówek**, np. ***It is growing dark/hot***.

Jaka jest dzisiaj pogoda?

What is the weather like today?

Jaką macie pogodę?

What sort of weather are you having?

Mamy ładną/brzydką pogodę.

Nice/nasty weather we are having.

Ale brzydka pogoda, prawda?

Nasty weather, isn't it?

Pogoda się psuje.

The weather is getting worse/is worsening/is deteriorating.

Chmurzy się.

The sky is lowering./The sky is clouding.

Jest pochmurno.

The sky is overcast.

Wstrętna pogoda! Cały dzień pada.

Nasty spell! It is raining the whole day.

Dzisiaj zrobiło się chłodno.

It is chilly today.

Jest chłód w powietrzu.

There is chill in the air.

Pogoda się poprawia.

The wheather is improving.

Rozpogadza się/przejaśnia.

It is clearing up./The weather is clearing up.

Ociepla się.

It is warming up.

Pogoda zmienia się na słoneczną.

The weather turns out sunny.

Robi się ładny dzień.

It turns out a fine day.

Robi się zimno/chłodno/ciepło/gorąco.

It is getting cold/chilly/warm/hot.

Pogoda utrzymuje się.

The weather keeps up.

Ładna pogoda jeszcze się utrzyma.

The weather will keep fine.

Pogoda na mnie wpływa.

The weather affects me.

Jak o pogodzie będzie mówił prezenter pogody

prezenter	weather man, weather forecaster, weather presenter
prognoza pogody	weather forecast, weather report
prognoza na jutro	outlook for tomorrow, forecast for tomorrow
prognoza na 24 godziny	24 hours forecast
na trzy dni	three-day forecast
prognoza długoterminowa	long-term forecast
przewidywać pogodę	forecast weather

Jaka jest prognoza na jutro? – What is the forecast for tomorrow?

Będzie…	There will be…
ocieplenie	warmer weather
ochłodzenie	colder weather
mgła	fog
Lokalnie mogą wystąpić mgły.	Fog patches may occur.
Mgła będzie opadać.	Fog will ease off.

Miejscami mgły i zamglenia.	Mist and fog in patches.
oblodzenie	icy patches, ice, icing
opady (deszczu, śniegu)	rainfalls, snowfalls, precipitation
opady deszczu	showers of rain
opady gwałtowne (deszcze)	outbreaks of rain
opady miejscami	in places, scattered
opady na obszarze na wschód od…	in the area east of…
niewielkie deszcze ze śniegiem	showers of sleet
opady obfite	heavy rains/snow
opady przelotne (deszczu, śniegu)	occasional, scattered, rain showers, snow showers, rain/snow at times
opady słabe/niewielkie	light showers
opady ulewne	heavy rain, heavy snowfalls
opady w większości kraju	in most parts of the country
opady w zachodniej części kraju	in the western part of the country
opady w poszczególnych częściach kraju	in various regions
opady zanikające	easing off, dying out
zanikające opady w ciągu nocy	rains will die out overnight
zanik opadów deszczu	the rain will stop
pogorszenie pogody	weather worsening
poprawa pogody	weather improvement

przejaśnienia	brighter spells, sunny spells, brighter intervals, sunny intervals, clearing up
przejaśnienia chwilowe	sunburst
Jutro będzie zachmurzenie z przejaśnieniami.	Tomorrow it will be cloudy with brighter spells/with sunny spells/with brighter intervals/with sunny intervals.
Pojutrze w ciągu dnia możemy się spodziewać przejaśnień.	The day after tomorrow during the day brighter spells/brighter intervals are expected.
przejaśnić się	clear up, brighten up
Niebo się przejaśnia.	The sky is clearing up.
Nareszcie się przejaśnia.	The weather is clearing at last.
Przestało padać i zaczyna się przejaśniać.	It has stopped raining and the weather is clearing.
Zaczęło się przejaśniać na horyzoncie.	The horizon started to brighten up.
rozpogodzenia	brighter spells, sunny spells
rozpogodzenie całkowite/chwilowe	clear skies/bright intervals
rozpogodzić się	clear up
zachmurzenie	clouds, cloudiness
zachmurzenie duże z rozpogodzeniami	cloudy with brighter spells/with sunny spells
zachmurzenie całkowite	overcast
duże	heavy clouds

zachmurzenie z przejaśnieniami	cloudy with brighter/with sunny spells
umiarkowane	moderate
zachmurzyć się (o niebie)	cloud over, become overcast
zachmurzony	clouded, overcast

Uwaga 3:

Mówiąc o pogodzie, aby określić pewną sytuację meteorologiczną, używamy słowa ***spell***.

Spell to okres, najczęściej krótki, w którym występuje pewien typ pogody – lub zjawisko atmosferyczne – w dużym nasileniu, jak np. deszcz, mróz, upał, rozpogodzenie.

Warm spell – fala/okres ciepła, ***cold spell*** – fala/okres chłodów, ***rainy spell*** – fala/okres deszczu, ***sunny spell*** – okres słonecznej pogody, ***nasty spell*** – paskudna pogoda.

Słowo ***spell*** może także oznaczać *urok, czary, zaklęcie*, np. tzw. zły urok – ***evil spell***, który może rzucić na człowieka czarownica. *Rzucić na kogoś urok, czary* – ***to cast a spell on sb***, a *zdjąć urok* – ***to break a spell***.

Jako czasownik ***spell*** znaczy też przeliterować jakieś słowo, zwłaszcza imię lub nazwisko: ***Could you spell your name, please?***

Dzień będzie… – The day will be …

bezchmurny	cloudless
bezwietrzny	windless, still, dull
burzowy	thundery, stormy
ciepły	warm
chłodny	cool, chilly
deszczowy	rainy, drizzly
duszny	close, sultry, sweltering
dżdżysty	showery
mglisty	foggy
spowity mgłą	folded/shrouded in a mist
mroźny	frosty
parny	sticky, sweltering
pochmurny	cloudy, overcast
pogodny	sunny
upalny	hot, scorching, sweltering
słoneczny	sunny

śnieżny	snowy
wilgotny	**damp, wet, humid**
wilgotność powietrza	air humidity
barometr	**barometer, weather/rain glass, mercury**
Idzie w dół.	It is falling.
Idzie w górę.	It is rising.
ciśnienie atmosferyczne	**atmospheric pressure**
wysokie	high
niskie	low
Ciśnienie waha się.	The pressure fluctuates.
Opada.	It falls.
Wzrasta.	It rises.
front atmosferyczny	**atmospheric front**
niż atmosferyczny	an area of low pressure
niż	low
obszar wysokiego/niskiego ciśnienia	high/low pressure area
słaby klin wysokiego/niskiego ciśnienia	weak ridge of high/low pressure
wahania ciśnienia	pressure fluctuations
wyż atmosferyczny	an area of high pressure
wyż	high
temperatura	**temperature**

maksymalna	maximum temperature
maksymalna temperatura 15°C	maximum temperature 15 degrees Centigrade above zero
minimalna	minimum temperature
poniżej zera	below zero/freezing
powyżej zera	above zero
Podniesie się.	The temperature will rise.
Spadnie.	The temperature will fall down/will drop.
Temperatura spadnie do 15 stopni Celsjusza.	The temperature will reach a low of 15 degrees Centigrade.
Nocą temperatura obniży się do 2 stopni.	The overnight low will be two degrees.
spadek	fall in temperature, drop of temperature
stopień	degree
wzrost	rise in temperature
Tyle prognoza, ode mnie to wszystko, do zobaczenia, do jutra.	**That's the forecast, that's all from me, until tomorrow.**

Uwaga 4:

Anglosasi podają temperaturę albo w skali Celsjusza (temperatura zamarzania wody przy 0

stopni, wrzenia przy +100 stopniach), dodając po liczbie i słowie ***degrees*** określenie ***Centigrade*** lub ***Celsius***, albo w skali Fahrenheita (temperatura zamarzania wody –32 stopnie, wrzenia +212 stopni), dodając po liczbie i słowie ***degrees*** słowo ***Fahrenheit***. 0 stopni Celsjusza = 32 stopnie Fahrenheita. *Temperatura nie spadnie poniżej 25 stopni Celsjusza* – ***The temperature will not drop below twenty five degrees Centigrade/Celsius***. *Ile to będzie w skali Fahrenheita?* – ***What's that in Fahrenheit?***

Pory dnia i roku

pora	time
pora dnia (część)	time of the day
o tej porze dnia	at this time of the day
z dnia na dzień (nagle)	overnight
z roku na rok	from year to year
brzask	dawn, daylight
o brzasku	at dawn, at the crack of dawn, at the break of day
ciemności	darkness

w ciemnościach/po ciemku	in the darkness
mrok	darkness
w mroku	in the darkness
Mrok spłynął na ziemię.	Darkness fell over the earth.
noc	**night, night-time**
Noc zapada.	Night falls.
Noc będzie spokojna.	The night will be still.
dzień i noc	day and night, night and day
białe noce	white nights
noc bezgwiezdna	starless night
noc bezsenna	sleepless night
noc gwieździsta	starlit night
noc polarna	the polar night
noc poślubna	wedding night
noc świętojańska	Midsummer’s Night
noc sylwestrowa	New Year’s Eve
jechać nocą samochodem	drive overnight
mieć noc spokojną/niespokojną	have a comfortable/uncomfortable night
nie wrócić na noc	stay out all night
podróżować w nocy	travel by night
pracować po nocach	work nights

zatrzymać się na noc w Warszawie	have an overnight stay in Warsaw
zostać u kogoś na noc (nocować)	stay/spend the night with sb, stay overnight with sb/at sb's place

Uwaga 5:

Słowo ***night*** jest poprzedzane różnymi przyimkami: ***at***, ***by***, ***for***, ***in***, ***into***, ***on***, ***to***.

noc	night
nocą	by night
całą noc	all night long, the whole night, throughout the night
co noc	every night, each night, night after night
do późna w nocy	late into the night
nocą	by night (np. Warsaw by night)
późno w nocy	late at night
poprzedniej nocy	the night before
na noc	for the night, overnight
w nocy w piątek	on the night of Friday

w nocy z piątku na sobotę	the night from Friday to Saturday
w ciemną noc	in the depth of night
w nocnej ciszy	in the still of the night
cisza nocna	quiet hours
południe	noon, midday
w samo południe	at high noon
o godzinie 12 w południe	at twelve noon
popołudnie	afternoon
po południu	in the afternoon
godzina 4 przed południem/po południu	four a.m./four p.m.

Uwaga 6:

Skrót **a.m**. pochodzi od łacińskiego *ante meridiem* – przed południem, a skrót **p.m.** od łacińskiego *post meridiem* – po południu.

półmrok	**semi-darkness**
północ	**midnight**
o północy	at midnight
po północy	after/past midnight

Właśnie minęła północ.	It's just after midnight.
rano/ranek	**morning**
rankiem	in the morning
o 5 rano	at five o'clock in the morning
do rana	till the morning
do białego rana	till the crack of dawn/the early hours/the small hours
nad ranem	at dawn, in the morning
wcześnie rano	at an early hour
w niedzielę rano	on Sunday morning
z samego rana	first thing in the morning, early in the morning
Pamiętaj, żebyś to zrobił z samego rana.	Remeber to do it first thing in the morning.
świt	**dawn, daybreak**
o świcie	at dawn
od świtu do nocy	from dawn till dusk, from sunup to sundown
bladym świtem	at the crack of dawn
Zaczęło świtać.	Dawn broke.
wieczór	**evening, night**
wieczorem	in the evening, at night
pod wieczór	towards the evening
Wieczór zapada.	The night falls.

wziąć wolny wieczór	take a night off
zmierzch/zmrok	twilight, dusk, nightfall
do zmroku	untill dark
o zmroku	at dusk
po zapadnięciu zmroku	after dark
przed zmrokiem	before dark
Już zmierzcha./Robi się ciemno.	It is growing/getting dark already.
Zapada zmrok.	Dusk is falling.
zmierzchać	grow dark
pory roku	**seasons of the year**
o tej porze roku	at this time of the year
pora deszczowa	rainy season
pora sucha	dry season
przedwiośnie	**early spring**
wiosna	**spring**
Wiosną dnia przybywa**.**	In spring the days are longer.
lato	**summer**
upalne	hot
babie lato	Indian summer
nitki babiego lata	gossamer threads
jesień	**autumn, fall**
złota jesień	warm spell of autumn weather

Jesienią dnia ubywa	In autumn the days are shorter.
zima	**winter**
łagodna	mild
surowa	severe, harsh

Co się wiąże z porami dnia i roku

burza	**storm**
Burza wisiała w powietrzu.	There was storm in the air.
Burza zerwała się nad ranem.	The storm broke in the morning.
pomruk burzy	rumble of thunder
burza gwałtowna	violent storm
burza szalejąca	raging/raving storm
burza zbliżająca się/nadciągająca	upcoming/approaching storm
burza z piorunami	thunderstorm
błyskawica	lightning, bolt of lightning
błyskać się	lighten
zygzak błyskawicy	streak of lightning
grzmot	thunder
zagrzmieć	thunder, rumble
W oddali toczył się grzmot.	A thunder rolled in the distance.

piorun, grom, grzmot	thunder, thunderbolt
jak grom z jasnego nieba	like a bolt from/out of the blue
ciskać na kogoś gromy	thunder at/against sb
jak jasny piorun!	like hell!
Niech go piorun trzaśnie!	To hell with him!
zrobić coś piorunem	do sth in a flash
piorun (błysk)	lightning
błysk pioruna	flash of lightning
odgłos/pomruk pioruna	rumble of thunder
huk/trzask pioruna	clap/crash/roar of thunder
huknąć	rumble, clap
uderzenie pioruna	stroke of lightning
uziemić	run to earth
być porażonym piorunem	be thunderstruck, be electrocuted

Rano była cisza przed burzą.

In the morning there was calm before the storm.

Tom i Betty myśleli, że może ***burza przejdzie bokiem***, więc poszli na spacer.

Tom and Betty thought that ***the storm would go close by***, so they went for a walk.

W połowie spaceru zaskoczyła ich burza.

While still walking they were overtaken by a storm/they were caught in the storm.

Tom i Betty ***schronili się przed burzą*** w starym domu.

Tom and Betty ***sheltered from the storm*** in an old house.

Usłyszeli ***groźny huk pioruna w oddali***.

They could hear ***a menacing rumble of distant thunder***.

Straszliwy huk pioruna przestraszył ich.

A terrific crash of thunder frightened them.

Huk pioruna rozległ się w powietrzu.

A clap of thunder reverberated throughout the air.

Nie możemy wyjść teraz, bo ***ciągle się błyska*** – powiedział Tom.

We can't leave now, ***there are constant flashes of lightning*** – said Tom.

O, piorun trzasnął w drzewo.

Oh, the lightning struck a tree.

Błyska się i grzmi.

It lightens and thunders.

Burza nasila się.

The storm is getting up./The storm is gathering in force.

Burza szaleje.

The storm is raging.

Burza rozszalała się.

The storm broke out.

Po pół godzinie burza ucichła.

After half an hour the storm has died down/ has died away.

Burza przestała szaleć.

The storm has raved itself out/has blown itself out.

Burza minęła. Możemy bezpiecznie wrócić do domu – powiedział Tom.

The storm has passed/the storm is over. We can go back home safely – said Tom.

chłód	**cold, coolness, chill**
chłod poranka	the cool of the morning
fala chłodów	wave of cool air
Od drzwi ciągnie chłodem.	There is some cold air coming off the door.

Na dworzu jest chłodno.	It is cool outside.
chmury	**clouds**
Z dużej chmury mały deszcz.	Much cry and little wool.
chmurka	little cloud, cloudlet
pod chmurką	under the stars, in the open air
oberwanie chmury	cloudburst
chodzić z głową w chmurach	walk about with one's head in the clouds
Poeci nie bywają praktyczni, zawsze chodzą z głową w chmurach.	Poets aren't very much of pragmatics, they always walk about with their heads in the clouds.
Po niebie płynęły białe obłoki.	White clouds were floating/were sailing across the sky.
Po niebie płynęły ciemne chmury.	Dark clouds were drifting across the sky.
Słońce schowało się za chmurami.	The sun hid behind the clouds.
Wkrótce słońce wyszło zza chmur.	Soon the sun came out/ emerged from behind the clouds.
Po godzinie na niebie nie było ani jednej chmurki.	After an hour there wasn't a single cloud in the sky.
chmurzyć się	cloud over, become overcast
Zachmurzone niebo.	The sky is overcast.
Znów zaczęło się chmurzyć.	It started to cloud over again.

pochmurny	cloudy, overcast
deszcz	**rain**
deszczyk	spatter of rain, drizzle
deszczówka	rainwater
krople deszczu	rain drops
na deszczu	in the rain
opady deszczu	rainfall
potoki deszczu	torrents of rain
Zanosi się na deszcz.	It looks like rain.
lać	pour
lać strumieniami	come down in sheets/in torrents, stream down
lunąć	lash down
Dzisiaj nie będzie padać.	It will be dry today.
schronić się przed deszczem	shelter oneself from the rain
Deszcz pada.	It is raining.
Deszcz kropi.	The rain is spotting.
Deszcz leje.	The rain is pouring.
Deszcz leje się strumieniami.	The rain is streaming down.
Leje jak z cebra.	It is raining cats and dogs.
Leje przez cały dzień.	It has been pouring all day.
Deszcz stuka o szyby/bębni po szybach.	The rain patters on/against the windowpanes.

Spływa po szybach.	The rain dribbles/ripples down the panes.
Deszcz tłucze o szyby.	The rain lashes against the windowpanes.
Deszcz pluska/szumi o szyby.	The rain splatters against the windowpanes.
Lubię słuchać szumu deszczu.	I like to listen to the beating down of rain.
Deszcz zacina mi prosto w twarz.	The rain is driving in my face.
Deszcz zelżał.	The rain has eased up/has eased off/has lessened.
błoto	mud

Uwaga 7:

Mówiąc, że jakieś zjawiska atmosferyczne maleją lub ustępują – zanikają, w języku angielskim używamy następujących słów:

- **burza/wiatr ustępuje** – the storm/the wind is subsiding/is dying out
- **deszcz ustępuje** – the rain is easing off/is easing up/is lessening
- **woda, rzeka/powódź opada** – the water/the river/the flood is subsiding

- **mróz puszcza/maleje** – the frost is easing off/is easing up/is letting up
- **mgła opada, rozwiewa się –** the fog/mist is lifting up/is subsiding/is easing off
- **wiatr cichnie, ustaje** – the wind is easing off/is easing up/is lessening/is subsiding/is dying out/is dying away

Rodzaje deszczu

deszcz ze śniegiem	sleet
gwałtowny i krótkotrwały	flurry of rain
mżawka	drizzle
mżyć	drizzle
nawałnica	rain squall
oberwanie chmury	cloudburst
plucha	beastly weather
przelotny	shower
rzęsisty	torrential
Padał rzęsisty deszcz.	The rain was pouring down in torrents.
Gdy wychodziliśmy z domu lunął rzęsisty deszcz.	When we were leaving the rain came down with vengeance.

szkwał	squall
ulewa	downpour, torrential rain, gust of rain, rain storm, heavy fall of rain
ulewny	heavy/pouring/torrential rain
ulewne deszcze	heavy showers
zacinający deszcz	slanting/gusting rain

Pada deszcz.

It is raining.

Jest coraz większy.

The rain is getting up.

Rozpadało się na dobre.

The rain set in.

Leje.

It is raining heavily./It is pouring.

Leje jak z cebra.

It is raining cats and dogs.

Lepiej schowajmy się pod drzewem.

We had better shelter ourselves under the tree.

Przemokniemy do suchej nitki.

We will get soaked to the skin.

Przemokniemy na wylot.

We will get wet through.

Zobacz, deszcz staje się mniejszy.

Look, the rain is easing off/easing up.

Przestaje padać.

It stops raining.

Możemy śmignąć do samochodu i wracać do domu.

We can make a dash for a car and drive back home.

duchota	**sultry weather, sultriness, sweltering conditions**
Jest upał i powietrze stoi, dlatego jest duszno.	There is heat and the air is still, that's why it is sultry.
duszno	stuffy, muggy
Ale tu duszno!	It's so stuffy in here!
Duszno mi.	I can't breathe.
gołoledź	**black ice**
grad	hail
kulki gradu	hailstones
padać	hail, fall
Wczoraj padał grad wielkości kurzych jaj.	Yesterday egg-sized hailstones were falling/hailstones of the size of eggs were falling.

gwiazda	**star**
gwiazda betlejemska	the Star of Bethlehem
gwiazda Dawida	the Star of David
gwiazda polarna	the North Star, the Pole Star, Polaris
gwiazda poranna	the morning star
gwiazda przewodnia	pole star, guiding light (przenośnie)
spadająca gwiazda	falling/shooting star
szczęśliwa gwiazda	lucky star
gwiazda wieczorna	the evening star
gwiazdy na niebie	the stars in the sky
błyszczą	shine, glimmer
blask gwiazd	glitter of/light of the stars
migocą	twinkle, glimmer, glitter, shimmer
migotanie	glitter, glimmer, twinkle, shimmer
świecą	glitter, twinkle, shine
światło gwiazd	starlight
Widać gwiazdy na niebie.	The stars are out.
Co mówią gwiazdy?	What do the stars foretell?
być zapisanym w gwiazdach	be written in the stars
czytać w gwiazdach	read the stars

urodzić sie pod szczęśliwą gwiazdą	be born under a lucky star
urodzić się pod nieszczęśliwą gwiazdą/mieć pecha	be ill-starred
zobaczyć wszystkie gwiazdy w oczach	see stars (przenośnie)
typ spod ciemnej gwiazdy	scoundrel of the deepest dye
gwiazdozbiór/konstelacja	constellation

Uwaga 8:

Gdy światło pada na przedmioty gładkie, wtedy one błyszczą, skrzą się, mienią, migocą odbitym światłem. Podobnie zauważamy światło gwiazd i księżyca. W języku angielskim jest kilka słów na opisanie tego zjawiska:

- **glimmer** – migotanie, migotać (tego słowa użyjemy mówiąc o świetle świecy, gwiazd, o powierzchni wody): *The lake was glimmering in the sun, they could see the lights glimmering at sea*.
- **glitter** – migotanie, blask, migotać, skrzyć się, mienić, błyszczeć (tego słowa użyjemy, mówiąc o świetle gwiazd, klejnotach, lodzie, śniegu, wodzie): *Stars glittered in a clear sky, glitter of*

the sea, her jewellery glittered under the light of candles.

- **sparkle** – blask, błyszczeć, lśnić, skrzyć się (tego słowa użyjemy mówiąc o klejnotach, wodzie, lodzie, śniegu): *They looked at the sea sparkling in the sun, the grass in the garden was sparkling with frost*.
- **shimmer** – migotanie, migotać, połysk, blask, błyszczeć, mienić się (tego słowa użyjemy mówiąc o wodzie, klejnotach, płomieniu świecy): *They were looking at the sea shimmering in the monlight, I admired the shimmer of her pearl, moonlight shimmering on the lake*.
- **twinkle** – migotanie, migotać, mrugać, błysk, błyszczeć, skrzyć się (tego słowa użyjemy mówiąc o gwiazdach, klejnotach, świetle): *Stars were twinkling in the sky*.

Tych samych słów używamy w znaczeniu przenośnym: *iskierka nadziei* – ***glimmer of hope***, *błysk nienawiści w czyichś oczach* – ***glitter of hatred in sb's eyes***, *jej oczy skrzyły się radością* – ***her eyes twinkled/sparkled with joy***, *jej oczy błyszczały* – ***her eyes glittered***. Natomiast

przysłowie przestrzega: ***All that glitters is not gold.*** – Nie wszystko, co się świeci, jest złotem.

księżyc	**the moon**
sztuczny księżyc	satellite
zanikający księżyc	the waning moon
Księżyca ubywa.	The moon is on the wane.
przy księżycu	in the moonlight, by moonlight
blask księżyca	shimmer/glitter of the moonlight
fazy księżyca	phases of the moon
poświata księżyca	glow/gleam of the moon
promienie księżyca	moonbeams, moon rays
sierp księżyca	the crescent
światło księżyca	moonlight
Tom spotykał się z Betty przy świetle księżyca.	Tom used to meet Betty by the moonlight.
Niebo srebrzyło się od światła księżyca.	The sky was a brilliant silver from the moonlight.
Księżyc przeświecał przez chmury.	The moon showed through the clouds.
wschód księżyca	moonrise
zachód księżyca	moonset
Tom i Betty spacerowali nocą przytuleni do siebie czule i tylko	Tom and Betty used to walk in the night embracing fondly each

księżyc oświetlał im drogę.	other, and only the moon lit their way.
kwadra	quarter
pierwsza kwadra	first quarter
druga kwadra	last quarter
miesiąc księżycowy	lunar month
nieoświetlona strona księżyca	the dark side of the moon
pełnia	full moon
Księżyc jest w pełni.	It is full moon.

Uwaga 9:

W języku angielskim jest kilka powiedzeń ze słowem ***moon***: ***cry for the moon*** – to *żądać gwiazdki z nieba*, ***once in a blue moon*** – *raz od wielkiego dzwonu/od święta*, ***moon around/about*** – *wałęsać się, nic nie robić*, ***be over the moon*** – *nie posiadać się z radości, być w siódmym niebie*.

lód	**ice**
warstwa lodu na jezdni	black ice
pokryć się lodem (rzeka, jezioro)	freeze over, ice over
W słońcu lód skrzył się na jeziorze.	The ice on the lake sparkled in the sun.

lodowaty (deszcz, nogi, ręce, woda, wiatr)	icy, ice-cold
lodowaty pokój	freezing room
W tym pokoju jest lodowato.	This room is freezing.
Tu jest lodowato.	It’s freezing in here.
Mam lodowate ręce i całe nogi.	My hands and legs are ice-cold/icy.
oblodzenie	ice, icing, icy patches
Uwaga na oblodzenia!	Watch out for icy patches!
Miejscami na drogach mogą wystąpić oblodzenia.	There might be patches of ice on the roads.
Miejscami duże oblodzenia.	Ice in places, heavy icing in places.
śliski	slippery
sopel lodu	icicle
Sople lodu zwisały z dachu.	Icicles hung from the roof.
mgła	**fog**
gęsta	dense/thick fog
lekka mgła/opary	haze
mgiełka nad ziemią	mist
mgły poranne	morning mists
pasmo gęstej mgły	fog bank
zasłona mgły	blanket of fog
jak przez mgłę	as if through the fog/haze/mist

Od morza napływała mgła.	Fog was drifting from the sea.
Gęsta mgła zaległa nad miastem.	Dense fog hung over the city.
Całe miasto było spowite mgłą.	The whole city was misty/was mist-covered/veiled in mist.
Miasto było sparaliżowane przez mgłę.	The city was fogbound.
Nocą mgła spłynęła na lasy, pola i łąki.	During the night fog fell over the forests, fields and meadows.
Wszystko było spowite mgłą.	Everything was shrouded in mist.
Nad ranem słońce przedzierało się przez mgłę.	In the early morning the sun started to show through the mist.
Potem mgła podniosła się/zanikła/rozwiała się.	Later the fog lifted/eased off/ subsided/dispersed.
Słońce wyszło na pogodne niebo.	The sun came up to the bright skies.
mróz	**frost**
dwa stopnie mrozu	two degrees of frost
fala mrozu	cold wave
mróz na szybach	frost work/pattern
ostry mróz	sharp frost, severe frost
siarczysty mróz	biting frost
tęgi mróz	hard frost
trzaskający mróz	ringing frost

Mróz zelżeje do piątku.	Frost will ease up/ease off/will let up before Friday.
marznąć	freeze, feel the cold
Marzną mi ręce i nogi.	My hands and feet are freezing.
marznący	freezing
marznąca mżawka	freezing drizzle
mroźny	frosty
odmrożony	frostbitten
odmrożenie	frostbite
przemarznąć	freeze
przemarznięta osoba	frozen person
przemarznięte rośliny	frostbitten plants
przemarznięte ręce/nogi	frozen hands/feet
Przemarzłem do szpiku kości.	I was chilled to the marrow, I was frozen stiff.
Przemarzłam na mrozie.	I froze in the cold.
przymarznąć do czegoś	freeze fast to sth
zamarzać	freeze
punkt zamarzania (zero stopni)	freezing point
Jutro temperature będzie poniżej zera.	Tomorrow the temperature will be below freezing.
zamarznąć	be frozen, freeze over, ice over
zamarznąć (jezioro, rzeka)	ice over, freeze, freeze over

Rzeki, jeziora i stawy zwykle zamarzają zimą.	Rivers, lakes and ponds usually freeze over in the winter.
zamarznąć (woda w rurach)	ice up
Ziemia jest zamarznięta.	The ground is frozen hard.
przymrozek	slight frost
lekki przymrozek	touch of frost
gruntowy przymrozek	ground frost
jesienne przymrozki	early frost
wiosenne przymrozki	late frost

Dziś rano ***powietrze było mroźne/rześkie***.

This morning ***the air was frosty/crisp/brisk***.

Nocą ***będzie sześć stopni mrozu***.

Tonight ***there will be six degrees of frost***.

Drogi będą śliskie.

The roads will be slippery.

Drogi będą oblodzone.

There will be ice on the roads./The roads will be icy.

Ubiegłej zimy ***wielu bezdomnych zamarzło na śmierć z powodu ostrego mrozu***.

Last winter ***a lot of homeless people were frozen to death as there was sharp frost***.

Ostatniej zimy ***wszystkie rzeki i jeziora pokryły się lodem***.

Last winter ***all rivers and lakes were frozen over/iced over***.

Myślę, ***że jutro też będzie silny mróz***.

I think tomorrow ***it will be freezing hard***.

W tym roku mrozy nastały już w październiku.

This year the freezing has come already in October.

Na dworzu jest duży mróz.

It is freezing outside.

Zamknij okno proszę, jest mi okropnie zimno.

Shut the window, please, I'm freezing.

Włóż czapkę, jest ***lodowaty wiatr***.

Put your cap on, there is ***freezing wind***.

niebo	**sky, skies**
na niebie	in the sky
niebo bezchmurne	clear sky
niebo pochmurne i deszczowe	cloudy and rainy skies
rozgwieżdżone	starry, star-filled, starlit

usiane gwiazdami	set with stars, studded with stars
zachmurzone	cloudy, overcast
Niebo pociemniało.	The sky went dark.
Niebo przejaśniło się.	The sky cleared.
Niebo roziskrzone gwiazdami.	The sky full of glittering stars.
Po niebie płynęły chmury.	Clouds drifted across the sky.
zorza poranna na niebie	daylight
zorza wieczorna	twilight, afterglow, the glow of the evening sky
tęcza	**rainbow**
tęczowy	rainbow coloured
odwilż	**thaw**
topnieć	thaw
topić się	melt
słońce	**the sun**
jaskrawe	brilliant sun
oślepiające	glaring sun
polarne słońce	midnight sun
palące słońce	scorching sun
zamglone	dim sun
blask słońca	sunshine, sunlight
w blasku słońca	in the blaze of the sun, in bright sunlight

oślepiający blask słońca	glare of the sun, dazzling sunshine
świecić oślepiającym blaskiem, razić, bić w oczy	dazzle, glare
słoneczny blask słońca	brilliant sunlight, bright sunlight
plamy na słońcu	sunspots
promienie słońca	sunbeams, sunrays, rays of sunlight/sunshine
palić, prażyć, piec (słońce)	scorch, beat down
Słońce prażyło ich w plecy niemiłosiernie.	The sun was beating down on their backs mercilessly/unmercifully/relentlessly.
słoneczny	sunny
Dzień wstał słoneczny.	The day dawned sunny.
nasłoneczniony	sunlit
zalany słońcem	sunlit
słoneczna pogoda	sunshine, sunny weather
Słońce wschodzi.	The sun rises.
wschód słońca	sunrise
Słońce zachodzi.	The sun sets.
zachód słońca	sunset
o wschodzie/zachodzie słońca	at sunrise/at sunset
Słońce schowało się za chmurami.	The sun hid behind the clouds.

Słońce prześwieca przez chmury.	The sun is showing through the clouds.
Słońce wychodzi.	The sun is coming up.
Słońce wyszło.	The sun is out.
Około popołudnia słońce przebiło się przez chmury.	Around midday the sun broke through the clouds.

Rano promień słońca wpadł do pokoju Betty i ją obudził.

In the morning ***a ray of sunlight burst into Betty's room*** and woke her up.

W ciągu dnia Tom i Betty byli na plaży i ***słońce raziło ich w oczy***.

During the day Tom and Betty were on the beach and ***the sun was glaring straight into their eyes***.

Gdy wracali do domu ***słońce ciągle było jaskrawe i oślepiało ich,*** gdyż nie mieli ***okularów słonecznych***.

When they were coming back home ***the sun was still brilliant and they were dazzled by it*** since they had no ***sun glasses***.

Wieczorem Tom i Betty stali nad brzegiem morza i patrzyli na promienie zachodzącego słońca.

In the evening Tom and Betty were standing at the seacoast and looking at the rays of the setting sun.

Morze migotało w zachodzącym słońcu.

The sea was glittering/sparkling in the setting sun.

Tom pomyślał: ***Blask słońca jest piękny, blask morza również jest piękny***, lecz najpiękniejszy jest blask miłości i szczęścia w oczach Betty.

Tom thought: ***Sunshine is beautiful, glitter of the sea is beautiful too,*** but the glitter of love and happiness in Betty's eyes is the most beautiful.

Tom i Betty siedzieli ***na pniu zwalonego drzewa***, podziwiali jezioro i ***oświetlone słońcem zbocza gór***.

Tom and Betty were sitting ***on the fallen tree trunk*** and admiring the lake and ***the sunlit slopes of the hills***.

Przed nimi rozciągała się ***dolina zalana słońcem***.

In front of us them ***there was a sunlit valley***.

Jezioro iskrzyło się w słońcu.

The lake sparkled in the sunlight.

Siedzieli ***na słońcu***.

They were sitting ***in the sun***.

Słońce raziło ich w oczy, oślepiało ich.

The sun was glaring straight into their eyes, it was dazzling.

Było duszno i nie było czym oddychać.

It was stuffy and there was hardly a breeze of air.

Ale byli szczęśliwi, bo byli zakochani.

However, they were happy as they were in love with each other.

susza	**drought**
suchy, sucho	dry
śnieg	**snow**
śnieg z deszczem	sleet
śnieg kopny	drifted snow
kurzawa	drifting snow, snowstorm
odblask śniegu	glare of the light in the snow
opady śniegu	snowfall, fall of snow
płatki śniegu	snowflakes
śnieżek	light snow
śnieżyca	blizzard
gwałtowna śnieżyca	gust of snow
śnieżki	snowballs
Królewna Śnieżka	Snow White

tumany śniegu	drifting snow
ośnieżony	snowy, snow-capped
śnieżny/a	snowy
śnieżnobiały	snow-white
burza śnieżna	snowstorm
lawina śnieżna	avalanche
zaspa śnieżna	snowdrift, drift of snow, bank of snow
odśnieżyć	clear up of snow
zawieja	blizzard
zawiewać/zacinać	gust, drive, slant down, fall in drifts
Śnieg zacinał nam w twarz.	The snow was gusting in our faces.
Śnieg zacinał.	The snow was falling in drifts.
Zdarzało się, że w Afryce Północnej padał śnieg.	It has been known to snow in North Africa.
bałwan	snowman
błyszczeć w słońcu (śnieg)	sparkle in the sunlight
nawiać śniegu	blow in snow
Wczoraj wiatr nawiał góry śniegu.	Yesterday the wind blew in piles of snow.
padać (śnieg)	snow, fall
pokryć/zasypać (śnieg)	cover
skrzypieć	crunch

Gdy jest mróz, śnieg skrzypi pod nogami.	When it is frosty snow crunches underfoot.
być zasypanym	be covered with, be snowed in/be snowed up, be snowed under, be burried, be avalanched
Śnieg padał cały dzień i zasypał pola.	It was snowing all day and the snow covered the fields.
Wczoraj w Alpach dwóch turystów z Francji zostało zasypanych przez lawinę.	Yesterday in the Alps two French tourists were avalanched/were burried by the avalanche.
Ubiegłej zimy schroniska w Tatrach były zasypane przez kilka dni.	Last winter shelters in the Tatras were snowed in/were snowed up/were snowed under for a few days.
Szczyty gór są pokryte śniegiem.	Mountain peaks are covered with snow.
Śnieg się nie utrzyma długo, jeśli temperatury będą wysokie.	The snow will not last long if the temperatures will be high.
Gdy przyjdzie odwilż, śnieg spłynie z gór.	When the thaw comes, the snow will flow down the mountains.
szron/szadź	**hoar frost, rime frost**
oszronić/pokryć się szronem	frost up, frost over
Mróz oszronił dachy.	The roofs were frosted over.
oszroniony	frosted, frosted up, frosted over
oszronione szyby	frosted windowpanes
być oszronionym	be covered with frost, frosted
upał	**heat**

upał nie do zniesienia	unbearable heat
żar/skwar	scorching heat
w letnim skwarze	in the heat of the summer
Żar leje się z nieba.	It is boiling hot.
fala upałów	heatwave/heat wave, hot spell
Napływa fala upałów.	A heatwave is moving in.
Ale upał!	It’s scorching!
Można się ugotować w taki upał.	It’s sweltering in here.
W taki upał nikomu nie chce się jeść.	In such heat nobody is hungry.
Rośliny zwiędły w upale.	The plants wilted in the heat.
Dusiliśmy się w pokoju w 30-stopniowym upale.	We were stifling in the room in the 30- degree heat.
Byliśmy zlani potem z gorąca.	We were sweltering.
Pociliśmy się z gorąca.	We were sweating in the heat/with the heat.
Byliśmy wykończeni z gorąca.	We were exhausted by the heat.
upalny	hot
upalny, duszny, parny	sweltering
skwarny, bardzo gorący	scorching hot

Uwaga 10:

Słowo ***heat*** znaczy także *ferwor*, *w ferworze czegoś*: ***in the heat of sth***, np. *w ferworze dyskusji* – ***in the heat of the discussion***. ***Heat*** to również ogień, płomień w kuchence: *zmniejszyć/zwiększyć płomień* to ***turn down/turn up the heat***, a w odniesieniu do zwierzyny płowej ***heat*** znaczy *ruja*, ***be in/on heat*** – *mieć ruję*.

wiatr	**wind**
Kto sieje wiatr, ten zbiera burzę.	Sow the wind and reap the whirlwind.
Biednemu zawsze wiatr w oczy wieje.	The poor must pay for all.
na wietrze	in the wind
pod wiatr	against the wind, upwind, in the wind's eye
z wiatrem	with the wind, downwind, before the wind
wiatr od lądu	offshore wind
wiatr od morza	onshore/inshore wind
wiatr w plecy	tail wind
wiatr chłodny	fresh wind
wiar halny	foehn wind
wiatr lodowaty	icy/frosty/freezing wind
wiatr niesłabnący	unabated wind

wiatr porywisty	gusty/gusting/boisterous wind
Wieje porywisty wiatr.	The wind is blowing in gusts, the wind is gusting.
przeciwny wiatr	adverse wind
skręcający ku zachodowi	turning west
wiatr słaby	light/slight/soft wind
wiatr szalejący	raging wind
wiatr wyjący	howling wind
wiatr zmienny	variable/changeable wind
podmuch/poryw wiatru	gust of wind
Wiatr w porywach do 80 km na godzinę.	The wind gusting up to 80 km an hour.
siła wiatru	wind force, wind power
wiatr o sile 9 w skali Beauforta	wind force 9 on the Beaufort scale
szelest/szmer wiatru	rustle of the wind
Wiatr szeleścil delikatnie liśćmi drzew.	The wind rustled softly the leaves of the trees.
szybkość wiatru	wind speed
Wiatr wiał z szybkością 100 km na godzinę.	The wind was blowing at a speed/rate of a hundred kilometres an hour.
Wiatr wieje/dmie.	The wind blows.
Wzmaga się/nasila się.	It picks up, it is getting up, it increases in force.

Wiatr wyje/jęczy/zawodzi.	The wind howls/moans/wails/whines.
Wiatr zrywa się.	The wind rises.
Wiatr zerwał mi/zwiał mi kapelusz z głowy.	The wind blew my hat off my head.
Drzewa uginają się na wietrze.	The trees are bending in the wind.
Wiatr ucichł.	The wind has died down/has died away.
kołysać się na wietrze	sway in the wind
łopotać na wietrze	flap/flutter in the wind
Flagi łopotały na wietrze.	The flags were fluttering/were flapping in the wind.
Coś wisi w powietrzu.	There is something in the wind.
Nie rzucaj słów na wiatr.	Don’t make wild promises, don’t waste words.
Szukaj wiatru w polu.	You won’t see that again.
wiatrem podszyty (ubranie)	flimsy

Rodzaje wiatru

bryza	breeze
cyklon	cyclone
huragan	hurricane, windstorm

tajfun	typhoon
tsunami	tsunami
tornado	tornado
trąba powietrzna	whirlwind, twister
wichura	gale, storm
wichura szalejąca	raging, raving
wietrzyk/zefirek	breeze

Tom i Betty wstali rano i zobaczyli, że ***wieje silny wiatr***.

> Tom and Betty got up early and found that ***it was blowing hard***.

Wiatr nasilał się od rana.

> The wind was getting up since the morning./The wind was increasing in force.

Gdy Betty wyszła na chwilę ze schroniska dla młodzieży, gdzie mieszkali, ***podmuch wiatru zwiał jej kapelusz z głowy***.

> When Betty left for a while the youth hostel where they stayed, ***the gust of wind blew her hat away***.

Wiatr szalał wokół schroniska caly dzień, a także w nocy.

> ***The wind raged around the youth hostel all day long*** and during the night.

Tom i Betty nie spali całą noc, tylko ***słuchali wycia wiatru***.

Tom and Betty didn't sleep all night but ***listened to the howling wind***.

Wichura szalała.

The gale was raging/blowing.

Nie pójdziemy dzisiaj na wycieczkę, zostanę w domu i będę czytała kolejny raz moją ulubioną powieść ***„Przeminęło z wiatrem" –*** powiedziała Betty.

We won't go for a trip today, I'll stay indoor and will read once again my favourite novel ***"Gone with the Wind"*** – said Betty.

W nocy wiatr ucichł.

During the night the wind died down.

O KLIMACIE

klimat	climate
ciepły	warm climate
duszny, parny	sweltering climate
suchy	dry

chłodny	cool
gorący	hot
zimny	cold
wilgotny	wet
łagodny	mild
lądowy	continental
górski	mountain climate
morski	marine
umiarkowany	moderate
ostry/surowy	harsh/severe
śródziemnomorski	Mediterranean

Strefy klimatyczne i określenia geograficzne

strefa geograficzna	geographical zone
strefa klimatyczna	climatic zone
strefa podzwrotnikowa	subtropical zone, low latitudes
strefa równikowa	equatorial zone
strefa polarna	polar zone
strefa podbiegunowa	high latitudes, Arctic zone
biegun	pole

biegun południowy/północny	South/North Pole
magnetyczny	magnetic pole
koło podbiegunowe	Arctic Circle
Arktyka	the Arctic
zwrotnik	tropic
Raka	the Tropic of Cancer
Koziorożca	the Tropic of Capricorn
równik	the Equator
równikowy	equatorial
południk	meridian, line of longitude
południk zerowy	Greenwich/prime meridian
południkowy	meridional
równoleżnik	parallel
szerokość geograficzna	latitude
leżeć na 25 stopniu szerokości geograficznej południowej	be at a latitude of 25 degrees south
długość geograficzna	longitude
kula ziemska	the globe
półkula	hemisphere

7
O środowisku naturalnym

Po polsku powiemy: Gdzie bocian na gnieździe siedzi, tam piorun nie uderzy.

To samo wyrazimy po angielsku: Thunder does not strike a stork nest.

środowisko	**environment**
dbać o środowisko	take care of the environment
monitorować	keep a check on the environment
niszczyć	destroy, damage, ravage, spoil
chronić środowisko	protect the environment
ochrona środowiska	protection/conservation of the environment
ocalić środowisko	save the environment
poprawić stan środowiska	improve the environment
posprzątać środowisko	clean up the environment
skazić	contaminate
skażony	contaminated

skażenie środowiska	contamination of the environment
utracić naturalne środowisko	lose the natural habitat
zagrażać środowisku	threaten/endanger the environment
zagrożony	endangered with/by, under threat of
zagrożenie środowiska	threat to the environment
zanieczyszczać	pollute
zanieczyszczony	polluted
zanieczyszczenie środowiska	pollution of the environment
zanieczyszczenie przez człowieka	man-made pollution
szkodliwy dla środowiska	harmful to the environment
groźny dla środowiska	dangerous to the environment, hazardous for the environment
nieszkodliwy	harmless to, friendly to, environmentally friendly
żyć w zgodzie ze środowiskiem	live in harmony with the environment

Co jest szkodliwe dla środowiska

butelki plastikowe	plastic bottles

butelki jednorazowe	disposable bottles
czynniki zanieczyszczające	pollutants, contaminants
emisja gazów/wyziewy	emission of gases/fumes
emisja dwutlenku węgla	emission of carbon dioxide
eksploatacja lasów	exploitation of forests
kwaśne deszcze	acid rains
nawozy sztuczne	chemical fertilizers
nieczystości	filth
materiały nieulegające rozkładowi	non-biodegradable materials
nadużywanie nawozów	abuse/overuse of fertilizers
odpady	waste, waste materials
odpady nuklearne	nuclear waste
odpady nieorganiczne	inorganic waste
odpady organiczne	organic waste
odpady przemysłowe	industrial waste
odpady radioaktywne	radioactive waste
plamy ropy	oil slicks
plastikowe torby	plastic bags
plastikowe pojemniki	plastic containers
puszki blaszane	tin cans
rozlanie ropy	oil spill
spaliny	exhaust fumes

spalanie węgla	burning of coal
ścieki	sewage, drains
ścieki nieoczyszczone	untreated sewage
śmieci (gruz, metal, kamienie)	debris
śmieci (odpadki z kuchni)	garbage
śmieci (skrawki papieru, butelki, odpadki)	litter
na ulicy były stosy śmieci	there were piles of litter in the street
ludzie rzucają śmieci wszędzie	people drop litter everywhere
wycieki z tankowców	tanker leaks
wycinanie lasów	deforestation
wyrąb lasów	forest cutting
wyziewy trujące	toxic fumes

Jakie są skutki zatrucia środowiska

choroby	diseases, illnesses
choroby nowotworowe	tumor diseases
choroby układu krążenia	circulatory diseases
choroby układu oddechowego	respiratory diseases
poronienia	miscarriages
opóźnienia umysłowe	mental retardation

wady wrodzone	congenital diseases
dziura ozonowa	ozone hole/depletion
efekt cieplarniany	greenhouse effect
erozja gleby	soil erosion
globalne ocieplenie	global warming
głód	famine
gwałtowne zmiany pogody	rapid weather changes
nagromadzenie pierwiastków ciężkich	accumulation of heavy elements
woda nienadająca się do picia	water unsuitable to drink
woda niezdatna do użycia	water unfit for use
brak wody	shortage of water
osuwanie się gruntu	landslip, landslide
podnoszenie się poziomu mórz	rising of the sea levels
powodzie	floods
smog	smog
susze	droughts
topnienie lodowców	melting of glaciers
wymieranie gatunków	extinction of species
wzrost promieniowania UV	increase of ultraviolet radiation
zanik opadów	reduced rainfalls
zniszczenie gleby	depletion of soil
zanieczyszczenie powietrza	air pollution

Co może uratować środowisko

środki zaradcze	preventive measures
powinniśmy używać	we should use
alternatywne źródła energii	alternative sources of energy/power
baterie słoneczne	solar batteries
bezołowiową benzynę	lead-free petrol, unleaded fuel
biopaliwa	biofuels
butelki wielokrotnego użytku	return/non-disposable bottles
lampy energooszczędne	energy saving lamps
materiały ulegające rozpadowi	biodegradable materials
energię wiatru	power of the wind
źródła geotermalne	geothermal energy

Aby uratować środowisko, powinniśmy:

zaprzestać składowania śmieci	stop dumping rubbish
zaprzestać używania materiałów jednorazowych	stop using disposable materials
zaprzestać emisji gazów cieplarnianych	stop emitting heat-trapping gases
budować oczyszczalnie ścieków	build sewage treatment plants

instalować filtry na kominach fabrycznych	install filters on factory chimneys
nakładać wysokie kary	impose heavy penalties
organizować wywóz śmieci	organize garbage disposal
produkować ekologicznie	produce ecologically
segregować śmieci	sort out rubbish
zbierać złom	collect scrap
zbierać makulaturę	collect waste paper
zalesiać	afforest
zmniejszyć ruch na drogach	reduce traffic
zmniejszyć ilość śmieci	reduce rubbish
zmniejszyć zużycie paliwa	reduce fuel consumption
zwiększyć świadomość ekologiczną	raise ecological awareness
przetwarzać	recycle
ratować lasy tropikalne	save tropical rainforests

Ekologia

działacz na rzecz ekologii	eco-activist
fanatyk ekologii	ecofreak
ekosfera	ecosphere
ekosystem	ecosystem

kampania ekologiczna	ecological campaign
prowadzić kampanię na rzecz ekologii	lead an ecological campaign
łańcuch ekologiczny	ecological chain
rozerwać łańcuch ekologiczny	disrupt an ecological chain
katastrofa ekologiczna	ecological disaster
myślenie ekologiczne	ecological thinking
rolnictwo ekologiczne	ecofarming
równowaga ekologiczna	ecological balance
świadomość ekologiczna	ecological awareness

8
O jedzeniu i gotowaniu

O JEDZENIU

Polacy powiedzą: Jesteś tym, co jesz.

Anglicy mówią: Your are what you eat.

jedzenie (czynność)	eating
jedzenie (żywność)	food
jedzenie/wyroby wiejskie	farm food
jedzenie lekko/ciężkostrawne	light/heavy food
jedzenie dietetyczne	dietetic food
jedzenie niskokaloryczne	low-calorie food
jedzenie na wynos	takeaway food
jedzenie na miejscu	eat-in food
jedzenie niezdrowe	unhealthy food
jedzenie pożywne/wyszukane	rich food, elaborate/nourishing food
jedzenie proste	plain food

jedzenie wysokokaloryczne	high-calorie/rich food
zdrowe (służące zdrowiu)	healthy food
resztki jedzenia	leftovers
zapraszać do jedzenia	encourage to eat
nakładać komuś jedzenie	dish out food to sb
nakładać jedzenie na talerz	put food on the plate

Uwaga 1:

Eat dinner/breakfast/supper to jeść w znaczeniu gryźć, połykać, ***have dinner/breakfast/supper*** to wykonywać czynność jedzenia w jakimś czasie, spożywać posiłek, posilać się.

biesiadować	regale
biesiada	regale
jadać wystawnie	wine and dine
Kowalscy podjęli Malinowskich wystawnie.	The Malinowskis were wined and dined by the Kowalskis.
jeść	eat

jeść chciwie/łakomie	scoff
jeść jak koń/wilk	eat like a horse
jeść ze smakiem/apetytem	eat heartily, eat with relish, eat with gusto
jeść bez apetytu	eat without appetite, eat without relish, toy with food
jeść do syta	eat to one's fill, eat to repletion
jeść jak ptaszek (mało)	eat like a bird
jeść komuś z ręki	eat out of sb's hand
jeść łakomie	eat greedily
jeść łapczywie	gobble, eat hungrily
jeść małymi kęsami	nibble, nibble at sth
jeść/zjeść szybko/ łapczywie/w pośpiechu/ „chapnąć"	snap
jeść w domu	eat in, dine in
jeść na mieście/w restauracji	eat out, dine out

jeść śniadanie/obiad/kolację	have breakfast/dinner/supper
iść na miasto, aby jeść w drogiej restauracji	go out wining and dining
zjeść wszystko na raz	eat sth at one go

Zjedz wszystko!	Eat it out!
Tom zjadł cały słoik dżemu naraz.	Tom ate the whole jar of jam at one go.
Nie jedz tak łapczywie.	Don’t gobble, eat properly.
Czy zjadłeś już obiad? (czy jesteś już po obiedzie)	Have you had your dinner yet?
Czy zjadłeś już obiad? (czy zjadłeś i nic nie ma na talerzu)	Have you eaten your dinner yet?

kosztować/skosztować	taste, try
Nigdy nie kosztowalem dyni.	I have never tasted pumpkin.
najeść się	be full, have enough
najedzony	replete, satiated, full (up), have enough
syty	full, replete, satiated
nie jadać czegoś/unikać	abstain from sth
objeść się/objadać czymś	gorge oneself on sth (pot.)
obżerać się	pig out (pot.), gobble

obeżreć się jak świnia	stuff oneself like a pig, make a pig of oneself
opychać się czymś	stuff oneself with sth, gorge oneself with sth/on sth
podjadać coś	snack on sth
posilać się	have some refreshment, have a meal, refresh oneself with sth
Posil się kanapką.	Refresh yourself with a sandwich.
przejeść się	eat too much, overeat oneself, make a pig of oneself
przekarmić	overfeed
pękać z przejedzenia	burst with too much food
pożerać/pożreć	gobble sth down, gobble sth up
skubnąć coś, ugryźć mały kęs	have/take a nibble at sth
spałaszować	get through, munch away, munch at (sth), wolf down, demolish, gobble
spróbować	taste, try
ucztować	feast, banquet
uczta	feast
uraczyć się czymś	feast on sth, regale oneself with sth
uraczyć kogoś czymś	regale sb with sth

Uraczyłam się szarlotką.	I feasted on the apple cake./I regaled myself on the apple cake.
Oni uraczyli nas wyśmienitą kolacją.	We were regaled with an excellent dinner by them.
wcinać	tuck in/into sth
wyżreć/wyżerać (jeść szybko i chciwie)	guzzle
zajadać się czymś	gorge on sth, eat heartily, eat with delight
U niego można dobrze zjeść.	He keeps a good table.
być na czczo	be on empty stomach
pościć	fast

Podczas jedzenia będziemy. . .

chrupać	crunch
dokładać sobie jedzenia	take second/another helping
dokładka	seconds, anoher/second helping
delektować się jedzeniem	eat with relish
dolewać (herbaty, wina, wody itp.)	refill, top up sb with (wine), top up sb's wine
dolewać śmietanki do…	pour some cream into…

dolewka	refill
gryźć/ugryźć	bite
obgryzać	gnaw
odgryźć	bite off
nalewać	pour (into sth)
nalewać do pełna	pour a full glass
nalewać do połowy	pour half a glass
nalewać zupę na talerz	ladle out soup into a plate
Nalał sobie wina do kieliszka.	He poured himself some wine into a glass.
Ile ci nalać? (gdy nalewamy wina, wódki do kieliszka)	Say when.
pić	drink
pić małymi łykami/sączyć	sip, take small sips
pić dużymi łykami	take large gulps
pić głośno łykając/gulgotać	gobble
pić chciwie	greedily
pić łapczywie	guzzle, drink thirstily
popijać	wash down
wypić	drink out
wypić jednym haustem	drink at one gulp, swallow at one gulp, drink at one draught, down in one swallow, down in one gulp
Wypij do dna!	Drink it out!

Wypij duszkiem!	Toss it off!
Napijesz się jeszcze?	How about a refill?
wyżłopać	guzzle
połykać	swallow
połykać łapczywie (jeść)	gulp sth down
łykać	swallow
łykać (szybko jeść)	gulp down
łyknąć czegoś troszkę (pić)	take a sip of sth
łyk	gulp, draught, mouthful
mały łyk	sip
maleńki łyczek/odrobina	nip
duży, szybki łyk/haust	(large) gulp
łyk mocnego alkoholu/wódki	a nip of vodka
pociągnąć łyka z butelki	take a gulp from the bottle, take a swig from the bottle (pot.)
Daj łyka!	Give me a swig! (pot.)

przegryzać	bite through
przegryźć/przekąsić	have a bite to eat
przegryźć naprędce	grab a quick bite
przegryzka/pojadanie	nibbling
Przegryzłbyś coś?	Fancy a nibble?
Nie ma przegryzania/pojadania między posiłkami!	No nibbling between meals!

przeżuwać coś	munch on sth
ugryźć	bite off
ugryźć jeden kawałek czegoś	have/take a bite of sth
jeden gryz	a bite
smakować/próbować potrawę	try/taste a dish
smakować/uznać za smaczne	like, be to one's liking, relish
smakować/lubić	relish
Naleśniki bardzo nam smakowały.	We found the pancakes very tasty./We found that the pancakes tasted delicious.
Naleśniki smakowały jak gofry.	The pancakes tasted like waffles.
smak	taste
Jaki to ma smak?	What does it taste like?
smakołyk(i)	dainty, titbit, goodies
przysmak	delicacy

Ale może nam się także zdarzyć. . .

bekać/odbijać się	belch
chłeptać	lap up
czkać	hiccup
mieć czkawkę	have a hiccup

czkanie/jednorazowe	hiccup
czkanie raz po razie	hiccups
gulgotać	gobble
lizać	lick
leci nam ślinka	our mouth water
sprawić, że komuś cieknie ślinka	make sb's mouth water
mlaskać	smack
siorbać	slurp
zachłysnąć się/zakrztusić (np. herbatą)	choke on sth (e.g. on a tea)
zadławić się czymś	choke on sth
żuć	chew

Dzieci wpadły do pokoju jak burza.

The children stormed into the room.

Ledwo otworzyły drzwi, kiedy zaczęły krzyczeć jeden przez drugiego.

Hardly did they open the door when they all started shouting at the same time.

Paweł wołał: ***Jestem głodny***, Piotr: ***Umieram z głodu***, Janek: ***Kiszki grają mi marsza***, Elżunia: ***Jestem zagłodzona na śmierć, chce mi się pić!***

Paul cried: ***I'm hungry***, Peter: ***I'm starving***, Johnny: ***My belly cries cupboard***, Betty: ***I'm***

starved to death, I'm thirsty!

Mama spytała: ***Czy mam podawać obiad natychmiast?***

Mother asked: ***Shall I serve/dish out the dinner right away?***

Już odcedzam kartofle.

I'll just strain the potatoes.

Dzieci rzuciły się na jedzenie, jakby nie jadły nic od tygodnia.

The children grabbed at the food as if they hadn't eaten for weeks.

Pożarły zupę i drugie danie, a potem łapczywie wypiły sok pomarańczowy.

They wolfed down the soup and the second dish and then gulped the orange juice.

Tylko Elżunia jadła bardzo wolno i małymi kęsami. Mama powiedziała: Jedz prędzej, ***obiad ci wystygnie!***

Only Betty ate very slow and nibbled at her food. Mother said to her: Be quick, ***your dinner will spoil!***

Po obiedzie Elżunia ***piła herbatę łyk po łyczku***.

After dinner Betty ***sipped her tea***.

Mama dała jej odbrobinkę (mały łyczek) wina do spróbowania, a Janek ***łyk gorącej kawy***.

> ***Mother gave her a nip of wine to try*** and Johnny ***a sip of hot coffee***.

Mama zachęcała ich wszystkich: ***Zjedzcie wszystko! Wypijcie do dna!***

> Mother encouraged them all: ***Eat it up! Drink it up!***

W tym samym czasie ***dziadek łapczywie siorbał zupę, a potem ugryzł kawałek ciasta*** i powiedział, że ***mu nie smakuje***, ponieważ ***jest za słodkie w smaku, ale twarde jabłko schrupał ze smakiem***.

> At the same time ***grandfather was slurping his soup greedily and then took a bite out of a cake and said he didn't like it because it was too sweet to the taste, however, he crunched on a hard apple with relish***.

Potem ***wziął kubek herbaty i pijąc głośno gulgotał***.

> Then ***he took a mug of tea and gobbled while drinking***.

Kiedy wypił wszystko do dna powiedział, że herbata też mu nie smakowała.

> When he drank it out he said that the tea wasn't to his liking either.

Podczas ***gdy cała rodzina jadła obiad***, kot siedział w kuchni na podłodze i ***chłeptał mleko***.

While ***the whole family was having their dinner the cat was*** sitting on the floor in the kitchen and ***lapping up his milk***.

Pies ***ogryzał*** kość.

The dog ***was gnawing*** a bone.

Większość psów lubi chrupać kości.

Most dogs like to crunch bones.

Po obiedzie babcia opowiedziała swoim wnukom o wojnie i jak ***w czasie głodu*** w 1941 roku bała się, że nie przeżyje.

After dinner grandma told her grandchildren about the war when ***during the famine*** of 1941 she was afraid that she wouldn't survive.

Słuchali jej z ***zapartym tchem***.

They were listening with ***bated breath***.

Rodzinny obiad ciągnął się do późnego popołudnia.

The family dinner lasted till late afternoon.

Nie ma to jak obiad w rodzinnym gronie.

There is nothing like dinner in the family circle.

APETYT

Polak mówi: Apetyt rośnie w miarę jedzenia.
Anglik wyrazi to tak: The more you have, the more you want.
albo: Appetite comes with eating.

apetyt	**appetite**
zepsuć apetyt	spoil one's appetite
słaby apetyt	poor appetite
wilczy apetyt	ravenous hunger/appetite
brak apetytu	lack of appetite
cieszyć się dobrym apetytem	be a hearty eater
mieć apetyt	have an appetite
mieć dobry apetyt	have a good appetite
mieć apetyt na coś	fancy sth, have appetite for sth
odebrać/zepsuć komuś apetyt	spoil one's appetite
pobudzać apetyt	stimulate/whet appetite
tracić apetyt	lose one's appetite

Nie mogę patrzeć jak ona gotuje, to odbiera mi apetyt.	I can't look at her when she is cooking, it spoils my appetite.
Mam apetyt na lody.	I fancy an ice-cream./I have appetite for an ice-cream./I'm

	hungry for an ice-cream.
Apetyt mu dopisuje.	He has obviously a good appetite./He is a hearty eater.

głód (uczucie bycia głodnym)	**hunger**
głód z powodu braku żywności	famine
głód w znaczeniu, że się nie jadło przez długi czas	starvation
być głodnym	be hungry
być wygłodniałym	be ravenous
być głodnym jak wilk	be hungry as a wolf/hawk
zaspokoić głód	satisfy/appease one's hunger
głodować przez dłuższy czas	starve
zagłodzić kogoś na śmierć	starve sb
pragnienie (pragnąć się napić)	thirst
zaspokoić pragnienie	quench one's thirst
być spragnionym	be thirsty

O łakomczuchu

łakomczuch	a big eater, a greedy eater, a gourmand, a sweet tooth
łakomstwo	greediness
łakomy	greedy

obżartuch	a greedy pig
obżarstwo	gluttony
obżeranie się	glutting, guzzling, stuffing oneself
smakosz	gourmet
żarłok	glutton, hog (pot.)
żarłoczny	gluttonous

Zawsze mu wszystko smakuje.	He always finds any kind of food delicious. He likes/enjoys every meal. Everything is to his taste.
Jeśli chodzi o jedzenie, nie jest zbyt wybredny.	When it comes to food, he is pretty easygoing/he is not fussy/he is not choosy.

O niejadku

niejadek	poor eater
Jest wybredny w jedzeniu.	He is a fussy eater.
Jest grymaśny, jeśli chodzi o jedzenie.	He is very fussy about/choosy about what he eats.
Nie przepada za jedzeniem.	He is not a big eater.
Nigdy nic mu nie smakuje.	He never likes any food. He never enjoys any meal. He never finds any food tasty/delicious. Nothing tastes good for him.

Nigdy nie ma ochoty na jedzenie.	He never fancies any food. He never feels like eating anything.

Uwaga 2:

Czasownik ***taste*** należy do grupy czasowników w języku angielskim, po których musimy użyć przymiotnika, a nie przysłówka. Są to czasowniki określające postrzeganie zmysłów (***feel, hear, look, smell, sound***). Dlatego polskie zdanie „to ma dobry smak” (to smakuje dobrze) po angielsku brzmi: *it tastes good,* a nie *well.*

O stole

stół	table
stół szwedzki	buffet table, smorgasbord
nakryć do stołu	set the table
nakrywać stół	lay the table, set the table, cover the table with a tablecloth
stół na 6 osób	lay/set the table for six
podać/podawać do stołu	serve at table, serve the meal, dish out

podać obiad/podwieczorek/kolację	serve dinner/tea/supper
podano do stołu	dinner is served
prosić do stołu	announce that dinner is served
proszę do stołu!/obiad gotowy!	dinner!
rozlać coś na stole	spill sth on the table
siąść do stołu	sit down to table
siedzieć przy stole	sit at the table
siedzieć dookoła stołu	sit round the table
sprzątać ze stołu	clear up the table
umieć/nie umieć się zachować przy stole	have good/bad table manners
usługiwać komuś przy stole	wait sb on the table
wstać od stołu	leave the table
rozmowa przy stole	table talk
zachowanie przy stole	table manners

Stół ugina się od potraw.	The table bows under the weight of dishes.
Stół był suto zastawiony.	The table was laden with food and drinks.
Na stole stał talerz z górą ciastek i innych tym podobnych przysmaków.	On the table there was a plate piled high with cakes and other suchlike delicacies.

Proszę do stołu, kolacja gotowa.	Please, come to the table, dinner is ready./Please, be seated, dinner is ready.

obrus	tablecloth
nakryć stół obrusem	lay the cloth/cover the table with a tablecloth
poplamić obrus	stain the tablecloth
strzepnąć obrus	shake the tablecloth

Co kładziemy i stawiamy na stole

cukiernica	suggar bowl/dish
dziadek do orzechów	nutcracker
dzbanek	jug
dzbanek ze śmietaną	cream jug
filiżanka	cup
Filiżanka jest wyszczerbiona.	The cup has a chip in it./It is a chipped up cup.
karafka	decanter
kieliszek (naczynie)	glass
kieliszek do wina	wine glass
kieliszek do koniaku	brandy snifter
kieliszek do szampana (wysoki)	champagne flute

kieliszek do szampana (płaski)	champagne saucer
kieliszek do wódki	shot glass, jigger
kieliszek (wypicie alkoholu)	drink, shot
kieliszek czegoś mocniejszego	short drink, short stuff
golnąć sobie/strzelić kielicha	knock back/toss back a shot
pójść na kielicha/na jednego	go and have a drink
po paru kieliszkach	after a drink or two
szukać zapomnienia w kieliszku	drink to forget
przy kieliszku	over the bottle
trącać się kieliszkiem	clink a glass
trącać się kieliszkiem z kimś	clink one’s glass against sb’s
wypić po kieliszku wódki	have a shot of vodka
zaglądać do kieliszka	tipple
zaprosić kogoś na kielicha	invite sb for a drink

korkociąg	corkscrew
kubek	mug
kufel	beer mug
kufel piwa	tankard of beer
maselniczka	butterdish
nakrycia	place setting, tableware
nakrycia dla 5 osób	five place setting
otwieracz	opener

otwieracz do butelek	bottle opener
otwieracz do konserw	tin opener
pieprzniczka	pepper pot
serwetka papierowa	serviette
serwetka z materiału (kładziona na kolanach)	napkin
solniczka	salt cellar
sosjerka	sauce-boat
spodek	saucer
szklanka	glass
sztućce	cuttlery
łyżka	spoon
łyżka do zupy	tablespoon
łyżka do herbaty	teaspoon
łyżka wazowa	ladle
nalewać łyżką wazową zupę na talerz	ladle the soup into the plate
nóż	knife (l.mn. knives)
widelec	fork
szczypce do cukru	suggar tongs
talerz	plate
talerz głęboki	soup plate
talerz płytki	meat/dinner plate
talerzyk deserowy	side/dessert plate

taca	tray
świecznik	candlestick
waza	tureen
waza na zupę	soup tureen
wykałaczka	toothpick
zastawa stołowa	tableware, table service

Jak zapraszamy do jedzenia, częstujemy i co na to odpowiadamy

częstowanie	offering refreshments, snacks, etc.
poczęstunek/małe przyjęcie	snack
zaprosić na poczęstunek	ask sb to join for a snack
częstować kogoś czymś	give/offer sb, treat sb to sth
częstować się czymś	help/treat oneself to sth
częstować gości/podejmować	entertain the guests
skusić kogoś do zjedzenia czegoś	tempt sb to sth
skusić się na coś	help oneself to sth

Po uroczystości ślubnej zapraszamy na poczęstunek.	After the wedding ceremony join us for a snak.

Betty to dobra gospodyni, zawsze ma pod ręką coś na poczęstunek.	Betty is a good housewife, she has always some snacks handy.

Kowalscy ***wydali przyjęcie***, aby uczcić 25. rocznicę ślubu.

The Kowalskis ***gave a party*** to celebrate their 25th wedding anniversary.

Gdy przybyli goście, ***pani domu zaprosiła wszystkich do stołu***.

When the guests arrived, ***the lady of the house asked all the guests to be seated***.

Kowalski, gospodarz i jego żona ***zachęcali swoich gości do jedzenia i picia***.

Mr Kowalski, the host and his wife, the hostess, ***encouraged their guests to eat and drink***.

Pani Zielińska, czy mogę panią poczęstować kieliszkiem koniaku?

Mrs Zielińska, may I offer you a glass of cognac?

Tak, z przyjemnością wypiję kieliszek alkoholu.

Yes, please, I'd love a glass of alcohol.

Panie Zieliński, a pan?

Mr Zieliński, and what about you?

Nie, dziękuję, jestem samochodem.

No, thanks a lot, I'm driving.

Tom, ***poczęstuj się rybą***.

Tom, ***help yourself to some fish***.

O, dziękuję, ***wygląda bardzo smacznie***.

Oh, thank you very much, ***it looks good/delicious/tasty***.

Proszę weź sobie jeszcze.

Please, have some more.

Proszę dołóż sobie/weź dokładkę.

Please, have another helping.

Wezmę sobie ***jeszcze jedną dokładkę szynki***.

I'll have ***another/second helping of ham***.

Chętnie napiłbym się herbaty/zjadł kawałek cielęciny.

I could do with a cup of tea/a piece of veal.

I feel like a cup of tea/a piece of veal.

Jeszcze jedną kanapkę?

Another sandwich?

Tak, poproszę.

Yes, please, thank you./Yes, if you please.

Panie Malinowski, ***czy chciałby pan jeszcze trochę sałatki?***

Mr Malinowski, ***would you like some more salad?***

Nie, dziękuję. ***Nie dam rady tego zjeść***.

No, thanks, I'd rather not. I can't make it, I'm afraid.

Pani Kowalska, może jeszcze jedną porcję ziemniaków?

Mrs Kowalska, another helping of potatoes?

Nie, dziękuję, już nie mogę, najadłam się.

No, thank you very much, I think I've had enough.

Czy można panią na coś skusić pani Malinowska?

Can I tempt you, Mrs Malinowska?

Nie, dziękuję, przejadłam się.

No, thank you, I have overeaten myself.

A pan, panie Kowalski?

And you Mr Kowalski?

Nie, dziękuję, najadłem się.

No, thanks, I'm full.

A ty, Tomku?

And you Tom?

Nie, dziękuję, za dużo już zjadłem.

No, thanks, I have had too much already.

Może zje pan jeszcze kawałek pasztetu?

And some more pate?

Tak, dziękuję, może dam radę zjeść mały kawałeczek.

Yes, please, maybe I could manage a small piece.

Pozwoli pan, że nałożę panu kawałek.

Let me serve you a small piece.

Czy chcieliby państwo czegoś się napić?

Would you like something to drink?

Would you care for a drink?

Czego chcieliby państwo się napić?

What would you like to drink?

Poprosimy o sok pomarańczowy.

An orange juice will do fine.

Tomku, ***a ty czego się napijesz?***

Tom, ***and you what will you have for drink?***

Ja też poproszę o sok pomarańczowy.

An orange juice too, please.

Czy mogę prosić o wodę?

May I have a drink of water?

A co można pani podać, pani Zielińska, kawę czy herbatę?

What will you have Mrs Zielińska, coffee or tea?

Z przyjemnością napiję się kawy.

A coffee will do fine.

Panie Zieliński, ***co można panu podać?***

Mr Zieliński, and ***what would you like to have?***

Chętnie napiję się herbaty.

I'd love some tea, please.

A cup of tea will do me good.

I'm ready for a cup of tea.

Czy słodzi pan herbatę?

Do you take/put sugar in your tea?

Nie, nie słodzę.

No, I take no sugar in my tea.

No, I don’t.

Trochę cukru nie zaszkodzi panu.

A little sugar won’t harm you.

Spróbuje pan wina?

Would you like to taste the wine?

Nie, dziękuję bardzo, ***muszę uważać z alkoholem***.

No, thank you very much, ***I must go easy on/with alcohol***.

Pani Malinowska, ***czy napije się pani herbaty?***

Mrs Malinowska, ***won’t you have some tea?***

Tak, chętnie.

Yes, please.

Czy napije się pani jeszcze?

How about a refill?

Nie, dziękuję.

No, thank you.

Tomku, ***czy zjadłbyś jeszcze jedno ciastko?***

Would you like another cake, Tom?

Tak, bardzo chętnie.

Yes, please, I’d love one.

Tomku, ***czy mam ci przynieść coś do picia?***

Tom, ***shall I fetch you a drink?***

Chciałbym coś chłodnego, ***może coca-colę***.

I'd like something cool, ***I could do with coca-cola***.

Czy może wolisz wodę mineralną?

Perhaps you'd prefer mineral water?

Nie, dziękuję.

No, thanks.

Na pewno?

Are you sure?

Może jeszcze kawałeczek ciasta?

Another piece of cake?

Nie, dziękuję, nie dam rady.

No, thank you, I couldn't manage.

O, na pewno dasz radę.

Come on now, surely you can manage it.

A pani, pani Zielińska?

And you Mrs Zielińska?

Spróbuję kawałeczek tego ciasta. ***Wygląda apetycznie***.

I'll try a small piece of this cake. ***It looks tempting***.

Tomku, ***czy zjadłbyś coś jeszcze/masz ochotę na coś jeszcze?***

Tom, ***would you like something more to eat?/Do you fancy something more to eat?***

Mam ochotę na ciastko.

I feel like a cake.

Czy miałbyś apetyt na lody?

Would you enjoy an ice-cream?

Do you fancy an ice-cream?

Nie, chyba nie, dziękuję.

No, I'd rather not, thank you.

Panie Zieliński, ***nic pan nie zjadł***. ***Proszę zjeść resztę szynki***.

You have hardly eaten anything, Mr Zieliński. ***Do have the rest of the ham***.

Nie, dziękuję, ***już więcej nie mogę, nie mam już miejsca***.

No, thanks, ***I could't eat any more, I'm afraid I have no room for anything***.

Pani Zielińska, ***jeszcze trochę sałatki? Pani prawie nie tknęła jedzenia***.

Mrs Zielińska, ***some more salad? You have hardly touched your food***.

Nie, dziękuję, ***odchudzam się***. ***Muszę być ostrożna z jedzeniem***.

No, thank you, ***I'm slimming***. ***I must go easy on/with food***.

Jak prosimy o coś, siedząc przy stole i jak na to odpowiadamy

Tomku, ***podaj mi cukier, proszę***.

Tom, ***pass me the sugar, please***.

Proszę bardzo.

Here you are.

Czy mógłbym panią prosić o podanie cukru?

May I trouble you for the sugar, please?

Ależ oczywiście.

Yes, of course, here you are.

Czy mógłbym dostać jeszcze herbaty?

May I have some more tea?

Tak, oczywiście.

Yes, of course.

Czy mogę prosić o filiżankę kawy?

May I trouble you for a cup of coffee?

Czy mogę prosić o wodę do picia?

May I have a drink of water, please?

Tak, naturalnie.

Yes, certainly.

POSIŁKI I DANIA

posiłek	**meal**
posiłek ciężkostrawny	heavy
posiłek kaloryczny	rich
posiłek lekkostrawny	light
posiłek obfity	square meal
posiłek skromny (niewyszukany)	plain meal
posiłek skromny (nieobfity)	spot of meal
posiłek sycący (pożywny)	nourishing, filling, nutritious

posiłek tuczący	fattening
posiłek wyszukany	elaborate, rich
posiłek rano	breakfast
posiłek między godziną 12 a 14	lunch
posiłek będący połączeniem śniadania i lunchu	brunch
posiłek, podczas którego omawia się interesy	business lunch
jeść posiłek w czyimś towarzystwie	break bread with sb
posilać się	have a meal/have a refreshment/refresh oneself with sth
śniadanie	breakfast
drugie śniadanie (Anglicy jedzą je ok. godz. 11-tej. Składa się ono z niedużej przekąski.)	elevenses
drugie śniadanie jedzone w pracy naprędce	a snap, snack
podwieczorek	tea
podwieczorek późnym popołudniem, często zamiast obiadu lub kolacji	high tea
kolacja	supper
uroczysta kolacja	dinner
obiad	dinner

obiad dwudaniowy/trzydaniowy	two-course/three-course dinner
przy obiedzie	at dinner
czekać na kogoś z obiadem	wait dinner for sb
nastawić obiad, żeby się gotował	put the dinner on
podać obiad	serve dinner
podjąć kogoś obiadem/kolacją/ugościć	entertain sb to dinner
podjąć kogoś wystawnym obiadem	wine and dine sb
usiąść do obiadu/kolacji	sit down to dinner/supper
wydać obiad/uroczystą kolację na cześć kogoś	give a dinner for sb/give dinner in sb's honour
wypić kieliszek wina/wódki do obiadu	have a glass of wine/vodka at dinner/with dinner
zaprosić na obiad	invite/ask sb to dinner/for dinner
zaprosić na obiad do restauracji	ask sb out for dinner
zjeść obiad	have dinner/dine
zostać na obiedzie	stay for dinner

Tom został zaproszony na obiad/kolację do Betty.	Tom was invited to dinner at Betty's.
Była ich dwójka na obiedzie.	They were two for dinner.
Mam dziś gości na obiedzie.	I have some guests to dinner today.

Czy zechciałbyś zjeść z nami obiad?	Would you like to join us for dinner?
Nie, dziękuję, jestem już po obiedzie.	I'm afraid not, thank you, I have had dinner already.

Uwaga 3:

Dinner w realiach angielskich to obfity posiłek jedzony dość późno (ale niekoniecznie). Dlatego polskim odpowiednikiem tego słowa może być obiad i kolacja, zwłaszcza uroczysta kolacja, czyli bankiet.

- **danie** (w sensie ogólnym, czyli posiłek) – meal
- **danie** (dokładnie określone, czyli konkretna potrawa, np. rosół, kotlet) – dish
- **danie** (w sensie kolejności podawania, np. pierwsze danie, drugie) – course

Uwaga 4:

Dish znaczy także ***nakrycie stołowe***, np. ***zmywać nakrycia stołowe lub naczynia*** to ***wash the dishes***.

danie barowe	bar snack
danie dnia	main meal/dish
danie firmowe	specialty of the house/house specialty
danie główne	main dish/main meal
danie mięsne/rybne	meat/fish dish, meat/fish course
danie na pierwsze danie	for the first course
danie/potrawa na wynos	meal to take away, takeaway food, take away meal
danie (jedzenie) na miejscu	eat-in food/meal
danie zimne/gorące	cold/hot dish
zimny bufet	cold buffet meals
danie z karty	a dish on the menu, a dish á la carte
duży wybór dań	wide selection of dishes
deser	dessert, sweets, pudding (pot.)
na deser	for dessert, to finish with
Co na deser?	What's for dessert?/What are we going to have for a sweet?/What's for pudding? (pot.)
Na deser były lody.	For dessert there was an ice-cream./The dessert was an ice-cream.

przekąska	refreshment, nibbling

przekąska między posiłkami	snack, titbit, nibble (pot.)
przekąsić	have/eat a snack, have/take a bite
przystawka	starter, appetizer, side dish
przystawka na zimno	hors d'oeuvre
zakąska/mała ilość picia i jedzenia	refreshment

Zazwyczaj o godzinie 10:30 mama idzie do kuchni, aby ***przygotować drugie śniadanie*** dla nas i ***nastawić czajnik na herbatę***.

Usually at ten thirty mummy goes to the kitchen ***to prepare our elevenses*** and ***to put the kettle on for our tea***.

Mama bardzo się o nas troszczy i ***szykuje dla nas wszystkie posiłki***.

Mummy cares for us a lot and ***prepares all meals for us***.

Dzisiaj Tomek wpadł do kuchni o godzinie 13-tej i zapytał mamę: ***Co jest dzisiaj na obiad?***

Today at one o'clock Tom burst into the kitchen and asked mother: ***What's there for dinner today***?

Jestem głodny jak wilk.

I'm hungry as a hawk/wolf.

Obiad nie jest jeszcze gotowy, będzie gotowy dopiero o drugiej.

The dinner is not ready yet, it will be ready no sooner than at two.

Więc chciałbym ***coś przekąsić***.

Then, I'd like ***to have a snack***.

Czy mogę to zjeść? – spytał Janek patrząc na kromkę chleba.

Can I have it? – asked Johny looking at the slice of bread.

Posil się – powiedziała mama i podała mu kanapkę.

Have some refreshment – said mother and gave him a sandwich.

Słysząc to, Elżunia powiedziała: ***Nie czekajcie na mnie z obiadem***, druga godzina to dla mnie za wcześnie – i wyszła z domu.

Hearing that Betty said: ***Don't wait dinner for me,*** two o'clock is too early for me – and she left the house.

Po południu Tomek ***zaprosił ją na podwieczorek***.

In the afternoon ***Tom invited her for tea***.

Punktualnie o drugiej ***mama podała obiad***.

At two sharp ***mother served dinner***.

Paweł ***spałaszował duży talerz zupy i poprosił o dolewkę***.

Paul ***got through a big plate of soup and asked for a refill***.

Piotr ***spałaszował całego kurczaka i wylizał talerz***.

Peter ***put away a whole chicken and scarped his plate***.

Zuzanna ***opychała się cielęciną***.

Susan ***gorged herself on/with the veal***.

Dziadek także zajadał się cielęciną.

Grandfather tucked into/gorged on the veal too.

Janek jadł jak koń/wilk. Nałożył sobie na talerz górę kartofli, mięsa i jarzyn.

Johnny ate like a horse/wolf. He piled potatoes, meat and vegetables on his plate.

Mama pościła, ponieważ odchudzała się.

Mummy was fasting because she was slimming.

Tata unikał mięsa.

Daddy abstained from meat.

Babcia była na czczo.

Grandma was with an empty stomach.

Ona zawsze bierze tabletki na czczo.

She always takes tablets on empty stomach.

Po obiedzie Piotr powiedział: ***Objadłem się***.

After dinner Peter said: ***I gorged myself***.

Paweł powiedział: ***Przejadłem się***.

Paul said: ***I overate myself***.

Tata powiedział: ***Objadłem się jak prosiak***.

Daddy said: ***I made a pig of myself***.

Janek powiedział: ***Najadłem się***.

Johnny said: ***I'm full***.

Elżunia powiedziała: ***Uraczyłam się***!

Betty said: I've had the time of my life!/I've regaled myself!/I've feasted!

Mama powiedziała: ***Nie powinniście napychać się kalorycznym jedzeniem***.

Mummy said: ***You shouldn't gorge yourself on/with rich food***.

Babcia jak zwykle spytała: ***Smakował wam obiad***?

Grandma asked as usual: ***Did you enjoy the dinner?***

Did you like the dinner?

Dzieci odpowiedziały: ***Palce lizać!***

Yum-yum!

Dziadek w kółko powtarzał: ***Obiad był wyborny!***

Grandpa harped on one string: ***The dinner was excellent***!

Obiad był bardzo smaczny.

The dinner was very tasty.

Obiad był przepyszny!

The dinner was delicious!/The dinner was heaven!

POTRAWY

POTRAWY – DISHES

- Na obiad podano kilka potraw. – Several dishes were served for dinner.

zupy	**soups**

zupa brokułowa	broccoli soup
zupa cebulowa	onion soup
zupa fasolowa	bean soup
zupa grochowa	pea soup
zupa jarzynowa	vegetable soup
zupa ogórkowa	cucumber soup
zupa owocowa	fruit soup
zupa pomidorowa	tomato soup
zupa szczawiowa	sorrel soup
nalać zupę na talerz	help the soup, ladle out the soup into the plate
barszcz	borsch/borscht
barszcz czerwony	red beet soup
bulion	clear soup, bouillon, beef tea, beef stock
chłodnik	cold borsch
kasza na mleku	milk porridge
kleik	gruel
krupnik	barley soup
rosół	broth, soup stock
rosół z drobiu	chicken stock, consommé
rosół z wołowiny	beef stock
wywar	broth, meat stock

żurek	soup made from fermented rye flour

drugie dania	second courses
dania mięsne	meat dishes/meals
mięso	meat
plaster mięsa	rasher
mięso bez kości	boned meat
mięso białe	white meat
mięso chude	lean meat
mięso czerwone	red meat
mięso drobiowe	fowl, poultry
mięso duszone	stewed/braised meat
mięso faszerowane	stuffed meat
mięso gotowane	boiled meat
mięso mielone	minced meat
mięso pieczone	roast, roasted meat
mięso siekane	hash
mięso smażone	fried meat
mięso tłuste	fatty meat

baranina	lamb
befsztyk	sirloin
bigos	sauerkraut with meat, stewed cabbage with pieces of meat

cielęcina	veal
comber	saddle, rump, loin
drób	chicken, poultry, fowl
bażant	pheasant
gęś	goose
indyk	turkey
kaczka	duck
kura	hen
kurczak	chicken
kurczak na ostro	spicy chicken
pierś kurczaka	chicken breast
udko kurczaka	chicken thigh
skrzydełka kurczaka	chicken wings
kuropatwa	partridge
dziczyzna	venison, game dishes
królik	rabbit
zając	hare

golonka	knuckle of pork
gołąbki	stuffed cabbage leaves
gulasz	goulash, stew
klopsiki	meat balls
kotlet	chop, cutlet

kotlet cielęcy	veal cutlet
kotlet mielony	minced cutlet, rissole, meat patty
kotlet schabowy	pork chop, pork cutlet
kotlet schabowy z kością	spare rib
kotlet z krzyżówki	rump
kotlet wieprzowy	pork chop
nóżki wieprzowe w galarecie	pigs' trotters in aspic
nóżki cielęce w galarecie	calf's foot in aspic
nóżka kurczaka	chicken drumstick
pieczeń	roast
pieczeń huzarska	hussar's roast beef
pieczeń rzymska	meatloaf
pieczeń wołowa	roast beef
pilaw	pilaff, pilau
polędwica	loin, tender loin, sirloin
potrawka	ragout
pulpety	meatballs
podroby drobiowe	giblets
rumsztyk	rumpsteak
schab ze śliwką	pork with prunes
stek	steak
stek krwisty	rare steak

stek półsurowy/niedosmażony	medium steak
stek wysmażony	well done
sznycel	schnitzel, cutlet
sznycel po wiedeńsku	Wiener schnitzel
szaszłyk	shashlik
sztuka mięsa	piece of boiled beef
wątróbka	liver
wieprzowina	pork
wołowina	beef
zrazy wołowe	beef collop, slice of beef
zrazy zawijane	beef rolls, beef roulade, beef olive
kawałek pierwszorzędnej wołowiny	a piece of prime beef
wędliny	sausages, smoked/cold/cured meats
baleron	ham, cured pork shoulder
boczek	bacon
kiełbasa	sausage
kabanosy	thin, dry, smoked sausage
kaszanka	blood/black pudding
pasztet	pâté
z zająca	hare pâté
pasztetowa	white pudding

parówka	sausage
parówka na gorąco	hot dog/sausage
salami	salami
szynka	ham

dania bezmięsne	meat-free dishes/meals
brukselka	Brussels sprouts
bryndza	ewe’s cheese
fasolka	bean
frytki	chips/French fries
grzanka	slice of toast, crouton
grzyby marynowane	marinated mushrooms
grzyby duszone	stewed
grzyby smażone	fried
jajka	eggs
jajka faszerowane	stuffed eggs
jajka gotowane na twardo	hard-boiled eggs
jajka gotowane na miękko	soft-boiled eggs
jajka gotowane w skorupkach	poached eggs
jajka sadzone	fried eggs
jajecznica	scrambled eggs
kapusta	cabbage
kapusta kwaszona	sauerkraut

kwaszone ogórki	pickled cucumbers
puree	mash

ziemniaki	potatoes
ziemniaki pieczone	grilled/baked potatoes
ziemniaki tłuczone	mashed potatoes
ziemniaki smażone	fried potatoes
ziemniaki podsmażane	sauté
ziemniaki w mundurkach	jacket potatoes
kawior	caviar
owsianka	porridge
musli	muesli
kasza	kasha
kleik	gruel
kluski	noodles, dumplings
kluski kładzione	drop dumplings
knedle	fruit dumplings
kopytka	potatoe dumplings
lane	batter dumplings/noodles, soft-egg noodles
łazanki	pasta flakes
pyzy	potatoe dumplings
makaron	pasta
makaron nitki	vermicelli

makaron rurki	macaroni
naleśniki	pancakes
naleśniki z serem/mięsem	pancakes with cheese/meat
omlet	omelette
pasztecik	patty, pastry
paszteciki z grzybami	mushroom patties
pasteciki z mięsem	meat patties
pierogi	ravioli
pierogi z jagodami	ravioli with blueberries
pierogi z serem	ravioli with cheese
pierogi ruskie	Russian ravioli
placki ziemniaczane	potatoe pancakes/cakes
placki z jabłkami	pancakes with apples, apple fritters
płatki kukurydziane	corn flakes
rizotto	risotto
ryba	fish
ryba w galarecie	jellied fish, fish in aspic
ryba smażona	fried fish
ryż	rice

zapiekanka	au gratin, gratin, casserole
zsiadłe mleko	curd
sałatka jarzynowa	salad

sałata	lettuce
sos	sauce
sos chrzanowy	horse-radish sauce
sos koperkowy	dill sauce
sos szary	grey sauce
surówka	salad

desery	**desserts, sweets, pudding (pot.)**
bita śmietana	whipped cream
budyń	blancmange, milk pudding
bułka z masłem jedzona na gorąco	muffin
galaretka	jelly
kisiel	gelatine dessert
konfitura	preserve
mus	mouse
lody	ice cream
pieczone jabłka	baked apples
słodycze	sweets
sałatka owocowa	fruit salad
sorbet	sorbet
ciasto (gotowy wypiek)	cake, pastry
babka drożdżowa	yeast cake

babeczki	cup cakes
beza	meringue
biszkopt	sponge cake
ciasto drożdżowe	raised cake
ciasto kruche	shortcrust cake/pastry
ciasto francuskie	French/puff pastry
ciasto z kruszonką	crumble cake
ciasto z owocami	fruit pie
ciasto ze śliwkami	plum cake
keks	fruit cake
makowiec	poppy seed cake
pączki	doughnuts
piernik	gingerbread
rolada	Swiss roll
sernik	cheese cake
słone paluszki	salted sticks
szarlotka	apple pie
tarta	tart
ciasto z polewą czekoladową	chocolate coated
tort	gateau, layer cake
tort urodzinowy	birthday cake
tort weselny	wedding cake

ciastka	**pastry**
ptyś	puff
ciastka z serem	cheese cakes
ciastka z jabłkami	apple cakes
ciastka z kremem	cream cakes
ciasteczka	small cakes, scones
ciastka z cukrem	sugared cakes
drożdżówka	bun, teacake
faworki	fried pastry twists
gofry	waffle
herbatniki	biscuits
Co dziś na deser?	What's for pudding/dessert/sweet today?

napoje	**drinks, beverages**
napoje gazowane	sparkling, fizzy, effervescent
napoje gorące	hot
napoje mleczne	milk drinks
napoje musujące	fizzy, sparkling
napoje niegazowane	still
napoje orzeźwiające	thirst quenchers, refreshing drinks
napoje owocowe	fruit drinks
napoje schłodzone	chilled

napoje wyskokowe	alcoholic drinks
napoje zimne	cold
napoje bezalkoholowe	soft drinks
coca-cola	coca-cola
kawa	coffee
kawa do parzenia w ekspresie	filter coffee
kawa palona	roasted beans
kawa zmielona	ground coffee
kawa rozpuszczalna	instant coffee
kawa z ekspresu	espresso
kawa zbożowa	ersatz coffee
herbata	tea
herbata czarna	black tea
herbata ekspresowa	tea bags
herbata granulowana	granulated tea
herbata liściasta	leaf tea
herbata mrożona	ice tea
herbata zielona	green tea

koktajl mleczny	milkshake
lemoniada	lemonade
oranżada	orangeade
sok owocowy	fruit juice

tonik	tonic, tonic water
woda	water
woda mineralna	mineral water
woda gazowana	fizzy, sparkling
woda niegazowana	still
woda sodowa	soda water
woda z kranu	tap water
woda źródlana	spring water

napoje alkoholowe	**alcoholic drinks**
bimber	moonshine
pędzić bimber	brew moonshine
pędzenie bimbru	moonshining
dżin	gin
cydr	cider
koniak	cognac
likier	liquer
miód pitny	mead
piwo	beer
piwo beczkowe	draught/tap beer
piwo z beczki	on tap, on draught, from wood
piwo bez gazu	flat
piwo bezalkoholowe	non-alcohol beer

ciemne	brown, bitter, dark, porter
piwo duże	a pint of beer
piwo gorzkie	bitter
piwo grzane	mulled
piwo jasne	light
piwo małe	small, half a pint, half-pint
piana	foam, froth
Skocz po piwo.	Get me a beer.

Uwaga 5:

W Anglii są jeszcze gatunki piwa inne niż w Polsce: piwo słodowe – ***lager***, piwo z chmielu, bez piany – ***ale,*** piwo bardzo gorzkie – ***stout.***

trunki	**alcoholic beverages**
poncz	punch
wino	wine
wino białe	white
wino czerwone	red
wino deserowe	sweet
wino dojrzałe	ripe
wino grzane	mulled

wino korzenne	spiced wine
wino musujące	sparkling
wino półwytrawne	semi-dry
wino stołowe	table wine
wino szampan	champagne
wino wytrawne	dry
winnica (miejsce sprzedaży)	wine vault
rum	rum
wermut	vermouth
whisky	whisky, whiskey (am.)
whisky z lodem	whisky and ice/on the rocks
wódka	vodka
wódka czysta	pure, neat, straight
wódka gatunkowa	flavoured
wódka niskoprocentowa	low grade vodka
wódka wysokoprocentowa	high grade vodka
woda ognista	fire water
kapka wódki	a spot/a drop/a dot of vodka
kropelka czegoś mocniejszego	a drop of a hard stuff
odrobina wódki	a finger of vodka
To naprawdę jest mocne.	It’s a strong stuff.
Na frasunek, dobry trunek.	Have another drink and drown your sorrows.

Toasty i … ich skutki

toast	toast
wznieść toast za kogoś/za coś	propose/make a toast to sb/sth, drink/raise a toast to sb/sth, raise one's glass in a toast to…, to toast sb/sth, to drink to sb/sth
Chciałbym wznieść toast za zdrowie naszych gospodarzy.	I would like to propose/to make/to raise/to drink a toast to our hosts: their very good health.
Aby nam się dobrze działo!	Here is to us!
Do dna!	Bottoms up!
Chluśniem bo uśniem!/No to cyk! (potoczne)	Here is mud in your eye!
Najlepszego!	Best of luck!
Niech żyje…!	Three cheers for…!
Jeszcze po jednym!	Have another!
Powodzenia!	Good luck!
Strzemiennego!	One for the road!
Wypijmy strzemiennego!	Let's have one for the road!
Sto lat!	Cheerio!
Zdrowie!	Good health!
Zdrowie pań!	To the ladies!

Zdrowie młodej pary!	Let’s drink the toast to the bride and groom!
Za twoje zdrowie!	To your health!/Here is to you!
Za pana zdrowie!	Here is to you, Mr X!
Za zdrowie naszego przyjaciela!	Here is to our friend!
Za zdrowie i pomyślnośc naszych gości!	Join me in the toast to the health and well-being of our guests!
Za zdrowie i szczęście solenizanta!	To the health and happiness of our birthday boy/girl! (jeśli obchodziny urodziny); To the health and happiness of our friend celebrating his/her name day! (jeśli obchodzimy imieniny)
Zdrówko!	Cheers!/Chin-chin!
W twoje ręce!	Here is looking at you!
Na szczęście!	Jolly good luck!

pić	drink
pić nałogowo	drink deep
pić jednym haustem	drink at one gulp, down
pić na rachunek/koszt firmy	drink on the house
napić się	have a drink
pójść napić się	go for a drink
Czy napijesz się czegoś?	Would you like a drink?
On lubi się napić.	He likes a drink.

postawić drinka	stand a drink
zaprosić na drinka	invite sb for a drink
Ja stawiam.	Drinks are on me.
Teraz moja kolejka.	It’s my round.
wypić za dużo	take a drop too much
wypić o jeden kieliszek za dużo	have one too many
golnąć sobie	have a drink, have a quencher, have a wet, take a pull at the bottle, down, swig
Golnęli sobie kielicha.	They knocked back a shot.
Golnęli sobie/pociągnęli prosto z butelki.	They took a swig from the bottle.
mieć sucho w gardle	be dry
rozpić się	take to drink
upić się	get drunk, get intoxicated
upić się do nieprzytomności	be dead-drunk, drink till all is blue
urżnąć się (wódką, piwem)	be tanked on sth (vodka, beer)
być wstawionym	be high
być zalanym	be stewed, be sloshed, be tight
być w stanie wskazującym na…	be under the influence…
być w stanie nietrzeźwym	be intoxicated
być pod gazem	be canned up

moczymorda	soak, thirsty man

kac	hangover
być na kacu	be chippy
mieć kaca	have a hangover
rausz	tipsiness
być na rauszu	be tipsy
pijany	drunk, drunken, intoxicated
pijany w sztok	drunk to the world, drunk to the stupor, dead-drunk, tanked to the gills
pijany jak bela	as drunk as a lord, as drunk as a fiddler, drunk as an owl, blind drunk
pijany kierowca	drunk driver
po pijanemu	under the influence of drink
jazda po pijanemu	drunk driving
zrobić coś po pijanemu	do sth when drunk
pijak	drunkard
pijak nałogowy	hard drinker
pijackie gadanie	drink talking
podchmielony	tipsy, in drink, in beer, in wine, in liquor
podochocony	fresh
przepity	soaked, drink-sodden
przepity głos	drinker’s voice
urżnięty	tanked up, wasted

spity	drunk
spić kogoś (winem, wódką, piwem itp.)	make sb drunk on (wine, vodka, beer)
spić się	get drunk
spić się do nieprzytomności	drink oneself senseless
wstawiony/zalany	sloshed, tight, high, stewed
zalany kompletnie	sodden with
widzieć białe myszki	see pink elephants/pink spiders
Jedzie od niego alkoholem.	He smells/reeks of alcohol.

Kowalscy uwielbiają przyjmować gości/wydawać przyjęcia.

The Kowalskis love entertaining.

Na ostatnim przyjęciu wydanym przez nich goście bawili się świetnie do białego rana. ***Zabawa była na całego***. ***Goście wznosili toasty jeden za drugim***.

At the latest party given by them their guests enjoyed themselves till late hours/till small hours/early hours/till the crack of dawn/till early morning. ***The party was a total rave***. ***The guests proposed the toasts one after another***.

Chciałbym ***wznieść toast za naszych gości*** – powiedział Kowalski.

I would like to propose/May I propose a toast to our guests – Mr Kowalski said.

Wznieśmy toast za zdrowie i powodzenie naszego gospodarza – odpowiedział Malinowski.

> ***Let's drink to/Let's raise the toast to the health and success of our host*** – answered Mr Malinowski.

Malinowski z Kowalskim ***trącali się kieliszkami***.

> Mr Malinowski ***clinked his glass*** against Mr Kowalski's.

Dolewali sobie do pełna i wypijali duszkiem/jednym haustem.

> ***They topped up their glasses and downed them/and drank them at one gulp***.

Rano byli ***w stanie wskazującym na spożycie***.

> In the morning ***they were under the influence***.

Kowalski był ***pijany jak bela***.

> Mr Kowalski was ***as drunk as a lord/as a fiddler/was stoned***.

Malinowski ***był wstawiony***.

> Mr Malinowski ***was high***.

Zieliński ***był zalany***.

> Mr Zieliński ***was stewed***.

Tomaszewski ***był w sztok pijany i widział białe myszki***.

Mr Tomaszewski ***was drunk to the world/to the stupor/dead-drunk and saw pink elephants/pink spiders***.

Nawet panie ***były podchmielone/były na rauszu***.

Even ***the ladies were tipsy***.

Kowalska widząc to była oburzona: Przestańcie natychmiast pić, ***czy chcecie się upić do nieprzytomności, albo nie daj Boże, zapić się na śmierć?***

Seeing all that Mrs Kowalska was outraged: Stop drinking right away, ***are you going to drink yourself to a stupor/to be dead-drunk, or God forbid, drink yourself to death?***

Spojrzała na nich z politowaniem i powiedziała: ***Od wódki rozum krótki***.

She looked at them pitifully and said: ***When drink is in, wit is out***.

Następnego dnia ***wszyscy byli przepici i mieli kaca***.

Next day ***they were all soaked and had a hangover***.

Jednakże po dwóch dniach poszli do baru, ***żeby sobie golnąć/poszli na kielicha/poszli na jednego***.

However, two days later they went to the bar ***to have a wet/to have a quencher/to have a drink/to toss back a shot***.

Co zamawiasz? – spytał Kowalski Malinowskiego.

Mr Kowalski asked Mr Malinowski: ***What's yours?/What's your drink***?

Piwo z beczki.

Beer on tap.

A ja wolałbym ***coś mocniejszego*** – powiedział Kowalski.

I would like ***something short/a short drink/a short one/a hard stuff*** – Mr Kowalski said.

Postawię ci drinka, dobrze?

I'll stand you a drink, all right?

Nie, ja stawiam. ***Teraz moja kolejka***.

No, drinks are on me. ***It's my round***.

No to postawię ci piwo, OK? Zamów, ja stawiam.

Well, I'll buy you a beer. Have it, I'll treat you.

O nie, ja funduję.

Oh no, it's my treat.

Wiesz co, chyba obaj nie ***mielibyśmy nic przeciwko temu, żeby wypić kieliszek wina***.

You know, I think ***we both shouldn't mind a glass of wine***.

Obaj panowie wypili po kieliszku wina i zrobiło im się bardzo wesoło.

The two gentlemen drank a glass of wine each and became very cheerful.

SMAK I JAKOŚĆ POTRAW

smak	taste
być słonym/gorzkim/słodkim w smaku	be salt/bitter/sweet to the taste
jakość	quality

Potrawa ma smak dobry, gdy jest ona:

aromatyczna	savoury
kwaśna	sour

łagodna	mellow, mild, perfected
ostra	spicy, hot-tasting
pieprzna	peppery, spicy
pikantna	spicy
słodka	sweet
smaczna	tasteful, very fine
smakowita	delicious, fine, marvelous

Jakość potrawy jest dobra, gdy jest ona:

dietetyczna	dietetic
chuda	low-fat
chrupka	crisp, crusty
lekkostrawna	light
miękka	tender
niepsująca się	stable
niewyszukana (prosta, zwykła)	plain
niskokaloryczna	low-calorie food
odtłuszczona	skimmed

pachnąca	fragrant, odorous
pożywna	nutritious
soczysta	juicy
świeża	fresh
wyborna	excellent, delicious

Potrawa jest złą, gdy ma smak:

cierpki	tart
gorzki	bitter
mdły	insipid

Potrawa nie nadaje się do jedzenia, gdy jest:

czerstwa	stale
kaloryczna	caloric
niedogotowana	not done, half-cooked
niedosmażona	underdone, half-raw

niejadalna/nienadająca się do zjedzenia	inedible
niejadalna/niesmaczna	uneatable
niedosolona	insufficiently salted
niesmaczna	tasteless, unpalatable, It tastes awful
przesolona	oversalted
przegotowana	overcooked
przypalona	burnt, overdone
sfermentowana	fermented
słona	salty
sucha	dry
spleśniała	mouldy
stęchła	fusty, frowsty, musty
stęchnąć	go fusty/frowsty/musty
tucząca	fattening, fat-building
twarda	tough
tłusta	fat, greasy, oily, oleaginous
zepsuta	bad, gone off
zgniła	rotten
zjełczała	rancid
zwietrzała	gone off
Zepsuła się.	It went off/It went bad.

Potrawa może być:

bezcukrowa	sugar-free
bezglutenowa	gluten-free
duszona	stewed
gotowana (jajka, kartofle)	boiled
gotowana (inne produkty)	cooked
konserwowana	preserved
konserwowa	canned, tinned
konserwanty	preservatives
substancje konserwujące lub barwiące	additives
pieczona (ciasto)	baked
pieczona (mięso)	roasted
smażona	fried

Jesteśmy w restauracji

restauracja	restaurant, eating place/house
mała restauracja/knajpka	eatery
gość w restauracji	diner
knajpa	small bar

lokal gastronomiczny	place to eat
iść do restauracji, żeby coś zjeść	eat out, dine out
obsługa restauracji (personel)	staff
kelner	waiter
przywołać kelnera	call the waiter
kelnerka	waitress
kucharz	cook
pomocnik kucharza/kuchcik	cook’s boy
szef kuchni	chef
dostarczanie jedzenia do domu z restauracji	catering
napiwek	tip, gratuity
dać napiwek	tip
dawanie napiwków	tipping
napiwki do uznania	gratuities at your own discretion
prosimy o niedawanie napiwków	no gratuities
obsługa/podawanie potraw	service
obsługa jest bardzo dobra	service is very good
obsługa wliczona w rachunek	service included
obsługa powolna	service slow
obsługa niewliczona w rachunek	service excluded
rachunek	bill
uregulować rachunek	pay/settle the bill

rachunek na koszt firmy	on the house
rachunek osobno	separately
rachunek razem	together
specjalność zakładu/restauracji	specialty of restaurant
szef kuchni poleca	chef's special
stały gość	regular
toaleta damska	ladies', ladies toilet
toaleta męska	gents', men's room
zamówić potrawę	order a dish
zarezerwować stolik	book/reserve a table
zarezerwować stolik na trzy osoby	book/reserve a table for three
zarezerwować stolik na nazwisko	for the name
Przyjmujemy rezerwację stolików.	Reservations accepted.

Kowalscy pojechali na wycieczkę do Kielc. ***Zatrzymali się u przyjaciół***.

The Kowalskis went on a trip to Kielce. ***They stayed at their friends***.

Cały dzień ***zwiedzali zabytki miasta*** i wieczorem byli bardzo głodni.

They ***were seeing the sights of historical monuments in the town*** all day, and in the

evening they were very hungry.

Spytali więc przyjaciół: ***Czy można tu gdzieś zjeść?***

So they asked their friends: ***Is there any place to eat?***

Tak, oczywiście, idźcie do Adrii.

Yes, of course, go to Adria.

W Adrii, gdzie zazwyczaj jadamy, ***specjalizują się w dziczyźnie***.

At Adria/At the Adria restaurant where we usually eat out ***they specialize in venison***.

Albo idźcie do Karety. Specjalnością Karety jest ***zając w śmietanie, potrawka z kurczaka i tort czekoladowy***.

Or go to Kareta. The specialty of Kareta is ***hare in sour cream, chicken ragout and chocolate gateau***.

Specjalnością szefa kuchni jest pieczona kaczka z jabłkami.

The chef's special is roast duck with apples.

Dobrze dają tam jeść.

They do you well in there.

They serve good meals.

They keep a good table.

Mają duży wybór dań.

They have a wide selection of dishes.

Mogą dostarczyć jedzenie na przyjęcie na sto osób.

They can cater for parties of one hundred people.

Czy często chodzicie do restauracji?

Do you often dine out?

Do you eat out a lot?

Chodzimy co sobota.

We eat out every Saturday.

Rozmowa w restauracji

Pewnego dnia Betty powiedziała do Toma: ***Zróbmy sobie przyjemność i chodźmy do restauracji***. Gdy weszli do restauracji było tam mnóstwo ludzi.

One day Betty said to Tom: ***Let's spoil ourselves and eat out***. When they entered the restaurant there were a lot of people.

Czy ten stolik jest wolny?

Is this table free?

Niestety, nie.

I’m afraid it isn’t.

Czy te miejsca są zajęte?

Are these seats taken?

Przykro mi, ale tak.

Sorry, they are.

Czy mogę się przysiąść?

May I sit here?

May I sit next to you?

May I sit by your side?

May I join you at the table?

Tak, proszę bardzo.

Yes, please do.

Zawołajmy kelnera: Kelner!

Let’s call the waiter: Waiter!

Słucham pana/panią?

Yes, sir/madam?

Czy możemy prosić o kartę dań/kartę win?

Could we see/have the menu/wine list, please?

Oczywiście proszę pana/pani, proszę bardzo.

Certainly sir/madam, here you are.

Mają ciekawe rzeczy w karcie.

They have a lot of interesting things on the menu.

Czy mogę przyjąć zamówienie od państwa?

May I have your order, please?

Co państwo zamawiają?

What would you like?

Czy państwo zdecydowali już co zamówić?

Are you ready to order?

A co by pan polecił?

What would you recommend us?

Schab ze śliwką albo ***potrawkę z kurczaka***.

Roast pork with prunes or ***chicken ragout***.

Potrawkę z kurczaka podajemy z ryżem.

We serve chicken ragout with rice.

Czy już pani/pan zadecydował/a, co wybrać?

Have you decided on something, madam/sir?

Tak, poproszę kotlety schabowe.

Yes, pork chops for me, please.

Niestety, nie mamy już kotletów schabowych.

I'm afraid the pork chops are all gone.

No to poproszę ***bitki wołowe***.

Well, I'll have ***the rump steak*** instead, please.

A ja zdecyduję się na gotowaną wołowinę w sosie koperkowym.

I'll try boiled beef in dill sauce.

Ja poproszę o chłodnik.

I'll have a cold borscht, please.

Dla mnie to samo.

I'll have the same.

Uwaga 6:

Gdy zamawiamy potrawę w restauracji, to po wymienieniu nazwy potrawy, zawsze dodajemy słowo ***please***.

A co do tego państwo sobie życzą?

And what would you like to follow?

Frytki i surówkę.

Chips and salad.

A co potem?

And to follow?

What would you like afterwards?

Poproszę o szarlotkę.

An apple pie would be nice.

Szarlotkę podajemy na zimno i na gorąco.

We serve apple pie cold and hot.

Ja wezmę lody.

I'll take an ice cream.

Chciałabym ***kawałeczek placka z owocami***.

I'd love ***a portion of tart***.

Dla mnie to za dużo kalorii.

It's too rich for me.

A może sałatkę owocową?

What about a fruit salad?

Czy coś jeszcze?

Anything else?

I kawę na zakończenie.

And a coffee to finish with.

Może byśmy wzięli do spółki butelkę wina?

Shall we split a bottle of wine between us?

Wezmę to na koszt firmy/na swój własny koszt.

I'll take it on the house/at my own charge.

Czy możemy prosić o rachunek?

May we have the bill, please?

Tak, oczywiście.

Certainly, here you are.

Lepiej będzie, jak sprawdzę rachunek.

I'd better check the bill.

Przepraszam, chyba jest błąd w rachunku.

Excuse me, I think there is a mistake in the bill.

Jest błąd w dodawaniu.

The figures don't add up.

Jest pomyłka w rachunku/liczby się nie zgadzają.

The figures are wrong.

Jaki błąd?

What kind of mistake?

Nie widzę błędu.

I can’t find any mistake.

Policzył pan za dużo.

You have overcharged us.

You have counted too much.

Źle jest policzona obsługa.

There is a mistake with the service charge.

Zgadza się.

That’s right.

Proszę zatrzymać resztę.

Keep the change.

O GOTOWANIU

Polak powie: Gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść.
Anglik zaś stwierdzi: Too many cooks spoil the broth.

Gotujemy w kuchni, ale polskie słowo „kuchnia” ma w języku angielskim trzy odpowiedniki i każdy oznacza co innego:

- ***kitchen*** – to kuchnia w znaczeniu „pomieszczenie”,
- ***cooker*** lub ***oven*** – to „sprzęt” potrzebny do gotowania (***oven*** znaczy także piec, w którym pieczemy ciasto lub mięso),
- ***cuisine*** lub ***cookery*** – to kuchnia w znaczeniu „sposób przyrządzania potraw”, np. kuchnia polska – *Polish cuisine/cookery.*

gotować	cook
gotowanie	cooking
książka kucharska	cookbook, cookery book
mistrz kucharski	chef

Jakich przedmiotów używamy, gdy chcemy przygotować potrawę

blacha (forma) do pieczenia	baking tin/tray, cake tin
brytfanna do pieczenia mięsa	roasting pan/tray
cedzak	skimmer

chochla	ladle, dipper, scoop
chlebak (do przechowywania chleba)	bread bin
czajnik	kettle
czajniczek do zaparzania herbaty	tea pot
deska	board
deska do chleba	bread board
deska do mięsa	chopping board
drylownica do wiśni	cherry stoner
durszlak	colander
foremka do ciasta	pastry case/shell
foremka do wycinania ciasta	pastry cutter
frytkownica	fryer
garnek	pot
kuchenka	cooker
kuchenka/piec	oven
kratka pod gorące naczynie	cooking rack
lejek	funnel
maszynka do mielenia mięsa	meat mincer
mikser	blender, liquidizer
minutnik	timer
miska	bowl
młynek do kawy/pieprzu	grinder

naczynia	dishes, utensils
naczynia kuchenne	pots and pans, kitchen dishes, kitchen utensils
naczynie gliniane	earthenware
naczynia do zapiekanek	casserole
naczynia stołowe	table utensils
naczynia szklane	glassware
naczynia żaroodporne	ovenproof dish, ovenware, casserole
zmywać naczynia	wash the dishes
nożyce	kitchen scissors

patelnia	pancake/frying pan
opiekacz	toaster
ostrzałka	knife sharpener
pokrywka	lid
robot	food processor
rondel	saucepan
rondel z długą rączką	skillet
rożen	grill
z rożna	grilled, barbecued
sitko	sieve, sifter, strainer
sitko drobne	fine sieve
sitko do herbaty	tea strainer

słoik	jar
sokowirówka	juice extractor/machine
stolnica do ciasta	pastry board
suszarka (osączarka)	drainer
suszarka (półka)	dish rack
ścierka do naczyń	dish cloth
szatkownica	shredder, slicer
szybkowar	pressure cooker
tasak	cleaver
termos	vacuum flask
tłuczek do mięsa	mallet, meat tenderizer
do moździerza	pestle
do ziemniaków	masher
waga	kitchen scale
wałek do ciasta	rolling pin
widelec do mięsa	carving fork
wyciskacz do czosnku	garlic presser
do soku	juice squeezer
zmywarka	dishwasher
zmywak ostry	scraper
zmechanizowany sprzęt kuchenny	labour saving devices

Co trzeba robić, aby ugotować potrawę

blanszować	blanch
dusić (gotować wolno pod przykryciem)	stew
dusić na parze	steam
dusić na małym ogniu	simmer, casserole
dusić w garnku lub piecyku	casserole
dusić obsmażone mięso w małej ilości wody	braise
duszone mięso/owoce	stewed meat/fruit
duszona wołowina	braised/stewed beef
dodawać coś	add, add up
drylować	core
faszerować	stuff
gotować	cook
gotować aż będzie miękkie	cook until tender/soft
gotować na małym ogniu	cook over a small heat
doprowadzić do wrzenia	bring to a boil
grillować	grill, barbecue
konserwować	preserve, can, tin
konserwowy/marynowany	pickled
zalewa konserwowa/marynata (ocet + solona woda)	pickle

konserwowany w zalewie	preserved in pickle
konserwowany w puszce	tinned
kwasić w zalewie (ogórki, grzyby)	pickle, marinate, marinade
kwasić mleko, kapustę	sour, ferment
kwasić buraczki	pickle
Buraczki się już ukwasiły.	The pickled beet-roots are ready.

kroić	cut
kroić w kostkę	dice, cut into cubes
kroić na kawałki (mięso, warzywa)	chop
kroić w plastry	slice
plaster mięsa	rasher
łuskać (fasolę, groch)	shell
marynować	preserve in pickle
mleć/zemleć mięso	mince
mleć/zemleć ziarno/kawę/orzechy	grind
mleć/zemleć zboża/ pieprz	mill
świeżo zmielony pieprz	freshly milled/ground pepper
mieszać różne składniki ze sobą	mix
mieszać w naczyniu jeden produkt	stir

robić mieszankę	blend
miksować	blend, liquidize
moczyć/namoczyć	soak
Śledzie moczą się w misce.	The herrings are soaking in the bowl.
nadziewać czymś	stuff/fill with
nadzienie	stuffing
nadzienie z wątróbki	liver stuffing
nadać smak czymś	flavour with
nagrzać	heat
nalać	pour
namoczyć	soak
napełnić	fill up
nasmarować tłuszczem	grease
nasmarować blachę tłuszczem	grease a baking tin
nasmarować masłem	butter
nasączyć	soak
natrzeć coś czymś	rub sth into sth
obierać ziemniaki/owoce/warzywa	peel
obierać jajko	shell, peel
obierać z kości/ości	bone
obłożyć czymś	line with sth
obsmażyć	fry shortly

obtoczyć w mące	coat in flour
obtoczyć w bułce tartej	coat in breadcrumbs
odsączyć/osączyć	dry
odcedzić	strain, drain off
odgrzać/odgrzewać	reheat
odlać	pour out
odparować	steam
odstawić w chłodne miejsce	leave sth to stand in a cool place
opłukać	rinse
osłodzić	sweeten
osolić	salt
oskubać	pluck
oskrobać jarzyny	scrape
rybę	scale

Polacy mają przysłowie: Przyganiał kocioł garnkowi, a sam smolił.

Anglicy mają prawie identyczne: The kettle calls the saucepan black.

panierować (np. w bułce)	bread, coat sth in/with sth (e.g. in/with breadcrumbs)
panierka	coating
panierowany kotlet	breaded/coated cutlet

patroszyć	gut
piec mięso w piecyku	roast
piec ciasto	bake
piec na ruszcie	grill
piec mięso z grilla	grilled/barbecued meat
podgrzać	warm up
podgrzać, nie doprowadzając do wrzenia	heat up without bringing to a boil
podgrzany piecyk	heated oven
podlać wodą, tłuszczem itp.	baste with water, fat etc.
podsmażyć	saute, get fried
podsmażyć coś na kolor złoty	saute sth until it is golden
podsmażane kartofle	sauteed potatoes
pokroić drobno	cut finely
na kawałki	chop
pokruszyć/zgnieść	crush
polać coś	pour over sth
popieprzyć	pepper
posiekać	cut, hush up
posmarować czymś	spread sth with sth
posmarować bułkę masłem	spread the roll with butter
posmarowana masłem bułka	buttered roll
posypać czymś	sprinkle with sth

podsypać mąką	dust with flour
przecedzić przez sitko	strain through a strainer
przecierać	puree, liquidize
przetrzeć przez sito	rub/pass/press through a sieve/a sifter
przecier	paste
przecier pomidorowy	tomato paste/puree
zrobić przecier	liquidize vegetables/fruits
przełożyć do	transfer into
przesiać	sieve, sift
przesiać mąkę, aby nie było grudek	sieve the flour to remove the lumps
przesiać cukier przez drobne sitko	sift sugar through a fine sieve
przyprawić czymś (np. przyprawami)	season with sth, spice with/up
przyprawić do smaku	season to taste
przyprawić na ostro/słodko	make sth spicy/sweet
przyprawić śmietaną	thicken with cream
potrawa przyprawiona na ostro	heavily spiced dish, spicely seasoned dish

rozwałkować	roll out
rozgrzać	heat up
rozmrozić	defrost, thaw

rozpuścić	melt
schłodzić	cool
siekać	chop up, hash
skropić czymś	sprinkle with sth
smarować czymś	spread with sth
smarowidło	spread
smażyć	fry
smażyć krótko na gorącym tłuszczu	sauté
smażyć w głębokim tłuszczu	deep fry
sparzyć	scald
stopić	melt
szatkować	shred
szatkowany	shredded
trzymać w zalewie (ocet, solona woda)	keep in pickle (vinegar, salted water)
trzymać w zaprawie (oliwa, zioła, ocet)	keep in marinate (oil, herbs, vinegar), marinate, marinade
ubijać jajka	whip/beat/whisk
ubić jajka aż będą sztywne	whisk the eggs until stiff
ubite jajka	beaten eggs
ubijać śmietanę	whip cream
ubita śmietana	whipped cream
ubijać masło	beat

ucierać/utrzeć na tarce	grate
na grubej	grate coarsely
na drobnej	grate finely
ucierać coś, np. masło	rub sth into paste, e.g. butter
ucierać razem składniki do ciasta	blend, cream
przyprawy, ziarna	grind
udekorować czymś	garnish with sth
na wierzchu	top with sth
sosem, majonezem	dress with sauce, mayonnaise

ugniatać, np. ziemniaki	mash
ułożyć	arrange
utłuc (ziemniaki)	mash
utłuc/utrzeć coś na pastę	pound sth to paste
utłuc/rozkruszyć, np. w moździerzu	crush, pound
wymieszać z czymś	mix/blend with sth
wymieszać mąkę z proszkiem do pieczenia	mix flour and baking powder together
wymieszać zupę (płyny)	stir soup (liquids)
wymieszać z sosem, śmietaną (płynami)	toss in sauce, cream
Podawaj kluski wymieszane ze stopionym masłem lub śmietaną.	Serve noodles tossed in melted butter or cream.

wałkować ciasto	roll out (pastry, dough)
wyrobić ciasto	knead dough

Uwaga 7:

Język angielski rozróżnia ciasto surowe – masę: ***dough, batter*** (np. ciasto na kluski, pierogi) od ciasta słodkiego surowego: ***pastry*** lub słodkiego, upieczonego: ***cake, pastry***.

ciasto kruche	shortcrust pastry
ciasto na chleb	bread dough
ciasto na makaron	pasta dough
ciasto na naleśniki	pancake batter
ciasto na placki	pancake batter
ciasto cienko rozwałkowane	thinly rolled dough
ciasto w proszku	cake mix
zagnieść ciasto	knead dough, make pastry

wycisnąć	squeeze
wypestkować owoce	core fruit
wystudzić	cool
zagniatać ciasto	knead dough

zakisić (ogórki, kapustę)	pickle
uważać, żeby się nie zwarzyło	take care not to curdle sth
zakwasić czymś, np. cytryną	sour with sth, e.g. with lemon
zaprawić (włożyć do zaprawy)	marinate, marinade
zaprawić czymś (przyprawy)	season with sth
zaprawić (zagęścić)	thicken with sth
zbić np. mięso	flatter, e.g. meat
zebrać szumowiny	scum
szumowina	scum
zebrać śmietankę	skim off the cream
zestawić z ognia	remove from the heat
zeszklić cebulę	fry the onion until transparent, make the onion translucent
zrobić wywar	make a stock/a broth
wywar z włoszczyzny	vegetable stock
wywar z ziół	herbal extract
zrumienić	brown

Przyprawy

przyprawy korzenne	spices
przyprawy ziołowe	herbs

przyprawy do smaku (musztarda, pieprz, sól)	condiments
bazylia	basil
cebula	onion
chrzan	horse-radish
cząber	savory
czosnek	garlic
cynamon	cinnamon
estragon	tarragon
gałka muszkatołowa	nutmeg
gorczyca	charlock
goździk	clove
imbir	ginger
kapar	caper
kminek	caraway seed
kolendra	coriander
koper	dill
korniszon	gherkin
kurkuma	turmeric
liść laurowy	laurels, bay leaf
curry	curry
majeranek	marjoram
mięta	mint

musztarda	mustard
papryka	paprika
pietruszka (korzeń)	parsnip
natka	parsley
pieprz czarny	black pepper
pieprz czerwony	chilli
pieprz mielony	ground pepper
ziarno pieprzu	grain of pepper, pepper corn
pieprz ziołowy	ersatz pepper
rozmaryn	rosemarry
szałwia	sage
tymianek	thyme
wanilia	vanilla
laska wanilii	vanilla pod
ziele angielskie	pimento

Przepis na jajka faszerowane

A RECIPE FOR STUFFED EGGS

składniki – ingredients

- 8 jajek – 8 eggs
- 3 łyżki stołowe kwaśnej śmietany – 3 tablespoons sour cream
- 4 łyżki stołowe posiekanego szczypiorku lub koperku – 4 tablespoons fresh, finely chopped chives or dill leaves
- 4 łyżki stołowe bułki tartej – 4 tablespoons bread crumbs
- masło lub oliwa, sól, pieprz – butter or oil, salt, pepper

1. Jajka umyć. 7 jajek zalać zimną, osoloną wodą, ugotować na twardo.

Wash the eggs. 7 eggs cover with cold, salted water and cook until hard boiled.

2. Jajka wyjąć, ostudzić, osuszyć. Nie obierać. Przekroić na połówki wzdłuż ostrym nożem.

Take out the eggs, cool, dry. Do not peel. Cut into halves lengthwise with a sharp knife.

3. Łyżeczką ostrożnie wyjąć białko i żółtko jajek ze skorupek. Skorupki zachować.

Using a spoon carefully remove eggs whites and yolks from the shells. Keep the shells.

4. Ugotowane jajka zemleć w maszynce do mięsa.

Mince the boiled eggs in a mincer.

5. Do zmielonych jajek dodać 1 jajko surowe, wymieszać.

Add one unboiled egg to the minced eggs. Mix them up.

6. Dodać szczypiorek lub koperek, sól, pieprz, 3 łyżki tartej bułki. Wymieszać.

Add chives or dill, salt, pepper, sour cream and 3 tablespoons bread crumbs. Mix them up.

7. Skorupki napełnić masą, wyrównać, obsypać pozostałą bułką tartą.

Fill the egg shells with the stuffing, level out, sprinkle with the remaining bread crumbs.

8. Masło stopić na patelni, podsmażyć jajka na gorącym tłuszczu tą stroną, gdzie bułka, na złoty kolor.

Melt the butter in a frying pan and fry the filled eggs until golden, open side down.

- ***Podawać na liściach sałaty.*** **– Serve on a bed of lettuce**.
- ***Porcja na 4 osoby.*** **– Serves four**.

[1] Jest to znana w Anglii irlandzka piosenka napisana w 1912 r. przez Jacka Judge'a, brytyjskiego sprzedawcę ryb i człowieka związanego z muzyką. Najpierw była śpiewana przez żołnierzy irlandzkich, a potem w krótkim czasie stała się popularna wśród wszystkich żołnierzy anglojęzycznych walczących na frontach I wojny światowej. Jest poetyckim wyrażeniem tęsknoty za domem, rodziną, ukochaną osobą i mówi o trudzie i długiej drodze, jaką żołnierz musi przebyć, aby dojść do tego za czym tęskni. Jest kilka wersji tej piosenki.

[2] Cytat z piosenki śpiewanej przez Marilyn Monroe w filmie „Pół żartem, pół serio”.

ANGIELSKI
poziom A2–B1

Rozmawiaj po angielsku

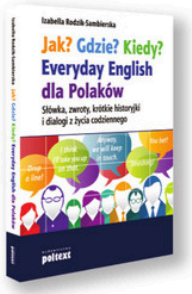
Zostałeś zaproszony przez osobę anglojęzyczną na kawę lub do restauracji? Obawiasz się rozmowy przy stole albo złożenia zamówienia u kelnera? A może chcesz wyjechać na wycieczkę – w góry czy nad morze – i nie czujesz się pewnie w rozmowie o przyrodzie i pogodzie? W każdej sytuacji poradzisz sobie śpiewająco, czerpiąc z tej książki potrzebne słówka lub wyrażenia.

***Jak i o czym po angielsku?* to angielskie zwroty przydatne w różnych sytuacjach życia codziennego i w relacjach społecznych.**

- Szczegółowo opracowane rozdziały tematyczne: jeden temat – jeden rozdział. Słówka i zwroty związane z jednym tematem zostały zgromadzone w jednym miejscu, aby można je było łatwiej opanować.
- Każdy rozdział rozpoczyna słowniczek oraz frazy i wyrażenia związane z tematem rozdziału. Czasami po słowniczku zamieszczone są krótkie historyjki ilustrujące, jak użyć słówek i zwrotów w nim podanych.
- Hasła czasownikowe i przymiotnikowe są podane razem z łączącymi się z nimi przyimkami, a hasła rzeczownikowe razem ze złożeniami czasownikowymi (tzw. kolokacje) – zapewni to poprawność wypowiedzi.

Naucz się przydatnych zwrotów angielskich
i osiągnij swobodę wypowiedzi po angielsku!

Izabella Rodzik-Sambierska – anglistka, redaktorka książek w języku angielskim, autorka *Jak? Gdzie? Kiedy? Everyday English dla Polaków, Jak mówimy…? Gramatyka angielska – łatwa i przyjemna* oraz *Jak i o czym po angielsku? praca, rodzina, szkoła, zdrowie, zakupy.*

www.poltext.pl

P01061001

ISBN - 978-83-7561-667-5

Cena 44,90 zł